

SUOMEN PANKIN VUOSIKERTOMUS 2019

Julkaisutiedot

Suomen Pankki

Käyntiosoite
Snellmanin aukio, Helsinki

Postiosoite
PL 160, 00101 Helsinki

Sähköposti
info@suomenpankki.fi
etunimi.sukunimi@suomenpankki.fi

Puhelinnumero
kansallinen 09 1831
kansainvälinen +358 9 1831

SWIFT
SPFB FI HH

Faksi
(09) 174 872

Aluekonttori

Vantaa
Turvalaaksontie 1, Vantaa,
PL 160, 00101 Helsinki,
puh. 010 8311

Verkkosivustot

Suomen Pankki
suomenpankki.fi

Suomen Pankin vuosikertomus
vuosikertomus.suomenpankki.fi

Euro & talous
eurojatalous.fi

Rahamuseo
rahamuseo.fi

Bofit
bofit.fi

Taidesivusto
kansakunnanomaisuutta.fi

Tämä vuosikertomus on Suomen Pankista annetun lain 19 §:n mukainen toimintakertomus.

Vuosikertomuksen luvut perustuvat helmikuussa 2020 käytettävissä olleisiin tietoihin.

ISSN 1456-5773 (verkojulkaisu)

Helsinki 2020

Sisällysluettelo

PÄÄJOHTAJAN TERVEHDYS	4
TOIMINTAKERTOMUS	6
RAHAPOLITIIKKA	7
RAHOITUSVAKAUS	35
RAHA JA MAKSAMINEN	54
VARALLISUUDEN HALLINTA	71
VAIKUTTAMINEN JA YHTEISTYÖ	80
VASTUULLISUUS	102
TOIMINTA JA STRATEGIA	134
SUOMEN PANKKI PÄHKINÄNKUORESSA	136
SUOMEN PANKKI RAKENTAA TALOUDELLISTA VAKAUTTA	137
JOHTOKUNNAN TYÖNJAKO	140
TAVOITE- JA TULOSKEHIKKO	143
TILINPÄÄTÖS	149
TASE	150
TULOSLASKELMA	153
JOHTOKUNNAN ESITYS VOITONJAOSTA	155
TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERIAATTEET	156
TASEEN LIITETIEDOT	164
TULOSLASKELMAN LIITETIEDOT	192
TILINPÄÄTÖKSEN LIITTEET	205
RISKIENHALLINNAN LIITETIEDOT	207
TILINTARKASTUSKERTOMUS	214
LAUSUNTO TILINTARKASTUKSESTA	215
ORGANISAATIO	218

Pääjohtajan tervehdys

Me teemme Suomen Pankissa töitä sen eteen, että taloutemme perusta säilyy kotitalouksille ja yrityksille vakaana. Pankin tehtävänä on huolehtia, että hintataso on vakaa, rahoitusjärjestelmä luotettava ja maksujärjestelmät turvallisia. Hoidamme näitä tehtäviä paitsi Suomen kotikentillä, myös yhteistyössä euroalueen maiden kanssa. Pääjohtajana vaikutan Euroopan keskuspankin neuvostossa, joka päättää euroalueen rahapolitiikasta.

Vuonna 2019 talouden ilmapiiriä heikensivät kauppapoliittiset jännitteet ja voimistunut geopoliittikka. Etenkin Kiinan ja Yhdysvaltain kauppakiistat ja Britannian EU-ero painoivat talouden näkymiä. Suomessakin talouskasvu alkoi hidastua.

Suomen talous kävi koko viime vuosikymmenen läpi talouskriisien ja väestön ikääntymisen aiheuttamaa murroskautta. Tämä murroskausi on yhä kesken. Siitä selviämme parhaiten pitämällä huolen julkisen talouden liikkumavarasta ja tasapainoisesta kustannuskehityksestä.

Euroalueella inflaatio säilyi tavoitetta hitaampana ja inflaatiopaineet olivat vaimeita. EKP:n neuvosto kevensi edelleen rahapolitiikkaansa ja syksyllä käynnistimme uudelleen arvopapereiden netto-ostot.

Talouden rakenteet ovat muuttuneet runsaassa vuosikymmenessä. Tuottavuuskasvun hidastuminen, väestön ikääntyminen ja finanssikriisin jälkiseuraukset ovat laskeneet korkoja. Tämä on kaventanut keskuspankkien liikkumavaraa. Puhuin rahapolitiikan strategian uudistamisen tarpeesta lokakuussa 2018. EKP:n uuden pääjohtajan aloitettua tehtävässään uudistukseen tarjoutui tilaisuus.

Strategian arvioinnin tarkoituksena on varmistaa, että EKP voi parhaiten saavuttaa sille asetetut tavoitteet. Strategiaa tarkastellaan laaja-alaisesti ja vuoropuhelun avulla kerätään laajasti näkemyksiä.

EKP:n strategian uudistaminen kattaa myös ympäristön kestävyden kysymykset. Vuoden 2019 lopussa käynnistimme Suomen Pankin vastuullisuusohjelman, jonka yksi painopiste on ilmatoriskien hallinta. Konkreettisenä toimenä allekirjoitimme toisena keskuspankkina maailmassa YK:n vastuullisen sijoittamisen periaatteet.

* * *

Suomen Pankki korosti vuonna 2019, että kotitalouksien suuri velkaantuneisuus heikentää kansantalouden iskunkestävyyttä. Rahoituskriisien todennäköisyyksiä voidaan pienentää makrovakauseräpolitiikan välineiden kuten lainakaton avulla. Jatkoimme työtä näiden välineiden kehittämiseksi yhdessä muiden viranomaisten kanssa.

Sääntelyn lisäksi velka- ja talousongelmia voidaan ratkaista paremman talousosaamisen avulla. Suomen Pankki on ottanut vastuun talousosaamisen kansallisesta strategiasta. Selkeiden tavoitteiden ja entistäkin paremman yhteistyön avulla suomalaisten talousosaamista voidaan edistää entistä tehokkaammin. Sekin on osa työtämme talouden vakauden ja kestävä kasvun puolesta.

Olli Rehn
johtokunnan puheenjohtaja
Suomen Pankki

Toimintakertomus

20.3.2020

Suomen Pankki on Suomen rahaviranomainen ja kansallinen keskuspankki. Samalla se on osa eurojärjestelmää.

Eurojärjestelmä vastaa euroalueen maiden rahapolitiikasta ja muista keskuspankkitehtävistä ja hallinnoi maailman toiseksi suurinta valuuttaa eli euroa. Eurojärjestelmän ja Suomen Pankin päätavoite on hintavakaus.

Eurojärjestelmän rahapolitiikan päätavoite on pitää euroalueen hintataso vakaana. Hintavakaus tarkoittaa kuluttajahintojen vuotuista nousuvauhtia, joka on alle 2 prosentin mutta lähellä sitä keskipitkällä aikavälillä. Näin rahan arvo säilyy kutakuinkin muuttumattomana ja ostovoima vahvana.

Suomen Pankki ylläpitää rahoitusvakautta. Se arvioi rahoitusjärjestelmän riskejä, osallistuu makrovakauseräpolitiikkaan ja tuottaa rahoitustilastoja.

Suomen Pankki vastaa käteisen saatavuudesta ja liikkeeseenlaskusta Suomessa. Suomen Pankin vastuulla on kotimaisen rahahuollon ohella myös maksujärjestelmien kehitykseen ja turvallisuuteen liittyviä tehtäviä.

Suomen Pankin varallisuudenhallinnan tavoitteena on täyttää keskuspankille asetetut vaatimukset sijoitusten likvidiyydestä, turvallisuudesta ja tuotosta ottaen huomioon sijoitustoiminnan riskit ja vastuullisuusnäkökulmat.

Suomen Pankin vaikuttavuus perustuu asiantuntemukseen ja tutkimustoimintaan. Pankki ottaa kantaa kotimaisiin ja kansainvälisiin talouskysymyksiin riippumattomasti.

Suomen Pankin vastuullisuusohjelman painopisteitä ovat kestävä kasvun edistäminen, tiedolla vaikuttaminen ja ilmatoriskien hallinta.

Rahapolitiikka

- 10 Euroopan keskuspankin rahapolitiikka ja sen valmistelu vuonna 2019
- 17 Rahapolitiikan toteuttaminen euroalueella ja Suomessa
- 27 Rahamarkkinaviitekorot uudistuivat
- 32 Rahapoliittiset netto-ostot aloitettiin uudelleen

Rahapolitiikka

20.3.2020

Eurojärjestelmän rahapolitiikan päätavoite on pitää euroalueen hintataso vakaana. Hintavakaus tarkoittaa kuluttajahintojen vuotuista nousuvauhtia, joka on alle 2 prosentin mutta lähellä sitä keskipitkällä aikavälillä. Näin rahan arvo säilyy kutakuinkin muuttumattomana ja ostovoima vahvana.

Eurojärjestelmään kuuluvat euroalueen kansalliset keskuspankit ja Euroopan keskuspankki (EKP). Eurojärjestelmän jäsenenä Suomen Pankki osallistuu euroalueen yhteisen rahapolitiikan valmisteluun, päätöksentekoon ja toimeenpanoon. Suomen Pankin pääjohtaja Olli Rehn on eurojärjestelmän ylimmän päättävän elimen, EKP:n neuvoston, jäsen.

Hintavakaus on kestävän talouskasvun perusta. Kun inflaatio eli kuluttajahintojen vuotuinen kasvuvauhti on keskipitkällä aikavälillä lähellä mutta alle 2 %, säilyy rahan arvo jokseenkin muuttumattomana ja ostovoima vahvana.

Eurojärjestelmä on ylläpitänyt hintavakautta sekä säätelemällä ohjauskorkoa eli pankkien keskuspankista lainaaman tai niihin tallettaman rahan hintaa että niin sanotuilla epätavanomaisilla rahapoliittisilla keinoilla.

EKP:n neuvosto kevensi rahapolitiikkaa monin tavoin vuonna 2019

Vuonna 2019 euroalueen inflaatio pysyi vaimeana ja inflaatio-odotukset alhaisina.

EKP:n neuvosto reagoi heikkoon taloustilanteeseen keventämällä rahapolitiikkaansa useaan otteeseen ja monin eri tavoin. Kevyt rahapolitiikka varmistaa, että euroalueen rahoitusolot pysyvät suotuisina kaikilla talouden sektoreilla.

Vuoden 2019 aikana neuvosto laski talletuskoron -0,5 prosenttiin, muutti ennakoivaa viestintää, käynnisti kohdennettujen pitempiäikaisten rahoitusoperaatioiden kolmannen sarjan, otti käyttöön porrastetun talletuskorkojärjestelmän ja aloitti laajennetun omaisuserien osto-ohjelman netto-ostot (20 mrd. euroa / kk) uudelleen. Netto-ostot oli alun perin lopetettu joulukuussa 2018.

Joulukuussa EKP:n pääjohtaja Christine Lagarde kertoi, että EKP aloittaa rahapolitiikan strategian tarkastelun. Rahapolitiikkastrategiaa koskevan arvion tavoitteena on varmistaa, että EKP voi parhaiten saavuttaa sille asetetut tavoitteet ja palvella siten euroalueen kansalaisten etuja.

Kasvua tukeva rahapolitiikka jatkuu lähivuosina

EKP:n rahapolitiikka oli vuonna 2019 kasvua tukevaa. Kevyt rahapolitiikka auttaa pitämään pankkiluottojen tarjonnan runsaana ja helpottaa rahoituksen saantia kaikilla talouden sektoreilla. Tavoitteena on tukea inflaatiouvauhdin vakaata palautumista lähelle mutta alle 2 % keskipitkällä aikavälillä.

Loppuvuodesta 2019 euroalueen talouskasvu jatkui vaisuna ja inflaatio oli edelleen hidasta. Eurojärjestelmän asiantuntijat ennustivat kuitenkin joulukuisessa arviossaan inflaatiouvauhdin kiihtyvän lähivuosina lähemmäs tavoitetta.

EKP:n neuvosto painotti, että vahvasti kasvua tukevaa rahapolitiikkaa tarvitaan vielä pitkähkön ajan.

Rahamarkkinaviitekorot uudistuivat vuonna 2019

Viitekorot ovat julkisia korkoja, joita käytetään muun muassa lainojen, johdannaisten ja muiden rahoitussopimusten pohjana. Yleisimmät EU:ssa käytettävät viitekorot eonia ja euribor uudistuivat vuonna 2019.

Euroopan keskuspankin uusi yön yli -viitekorko €STR tuotiin eonian rinnalle lokakuun alussa. Euribor taas sai uuden laskentamenetelmän, joka otettiin täysmääräisesti käyttöön vuoden 2019 viimeisellä neljänneksellä.

Suomen Pankki osallistui vuonna 2019 tiiviisti €STR-korkoon liittyvään politiikkavalmisteluun ja on mukana €STR:n laadunvalvonnassa.

Euroopan keskuspankin rahapolitiikka ja sen valmistelu vuonna 2019

Euroalueen rahapolitiikan päätavoitteena on euroalueen hintavakauden ylläpitäminen. Euroopan keskuspankin neuvosto on tulkinnut tämän siten, että kuluttajahintojen vuotuisen kasvuvauhdin pitäisi olla keskipitkällä aikavälillä lähellä kahta prosenttia, mutta hieman alle sen. Rahapolitiikka voi tukea myös muita EU:n talouspolitiikan tavoitteita, kunhan hintavakaustavoite ei vaarannu.

Suomen Pankista annetun lain mukaan Suomen Pankin ensisijaisena tavoitteena on pitää yllä hintavakautta Maastrichtin sopimuksen mukaisesti. Suomen Pankilla ja koko eurojärjestelmällä on myös muita tavoitteita, mutta hintavakaus on aina ensisijainen päämäärä.

Suomen Pankin pääjohtaja osallistuu Euroopan keskuspankin (EKP) neuvoston jäsenenä rahapoliittiseen päätöksentekoon. Suomen Pankin asiantuntijat ovat laajasti mukana rahapolitiikan päätösten valmistelussa ja muussa taustatyössä. He osallistuvat talouden analysointiin ja rahapoliittisten päätösten valmisteluun toimimalla aktiivisesti myös eurojärjestelmän rahapolitiikan ja markkinaoperaatioiden komiteoissa.

Vuoden 2019 heikkenevään talousnäkömään reagoitiin määrätietoisella rahapolitiikalla

Vuonna 2019 talouden ilmapiiriä heikensi geopolittisiin tekijöihin ja protektionismin uhkaan liittyvä sitkeä epävarmuus. Keskeisimpiä epävarmuustekijöitä olivat Yhdysvaltojen ja Kiinan välinen kauppakiista sekä erityisesti Eurooppaa koskenut Ison-Britannian EU-eroproessi ja sen pitkittyminen. Ne heijastuivat vahvasti euroalueen talouskasvuun, joka oli hyvin maltillista.

Vielä loppuvuodesta 2018 näiden ulkoisten kysyntähäiriöiden sekä joidenkin maa- ja sektorikohtaisten tekijöiden uskottiin olevan tilapäisiä. Alkuvuodesta 2019 alkoi kuitenkin olla selvää, että kasvunäkymät olivat heikentyneet erityisesti kuluneen vuoden osalta. Myös euroalueen inflaatio pysyi vaisuna ja inflaatio-odotukset alhaisina.

EKP:n neuvosto reagoi heikkoon taloustilanteeseen keventämällä rahapolitiikkaansa useaan otteeseen vuoden 2019 aikana. EKP:n neuvosto painotti, että vahvasti kasvua tukevaa rahapolitiikkaa tarvitaan vielä pitkähkö aika, jotta energian ja ruuan hinnoista puhdistettu pohjainflaatio voi vahvistua ja kokonaisinflaatio vakiintua lähelle tavoitettua keskipitkällä aikavälillä.

EKP:n neuvosto seuraa tarkasti inflaatiokehitystä ja rahapoliittisten toimien vaikutuksen välittymistä talouteen. Kevyellä rahapolitiikalla varmistetaan, että euroalueen rahoitusolot pysyvät suotuisina. EKP:n neuvosto painotti jokaisessa rahapolitiikkakokouksessaan ja muissa yhteyksissä, että se on tarpeen mukaan valmis tarkastelemaan kaikkien välineidensä käyttöä varmistaakseen, että inflaatio palautuu kestävästi lähemmäksi tavoitetta.

Loppuvuodesta EKP:n pääjohtaja vaihtui, kun **Mario Draghin** kausi päättyi. Hänen tilalleen uudeksi pääjohtajaksi valittu **Christine Lagarde** aloitti tehtävässään 1.11.2019. Virkaan tultuaan Lagarde ilmoitti EKP:n aloittavan rahapolitiikan strategian uudelleenarvioinnin, joka on tehty viimeksi vuonna 2003.

Rahapolitiikka säilyi ennallaan alkuvuonna

Vuoden ensimmäisessä, tammikuun 2019 lopulla pidetyssä rahapolitiikkakokouksessaan EKP:n neuvosto totesi, että taloudellinen kehitys on ollut ulkoisen kysynnän vaimentumisen ja joidenkin maa- ja sektorikohtaisten tekijöiden vuoksi edelleen odotettua heikompaa ja talouskasvu hidastunut jo edellisvuoden loppupuoliskolla.

Euroalueen talousnäkömiin vaikuttavien riskien katsottiin lisääntyneen, sillä geopolittisiin tekijöihin, protektionismin uhkaan, kehittyvien markkinoiden heikkouksiin ja rahoitusmarkkinoiden heilahteluihin liittyvät epävarmuustekijät olivat edelleen merkittäviä. Neuvosto kuitenkin katsoi, että suotuisat rahoitusolot, myönteinen työmarkkinakehitys ja palkkojen nopeutuva nousu tukevat edelleen euroalueen talouskasvua ja inflaatiopaineiden vähittäistä voimistumista.

Näistä syistä EKP:n neuvosto ei tehnyt muutoksia rahapolitiikan viritykseen. Se piti ohjauskorot ennallaan siten, että talletuskorko on -0,4 %, perusrahoitusoperaatioiden korko 0,0 % ja maksuvalmiusluoton korko 0,25 %.

Neuvosto kertoi, että se odottaa korkojen pysyvän nykyisellä tasolla ainakin vuoden 2019 kesän ja joka tapauksessa niin kauan kuin on tarpeen sen varmistamiseksi, että inflaatio palautuu kestävästi lähemmäksi hieman alle kahta prosenttia keskipitkällä aikavälillä.

Epätavanomaisiin rahapoliittisiin toimiin kuuluvassa omaisuuserien osto-ohjelmassa hankittujen arvopapereiden netto-ostot loppuivat joulukuussa 2018. Näiden arvopapereiden takaisin maksettavan pääoman uudelleensijoituksia päätettiin jatkaa kuitenkin täysimääräisesti. Näin on tarkoitus toimia pitkähkön ajan vielä sen jälkeen, kun EKP:n neuvosto on alkanut nostaa ohjauskorkoja, ja joka tapauksessa niin kauan kuin on tarpeen suotuisan likviditeettitilanteen ja vahvasti kasvua tukevan rahapolitiikan ylläpitämiseksi.

Talouden näkymät heikkenivät keväällä – rahapolitiikan viritystä kevennettiin hieman

Kevään mittaan merkit euroalueen talouskasvun hidastumisesta erityisesti vuoden 2019 osalta vahvistuivat. Kehitys oli edelleen heikkoa varsinkin tehdasteollisuudessa ulkoisen kysynnän vaimentumisen ja joidenkin maa- ja sektori-kohtaisten tekijöiden yhteisvaikutuksen vuoksi.

Euroalueen kasvua hidastavien yksittäisten tekijöiden väistymisestä oli näkyvissä viitteitä, mutta niiden vaikutus alkoi osoittautua odotettua pitkäaikaisemmaksi. Myös pohjainflaatio oli edelleen vaimeaa, ja neuvosto totesi talouden heikomman kasvuvauhdin hidastavan inflaation palautumista tavoitteen mukaiseksi.

EKP:n asiantuntijoiden maaliskuun 2019 arvioissa euroalueen bruttokansantuotteen (BKT) ennakoitiin kasvavan 1,1 % vuonna 2019, 1,6 % vuonna 2020 ja 1,5 % vuonna 2021. Vuoden 2019 BKT:n kasvu arvioitiin huomattavasti heikommaksi ja vuoden 2020 kasvu hieman heikommaksi kuin joulukuussa 2018 julkaistuissa eurojärjestelmän asiantuntija-arvioissa. Yleisen kuluttajahintainflaation (YKHI) vauhdin EKP:n asiantuntijat arvioivat olevan 1,2 % vuonna 2019, 1,5 % vuonna 2020 ja 1,6 % vuonna 2021. YKHI-inflaatiovauhti arvioitiin koko arviointijaksolla hitaammaksi kuin joulukuun 2018 arvioissa.

Maaliskuun kokouksessaan EKP:n neuvosto päättikin käynnistää uuden kohdennettujen, pitkäaikaisten neljännesvuosittaisten rahoitusoperaatioiden sarjan (TLTRO III), joka alkaisi syyskuussa 2019 ja päättyisi maaliskuussa 2021. Uusien operaatioiden tarkat ehdot julkistettiin neuvoston kesäkuun kokouksen yhteydessä. Niiden on tarkoitus ylläpitää edelleen pankkien suotuisaa luotonantotilannetta ja rahapolitiikan sujuvaa välittymistä.

Lisäksi neuvosto ilmoitti, että eurojärjestelmän luotto-operaatioita toteutetaan jatkossakin [kiinteäkorkoisina huutokauppoina](#), joissa tehdyt tarjoukset hyväksytään täysimääräisesti. Näin toimitaan niin kauan kuin on tarpeen ja ainakin vuoden 2021 maaliskuussa alkavan vähimmäisvarantojen pitoajanjakson loppuun saakka.

Maaliskuussa neuvosto muutti myös ennakoivaa viestintäänsä kertomalla, että ohjauskorot pidetään ennallaan ainakin vuoden 2019 loppupuoliskon ja joka tapauksessa niin kauan kuin on tarpeen sen varmistamiseksi, että inflaatio palautuu edelleen kestävästi lähemmäksi tavoitetasoaan, hieman alle kahta prosenttia keskipitkällä aikavälillä.

Huhtikuun kokouksessa neuvosto viestitti arvioivansa säännöllisesti, onko negatiivisten korkojen mahdollisia kielteisiä sivuvaikutuksia pankkien rahoituksenvälitykseen lievennettävä, jotta alhaisen korkotason suotuisat talousvaikutukset säilyvät.

Kesän aikana korkoihin liittyvää ennakoivaa viestintää muutettiin ja uusiin rahapoliittisiin toimiin varauduttiin

Loppukevään ja kesän aikana euroalueen alkuvuoden talouskasvu osoittautui hieman odotettua paremmaksi. Ajantasaiset tilasto- ja kyselytiedot ennakoivat talouskasvun kuitenkin heikentyvän jonkin verran vuoden toisella ja kolmannella neljänneksellä, sillä kansainvälinen kauppa kärsii edelleen pitkittyneestä maailmanlaajuisesta epävarmuudesta, joka huonontaa etenkin euroalueen tehdasteollisuuden näkymiä.

Pohjainflaatio pysyi vaimeana. Kustannuspaineiden vaikutuksen välittyminen inflaatiovauhtiin näytti vievän ennustettua kauemmin, vaikka työvoimakustannusten nousupaineet olivat vahvistuneet ja käyneet laaja-alaisemmiksi kapasiteetin korkean käyttöasteen ja työmarkkinatilanteen kiristymisen myötä. Inflaatio-odotuksia mittaavat indikaattorit osoittivat odotusten heikentyneen.

Eurojärjestelmän asiantuntijoiden kesäkuun 2019 arvioiden mukaan euroalueen BKT kasvaisi 1,2 % vuonna 2019, 1,4 % vuonna 2020 ja 1,4 % vuonna 2021. Vuotuisen YKHI-inflaatiovauhdin arvioitiin olevan 1,3 % vuonna 2019, 1,4 % vuonna 2020 ja 1,6 % vuonna 2021.

Näiden tietojen ja arvioiden perusteella EKP:n neuvosto päätti kesäkuun kokouksessaan pitää ohjauskorot ennallaan ja kertoi ennakoivassa viestinnässään odottavansa niiden pysyvän nykyisellä tasolla ainakin vuoden 2020 alkupuoliskon ja joka tapauksessa niin kauan kuin on tarpeen sen varmistamiseksi, että inflaatio palautuu kestävästi lähemmäksi hieman alle kahta prosenttia keskipitkällä aikavälillä.

Heinäkuun kokouksessaan neuvosto muutti hieman ennakoivaa viestintäänsä kertomalla, että se odottaa ohjauskorkojen pysyvän nykyisellä tasolla tai sitä alemmina ainakin vuoden 2020 alkupuoliskon ajan.

Rahapoliittisten tavoitteiden saavuttamiseksi neuvosto pyysi eurojärjestelmän komiteoita kartoittamaan mahdollisia lisätoimia. Näihin kuuluvat muun muassa ennakoivan viestinnän vahvistaminen, negatiivisten korkojen aiheuttamien kielteisten vaikutusten lieventäminen varantotalletuksille maksettavien korkojen porrastamisella sekä sen kartoittaminen, onko mahdollisuuksia uusiin arvopaperiostoihin.

Syksyllä toimeenpantiin uusi rahapolitiikkapaketti tukemaan inflaatiokehitystä

Syyskuun kokouksessaan EKP:n neuvosto totesi, että inflaatio on ollut jatkuvasti tavoitetta hitaampaa ja talouskehitys heikkoa eivätkä odotettuaikin heikomman talouskehityksen riskit ole väistyneet. Lisäksi inflaatiopaineet ovat olleet vaihtelevia ja inflaatio-odotukset pysyneet vähäisinä.

Samankaltainen näkemys välittyi myös EKP:n asiantuntijoiden syyskuun 2019 ennusteesta. Niissä euroalueen BKT:n ennakoitiin kasvavan 1,1 % vuonna 2019, 1,2 % vuonna 2020 ja 1,4 % vuonna 2021. Vuotuisen YKHI-inflaatiovauhdin arvioitiin olevan 1,2 % vuonna 2019, 1,0 % vuonna 2020 ja 1,5 % vuonna 2021.

Vaisujen ja edelleen heikentyneiden kasvu- ja inflaationäkymien vuoksi EKP:n neuvosto muutti rahapolitiikan viritystä vielä aikaisempaa elvyttävämpään suuntaan.

Neuvosto laski EKP:n talletuskorkoa 10 peruspisteellä eli -0,50 prosenttiin. Neuvosto siirtyi myös niin sanottuun tilasidonnaiseen ennakoivaan viestintään ja ilmoitti odottavansa ohjauskorkojen pysyvän nykyisellä tai sitä alemmalla tasolla, kunnes arviointijakson inflaationäkymät palautuvat vankasti riittävän lähelle kahta prosenttia (mutta sen alapuolelle) ja kehitys näkyy johdonmukaisesti myös pohjainflaatiossa. Viestinnästä poistettiin siis koronnostojen odotettu alkamisajankohta ja sidottiin koronnostojen aloittaminen inflaatiokehitykseen.

[Omaisuserien osto-ohjelmassa](#) päätettiin aloittaa uudet ostot 1.11.2019 nettomääräisesti 20 mrd. eurolla kuukaudessa. Neuvosto kertoi, että ostoja jatketaan niin kauan kuin on tarpeen ohjauskorkojen elvyttävän vaikutuksen vahvistamiseksi. Niiden kerrottiin päättyvän ennen kuin ohjauskorkoja aletaan nostaa. Kun osto-ohjelmassa hankitut velkakirjat erääntyvät, pääoma sijoitetaan aiempaan tapaan uudelleen.

Uusimmassa kohdennettujen pitempiäikaisten rahoitusoperaatioiden sarjassa (TLTRO III) suoritettavien neljännesvuosittaisten operaatioiden ehtoja päätettiin keventää, jotta pankkien luotonantotilanne pysyisi suotuisana, rahapolitiikan vaikutus välittyisi sujuvasti ja rahapolitiikalla voitaisiin tukea kasvua tehokkaasti.

Neuvosto ilmoitti myös, että rahapolitiikan pankkivetoisen välittymiskanavan toiminnan tukemiseksi pankkien varannoille maksettava korko muutetaan kaksiportaiseksi: osa varantovelvoitteen ylittävistä talletuksista vapautetaan negatiivisesta talletuskorosta.

Neuvosto totesi, että näillä laajoilla rahapoliittisilla toimilla saadaan aikaan huomattava elvyttävä vaikutus. Toimilla pyritään varmistamaan, että rahoitusolot pysyvät erittäin suotuisina ja edistävät sekä euroalueen talouskasvua että kotimaisten hintapaineiden kasvua, mikä puolestaan tukee inflaation kestävästä palautumisesta lähelle keskipitkän aikavälin tavoitetta.

Rahapolitiikan viritys säilyi loppuvuonna ennallaan

Loppuvuodesta talouden kuva pysyi kutakuinkin ennallaan. Euroalueen talouskasvu jatkui vaisuna, ja inflaatio oli edelleen alhainen. Kasvun hidastumisesta huolimatta euroalueen talouskasvu vaikutti ajantasaisten tilasto- ja kyselytietojen mukaan jonkin verran vakaantuneen.

Eurojärjestelmän asiantuntijoiden joulukuisessa arvioissa euroalueen BKT:n ennustettiin kasvavan 1,2 % vuonna 2019, 1,1 % vuonna 2020, 1,4 % vuosina 2021 ja 2022. YKHI-inflaatiovauhdin arvioitiin olevan 1,2 % vuonna 2019, 1,1 % vuonna 2020, 1,4 % vuonna 2021 ja 1,6 % vuonna 2022.

Loka- ja joulukuun kokouksissaan EKP:n neuvosto piti rahapolitiikkansa muuttumattomana. Neuvosto totesi, että euroalueen talouskasvu saa edelleen vetoapua suotuisista rahoitusoloista, työllisyyden kasvun ja palkkojen nousun jatkumisesta, varovaisen elvyttävästä finanssipolitiikasta sekä maailmantalouden jatkuvasta, joskin hieman hidastuvasta, kasvusta. Yhdessä EKP:n rahapoliittisten toimien kanssa tämän suotuisan kehityksen arvioitiin johtavan myös inflaation nopeutumiseen keskipitkällä aikavälillä.

Joulukuun kokouksessa pääjohtaja Lagarde kertoi lisäksi, että EKP aloittaa rahapolitiikkastrategiansa tarkastelun, joka on viimeksi tehty 16 vuotta sitten. Rahapolitiikkastrategiaa koskevan arvion tavoitteena on varmistaa, että EKP voi parhaiten saavuttaa sille asetetut tavoitteet ja palvella siten euroalueen kansalaisten etuja. Strategiaa tarkastellaan laaja-alaisesti, analyttisesti ja avoimin mielin kuuntelemalla eri asiantuntijatahojen näkemyksiä ja huomioimalla monet rahapolitiikan toimintaympäristössä viime vuosina tapahtuneet muutokset.

Lagarde ilmoitti työn alkavan vuoden 2020 alussa. Tavoitteena on strategian uudelleenarvioinnin valmistuminen vuoden 2020 loppuun mennessä. Suomen Pankki viesti vuonna 2019 aktiivisesti strategia-arvion tarpeellisuudesta.

Talouskasvu tarvitsee muiden politiikkalohkojen toimia kevyen rahapolitiikan tueksi

Kaiken kaikkiaan EKP:n rahapolitiikka on ollut kasvua tukevaa. Kevyen rahapolitiikan on tarkoitus varmistaa, että rahoitusolot ovat suotuisat kaikilla talouden sektoreilla. Kotitalouksien ja yritysten lainansaannin helpottuminen edistää kulutusta ja yritysten investointeja ja sitä kautta myös euroalueen talouskasvua ja hintapaineiden voimistumista euroalueella. Se tukee inflaatiovauhdin vakaata palautumista lähemmäksi keskipitkän aikavälin tavoitetta.

Yrityslainakannan ja kotitalouksien lainakannan kasvu pysyikin vahvana koko vuoden. Sitä edisti kasvua tukevan rahapolitiikan vaikutuksen välittyminen pankkien lainakorkoihin. Kevyt rahapolitiikka auttaa pitämään pankkiluottojen tarjonnan runsaana ja helpottaa rahoituksen saantia kaikilla talouden sektoreilla.

Kevyen rahapolitiikan lisäksi kasvupotentiaalin parantaminen ja kokonaiskysynnän tukeminen vaatii toimia myös muilta politiikan lohkoilta. EKP:n neuvosto onkin toistuvasti vaatinut julkisesti rakennepoliittisten toimien toteuttamisen vauhdittamista euroalueen maissa Euroopan komission maakohtaisten suositusten mukaisesti.

Myös finanssipolitiikalla on tärkeä rooli kasvun edellytysten luomisessa. Neuvosto on toistuvasti todennut, että maiden, joilla on finanssipoliittista liikkumavaraa, tulisi ryhtyä hyvissä ajoin tehokkaisiin toimiin. Maissa, joissa julkisen talouden velka on suuri, tulisi harjoittaa varovaista finanssipolitiikkaa ja saattaa rakenteellinen rahoitusasema tavoitteen mukaiseksi, jotta automaattiset vakauttajat voisivat toimia vapaasti. Kaikkien maiden olisi tehostettava vielä entisestään toimia, joilla parannetaan julkisen talouden edellytyksiä tukea kasvua.

EKP:n neuvosto painottaa, että EU:n finanssi- ja talouspoliittisen ohjausjärjestelmän selkeä ja johdonmukainen noudattaminen ajankohdasta ja maasta riippumatta on edelleen olennaista euroalueen talouden kestäkyvyn edistämiseksi. Talous- ja rahaliiton toiminnan parantaminen on yhä ensiarvoisen tärkeää.

EKP:n neuvosto arvostaa meneillään olevaa työtä ja kehottaa ryhtymään päättäväisiin lisätoimiin, jotta pankkiunioni ja pääomamarkkinaunioni saadaan valmiiksi.

Rahapolitiikan toteuttaminen euroalueella ja Suomessa

20.3.2020

Suomen Pankki vastaa eurojärjestelmän [rahopolitiikan toteuttamisesta](#) Suomessa. Vuonna 2019 eurojärjestelmän rahapolitiikkaa kevennettiin monin eri tavoin. Euroopan keskuspankin talletuskorkoa laskettiin 10 peruspisteellä, ennakoivaa viestintää muutettiin, kohdennettujen pitempiaikaisten rahoitusoperaatioiden kolmas sarja käynnistettiin, porrastettu talletuskorkojärjestelmä otettiin käyttöön ja laajennetun omaisuuserien osto-ohjelman netto-ostot aloitettiin uudelleen.

Rahapolitiikan toteuttaminen tarkoittaa EKP:n neuvoston rahapoliittisten päätösten täytäntöönpanoa. Eurojärjestelmän rahapolitiikan toimeenpanossa käytettävät keinot voidaan jakaa tavanomaisiin ja epätavanomaisiin toimiin. Vakuudelliset huutokauppamuotoiset markkinaoperaatiot, maksuvalmiusjärjestelmä sekä vähimmäisvarantovelvoite ovat tavanomaisia toimia, ja niillä ohjataan ensisijaisesti lyhyitä markkinakorkoja.

Tavanomaisten toimien ohella epätavanomaiset toimet ovat nousseet rahapolitiikan keskiöön finanssikriisin jälkeen. Muun muassa laajennettu omaisuuserien osto-ohjelma, kohdennetut pitempiaikaiset rahoitusoperaatiot, ennakoiva viestintä sekä kaksiportainen talletuskorkojärjestelmä kuuluvat eurojärjestelmän rahapolitiikan epätavanomaisiin toimiin.

Korkopolitiikkaa kevennettiin edelleen: talletuskorko laskettiin kaikkien aikojen alimmalle tasolle

Syyskuussa 2019 Euroopan keskuspankin (EKP) neuvosto päätti laajasta rahapolitiikkaa keventävästä elvytyspaketista. [Tavanomaisista toimista](#) neuvosto päätti 12.9. laskea talletuskorkoa 10 peruspisteellä eli -0,5 prosenttiin. Lasku on ensimmäinen muutos EKP:n ohjauskorkoihin maaliskuun 2016 jälkeen, ja sen seurauksena talletuskorko on nyt alempi kuin koskaan aikaisemmin.

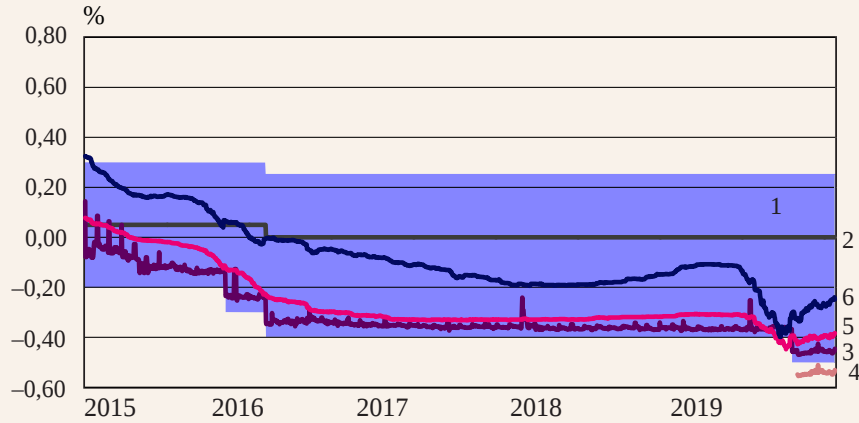
Lisäksi EKP:n neuvosto on viestinyt, että ohjauskorkoja, mukaan lukien talletuskorkoa, voidaan laskea vielä entisestään tarpeen vaatiessa. Perusrahoitusoperaation ja maksuvalmiusluoton korot pysyivät ennallaan 0,00 ja 0,25 prosentissa.

Talletuskoron lasku välittyi tehokkaasti lyhyisiin rahamarkkinakorkoihin, jotka pysyivät vallitsevissa runsaan ylimääräisen likviditeetin rahoitusoloissa lähellä EKP:n talletuskorkoa.

[Viitekorot eonia ja €STR](#) pysyivät pienessä vaihteluvälissä ja olivat koronalennuksen jälkeen keskimäärin -0,46 ja -0,54 %. Koronalennus välittyi myös euriboreihin, joista kolmen ja kahdentoista kuukauden noteeraukset olivat loppuvuonna keskimäärin -0,40 ja -0,28 % (kuvio 1).

Kuvio 1.

Eurojärjestelmän ohjauskorkojen ja euromääräisten rahamarkkinakorkojen kehitys

1. Korkoputki
2. Perusrahoitusoperaation korko
3. Eonia
4. €STR
5. Euribor 3 kk
6. Euribor 12 kk

Lähteet: Euroopan keskuspankki, Euroopan rahamarkkinainstituutti ja Suomen Pankki.

Rahapolitiikkaa kevennettiin myös epätavanomaisilla toimilla

[Syyskuun elvytyspaketti](#) koski suurimmilta osin niin kutsuttuja rahapolitiikan epätavanomaisia toimia. Epätavanomaisten toimien osalta EKP:n neuvosto [päätty käynnistää laajennetun osto-ohjelman netto-ostot uudelleen marraskuusta alkaen](#), ottaa käyttöön kaksiportaisen talletuskorkojärjestelmän ja muuttaa ennakoivaa viestintäänsä.

Lisäksi EKP:n neuvosto päätti tehdä jo maaliskuussa ilmoitetusta kohdennettujen pitempiäikaisten rahoitusoperaatioiden kolmannesta sarjasta (TLTRO III) pankeille entistä edullisemmän. Operaatioiden maturiteettia pidennettiin kahdesta kolmeen vuoteen, niiden korkoa alennettiin 10 peruspisteellä ja niihin lisättiin vapaahtoinen takaisinmaksumahdollisuus aikasintaan kaksi vuotta luottojen nostamisen jälkeen.

Kohdennettujen pitempiaikaisten rahoitusoperaatioiden kolmas sarja

Syyskuussa alkanut TLTRO III pitää sisällään yhteensä seitsemän neljännesvuosittain järjestettävää rahoitusoperaatiota, joista viimeinen toteutetaan vuoden 2021 maaliskuussa. Kaikissa operaatioissa eurojärjestelmän keskuspankit myöntävät rahoitusta hakeville euroalueen pankeille vakuuksia vastaan kolmen vuoden pituisia lainoja. Lainat erääntyvät siis neljännesvuosittain syyskuusta 2022 maaliskuuhun 2024.

Operaatioissa myönnettyjen lainojen korko määräytyy lähtökohtaisesti kunkin lainan juoksuaikana vallitsevien perusrahoitusoperaatioiden korkojen keskiarvona. Nettolainanantotavoitteensa saavuttaneille pankeille operaatioiden korko on kuitenkin alempi, ja alimmillaan se voi olla operaation voimassaoloaikana vallitsevien EKP:n talletuskorkojen keskiarvo.

Kolmannen TLTRO-sarjan kaksi ensimmäistä operaatiota järjestettiin syyskuussa ja joulukuussa 2019. Syyskuun operaatiossa lainoja eurojärjestelmässä otti 28 pankkia tai pankkiryhmää, kun taas joulukuun operaatiossa osallistujia oli yhteensä 122. Syyskuun operaatiossa euroalueen pankit hakivat uutta rahoitusta eurojärjestelmän keskuspankeilta yhteensä 3,4 mrd. eurolla. Joulukuun operaatiossa vastaava määrä oli 97,7 mrd. euroa. Myös osa Suomen Pankin [rahopolitiikan vastapuolista](#) osallistui joulukuun operaatioon.

Pitempiaikaisten luottojen kokonaismäärä supistui hieman

Vuonna 2019 TLTRO II -luottoja maksettiin takaisin eurojärjestelmässä yhteensä 208,1 mrd. euron edestä, minkä seurauksena jäljellä olevien TLTRO II -luottojen määrä supistui 510,8 mrd. euroon. TLTRO II- ja TLTRO III -luottojen avoinna oleva kokonaismäärä vuonna 2019 supistui 718,8 mrd. eurosta 611,9 mrd. euroon.

Jäljellä olevat TLTRO II -luotot alkavat erääntyä vuoden 2020 kesäkuusta lähtien, ja viimeisen operaation lainat erääntyvät vuoden 2021 maaliskuussa.

Tavanomaisissa operaatioissa kysyntä edelleen vähäistä

Tavanomaisista toimista perusrahoitusoperaatiot ja säännölliset kolmen kuukauden mittaiset pitempiaikaiset rahoitusoperaatiot toteutettiin edelleen kiinteäkorkoisina huutokauppoina, joissa tehdyt tarjoukset hyväksyttiin täysimääräisesti.

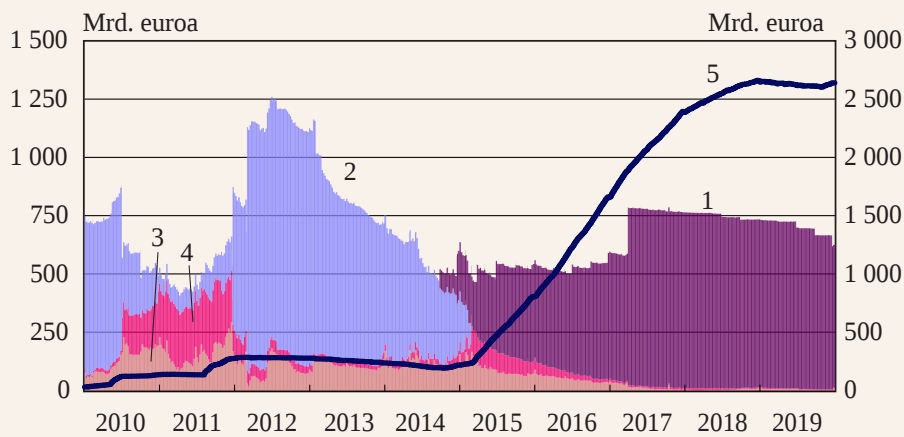
Perusrahoitusoperaatioissa jaettujen viikon pituisten luottojen keskimääräinen avoinna oleva määrä nousi vuonna 2019 noin 4,4 mrd. euroon edellisvuoden noin 3,6 mrd. eurosta. Kuukausittain järjestettävien kolmen kuukauden pitempiäkaisten operaatioiden kysyntä sen sijaan laski edellisvuodesta: operaatioissa jaettiin vuonna 2019 likviditeettiä keskimäärin noin 3,4 mrd. euroa, kun vuonna 2018 määrä oli noin 6,3 mrd. euroa.

Yhteenlaskettuna säännöllisten operaatioiden keskimääräinen avoinna oleva määrä laski noin 7,8 mrd. euroon edellisvuoden noin 9,9 mrd. eurosta. Operaatioihin osallistuneiden pankkien määrä pysyi edellisvuosien tapaan vähäisenä.

Viikon pituisia dollarimääräisiä rahoitusoperaatioita jatkettiin vuonna 2019, ja niissä jaetun likviditeetin määrä vaihteli nolasta noin 3,7 mrd. dollariin. Määrä oli keskimäärin 0,3 mrd. dollaria (kuvio 2).

Kuvio 2.

Eurojärjestelmän rahoitusoloja keventävät rahoitusoperaatiot (huutokaupat ja osto-ohjelmat)

1. Kohdennetut pitempiäkaiset operaatiot (27 kk – 48 kk)
2. Ylimääräiset pitempiäkaiset rahoitusoperaatiot (1 kk – 36 kk)
3. Pitempiäkaiset operaatiot (3 kk)
4. Perusrahoitusoperaatiot (1 vk)
5. Rahapoliittiset arvopaperit (oikea asteikko)

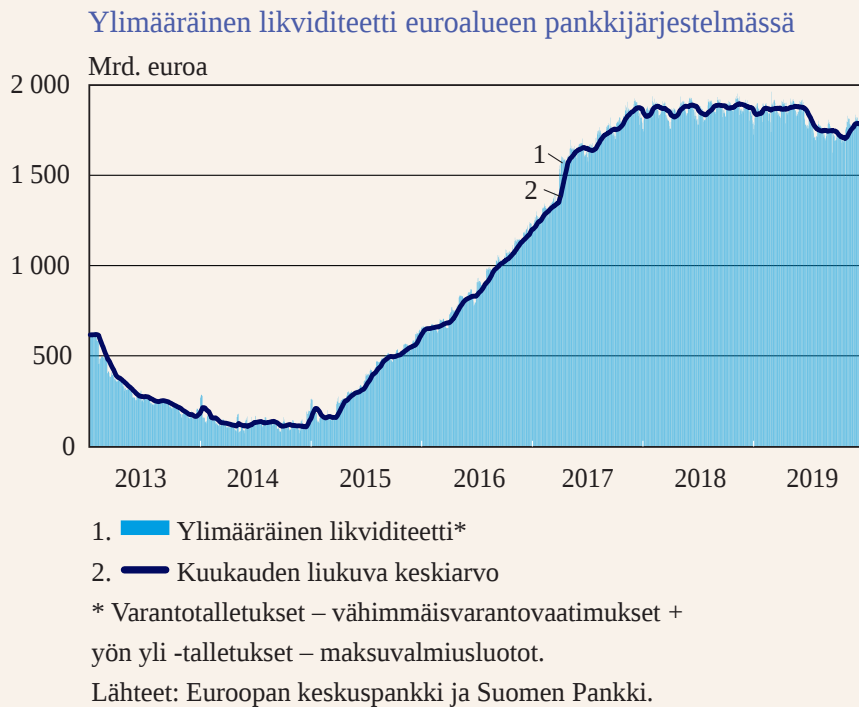
Lähteet: Euroopan keskuspankki ja Suomen Pankki.

Likviditeettiylijäämä pysyi edelleen runsaana

[Ylimääräisellä likviditeetillä](#) tarkoitetaan pankkien keskuspankissa pitämiä vähimmäisvarantovelvoitteiden ylittäviä varoja. Euroalueen pankkijärjestelmän ylimääräinen likviditeetti pieneni noin 56,9 mrd. eurolla eli 1 738,1 mrd. euroon vuoden 2019 aikana. Muutos johtui muun muassa auki olevien TLTRO-luottojen kokonaismäärän supistumisesta. Pienenemisestä huolimatta ylimääräinen likviditeetti pysyi edelleen suurena.

Ylimääräisen likviditeetin runsaus selittää perinteisten rahoitusoperaatioiden vähäisen käytön – euroalueen pankkijärjestelmässä ei ole näin suuren ylimääräisen likviditeetin oloissa paljoakaan toimijoita, jotka osallistuisivat perinteisiin rahoitusoperaatioihin likviditeetin hakemiseksi (kuvio 3).

Kuvio 3.

Kaksiportainen talletuskorkojärjestelmä käyttöön eurojärjestelmässä

30.10. alkaen eurojärjestelmässä otettiin käyttöön [kaksiportainen talletuskorkojärjestelmä](#). Järjestelmässä kunkin pankin vähimmäisvarantovelvoitteen ylittävät varantotalletukset, siis ylimääräiset varantotalletukset, jaetaan kahteen osaan.

Ensimmäinen osa eli niin kutsuttu kiintiö on suuruudeltaan kuusi kertaa pankin vähimmäisvarantovelvoite, ja sille maksetaan nollakorkoa. Tämän kiintiön ylittävälle ylimääräisille varantotalletuksille maksetaan edelleen EKP:n talletuskorkoa niin kauan kuin se on negatiivinen. Järjestelmä ei koske eurojärjestelmään tehtyjä yön yli -talletuksia. EKP:n neuvosto on ilmoittanut voivansa muuttaa järjestelmän yksityiskohtia tarvittaessa.

Järjestelmän tavoitteena on tukea rahapolitiikan välittymistä pankkien kautta vähentämällä negatiivisista koroista pankeille aiheutuvia kustannuksia. Negatiivisen talletuskoron takia pankit joutuvat nimittäin maksamaan eurojärjestelmälle ylimääräisistä varantotalletuksista ja yön yli -talletuksista.

Euroalueen pankkien yhteenlasketut varantovelvoitteet olivat vuoden 2019 seitsemännellä ja kahdeksannella pitoperiodilla noin 134,1 ja 134,5 mrd. euroa. Varantovelvoitteille maksettiin perusrahoitusoperaatioiden korkoa, joka vuonna 2019 oli 0 %. Negatiivisista koroista vapautetut kiintiöt olivat seitsemännellä ja kahdeksannella pitoperiodilla noin 804,8 ja 806,9 mrd. euroa. Pankit käyttivät kiintiöt lähes täysimääräisesti hyväkseen.

Rahapolitiikan vastapuoleksi pääsy tarkoin säädeltyä

Suomen Pankin rahapolitiikan vastapuolijoukko pysyi vuoden 2019 aikana muuttumattomana. Vastapuolia oli vuoden lopussa yhteensä 16. Joukko muodostui suomalaisista luottolaitoksista sekä pohjoismaisten pankkien Suomessa toimivista sivuliikkeistä.

Voidakseen toimia rahapolitiikan operaatioiden vastapuolina pankkien tulee olla vähimmäisvarantovelvollisia, rahoitusvalvonnan alaisia sekä rahoitusasemaltaan vakaita yhtiöitä.

Rahapolitiikan vastapuolilla on oikeus hakea eurojärjestelmältä vakuudellista rahoitusta osallistumalla eurojärjestelmän luotto-operaatioihin. Vastapuoli voi saada vakuuksia vastaan myös niin sanottua yön yli -maksuvalmiusluottoa, joka on maksettava takaisin seuraavana pankkipäivänä. Lisäksi maksuliiketarkoituksiin on mahdollista saada päivänsisäistä luottoa, joka tulee myös kattaa riittävin vakuuksin.

Eurojärjestelmä on määritellyt keskuspankkiluoton vakuuksille kelpoisuusvaatimukset, jotka on julkaistu EKP:n suuntaviivoissa, ja ne ovat samat koko euroalueelle. Suomen Pankki on lisäksi antanut suuntaviivoja täydentävät kansalliset lisävaatimukset omille vastapuolilleen. Suomen Pankki päivitti [sääntöjä ja suuntaviivoja](#) viimeksi elokuussa 2019.

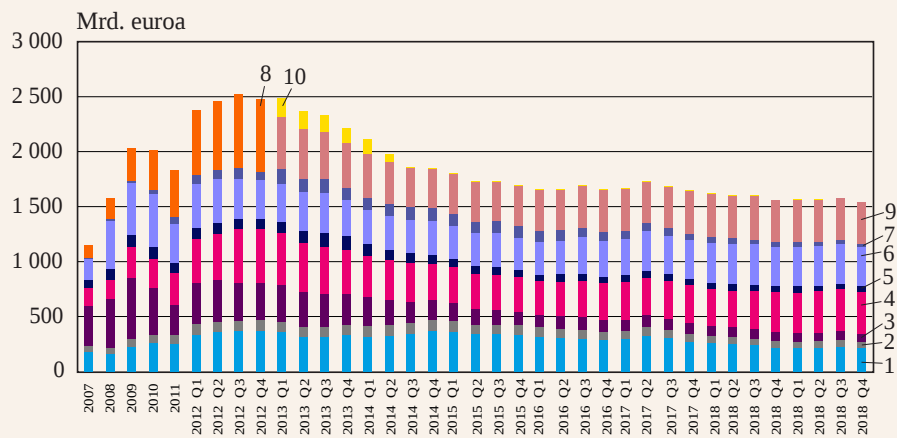
Eurojärjestelmälle pantattujen vakuuksien määrä supistui hiukan

Vuoden 2019 aikana eurojärjestelmälle pantattujen vakuuksien kokonaismäärä supistui vain hiukan edellisvuoteen verrattuna (kuvio 4). Vakuuksia pidettiin eurojärjestelmän keskuspankeissa keskimäärin yhteensä 1 562 mrd. euron arvosta, kun vuonna 2018 niitä pidettiin keskimäärin 1 594 mrd. euron arvosta.

Vakuuslajeittain tarkasteltuna eurojärjestelmälle toimitettujen vakuuksien jakaumassa tapahtui vähäisiä muutoksia. Ainoastaan pankkien katettujen joukkolainojen määrä vakuutena kasvoi edellisvuoteen verrattuna. Pankkien katetut joukkolainat olivatkin vuonna 2019 eniten vakuutena käytetty omaisuuserä (24 %) yhdessä lainasaamisten (24 %) kanssa. Lainsaamiset ovat pankkien asiakkailleen myöntämiä lainoja, ja ne luetaan vakuuskehikossa ei-jälkimerkkinakelpoisiin omaisuuseriin. Kolmanneksi suurimman osuuden muodostivat omaisuusvakuudelliset arvopaperit (23 %).

Kuvio 4.

Eurojärjestelmälle toimitetut vakuudet

1. Valtionhallinnon liikkeeseen laskemat arvopaperit
2. Aluehallinnon liikkeeseen laskemat arvopaperit
3. Pankkien kattamattomat joukkolainat
4. Pankkien katetut joukkolainat
5. Yritysten joukkolainat
6. Omaisuusvakuudelliset arvopaperit
7. Muut jälkimarkkinakelpoiset omaisuuserät
8. Ei-jälkimarkkinakelpoiset omaisuuserät
9. Ei-jälkimarkkinakelpoiset lainasaamiset*
10. Määräaikaistalletukset*

* Jaottelu saatavilla vuoden 2013 alusta lähtien.

Lähde: Euroopan keskuspankki.

Suomen Pankin vastapuolien tilanne vakaa

Vuonna 2019 Suomen Pankin vastapuolet toimittivat vakuuksia keskimäärin 17,2 mrd. euron edestä. Vuonna 2018 vastaava luku oli 19,6 mrd. euroa.

Suomen Pankin vastapuolet suosivat vakuuksina edelleen pankkien katettuja joukkolainoja, joiden osuus kaikista toimitetuista vakuuksista oli keskimäärin 38 % (kuvio 5). Toiseksi eniten vakuudeksi toimitettiin lainasaamisia (29 %) ja kolmanneksi eniten valtion- ja aluehallinnon liikkeeseen laskemia velkakirjoja (18 %).

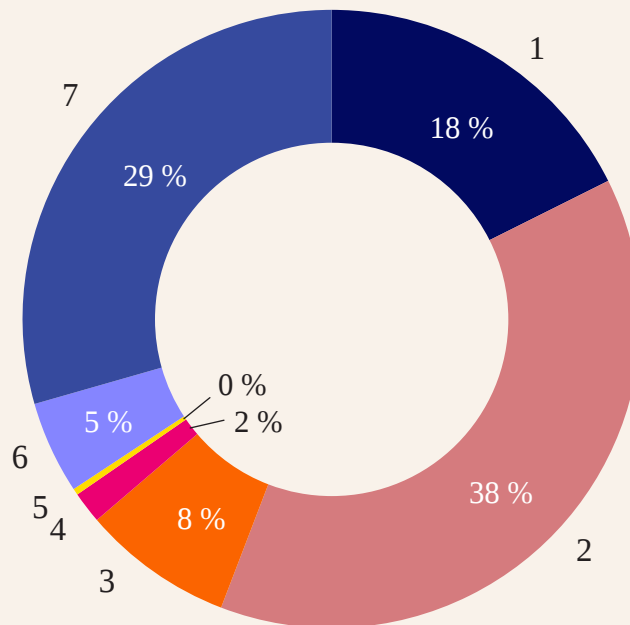
Suomen Pankin vastapuolten rahoitus eurojärjestelmän luotto-operaatioissa lähes puolittui. Vastapuolten keskimääräinen vakuusylijäämä kasvoikin vuoden aikana edellisvuoden 27 prosentista 41 prosenttiin.

Vapaaehtoiset TLTRO II -takaisinmaksut jatkuivat vuonna 2019. Suomen Pankin vastapuolet maksoivat näitä luottoja takaisin vuoden 2019 aikana 6,1 mrd. euron edestä. Uutta keskuspankkiluottoa vastapuolet ottivat TLTRO III -operaation kautta 2,1 mrd. euroa.

Vuoden 2019 lopussa vastapuolilla oli avoinna olevia rahapolitiikan luottoja kohdennetuista pitempiaikaisista rahoitusoperaatioista (TLTRO II ja III) yhteensä 4,6 mrd. euron edestä. Vuoden 2018 lopussa summa oli 8,6 mrd. euroa. Lisäksi vastapuolet käyttivät päivänsäistä luottoa.

Kuvio 5.

Suomen Pankille toimitetut vakuudet (osuudet keskimäärin vuoden 2019 aikana)

1. Valtion- ja aluehallinnon velkakirjat
2. Pankkien katetut joukkolainat
3. Pankkien kattamattomat joukkolainat
4. Yritysten velkakirjat
5. Omaisuusvakuudelliset arvopaperit
6. Muut jälkimarkkinakelpoiset omaisuuserät
7. Ei-jälkimarkkinakelpoiset lainasaamiset

Lähde: Suomen Pankki.

Keskuspankkiin tehtyjen talletusten määrä säilyi ennallaan

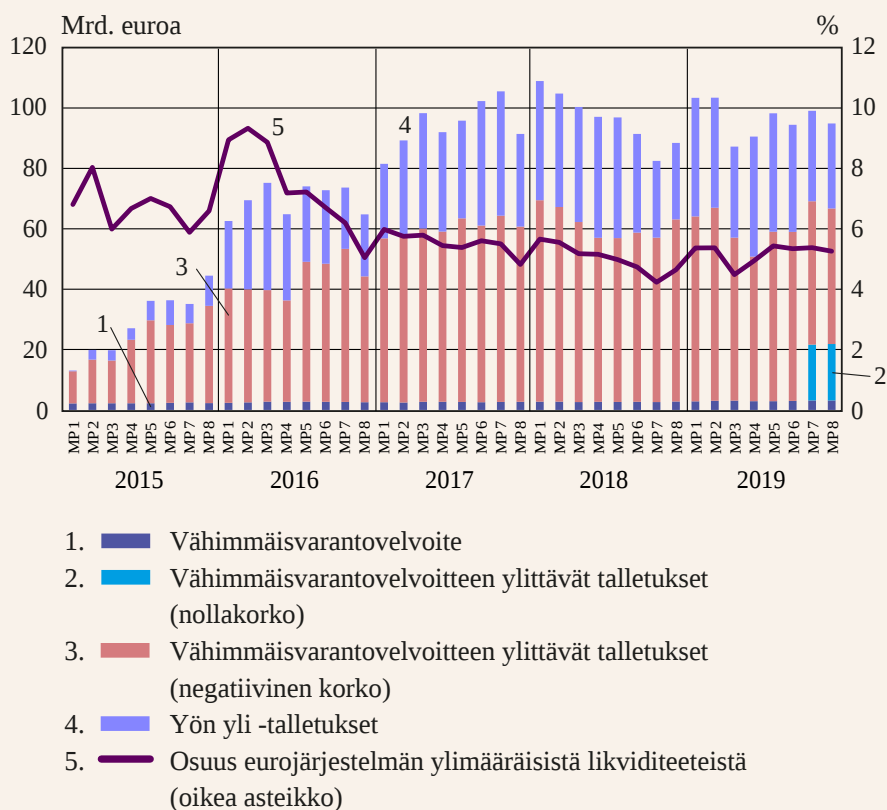
Suomen Pankin vastapuolilla oli aiempien vuosien tapaan huomattava määrä talletuksia Suomen Pankissa, keskimäärin 96,4 mrd. euroa (kuvio 6).

Ylimääräinen likviditeetti eli Suomen Pankkiin tehtyjen vähimmäisvarantovelvoitteen ylittävien keskuspankkitalletusten kokonaismäärä pysyi vuonna 2019 samansuuruisena kuin edellisvuonna, keskimäärin 93,4 mrd. eurossa. Myös Suomen Pankkiin tehtyjen ylimääräisten keskuspankkitalletusten osuus koko eurojärjestelmässä tehdyistä ylimääräisistä talletuksista säilyi vuonna 2019 ennallaan, keskimäärin 5 prosentissa.

Suomalaiset pankit käyttivät [porrastetun talletuskorkojärjestelmän](#) negatiivisesta korosta vapautetun kiintön lähes täysimääräisesti hyväkseen. Yön yli -talletusten määrä väheni sen myötä 21 prosentilla. Vuoden viimeisellä pitoperiodilla nollakorkoa maksettiin 21,9 mrd. euron osuudelle ja negatiivista korkoa 73,0 mrd. euron osuudelle talletuksista.

Kuvio 6.

Suomen Pankkiin tehdyt keskuspankkitalletukset

Lähteet: Euroopan keskuspankki ja Suomen Pankki.

Rahamarkkinaviitekorot uudistuivat

Eonia- ja euribor-rahamarkkinaviitekorot uudistuivat vuonna 2019. Euroopan keskuspankin uusi yön yli -viitekorko €STR tuotiin eonian rinnalle lokakuun alusta. Samalla eonian arvo sidottiin €STR-korkoon. Euriborit puolestaan uudistuivat uuden laskentamenetelmän kautta. Uusi laskentamenetelmä otettiin täysimääräisesti käyttöön vuoden 2019 viimeisellä neljänneksellä.

Viitekorot ovat julkisia korkoja, joita käytetään muun muassa lainojen, johdannaisten ja muiden rahoitussopimusten pohjana. Ne kuvastavat yleensä lainanoton kustannuksia tietyillä markkinoilla.

Suomalaisille tutuimpia viitekorkoja ovat euriborit, joita käytetään muun muassa asuntoluototuksessa lainasopimuksen koron määrittämiseen. Euriborit ovat eonian ohella yleisimpiä EU:ssa käytettyjä viitekorkoja. Niin eonia kuin euriborit uudistettiin vuoden 2019 aikana.

Uusi viitekorko €STR eonian rinnalle

Euroopan keskuspankin (EKP) uusi yön yli -viitekorko [€STR](#) (Euro short-term rate) julkaistiin ensimmäisen kerran 2. lokakuuta 2019.

€STR tuotiin Euroopan rahamarkkinainstituutin (European Money Market Instituti, EMMI) hallinnoiman viitekoron eonian rinnalle. Eonia toimii €STR-koron tapaan yön yli -korkotason mittarina euroalueella. Samalla eonia kiinnitettiin €STR-korkoon siten, että sen arvo on yhtä kuin €STR + 8,5 peruspistettä, kunnes 3. tammikuuta 2022 eonia lakkaa olemasta.

Syy uudistukseen on vuoden 2016 [viitearvoasetus](#), joka asetti lisää vaatimuksia viitearvoille. Lähes kahden ja puolen vuoden pituisen siirtymäajan tarkoituksena on varmistaa, että yön yli -viitekorkojen vaihdos rahoitusmarkkinoilla tapahtuu ilman häiriöitä.

€STR yön yli -korkotason mittarina

[€STR mittaa keskimääräistä korkoa](#), jonka pankit maksavat ottaessaan yhden yön pituisia euromääräisiä vakuudettomia luottoja tukkumarkkinoilla. €STR on tärkeä viitekorko ennen kaikkea johdannaismarkkinoiden toimivuuden kannalta. Lisäksi se antaa informaatiota rahapolitiikan välittymisestä rahamarkkinoille.

€STR perustuu EKP:n lakisääteisesti keräämiin rahamarkkinatilastoihin (Money Market Statistical Reporting, MMSR), joihin 50 isoa eurooppalaista pankkia raportoi päivittäin rahamarkkinatoimintansa. €STR-koron laskennassa käytetään raportointipankkien vastaanottamia yhden yön pituisia vakuudettomia lainoja, jotka ovat ainakin miljoonan euron suuruisia. Ainoastaan koroiltaan keskimäiset 50 % lainoista otetaan mukaan laskentaan, jossa €STR määritetään yön yli -lainojen painotettuna kesikorkona kolmen desimaalin tarkkuudella.

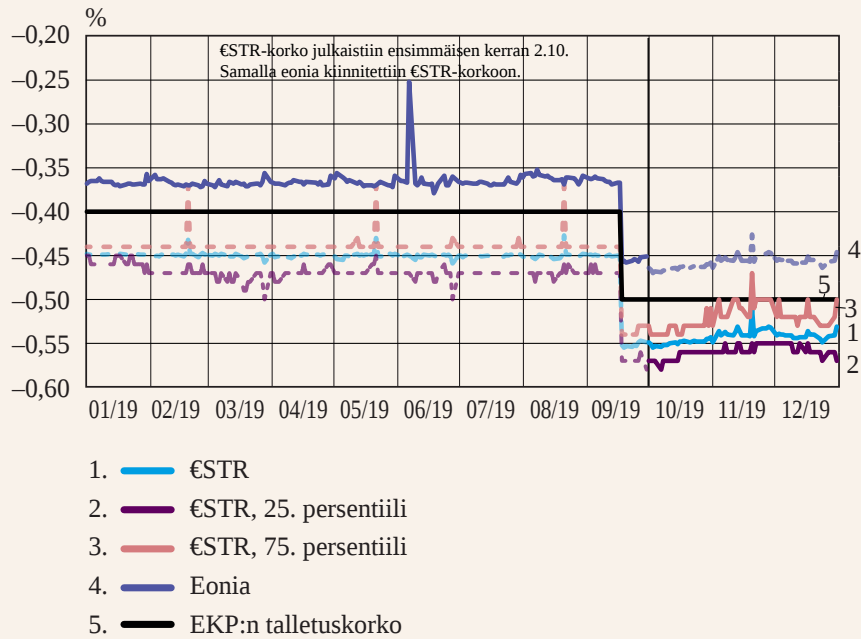
EKP julkaisee €STR-koron jokaisena [TARGET2-maksujärjestelmän](#) aukiolopäivänä kello 8.00 Keski-Euroopan aikaan. Julkaistu korko kuvastaa aina edellisen työpäivän tilannetta.

€STR on runsaan ylimääräisen likviditeetin oloissa EKP:n talletuskoron alapuolella

Vallitsevissa ylimääräisen likviditeetin rahoitusoloissa €STR pysyi vakaasti EKP:n talletuskoron alapuolella. 2. lokakuuta lähtien julkaistun €STR:n kesikorko oli -0,54 % vuonna 2019. €STR:n korkoero EKP:n talletuskorkoon oli keskimäärin noin -0,04 prosenttiyksikköä eli -4 peruspistettä. Sen sijaan eonia pysyi vuonna 2019 keskimäärin noin 3 peruspistettä EKP:n talletuskoron yläpuolella ennen kuin se kiinnitettiin €STR-korkoon lokakuun alusta lähtien (kuvio 7).

Kuvio 7.

€STR:n ja eonian kehitys vuonna 2019

€STR-koron epävirallista esiversiota, pre-€STR-korkoa, laskettiin ja julkaistiin takautuvasti ajalta 15.3.2017–30.9.2019.

Lähteet: Euroopan keskuspankki ja Euroopan rahamarkkinainstituutti.

Tasero €STR-koron ja eonian välillä johtuu siitä, että €STR-koron laskennassa otetaan huomioon pankkien vastaanottamat lainat myös muilta rahoituslaitoksilta kuin toisilta pankeilta. Ainoastaan pankeilla on pääsy eurojärjestelmän talletusmahdollisuuteen, ja muut rahoituslaitokset joutuvat vuorostaan tallettamaan varansa pankkeihin. Runsaan ylimääräisen likviditeetin oloissa pankit eivät joudu kilpailemaan näistä talletuksista vähimmäisvarantovelvoitteensa täyttämiseksi, vaan ne laskuttavat toimijoita palvelusta ottamalla talletukset vastaan EKP:n talletuskorkoa alemmalla korolla.

Suomen Pankki mukana €STR-koron laadunvalvonnassa

Eurojärjestelmä valvoo €STR-koron laskentapohjana käytettävän datan oikeellisuutta, jotta viitekorko kuvastaisi mahdollisimman tarkasti yön yli -markkinoilla vallitsevaa korkotasoa. Suomen Pankki osallistuu laadunvalvontaan valvomalla Suomen raportointivelvollisten pankkien toimittamaa dataa. Vuonna 2019 suomalaisista pankeista ainoastaan Nordea oli raportointivelvollinen.

Laadunvalvonnan lisäksi Suomen Pankki osallistui vuonna 2019 tiiviisti viitekorkoon liittyvään politiikkavalmisteluun eurojärjestelmän työryhmissä.

Euriborien laskentamenetelmä uudistui

Euriborit ovat €STR-koron tapaan viitekorkoja, jotka mittaavat vakuudettoman euromääräisen rahoituksen keskihintaa tukkumarkkinoilla. Asuntolainoista suomalaisille tutut euriborit ovat elintärkeitä viitekorkoja myös johdannaismarkkinoiden toimivuudelle.

Euroopan rahamarkkinainstituutti EMMI omistaa eonian lisäksi myös euriborit. EMMI julkaisee euriboreja viikosta vuoteen ylettyville laina-ajoille jokaisena TARGET2-maksujärjestelmän aukiolopäivänä kello 11.00 Keski-Euroopan aikaan.

Euriborit eivät vanhastaan olleet vuoden 2016 [viitearvoasetuksen](#) vaatimusten mukaisia, sillä ennen uudistusta ne perustuivat yksinomaan paneelipankkien asiantuntija-arvioihin eivätkä todelliseen markkinoilla tapahtuvaan kaupankäyntiin. Vastauksena viitearvoasetukseen EMMI loi euriborien korkonoteerauksien määrittämiseen [uuden menetelmän](#), jonka myötä uudistuneet euriborit saivat Belgian rahoitusvalvojan (FSMA) hyväksynnän heinäkuun alussa.

Uusi metodologia on eräänlainen [hybridimenetelmä](#), jossa paneelipankin korkonoteeraus kullekin euriborille perustuu ensisijaisesti toteutuneisiin lainoihin. Jos toteutuneita lainoja ei ole riittävästi, perustuu noteeraus myös aiemmin toteutuneisiin lainoihin tai lainoihin, jotka ovat noteerattavan euriborin kanssa eripituisia. Vasta jos tämäkään ei onnistu, perustuu noteeraus joko muuhun markkinoilta saatuaan olennaiseen dataan tai pankin asiantuntija-arvioon.

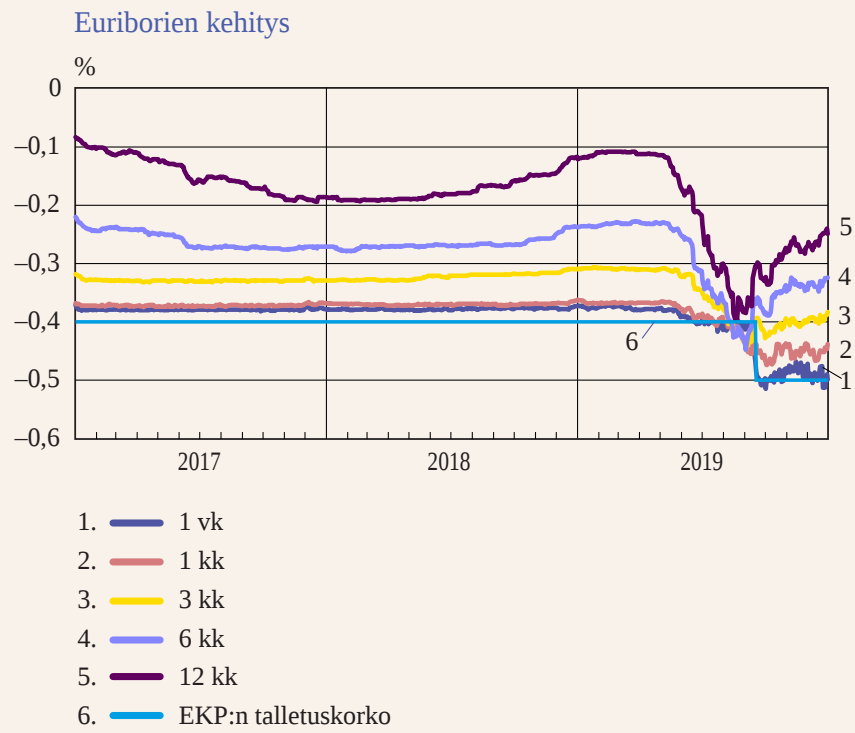
Kun pankkien korkonoteeraukset on vastaanotettu, otetaan keskimmäiset 70 % korkonoteerauksista viitekoron laskentaan. Laskennassa euriborit määritetään yksinkertaisena keskikorkona kolmen desimaalin tarkkuudella.

Uusi menetelmä täysimääräisesti käyttöön vuoden 2019 viimeisellä neljänneksellä

Paneelipankit alkoivat siirtyä uuteen koronlaskentamenetelmään vuoden 2019 toisella neljänneksellä, ja marraskuun lopussa [EMMI ilmoitti saaneensa siirtymävaiheen päätökseen](#).

Uuden menetelmän käyttöönoton aikoihin euriborkorkojen päivävaihtelu näyttäisi hieman lisääntyneen. Osa päivävaihtelun lisääntymisestä tosin lienee johtunut EKP:n ohjaukorkoihin liittyvien odotusten toistuvista muutoksista loppuvuonna 2019 (kuvio 8).

Kuvio 8.

Lähteet: Euroopan keskuspankki ja Euroopan rahamarkkinainstituutti.

Rahapoliittiset netto-ostot aloitettiin uudelleen

Tammikuussa 2019 lopetetut arvopaperien netto-ostot eurojärjestelmän osto-ohjelmassa aloitettiin uudelleen marraskuussa 2019. Suomen Pankki osallistuu julkisen sektorin, yrityssektorin ja katettujen joukkolainojen osto-ohjelmien toteuttamiseen. Näissä rahapoliittisissa operaatioissa ostettujen arvopapereiden omistukset kasvoivat Suomen Pankin taseessa 46 mrd. euroon.

[Eurojärjestelmän arvopaperien osto-ohjelma](#) koostuu julkisen sektorin velkapapereiden osto-ohjelmasta ja kolmesta yksityisen sektorin velkakirjojen osto-ohjelmasta. Yksityisen sektorin osto-ohjelmia ovat omaisuusvakuudellisten arvopapereiden, yrityssektorin ja katettujen joukkolainojen osto-ohjelmat. [Osto-ohjelma kuuluu rahapolitiikan niin kutsuttuihin epätavanomaisiin toimiin.](#)

Eurojärjestelmän omistukset kasvoivat osto-ohjelmassa

Osto-ohjelmien netto-ostot lopetettiin vuoden 2018 lopussa. Tammikuusta lokakuuhun 2019 eurojärjestelmä sijoitti ainoastaan erääntyvien arvopaperiomistustensa pääomat uudelleen.

Syyskuun kokouksessa 2019 Euroopan keskuspankin (EKP) neuvosto päätti uudelleensijoitusten lisäksi aloittaa netto-ostot uudestaan 20 mrd. euron keskimääräisellä kuukausivauhilla marraskuusta 2019 alkaen.

EKP:n neuvosto odottaa netto-ostojen jatkuvan niin kauan kuin on tarpeen ohjauskorkojen elvyttävän vaikutuksen vahvistamiseksi ja päättyvän hieman ennen kuin ohjauskorkoja aletaan nostaa.

Kun arvopapereiden osto-ohjelmassa hankitut omaisuuserät erääntyvät, takaisin maksettavan pääoman uudelleensijoituksia jatketaan täysimääräisesti vielä pitkään sen jälkeen, kun EKP:n neuvosto alkaa nostaa EKP:n ohjauskorkoja, ja joka tapauksessa niin kauan kuin on tarpeen suotuisan likviditeettitilanteen ja vahvasti kasvua tukevan rahapolitiikan ylläpitämiseksi.

Arvopapereiden osto-ohjelmassa eurojärjestelmän omistukset kasvoivat 2 570 mrd. eurosta 2 580 mrd. euroon vuoden 2019 aikana. Julkisen sektorin osto-ohjelman omistukset kattoivat tästä 2 103 mrd. euroa ja yksityisen sektorin osto-ohjelmien arvopaperit 477 mrd. euroa.

[Osto-ohjelman aikasarjahistoria löytyy EKP:n sivuilta.](#)

Suomen Pankki on mukana myös yrityssektorin osto-ohjelman toteuttamisessa

Suomen Pankki on toteuttanut arvopaperiostoja kaikissa ohjelmissa paitsi omaisuusvakuudellisten arvopapereiden osto-ohjelmassa. Vuonna 2019 rahapolitiikan arvopapereiden omistukset kasvoivat [Suomen Pankin taseessa 45,6 mrd. eurosta 46 mrd. euroon.](#)

Julkisen sektorin osto-ohjelmassa Suomen Pankki osti Suomen valtion, Finnveran ja Kuntarahoituksen arvopapereita. Vuonna 2019 Suomen Pankki ei ostanut yhteiseurooppalaisten instituutioiden velkakirjoja. Vuoden lopussa valtionlainojen ja valtioidonnoisten velkakirjojen määrä oli Suomen Pankin taseessa 29,3 mrd. euroa, mikä sisältää arvopaperimarkkinoita koskevan ohjelman (SMP) omistuksia 0,6 mrd. euroa. Lisäksi yhteiseurooppalaisten instituutioiden velkakirjojen määrä taseessa on 3 mrd. euroa.

Yrityssektorin osto-ohjelmassa Suomen Pankki toimi yhtenä eurojärjestelmän kuudesta keskuspankista, jotka toteuttivat ohjelmaa koko eurojärjestelmän puolesta. Eurojärjestelmä on päättänyt, että Suomen Pankki vastaa osto-ohjelmassa suomalaisten yrityslainojen lisäksi myös irlantilaisten, itävaltalaisien, latvialaisten, liettualaisten ja virolaisten yritysten liikkeeseen laskemista lainoista. Velkakirjat ostettiin sekä Suomessa toimivilta että kansainvälisiltä pankeilta, jotka ovat Suomen Pankin oman rahoitusvarallisuuden hyväksytyjä [vastapuolia](#).

Katettujen velkakirjojen osto-ohjelmassa Suomen Pankki keskittyi suomalaisten katettujen velkakirjojen markkinoihin. Yksityisen sektorin osto-ohjelmien omistukset olivat vuoden lopussa 13,7 mrd. euroa, mistä 7,4 mrd. koostui katetuista velkakirjoista ja 6,3 mrd. yrityslainoista.

Arvopaperilainaus hiljensi edellisvuosista

Eurojärjestelmä lainaa tarvittaessa osto-ohjelmissa ostettuja arvopapereita takaisin markkinoille. [Arvopaperilainauksella](#) tuetaan euroalueen joukkolainojen markkinalikviditeettiä. Lainaus toteutetaan eurojärjestelmän sisällä hajautetusti.

Suomen Pankin arvopaperiomistukset olivat lainattavissa säilyttäjän eli Euroclear Bankin lainausohjelmien kautta arvopaperivakuutta vastaan. Sen lisäksi Suomen Pankki teki kahdenvälistä lainausta käteisvakuutta vastaan julkisen sektorin osto-ohjelmassa ostetuilla arvopapereilla. Lainaustoiminta oli aiempia vuosia vähäisempää, sillä euroalueen pankkien välisillä vakuudellisilla markkinoilla likviditeetti on pääosin riittänyt lainauskysynnän kattamiseen.

Rahoitusvakaus

- 38 Rahoitusvakauden riskit on tunnistettava ajoissa
- 45 Suomen Pankki osallistui aktiivisesti makrovakauseräpolitiikkaan
- 50 Nopeasti muuttuva toimintaympäristö haastaa Suomen Pankin tilastotoimea

Rahoitusvakaus

20.3.2020

Suomen Pankki ylläpitää rahoitusvakautta. Se arvioi rahoitusjärjestelmän riskejä, osallistuu makrovakauseräpolitiikkaan ja tuottaa rahoitustilastoja.

Suomen Pankki arvioi vakauseräuhkia

Suomen Pankki huolehtii osaltaan Suomen rahoitusjärjestelmän luotettavuudesta ja tehokkuudesta. Se tunnistaa ja arvioi riskejä ja haavoittuvuuksia, jotka toteutuessaan saattaisivat uhata koko rahoitusjärjestelmän vakautta. Tavoitteena on ylläpitää rahoituksen tehokasta välittymistä ja siten tukea kestävästä talouskasvusta, työllisyyttä ja hyvinvointia pitkällä aikavälillä.

Suomen rahoitusjärjestelmässä tunnistettuja, vakauseräuhkien mahdollisia lähteitä ovat kotitalouksien suuri velkaantuneisuus ja pankkisektorin rakenteelliset haavoittuvuudet. Suomen pankkisektori on suuri ja keskittynyt, joten yksittäiset suuret luottolaitokset ovat merkittäviä rahoitusjärjestelmän ja koko kansantalouden kannalta. Pankit ovat myös alttiita samankaltaisille luotonannon, sijoitustoiminnan ja varainhankinnan riskeille.

Riskejä torjutaan makrovakauseräpolitiikalla

Rahoitusvakauserän kohdistuvia riskejä voidaan lieventää puuttamalla ongelmiin ajoissa makrovakauseräpolitiikan keinoin. Suomessa Finanssivalvonnan johtokunta päättää makrovakauserätoimista, joilla vahvistetaan luottolaitosten ja kotitalouksien taloudellisia puskureita riskien toteutumisen varalta. Suomen Pankki osallistuu aktiivisesti makrovakauseräpolitiikan valmisteluun ja vaikutusten arviointiin sekä makrovakauserävälineiden kehittämiseen.

Suomen Pankki tekee tiivistä yhteistyötä muiden rahoitusvakauserästä edistävien viranomaisten ja instituutioiden kanssa sekä kotimaassa että kansainvälisillä areenoilla. Yhteistyö tukee rahoitusjärjestelmän sääntelyn, valvonnan ja kriisinhallinnan kehittämistä. Euroopassa tärkeitä hankkeita ovat pankkiunionin ja pääomamarkkinaunionin kehittäminen.

Suomen Pankki tuottaa ja kehittää tilastoja

Suomen Pankki vastaa keskeisistä rahoitusmarkkinatilastoista. Luotettavien tilastojen avulla saadaan tarkka ja ajantasainen kuva rahoitusjärjestelmän toiminnasta. Kehittämällä tilastointia aktiivisesti keskuspankki vastaa omiin ja muiden käyttäjien tietotarpeisiin.

Tärkeitä kehittämiseen liittyviä aloja Suomessa ovat kulutusluottoja tarjoavien yhtiöiden ja eräiden muiden rahoituksen välittäjien tilastointi sekä tilastojen uudet jakelukanavat osana Suomen Pankin ja Finanssivalvonnan avoimen datan palvelua. Yhteinen luottokohtainen tietokanta on keskeinen kehityshanke koko Euroopassa.

Rahoitusvakauden riskit on tunnistettava ajoissa

Suomen Pankki arvioi rahoitusjärjestelmän vakautta uhkaavia riskejä ja haavoittuvuuksia. Vuonna 2019 kiinnitettiin huomiota erityisesti kotitalouksien velkaantumiseen, kiinteistömarkkinoihin, luottolaitossektorin ominaisuuksiin, ilmastonmuutokseen ja digitalisaatioon.

Suomen Pankki analysoi Suomen rahoitusjärjestelmän haavoittuvuuksia ja rahoitusjärjestelmän vakautta uhkaavia kotimaisia ja kansainvälisiä riskejä muun muassa [vakauserviössään](#).

Vuonna 2019 tarkastelun kohteena olivat erityisesti kotitalouksien ja yritysten velat, keinot ehkäistä kotitalouksien liiallista velkaantumista, asunto- ja liikekiinteistömarkkinat, rahoitusalan digitalisaatio sekä pankkisektorin kannattavuus Euroopassa.

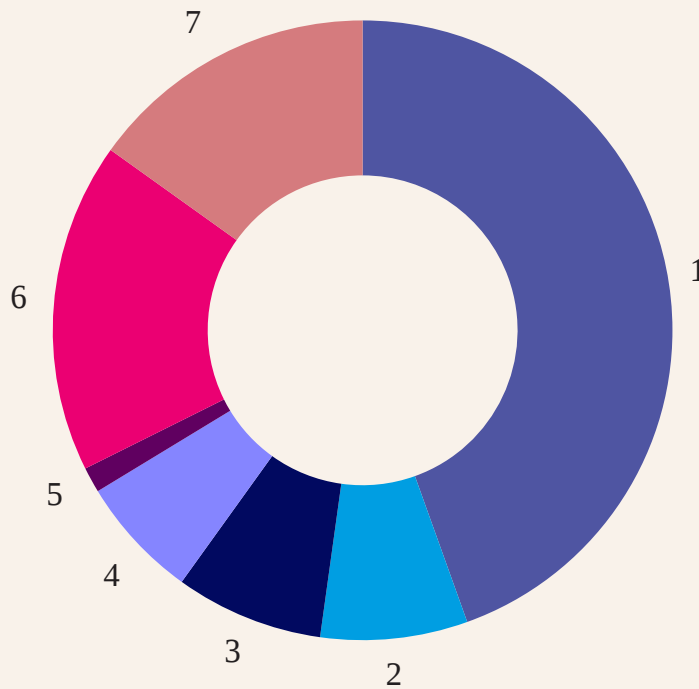
Suomen Pankki analysoi velkaantumisen ja kiinteistömarkkinoiden riskejä Suomessa

Rahoitusvakauden riskit ovat Suomessa tiiviisti kytköksissä kiinteistömarkkinoiden kehitykseen. Suomen Pankin ja Tilastokeskuksen keräämien tietojen mukaan noin kaksi kolmasosaa Suomen luottolaitosten kotitalouksille ja yrityksille myöntämistä lainoista on käytetty asunnon tai kiinteistön hankkimiseen, korjaamiseen, ylläpitämiseen tai rakentamiseen.

Kiinteistömarkkinoihin sidoksissa olevia lainoja ovat muun muassa kotitalouksien asuntolainat, asunto-osakeyhtiöiden ottamat kotitalouksien taloyhtiölainat, muut asuntoyhteisöille myönnettyt lainat sekä kiinteistö- ja rakennusalan yritysten lainat (kuvio 9).

Kuvio 9.

Noin kaksi kolmasosaa lainoista kytköksissä kiinteistömarkkinoihin

1. Kotitalouksien asuntolainat
2. Kotitalouksien taloyhtiölainat*
3. Muut asuntoyhteisöjen lainat
4. Muiden kiinteistöalan yritysten lainat
5. Rakennusyritysten lainat
6. Muiden yritysten lainat
7. Kotitalouksien muut lainat

Suomen luottolaitosten lainat kotitalouksille ja yrityksille vuoden 2019 lopussa.

* Tieto koskee syyskuun 2019 tilannetta.

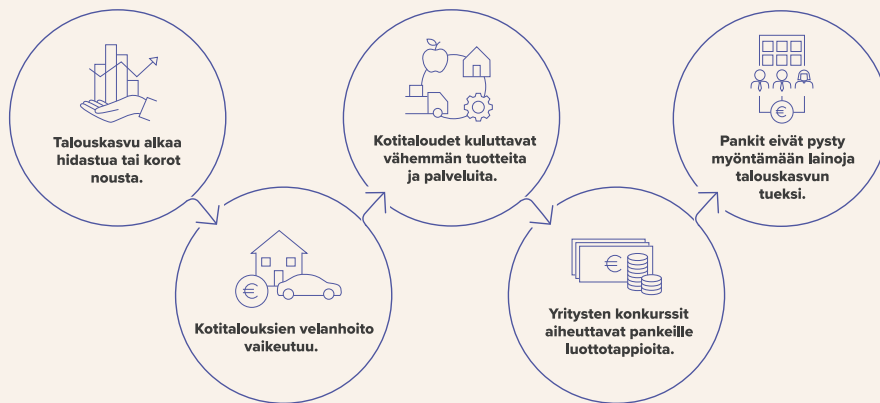
Lähteet: Suomen Pankki ja Tilastokeskus.

Suomalaisten kotitalouksien velkaantuneisuus on kasvanut huolestuttavan suureksi. Velat ovat kasvaneet pitkällä aikavälillä selvästi nopeammin kuin kulutukseen, säästämiseen ja velanhoitoon käytettävissä olevat tulot.

Asunto- ja taloyhtiölainat ovat suurentuneet, ja niiden takaisinmaksuajat ovat pidentyneet. Lisäksi kulutusluottojen määrä on kasvanut, ja tarjolla on yhä monenkirjavampi valikoima sekä kotimaisia että ulkomaisia lainoja.

Suomen Pankki korosti vuonna 2019, että kotitalouksien suuri velkaantuneisuus heikentää koko kansantalouden kykyä sopeutua talouden vakaviin häiriöihin. Jos kotitalouksien velanhoitomenot kasvavat tai tulot pienenevät, kotitaloudet karsivat yleensä ensin kulutustaan, jotta ne voivat edelleen hoitaa velkansa ja kerryttää säästöjä pahan päivän varalle. Kulutuksen merkittäväällä supistumisella laskusuhdanteessa olisi kauaskantoisia vaikutuksia koko kansantalouteen (kuvio 10).

Kuvio 10.

Lähde: Suomen Pankki.

Suomen Pankki arvioi luottolaitossektorin haavoittuvuutta ja kansainvälisiä riskejä

Suomen Pankki arvioi luotonantoon ja luottolaitosten ominaisuuksiin liittyviä riskejä yhdessä Finanssivalvonnan kanssa kahdessa vuonna 2019 julkaistussa [makrovakauseraportissa](#). Nämä ja muut [Suomen Pankin makrovakauden tilannearviot](#) toimivat tukena, kun Finanssivalvonnan johtokunta päättää makrovakausvälineiden käytöstä.

Makrovakauseraportissa ja Suomen Pankin [kuviopankissa](#) julkaistujen mittareiden perusteella Suomen luottolaitossektori on rakenteellisesti haavoittuvampi kuin muiden EU-maiden luottolaitossektorit keskimäärin. Lisäksi haavoittuvuus on monen mittarin perusteella suurempaa kuin aiemmin.

Suomen Pankin havaitsemia rakenteellisia riskitekijöitä ovat riskikeskittymät asunto- ja kiinteistöluotonannossa, riippuvuus markkinaehtoisesta varainhankinnasta, luottolaitossektorin suuri koko, keskittyneisyys ja kytkeytyneisyys, luottolaitosten suuri merkitys yksityisen sektorin rahoittajana sekä tärkeimpien asiakasryhmien eli kotitalouksien ja yritysten velkaantuneisuus (taulukko 1). Riippuvuus markkinaehtoisesta varainhankinnasta johtuu niin sanotusta rakenteellisesta rahoitusvajeesta eli siitä, että luotonanto on huomattavasti suurempaa kuin talletusvarainhankinta.

Suomen pankkijärjestelmän rakenteelliset haavoittuvuudet verrattuna muihin EU-maihin ja Suomen omaan historiaan

Mittari	Ylittääkö muiden EU-maiden mediaanin	Ylittääkö Suomen havaintojen keskiarvon
1. Kotimaisille kotitalouksille myönnettyjen asuntolainojen osuus luottolaitossektorin yksityiselle sektorille myöntämistä lainoista	Ylittää	Ylittää
2. Luottolaitosten saamiset rakennus- ja kiinteistösijoitusalan yrityksiltä suhteessa luottolaitosten kaikkiin saamisiin	Ylittää	Ylittää
3. Luottolaitosten kotimaiset valtionlainasaamiset suhteessa luottolaitosten kaikkiin saamisiin	Ei ylitä	Ei ylitä
4. Kotimaisten luottolaitosten interbank-talletusten osuus luottolaitossektorin kaikista veloista	Ei ylitä	Ei ylitä
5. Luottolaitossektorin rahoitusvaje	Ylittää	Ylittää
6. Ulkomaisten pankkien tytäryhtiöiden ja sivuliikkeiden yhteenlaskettu tase suhteessa bruttokansantuotteeseen	Ylittää	Ei ylitä
7. Luottolaitossektorin tase suhteessa nimelliseen bruttokansantuotteeseen	Ylittää	Ei ylitä
8. Viiden suurimman luottolaitoksen yhteenlaskettujen taseiden suhde koko luottolaitossektorin yhteenlaskettuun taseeseen	Ylittää	Ei ylitä
9. Kotimaisten luottolaitosten kotitalouksille ja yrityksille myöntämien lainojen suhde kotitalouksien ja yritysten kaikkiin velkoihin	Ylittää	Ylittää
10. Kotitaloussektorin velkojen suhde kotitalouksien käytettävissä oleviin tuloihin	Ylittää	Ylittää
11. Yritysten velkaantuneisuus suhteessa bruttokansantuotteeseen	Ylittää	Ylittää

Lähteet: Euroopan keskuspankki ja Suomen Pankin laskelmat.

Suomen Pankki analysoi kansainvälisen rahoitusjärjestelmän riskejä

Suomen Pankki analysoi säännöllisesti sellaisia kansainvälisen rahoitusjärjestelmän riskejä, jotka voivat vaikuttaa Suomeen reaalityalouden tai rahoitusmarkkinoiden välityksellä. Vuonna 2019 käsiteltyjä teemoja olivat Yhdysvaltain asunto- ja yritysrahoitusmarkkinat, mahdolliset ongelmat julkisen ja yksityisen sektorin velkakestävyudessa euroalueella sekä eurooppalaisten pankkien heikko kannattavuus.

Kansainvälisessä analyysissä keskityttiin lisäksi pohjoismaisiin pankkeihin ja niiden keskinäisiin kytköksiin. Suurilla pohjoismaisilla pankeilla on samankaltaisia likviditeetti- ja varainhankinnan riskejä, ja ne ovat myöntäneet runsaasti asuntolainoja. Mahdolliset häiriöt voisivat välittyä maasta toiseen paitsi pankkien myös keskinäisen kaupan kautta.

Suomen Pankki osallistui vuonna 2019 yhdessä Pohjoismaiden ja Baltian maiden rahoitusvakaudesta vastaavien kansallisten viranomaisten sekä toimivaltaisten eurooppalaisten viranomaisten kanssa tapahtumaan, jossa harjoiteltiin kuvitteellisten, maiden rajat ylittävien suurten pankkien kriisin hoitamista. Harjoituksessa testattiin keskuspankkien, rahoitusvalvojen, ministeriöiden ja kriisintarkaisuviranomaisten yhteistyötä ja kriisinhallintavalmiuksia.

Suomen Pankki osallistui keskusteluun ilmastonmuutoksesta ja uusista teknologioista

Suomen Pankin asiantuntijat kirjoittivat vuoden 2019 aikana useita [artikkeleita](#) ja [blogeja](#), jotka käsitelivät rahoitusvakauden ajankohtaisia aiheita. Keskeisiä teemoja olivat ilmastonmuutos, tekoäly ja massiiviset data-aineistot, keinot ennakoita ja ehkäistä finanssikriisejä sekä pienten ja keskisuurten yritysten rahoitus Suomessa.

Suomen Pankki järjesti vuoden 2019 aikana kolme kansainvälistä rahoitusvakauden ajankohtaisiin kysymyksiin keskittyntä konferenssia.

Lokakuussa Suomen Pankki ja valtiovarainministeriö järjestivät *Greener Finance for Sustainable Future*-konferenssin. Konferenssin aiheina olivat ekologisesti kestävä rahoitus sekä rahoitusmarkkinoita koskevat ilmasto- ja ympäristökysymykset. Ilmastonmuutos on riski rahoitusvakaudelle sekä mahdollisten suorien taloudellisten tappioiden vuoksi että yritysten liiketoimintamallien muutoksesta aiheutuvien siirtymäriskien takia.

Joulukuussa Suomen Pankki järjesti *Data Driven Financial Stability: Opportunities and Challenges in Big Data*-konferenssin. Konferenssi käsittelee muun muassa sitä, miten tekoäly ja suuret tietomassat muuttavat rahoitusmarkkinoita. Digitalisaatio voi tehostaa toimintaa, mutta innovaatiot saattavat myös altistaa markkinat uusille haavoittuvuuksille.

Lisäksi Suomen Pankki järjesti toukokuussa yhteistyössä Euroopan järjestelmäriskikomitean ja RiskLab Finlandin kanssa *Systemic Risk Analytics* -konferenssin jo viidennen kerran. Konferenssi keskittyi rahoitusvakautta uhkaavien riskien analysointiin kehitettyihin menetelmiin.

Suomen Pankki osallistui aktiivisesti makrovakauspoliikkaan

20.3.2020

Vuonna 2019 Suomen Pankki edisti rahoitusvakautta valmistelemalla makrovakauspäätöksiä sekä kehittämällä uusia rahoitusvakautta kohentavia välineitä.

Makrovakauspoliitikan välineillä pyritään pienentämään rahoituskriisien todennäköisyyttä ja vaikutuksia sekä rahoitusjärjestelmään että kokonaistalouteen.

Vuonna 2019 ei tehty uusia kiristyksiä makrovakausriskivälineisiin

Rahoitusvakausanalyysin perusteella Suomessa ei katsottu vuonna 2019 tarpeelliseksi kiristää olemassa olevia makrovakausriskivälineitä. Tosin kesällä 2018 asetetut [järjestelmäriskipuskurit](#) tulivat voimaan vasta vuonna 2019.

Kaikki päätökset makrovakausriskivälineiden käytöstä tekee Suomessa Finanssivalvonnan johtokunta. Suomen Pankki osallistuu päätösten valmisteluun. Lisäksi Suomen Pankki osallistuu makrovakauspoliikkaa koskevaan päätöksentekoon ja yhteistyöhön euroalueella ja EU:ssa.

Luottolaitosten muuttuva lisäpääomavaatimus torjuu luottosyklistä aiheutuvia järjestelmäriskkejä. Finanssivalvonnan johtokunta päättää sen asettamisesta neljännesvuosittain. Suomen Pankki osallistuu päätösten pohjana olevan analyysin tekemiseen.

Varhaisen varoituksen indikaattoreiden ja kokonaisvaltaisen arvion perusteella Suomessa ei ole todettu luottosyklin kuumentumista tai muita syitä muuttuvan lisäpääomavaatimuksen korottamiselle. Näin ollen Finanssivalvonnan johtokunta piti vaatimuksen nollassa prosentissa koko vuoden ajan.

Suomessa on rahoitusjärjestelmän rakenteellisia riskejä

Järjestelmäriskipuskuri on lisäpääomavaatimus, joka voidaan määrätä luottolaitoksille rahoitusjärjestelmän rakenteellisten riskien perusteella. Suomessa riskejä ovat etenkin kotitalouksien suuri velkaantuneisuus, luottolaitossektorin keskittyneisyys ja merkitys rahoituksen välityksessä sekä vahvat kytkökset muiden pohjoismaiden rahoitusjärjestelmiin.

Finanssivalvonnan johtokunta päätti kesäkuussa jatkaa vuonna 2018 asetettujen luottolaitoskohtaisten järjestelmäriskipuskurivaatimusten voimassaoloa.

Lainakattoa eli kotitalouksien enimmäisluototussuhdetta kiristettiin keväällä 2018 muiden kuin ensiasunnonostajien osalta 85 prosenttiin. Syynä oli kotitalouksien suuri velkaantuneisuus. Muutos tuli voimaan heinäkuussa 2018.

Velkaantuneisuus on kasvanut läpi 2010-luvun ja on nyt ennätyskellisen suurta. Luototussuhteen kiristyneen voimassaolosta on päätettävä neljännesvuosittain. Vuonna 2019 kiristyneen voimassaoloa jatkettiin joka neljänneksellä.

Kesäkuussa 2019 Finanssivalvonnan johtokunta päätti jatkaa asuntoluottojen riskipainojen 15 prosentin alarajan voimassaoloa [sisäisten mallien menetelmää käyttäville luottolaitoksille](#). Tehtyjen selvitysten mukaan sisäisten mallien menetelmiin perustuvat asuntolainojen riskipainot ovat suhteellisen alhaisia eivätkä ota riittävästi huomioon kaikkia asuntolainoista aiheutuvia talouden häiriöitä vahvistavia kerrannaisvaikutuksia.

Suomen Pankin virkamiehet osallistuivat jokaisen makrovakauspäätöksen valmisteluun. Lisäksi Suomen Pankin johtokunta antoi [lausunnot Finanssivalvonnan johtajan tekemistä esityksistä makrovakauspäätöksiksi](#).

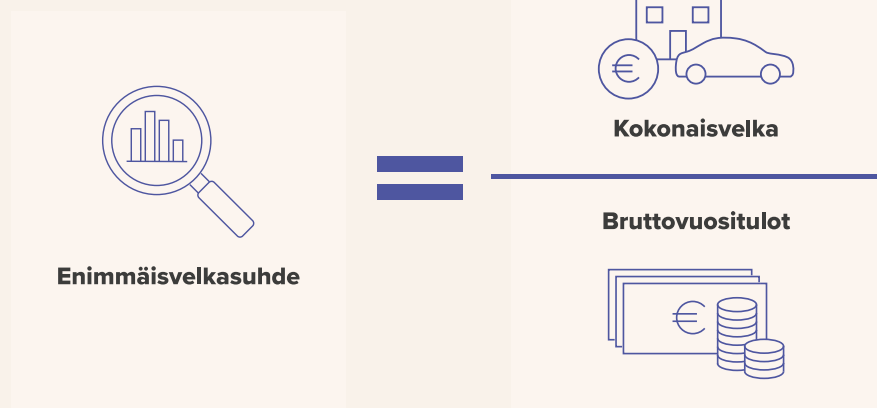
Suomen Pankki osallistui valtiovarainministeriön velkaantumistyöryhmän työhön

Valtiovarainministeriö (VM) asetti elokuussa 2018 työryhmän, jonka tarkoituksena oli selvittää keinoja kotitalouksien velkaantumisen hillintään. Suomen Pankki osallistui työhön aktiivisesti. Työ tuli päätökseen lokakuussa 2019, jolloin työryhmän [mietintö](#) julkaistiin.

Työryhmä ehdotti enimmäisvelkasuhteen (debt-to-income, DTI) lisäämistä Suomen makrovakaussäätelykehykseen. Enimmäisvelkasuhde rajoittaisi kotitalouksien kokonaisvelkaa suhteessa vuosituloihin. Laskuissa otettaisiin siis huomioon asuntolainojen lisäksi suuret kulutusluotot ja opintolainat. Ehdotuksen mukaan velkasuhde saisi olla enimmillään 450 %, eli kokonaisvelka voisi olla 4,5-kertainen kotitalouden bruttovuosituloihin nähden (kuvio 11).

Kuvio 11.

Enimmäisvelkasuhde rajoittaisi kotitalouksien kokonaisvelkaa.

Lähde: Suomen Pankki.

Kokonaisvelkaantumisen hillitsemiseksi työryhmä näki tarpeelliseksi ehkäistä myös laina-aikojen pitenemistä. Sen vuoksi työryhmä ehdotti asuntoluotoille enimmillään 25 vuoden takaisinmaksuaikaa.

Kotitalouksien vastuulla olevien taloyhtiölainojen määrä on kasvanut viime aikoina huolestuttavasti. Tämän vuoksi työryhmä ehdotti myös, että asuntoyhteisöille myönnettäville, uudisrakentamiseen kohdistuville lainoille säädettäisiin enimmäisluotto-osuus. Sen suuruus olisi 60 % myytävien asunto-osakkeiden velattomasta hinnasta.

Lisäksi työryhmä ehdotti, että taloyhtiölainoissa yleistyneitä lyhennysvapaita ei sallittaisi viiden ensimmäisen vuoden aikana kohteen valmistumisesta. Ehdotuksen mukaan myös taloyhtiölainoille asetettaisiin 25 vuoden takaisinmaksuajan rajoite.

Suomen Pankki piti työryhmän ehdotuksia hyödyllisinä

Suomen Pankki antoi työryhmän mietinnöstä [lausunnon](#), jossa se yhtyi työryhmän arvioon siitä, että välineitä luotonannon ja velkaantumisen liiallisen kasvun hillitsemiseksi tulisi laajentaa. Lisäksi Suomen Pankki näki, että työryhmän ehdottamat välineet soveltuisivat tähän tarkoitukseen.

Kotitalouksen velkaantuneisuuden rakenne on muuttunut, ja pankkisektorin ulkopuolisten lainanantajien merkitys kasvanut. Siksi ehdotettuja välineitä tulisi voida käyttää muihinkin luotonantajiin kuin luottolaitoksiin. Asuntolainanannon lisäksi välineitä tulisi käyttää myös taloyhtiölainoihin ja kulutusluottoihin.

Lausunnossaan Suomen Pankki nosti myös esiin sen, että luotonmyöntöehtojen kiristäminen voi heikentää kotitalouksien mahdollisuuksia sopeuttaa kulutustaan yli ajan.

Toisaalta ehdotetut toimet vahvistaisivat kotitalouksien ja lainanantajien häiriönsietokykyä, vähentäisivät liialliseen velkaantumiseen liittyviä järjestelmäriskkejä ja voisivat pienentää finanssikriisien todennäköisyyttä ja syvyyttä.

Ehdotetuilla välineillä on vaikutuksia sekä kotitalouksiin että kokonaistalouteen. Siksi niiden vaikutusten ja kohdentumisen arviointia on tärkeää laajentaa ja kehittää.

Suomi sai Euroopan järjestelmäriskikomitealta suosituksen asuntomarkkinoiden haavoittuvuuksien torjumiseksi

Syyskuussa 2019 Suomi sai Euroopan järjestelmäriskikomitealta (European Systemic Risk Board, ESRB) [suosituksen lainanottajiin kohdistuvien makrovakaussäilytysvälineiden käyttöönotosta](#). Uusien välineiden käyttöönotto olisi tarpeellista asuntomarkkinoiden keskipitkän aikavälin haavoittuvuuksien torjumiseksi.

Suomen Pankki yhtyi ESRB:n näkemykseen siitä, että asuntomarkkinoiden haavoittuvuuksia on tarpeellista vähentää. Suomen Pankin mielestä VM:n velkaantumistyöryhmän ehdottamien uusien välineiden käyttöönotto toteuttaisi suurelta osin ESRB:n antamat suositukset.

Suomen Pankki osallistuu pääomamarkkinaunionin kehittämiseen

EU:n yhteisten pääomamarkkinoiden kehitys alkoi jo vuonna 2015, mutta uuden komission myötä kehitystyö sai seuraavan vaihteen. Suomen Pankki on vuoden 2019 aikana tekemissään arvioissa tunnistanut kolme pääomamarkkinaunionin kehittämisen osa-aluetta, joissa olisi mentävä eteenpäin.

Osa-alueet ovat piensijoittajien aktivoiminen, vihreiden velkakirjojen markkinoiden kehittäminen sekä "safe assets" eli turvallisten velkakirjojen luominen. Näin pankkien ja valtioiden "kohtalonyhteyttä" voitaisiin vähentää. Lisäksi Suomen Pankin arvion mukaan jatkossa olisi tärkeää asettaa selkeät prioriteetit kehitystyölle sen sijaan, että pyrittäisiin edistämään kaikkia hankkeita kerralla.

Nopeasti muuttuva toimintaympäristö haastaa Suomen Pankin tilastotoimea

20.3.2020

Suomen Pankki vastaa keskeisistä rahoitusmarkkinatilastoista. Luotettavat tilastot ja ajantasainen analyysi auttavat tunnistamaan muuttuvan toimintaympäristön haasteet ja muodostamaan tarkan kuvan rahoitusmarkkinoiden ja talouden toiminnasta.

Tilastojen laatiminen on yksi Suomen Pankin lakisääteisistä tehtävistä. Tilastot vastaavat käyttäjien tietotarpeisiin kuvaamalla kaikkia tärkeitä yhteiskunnallisia ilmiöitä ja muuttumalla olosuhteiden mukana. Kehittämällä tilastointia aktiivisesti Suomen Pankki vastaa käyttäjien tietotarpeisiin.

Aiempaa kattavammin tietoja rahoituslaitoksilta

Luotonanto luottolaitossektorin ulkopuolella on kasvanut. Muut rahoituslaitokset tarjoavat vaihtoehdon perinteisille rahoituskanaville. Tästä syystä Suomen Pankin johtokunta päätti maaliskuussa 2019 tiedonkeruun laajentamisesta rahoituslaitossektorilla.

Jatkossa Suomen Pankki kerää aikaisempaa laajemmin tietoja rahoituksen välityksestä, jota tekevät muut kuin luottolaitokset. Laajennetun tilastotiedonkeruun piiriin tulevat esimerkiksi pankkien rahoitusyhtiöt ja kulutusluottoja tarjoavat yhtiöt.

Uusi tiedonkeruu vastaa kansainvälisiin ja kansallisiin tilastovaatimuksiin sekä syventää mahdollisuuksia analysoida rahoitusmarkkinoiden vakautta ja rahapolitiikkaa.

Tilastointi parantaa kuvaa kotitalouksien ja yritysten velkaantumisesta ja laajentaa näkemystä rahoituskanavien muutoksista.

Muiden luotonvälittäjien nopea kasvu edellyttää uusia tietoja

Suomen Pankilla on lakiin perustuva oikeus saada luotto- ja rahoituslaitoksilta ja muilta rahoitusmarkkinoilla toimivilta tiedot, jotka ovat tarpeen pankin laissa säädettyjen tehtävien suorittamiseksi.

Työ tiedonkeruun laajentamiseksi käynnistettiin määrittelemällä raportointitiheys ja tiedonkeruun laajuus yrityksen koon mukaan. Yhteistyö raportojien kanssa aloitettiin vuonna 2019.

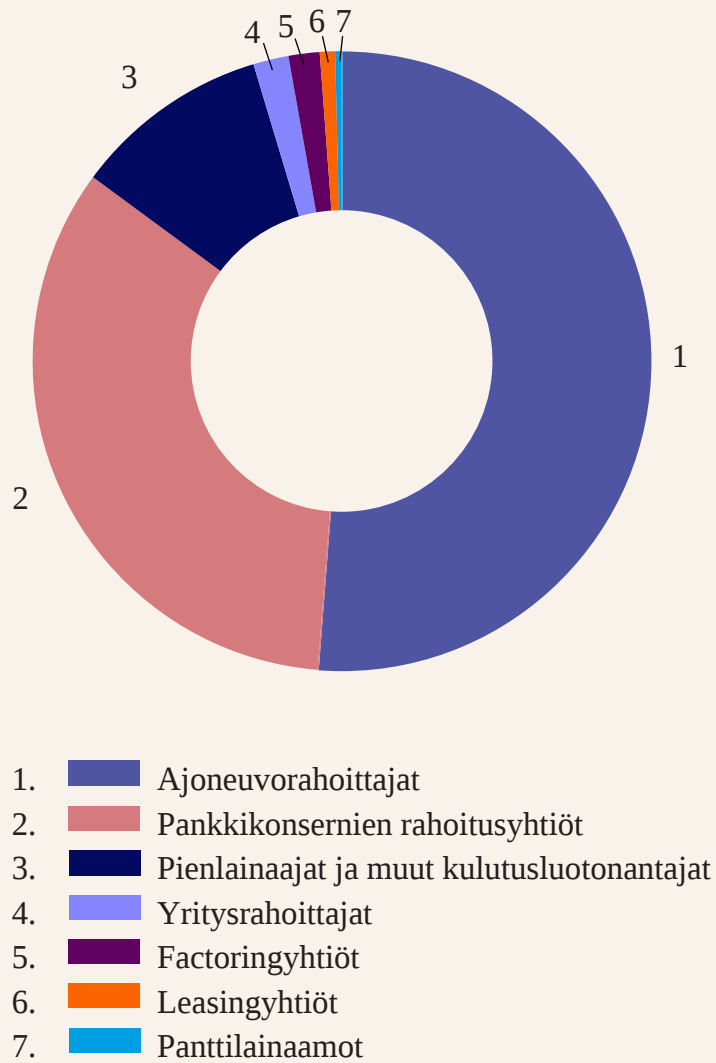
Suomen Pankin asiantuntijat kartoittivat aihetta olemassa olevien lähteiden avulla ja kirjoittivat blogit [pikaluotottajista](#) ja [piilovelasta](#) sekä [analyysiartikkelin](#). Selvitysten mukaan rahoituksen lähteet ovat monipuolistuneet, vaikka luottolaitokset ovat edelleen kotitalouksien ja yritysten selvästi tärkein rahoituksen lähde.

Muiden luotonvälittäjien yhteenlasketut taseet olivat 9,9 mrd. euroa vuoden 2018 lopussa, kun mukaan ei lasketa julkisen omistajuuden piiriin luettavia muita luotonvälittäjiä. Luottolaitossektorin tase oli tähän verrattuna 63-kertainen eli 625 mrd. euroa.

Muiden luotonvälittäjien rahoituksen osuus luotonannosta on kuitenkin kasvanut viime vuosina. Erityisesti pikaluotottajien saamiset ovat kasvaneet voimakkaasti. Omistussuhteet kytkevät yhä suurimmat muut luotonvälittäjät osaksi luottolaitossektoria (kuvio 12).

Kuvio 12.

Muiden luotonvälittäjien yhteenlasketut taseet 9,9 mrd. euroa vuoden 2018 lopussa

Lähde: Suomen Pankki.

Suomen Pankki julkaisi avointa dataa ja uusia tilastovisualisointeja

Päätöksenteon tueksi vaaditaan yhä hienojakoisempaa tietoa. Suomen Pankki julkaisi uusia tilastotietoja muun muassa kotitalouksien lainanotosta [avoin data](#) -palvelun kautta huhtikuussa 2019.

Julkistettu aineisto sisältää tietoja luottolaitosten lainanannosta kotitalouksille sekä kotitalouksia palveleville voittoja tavoittelemattomille yhteisöille, yrityksille ja asuntoyhteisöille. Uusia tietoja olivat esimerkiksi lainojen keskimääräiset takaisinmaksuajat ja talletusten vuosikasvutiedot. Aineistoa voi myös selailla jo aiemmin kehitetyllä [visualisointityökalulla eli dashboardilla](#).

Suomen Pankki julkisti [uuden visualisoinnin sijoitus- ja pääomarahastoista](#) kesällä 2019. Samalla Suomen Pankki yhdisti säästämistä ja sijoittamista koskevat tiedot yhdeksi tilastojulkistukseksi. Nyt tiedonkäyttäjille on tarjolla sisällöltään laajempi [tilastojulkistus](#) vuosineljänneksittäin.

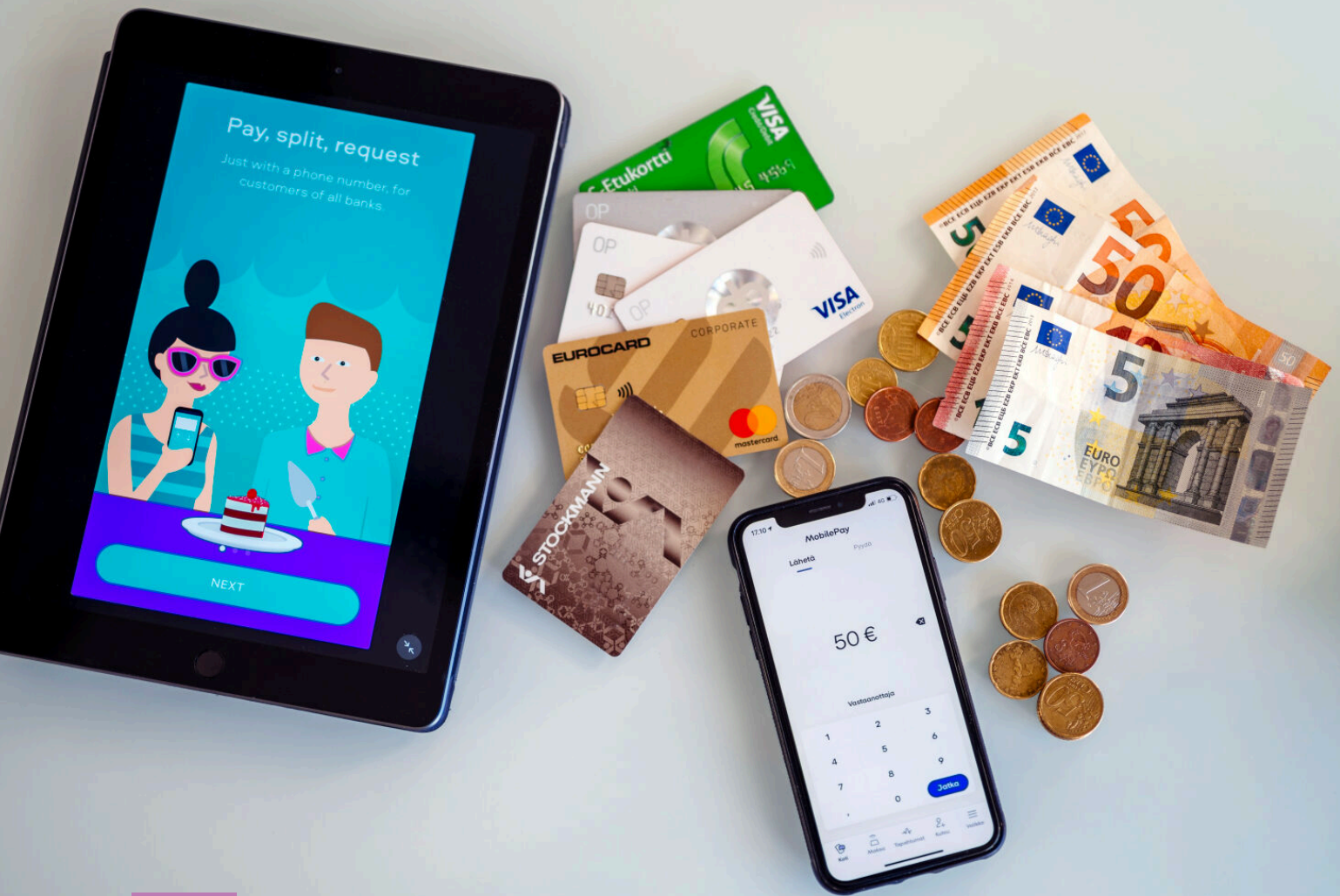
Suomen Pankki on aktiivinen eurooppalaisten keskuspankkitalastojen kehittäjä

Eurojärjestelmän suurin käynnissä oleva tilastohanke AnaCredit eli yhteisen luottokohtaisen tietokannan rakentaminen siirtyi tuotantoon. Euroopan keskuspankki keräsi tietoja rahaliiton jäsenmaiden keskuspankeilta ja käynnisti keskustelun yhteisen laadunvalvontakehikon vaatimuksista.

Rahaliiton jäsenmaiden keskuspankit aikovat sopia yhteisessä laadunvalvontakehikossa rajoista, joilla raportoidut tiedot ovat riittävän laadukkaat. Suomen Pankissa työn painopiste oli vuonna 2019 tietojen laadun varmistamisessa ja raportointien ohjeistuksessa.

Maksujärjestelmien ja -tapojen nopea muutos heijastuu tilastovaatimuksiin. Mobiilimaksaminen yleistyy, ja Suomen Pankki vastasi tähän käyttäjätarpeeseen päivittämällä raportointivaatimuksia.

Suomen Pankki osallistui aktiivisesti eurooppalaisen lainsäädännön valmisteluun, jossa määritellään uusia vaatimuksia maksuliiketilastoinnin osalta. Käyttäjätarpeiden kartoitus ja kustannus-hyötyanalyysi saatiin päätökseen vuonna 2019.

Raha ja maksaminen

- 57 Globaalit teknologiajätit tulevat finanssialalle
- 60 Toimiva talous edellyttää luotettavaa ja turvallista rahoitusjärjestelmää
- 62 Setelit ja rahahuolto
- 69 Suomen Pankki mukana kehittämässä maksu- ja selvitysjärjestelmiä sekä vakuushallintapalveluita

Raha ja maksaminen

20.3.2020

Suomen Pankki vastaa käteisen saatavuudesta ja liikkeeseenlaskusta Suomessa. Suomen Pankin vastuulla on kotimaisen rahahuollon ohella myös maksujärjestelmien kehitykseen ja turvallisuuteen liittyviä tehtäviä.

Toimiva talous edellyttää luotettavaa ja turvallista rahoitusjärjestelmää. Suomen Pankki tuottaa osapuolilleen maksujärjestelmä- ja vakuushallintapalveluita ja on mukana niiden kehitystyössä.

Maksamisen muuttuva toimintaympäristö ja kansallisten käytäntöjen erot asettavat haasteita koko euroalueen kattavien järjestelmien ja toimintatapojen kehittämiseksi.

Suomen Pankki osallistuu muutokseen yleisvalvojan roolissa huolehtimalla maksu- ja selvitysjärjestelmien luotettavuudesta ja tehokkuudesta Suomessa.

Alustatalouden laajentuminen finanssialalle luo uusia rahoitusvakausriskejä

Alustatalouden toimintamalleja noudattavat big tech -teknologiayritykset, kuten Google, Amazon, Facebook, Apple, Microsoft ja Alibaba, ovat alkaneet laajentaa toimintaansa rahoituspalveluihin ja maksamiseen.

Big tech -yritykset vaikuttavat finanssialalla myös tarjoamalla pilvipalveluita pankeille ja muille perinteisille toimijoille.

Trendin merkitys rahoitustoimialalla on vielä pieni, mutta kokonsa vuoksi toimijat on otettava vakavasti alusta asti: niillä on potentiaalia muuttaa rahoitusalan rakennetta ja synnyttää samalla rahoitusjärjestelmän vakautta uhkaavia riskejä.

Sähköinen lähimaksu vähensi käteismaksamista, pikamaksu yleistyy

Finanssialan on kyettävä tuottamaan elintärkeitä maksamisen palvelut myös tilanteissa, joissa normaali maksujen välitys on väliaikaisesti vaikeutunut. Digitalisaatiokehitys kasvattaa kyberuhkiin varautumisen tärkeyttä.

Vuonna 2019 Suomen Pankin maksuneuvosto kartoitti pikamaksamisen nykytilaa ja sen käyttöönoton haasteita. Pikamaksun avulla rahaa voi siirtää tilien välillä muutamassa sekunnissa kelloon katsomatta.

Sähköinen lähimaksaminen on vähentänyt käteismaksamista Suomessa. Vuonna 2019 mahdollisuudet saada käteistä pankkikonttoreista supistuivat entisestään, mutta käteisen saatavuus ja paikallinen kierrätys 3 000:ssa kaupan käteisnostopisteessä lisääntyi euromääräisesti.

Globaalit teknologiajätit tulevat finanssialalle

20.3.2020

Alustatalouden toimintamalleja noudattavat suuret teknologiayhtiöt, niin kutsutut big tech -yrietykset, ovat aikeissa laajentua finanssitoimialalle. Näillä yhtiöillä on toisistaan poikkeavat lähestymistavat, mutta on ilmeistä, että lähitulevaisuudessa ne muokkaavat finanssitoimialan kilpailuasetelmaa.

Big tech -yrietysten kilpailuetuja voivat olla kyky toimia globaalisti, valmis laaja asiakaspohja, vahva brändi ja kyky hyödyntää eri palveluista kerättävää dataa. Lisäksi niiden huippuosaaminen teknologian kehittämisessä voi näkyä kustannustehokkuutena, turvallisuutena tai parempana asiakaskokemuksena.

Alustatalouden toimintamallit saattavat muuttaa rahoitustoimialan rakennetta

Alustataloudella tarkoitetaan internetin ja digitaalisen teknologian mahdollistamia toimintamalleja, joiden pohjalta eri toimijat harjoittavat alustan sallimaa keskinäistä vaihdantaa tai palvelutuotantoa.

Sekä kaupalliset toimijat että vapaaehtoisuuteen perustuvat yhteisöt tarjoavat alustoja eri tarkoituksiin. Alustoille on tyypillistä, että eri toimijat tuottavat toisiaan täydentäviä tuotteita ja palveluita yhteisin pelisäännöin ja yhtenäisellä käyttäjäkokemuksella.

Koska alustatalouden toimintamallit saattavat muuttaa rahoitustoimialan rakennetta, niitä tutkittiin vuonna 2019 myös Suomen Pankissa.

Big tech -yritykset, erityisesti Google, Amazon, Facebook, Apple, Microsoft, Alibaba ja Tencent, toimivat alustatalouden periaatteilla. Monet niistä ovat laajentamassa toimintaansa rahoituspalveluiden ja maksamisen alalle. Selkeimmät esimerkit ovat Facebookin kehittämät maksupalvelut sekä Amazonin alustallaan toimiville tavarantoimittajille tarjoamat yritysluotot.

Maksuliikenteestä syntyvä data kiinnostaa

Big tech -yritykset ovat kymmenen viime vuoden aikana kasvaneet markkina-arvolla mitattuna maailman suurimmiksi yhtiöiksi. Niiden tavoitteet finanssialan palveluihin laajentumisessa jakautuvat karkeasti kahteen osaan. Yhtäältä tavoitteena on uuden liiketoiminnan kehittäminen, toisaalta kustannustehokkuuden parantaminen varsinaiseen ydinliiketoimintaan liittyvän maksuliikenteen osalta.

Koska big tech -yritysten yhteenlaskettu liikevaihto on suuruusluokaltaan satoja miljardeja dollareita vuodessa, pienetkin parannukset oman maksuliikenteen hoidossa ovat riittävä kannustin kehittää uusia maksamisen ratkaisuja. Useiden big tech -yritysten tavoitteet näyttäisivät olevan kuitenkin vielä tätäkin kunnianhimoisempia, ja tarkoituksena lienee myös liiketoiminnan laajentaminen uusille osa-alueille.

Merkittävä kannustin on finanssipalveluihin liittyvän datan, erityisesti maksuliikenteessä syntyvän datan, kerääminen. Big tech -yritysten vahvuus on digitaalisten palvelujen ja alustojen kautta kerättävän datan hyödyntäminen. Datan avulla asiakkaille voidaan tarjota kohdennettuja palveluja tai sisältöjä. Maksuliikenteestä ja mahdollisesti muista finanssipalveluista saatavan datan kerääminen sopisi näin ollen hyvin big tech -yritysten liiketoimintamalliin.

Pilvipalvelut ovat merkittävä osa big tech -yritysten vaikutusta

Big tech -yritykset vaikuttavat finanssialalla myös tarjoamalla pilvipalveluita pankeille ja muille perinteisille toimijoille. Pilvipalvelut ovat hajanainen nimitys IT-palveluille, joissa asiakasyritys voi hallita, säilyttää ja prosessoida dataa verkon välityksellä.

Perinteiset finanssialan toimijat voivat siirtyä pilvipalveluiden käyttäjiksi joko siirtämällä kerralla koko infrastruktuurinsa pilveen tai paloittain, yksittäisten toimintojen kautta. Uudet finanssialan yritykset puolestaan hyödyntävät pilvipalveluita jo laajasti. Myös big tech -yritysten itse tarjoamat finanssipalvelut perustuvat pilvipalveluihin.

Vaikka big tech -yritysten merkitys rahoitustoimialalla on vielä pieni, toimijoiden suuren koon vuoksi ne on otettava alusta asti vakavasti. Big tech -yrityksillä on suuri potentiaali muuttaa rahoitustoimialan rakennetta ja mahdollisesti samalla aiheuttaa rahoitusjärjestelmän vakautta uhkaavia riskejä. Myös big tech -yritysten tarjoamien pilvipalveluiden käyttö finanssialalla on laajentumassa yhä kriittisemmille liiketoiminnan alueille.

Toimiva talous edellyttää luotettavaa ja turvallista rahoitusjärjestelmää

20.3.2020

Maksamisen muuttuva toimintaympäristö ja kansallisten käytäntöjen erot haastavat kehittämään koko euroalueen kattavia järjestelmiä ja toimintatapoja. Näitä yhteisiä järjestelmiä ja toimintatapoja tarvitaan maksujen välittämiseen pankista toiseen.

Suomen Pankki osallistuu maksamisen muutokseen yleisvalvojan roolissa huolehtimalla maksu- ja selvitysjärjestelmien luotettavuudesta ja tehokkuudesta Suomessa.

Maksuneuvosto edistää pikamaksamisen käyttöönottoa

Suomen Pankin [maksuneuvosto](#) on yhteistyöelin, joka tuo yhteen maksupalveluiden käyttäjiä ja tuottajia edustavat järjestöt, suurimmat pankit ja maksamispalveluista vastaavat viranomaiset.

Vuonna 2019 maksuneuvosto julkaisi e-kirjansen [Maksamisen reaaliaikaistuminen Suomessa – pikamaksaminen](#), jossa kartoitettiin pikamaksamisen nykytilannetta ja sen käyttöönoton haasteita. Lisäksi maksuneuvosto seurasi tiiviisti uuden maksupalveludirektiivin (PSD2) vaikutuksia ja käteispalveluiden saatavuuden kehitystä Suomessa.

Maksuneuvoston työtä esiteltiin suurelle yleisölle toukokuussa kolmannentoista kerran järjestetyssä [Maksufoorumissa](#). Foorumin pääteemoina olivat reaaliaikainen maksaminen ja maksamisen turvallisuus.

Varautuminen järjestelmien häiriötilanteisiin on tärkeää

Maksuliikenne on yksi yhteiskunnan välttämättömistä perustoiminnoista. Yhteiskunnan toiminnan kannalta välttämättömien maksu- ja selvitysjärjestelmien käytön turvaaminen myös vakavissa häiriötilanteissa on ensiarvoisen tärkeää.

Finanssialan on kyettävä tuottamaan elintärkeitä maksamisen palvelut tilanteissa, joissa normaali maksujen välitys on väliaikaisesti vaikeutunut. Digitalisaatiokehitys kasvattaa erityisesti kyberuhkiin varautumisen tärkeyttä.

Vuoden 2019 aikana Suomen Pankki osallistui tiiviissä yhteistyössä muiden rahoitusalan toimijoiden kanssa maksu- ja selvitysjärjestelmien varautumistyöhön Suomessa.

Yleisvalvonnalla turvataan järjestelmien toiminta

Suomen Pankin vastuulla on Suomen kannalta tärkeiden maksujärjestelmien sekä arvopaperien selvitys- ja toimitusjärjestelmien [yleisvalvonta](#).

Maksujärjestelmien yleisvalvontaa toteutetaan pääsääntöisesti yhteistyössä eurojärjestelmän kanssa. Suomen Pankki jatkoi myös osallistumistaan keskusvastapuolten (CCP) yleisvalvontaan kansainvälisen yleisvalvontayhteistyön kautta.

Suomen Pankin kehittämä ja ylläpitämä [maksu- ja selvitysjärjestelmäsimulaattori](#) on käytössä eurojärjestelmässä ja monissa muissa maissa. Sitä hyödynnetään maksu- ja selvitysjärjestelmien yleisvalvonnan työkaluna järjestelmien tehokkaan toiminnan, riskien ja kehitysideoiden arvioinnissa.

Vuonna 2019 Suomen Pankki osallistui muiden viranomaisten kanssa arvopaperikeskusasetuksen mukaisen uuden toimiluvan myöntämiseen Suomessa toimivalle arvopaperikeskukselle Euroclear Finlandille.

Vuonna 2019 Suomen Pankki järjesti jo seitsemännentoista kerran kansainvälisen [seminaarin](#) maksu- ja selvitysjärjestelmien analyysin ja simulointien asiantuntijoille. Seminaarin keskeisiä teemoja olivat järjestelmien stressitestausta ja kehityshankkeet, likviditeettianalyysi sekä kriittisten osapuolten tunnistaminen.

Setelit ja rahahuolto

20.3.2020

Suomen Pankki huolehtii käteisen liikkeeseenlaskusta ja tukkujakelusta Suomessa. Suomen Pankki pyrkii osaltaan varmistamaan käteisen saatavuuden ja mahdollisuudet sen käyttöön vähittäismaksuissa.

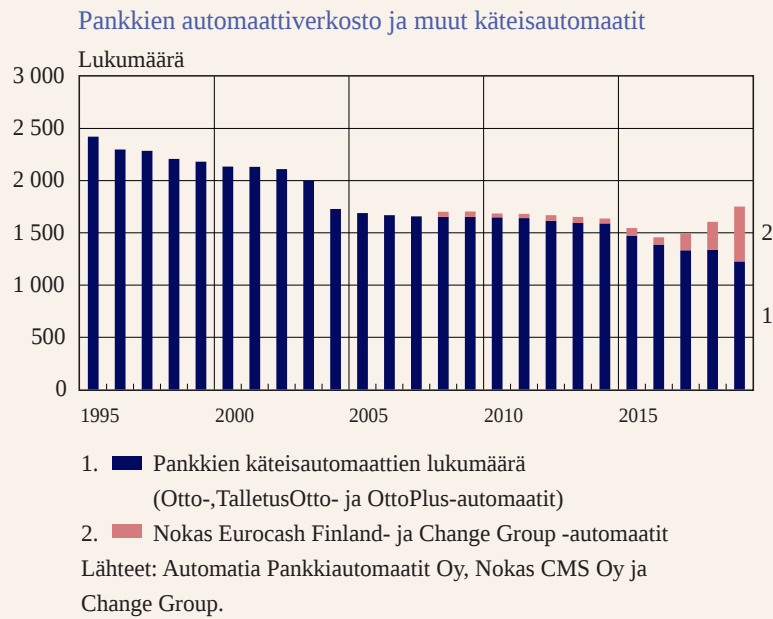
Suomen Pankki seuraa ja vaikuttaa aktiivisesti eri maksutapojen kehittymiseen eurojärjestelmässä ja pyrkii huolehtimaan niiden turvallisuudesta Suomessa.

Käteisen jakelukanavat ovat säilyneet kohtuullisina

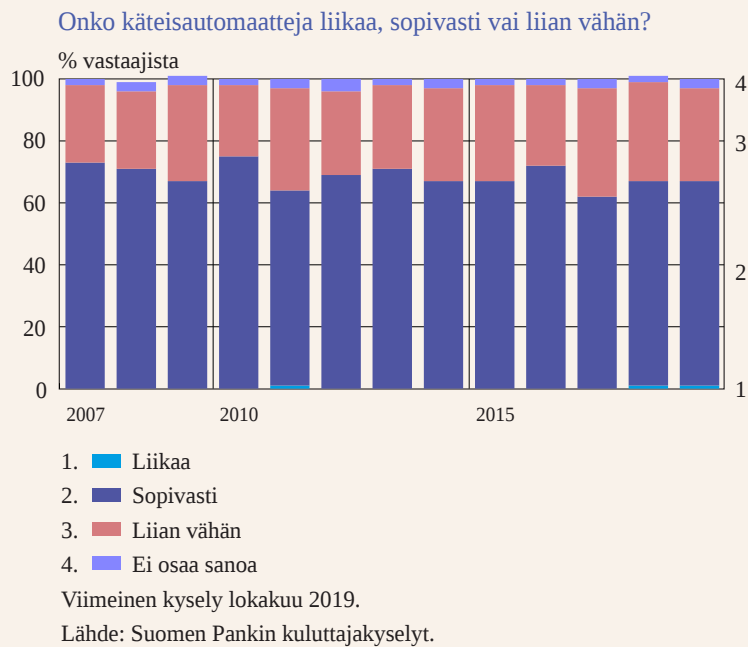
Käteisen jakeluverkosto on pysynyt käteistarpeeseen nähden hyvänä. Käteisautomaattien lukumäärä lisääntyi vuoden 2019 aikana 145:llä, ja vuoden lopussa automaatteja oli 1 751. Suomen Pankin teettämien kuluttajakyselyiden mukaan 2/3 kuluttajista oli vuoden 2019 lokakuussa tyytyväisiä käteisautomaattiverkon kattavuuteen (kuviot 13–14).

Pankit ovat kuitenkin edelleen supistaneet mahdollisuuksia käteisen saantiin pankkikonttoreista. Käteisen saatavuus ja paikallinen kierrätys kaupan lähes 3 000 käteisnostopisteestä on euromääräisesti lisääntynyt ja korvannut osaltaan muiden käteisen jakelukanavien vähenemistä. Tästä huolimatta ongelmat käteisen saatavuudessa koskevat asiakaspalautteen perusteella entistä selvemmin haja-asutusalueita.

Kuvio 13.

Kuvio 14.

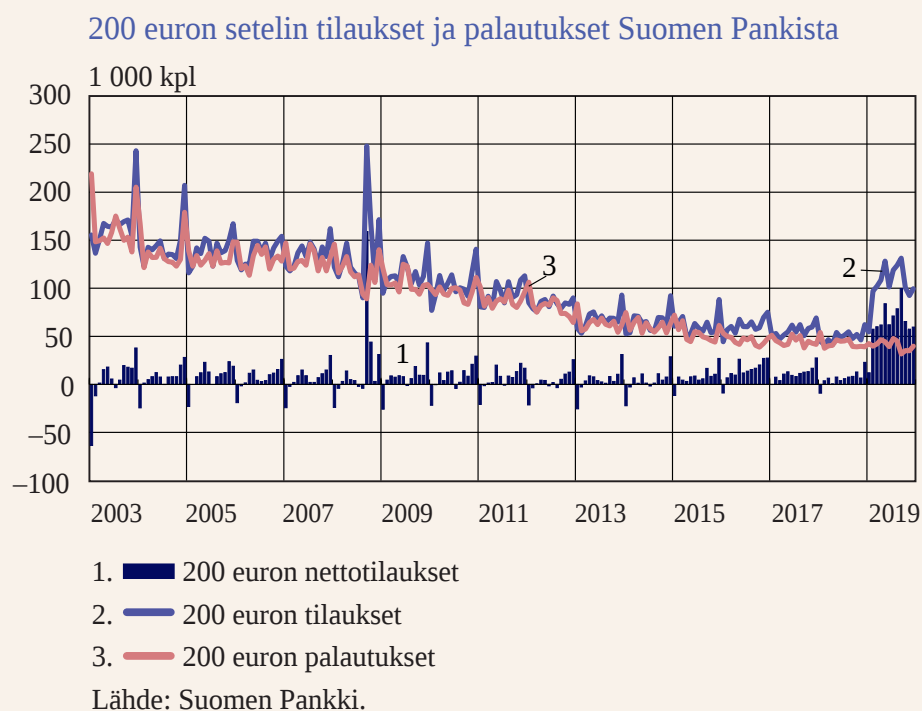
500 euron setelin liikkeeseenlasku lopetettiin alkuvuodesta 2019

Suomen Pankki lopetti 500 euron seteleiden liikkeeseenlaskun helmikuussa 2019, kuten suurin osa muidenkin euromaiden keskuspankeista. Itävalta ja Saksa jatkoivat poikkeusluvalla 500 euron setelijakelua toukokuuhun 2019. 500 euron seteleiden tarvetta on korvattu tilauksissa lähinnä 200 euron seteleillä (kuvio 15). Liikkeeseenlaskun lopettamisen jälkeen 500 euron seteleitä on palautunut kierrosta hieman aiempaa hitaammin.

Tasaisen palautusvirran perusteella vaikuttaa siltä, että 500 euron seteleitä on käytetty käteissäastämisen lisäksi myös suurempiin käteismaksuihin. 500 euron seteleitä palautui Suomen Pankkiin vuonna 2019 nettomääräisesti reilun 200 milj. euron arvosta.

100 euron setelin tilauksissa ja palautuksissa ei näy suurta muutosta, vaan seteliä palautuu edelleen nettomääräisesti Suomen Pankkiin ulkomaalaisten turistien käteismaksuista Suomessa.

Kuvio 15.

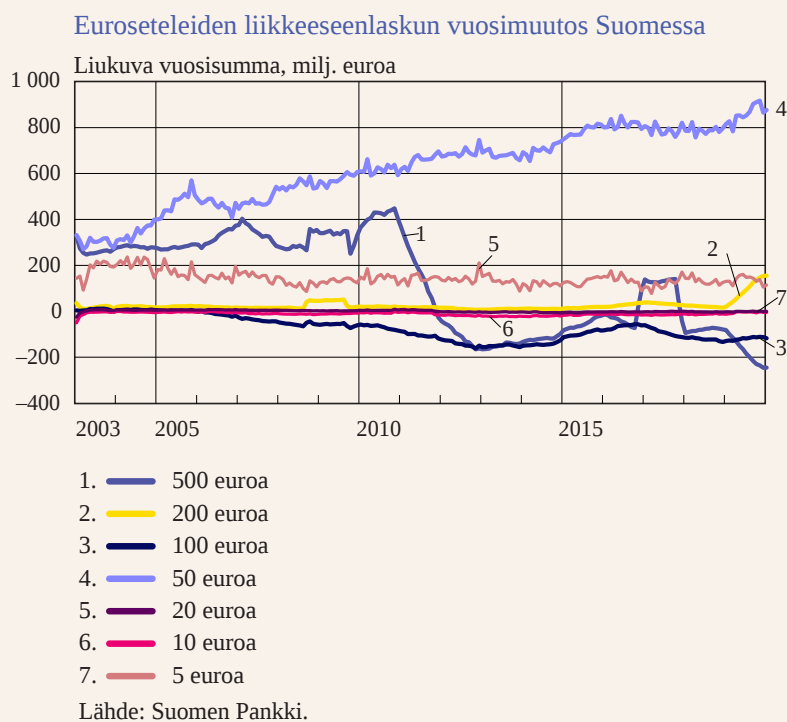

Sähköinen lähimaksaminen on vähentänyt käteismaksamista kotimaassa

Suomalaisten käteisnostoissa keskeisten 50 euron seteleiden liikkeeseenlasku kasvoi vuonna 2019 taas uuteen ennätykseen. Yhteensä vuosikasvu oli 850 milj. euroa (kuvio 16). 50 euron seteli on yleinen automaattijakelussa, ja sitä kulkeutuu Suomesta ulkomaille matkailijoiden mukana.

Myös 20 euron seteleiden liikkeeseenlaskun vuosittainen kasvu on pysynyt tasaisesti noin 100 milj. euron vauhdissa. 5 ja 10 euron vaihtorahaseteleiden liikkeeseenlasku on pysynyt ennallaan. Nopeiden lähimaksujen käyttö on kuitenkin syrjäyttänyt pienempiä käteismaksuja.

Kuvio 16.

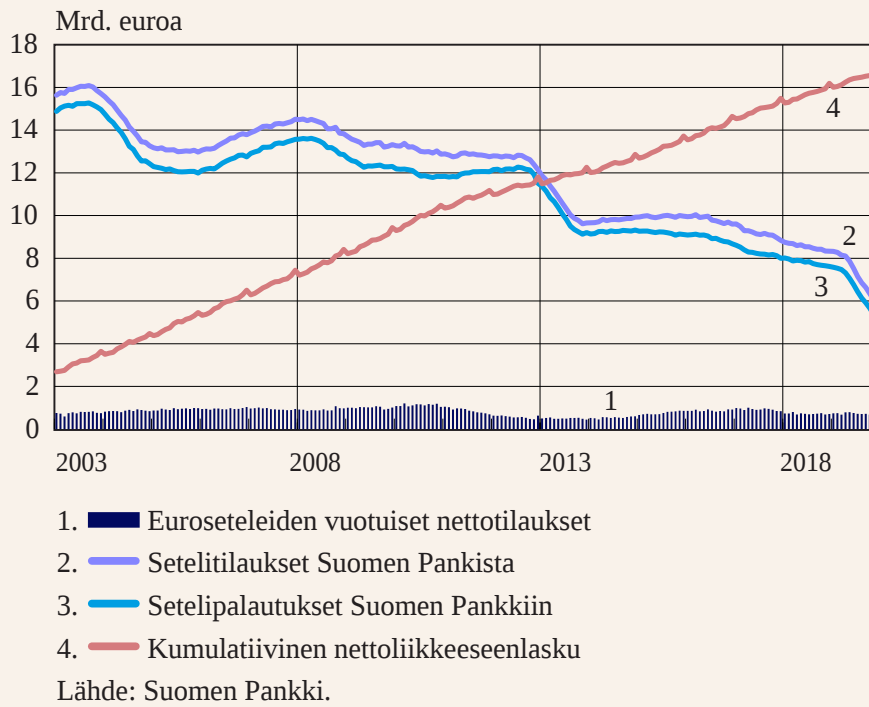
Oulun konttorin sulkeminen vähensi seteleiden tilauksia ja palautuksia

Suomen Pankin konttori Oulussa suljettiin maaliskuussa 2019. Tämä on osaltaan vaikuttanut seteleiden tilausten ja palautusten vähenemiseen. Vastaava tilausten ja palautusten vähentyminen nähtiin vuoden 2012 jälkeen, kun Tampereen ja Kuopion konttorit suljettiin (kuvio 17).

Suomen Pankin Oulun-konttorin sulkemisen myötä loppunutta aitous- ja kuntolajittelua on korvattu rahahuoltoyhtiöiden omissa tiloissa tapahtuvalla lajittelulla ja yli yön säilytysvarastoinnilla. Säilytysvarastoinnin lisääntyminen on kasvattanut hieman yksityisten osapuolten setelilajittelua ja -kierrätystä.

Kuvio 17.

Suomen Pankista tilatut ja palautuneet eurosetelit

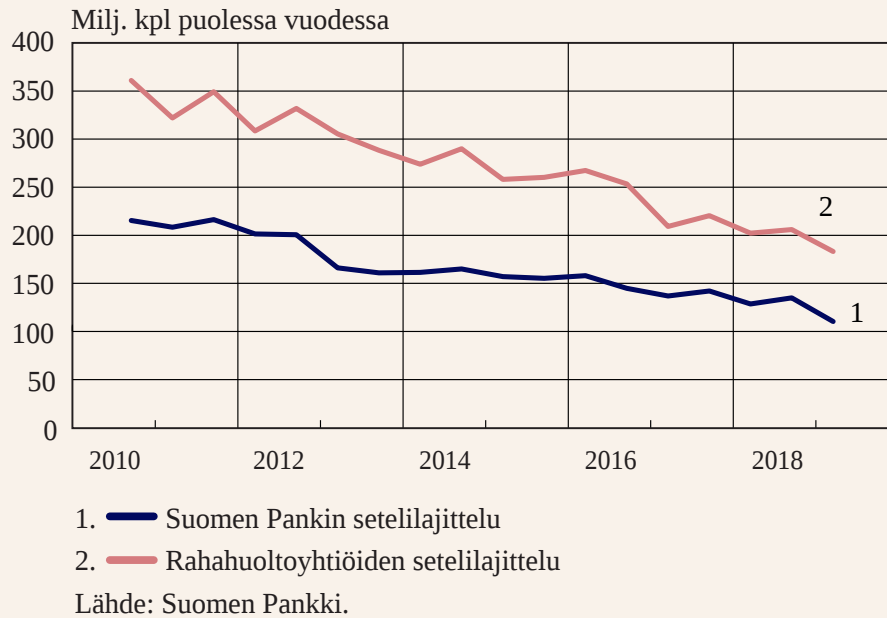
Setelilajittelu vähenee, mutta paikallinen kierrätys lisääntyy

Sekä Suomen Pankin että rahahuoltoyhtiöiden setelilajittelu on pienentynyt, koska käteisen käyttö kotimaisena maksuvälineenä on vähentynyt (kuvio 18). Yksityisen sektorin osuus seteleiden kokonaislajittelusta on pysynyt Suomessa noin 60 prosentissa. Yksityisessä lajittelussa seteleiden kierrätyksen osuus on kuitenkin kasvanut vuosien saatossa jo noin 80 prosenttiin.

Vuoden 2019 aikana paikallinen seteleiden kierrätys on kasvanut maaliskuussa käyttöön otetun uuden Notes Held To Order (NHTO) -säilytysjärjestelmän ansiosta. NHTO-säilytysjärjestelmässä rahahuollon yksityiset osapuolet voivat säilyttää seteleitä Suomen Pankin ulkopuolisissa laskentakeskuksissa yön yli ilman korkokustannusta. Tämä menettely vastaa käteisen palauttamista Suomen Pankkiin, mutta ilman käteisen kuljetuskustannuksia.

Kuvio 18.

Suomen Pankin ja rahahuoltoyhtiöiden setelilajittelu

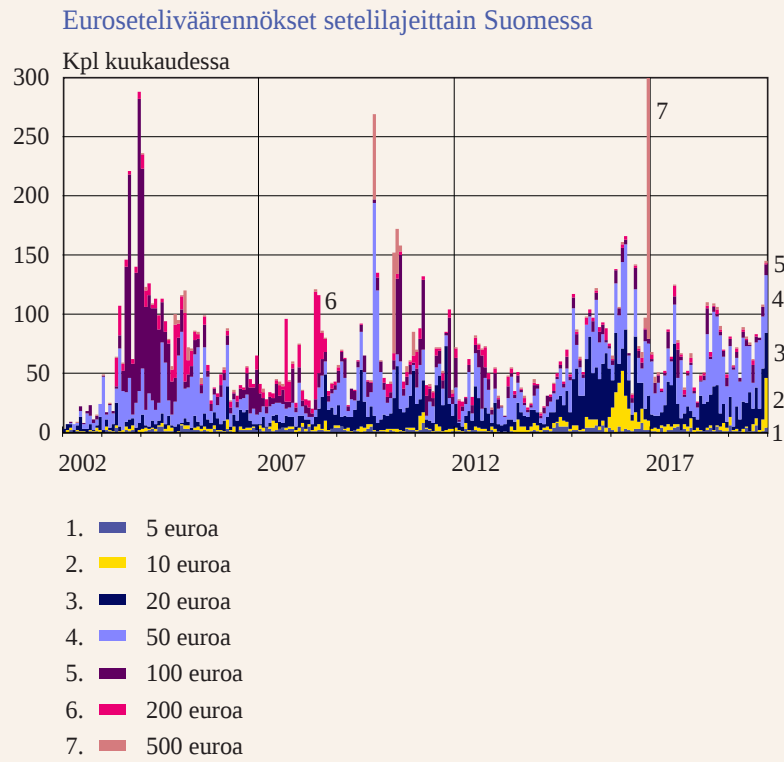

Eurokäteisen väärennöstilanne Suomessa

Kierrosta löytyneiden euroseteliväärennösten määrä Suomessa pysyi likimain ennallaan vuonna 2019. Suomesta löytyi yhteensä 980 seteliväärennöstä ja 952 kolikkoväärennöstä (kuvio 19). Viime vuosina kierrosta on löydetty eniten väärennettyjä 50 euron seteleitä.

Suomessa tavataan kierrosta edelleen vähän väärennöksiä muihin euromaihin verrattuna, sillä kaupassa euroseteleiden aitous tarkastetaan usein huolella.

Kuvio 19.

Joulukuussa 2016 yhteensä 1 055 kpl.

Lähde: Suomen keskusrikospoliisi.

Suomen Pankki mukana kehittämässä maksu- ja selvitysjärjestelmiä sekä vakuushallintapalveluita

20.3.2020

Suomen Pankki tuottaa osapuolilleen maksujärjestelmä- ja vakuushallintapalveluita ja on mukana niiden kehitystyössä.

Suomen Pankki tuottaa maksujärjestelmäpalveluita omassa [TARGET2- Suomen Pankki -osajärjestelmässään](#), jossa tiliään piti vuoden 2019 lopussa 24 Suomessa ja muissa pohjoismaissa toimivaa rahoituslaitosta.

TARGET2- Suomen Pankki -järjestelmässä välitettyjen maksujen lukumäärä kasvoi, mutta arvo laski

Vuonna 2019 TARGET2- Suomen Pankki -järjestelmän kautta välitettyjen maksujen päivittäinen lukumäärä oli keskimäärin 2 060 ja arvo 45 mrd. euroa. Edellisvuodesta tapahtumien päivittäinen lukumäärä kasvoi 24 % ja niiden arvo laski 6 %.

Suomen osuus koko TARGET2-järjestelmän maksuista oli lukumäärällisesti 0,60 % ja arvossa mitattuna 2,27 %. TARGET2-järjestelmän lisäksi Suomen Pankki tarjoaa pankeille TARGET2-Securities-järjestelmässä rahatilejä arvopaperikaupankäynnin selvityksen likviditeettitarpeisiin.

Suomen Pankki osallistuu aktiivisesti järjestelmien uudistamiseen

Normaalin tuotantotoiminnan ohella järjestelmiä päivitetään ja kehitetään jatkuvasti. Suomen Pankki osallistui vuonna 2019 aktiivisesti TARGET2-järjestelmän uuden version keskuspankkitestaukseen ja koordinoi testausta omien TARGET2-osapuoltensa kesken.

Maksujärjestelmäpalveluiden lisäksi Suomen Pankki hallinnoi pankeille myönnettävien keskuspankkiluottojen [vakuuksia](#) omassa BoF-CMS-Cola-järjestelmässään. Järjestelmään tehtiin vuonna 2019 merkittävä päivitys, kun siihen liitettiin rahapolitiikan vastapuolten Suomen Pankille panttaamien pankkilainavakuuksien hallinnointi.

TARGET2- ja TARGET2-Securities-järjestelmät yhdistyvät vuonna 2021

Suomen Pankki osallistuu eurojärjestelmän markkinainfrastruktuurihankkeisiin ja tukee omia osapuoliaan liittymisessä uusiin palveluihin.

TARGET2- ja TARGET2-Securities-järjestelmien yhdistämisprojekti eteni vuoden 2019 aikana suunnitellusti. Markkinatoimijat valmistautuvat yhä tiiviimmin uuden järjestelmän käyttöönottoon yhteistyössä keskuspankkien kanssa.

Projektissa rakennetaan nykyisen TARGET2-järjestelmän korvaava uusi reaaliaikainen bruttomaksujärjestelmä (RTGS). Samalla uusitaan järjestelmän säännöt ja toimintatavat. Uusi järjestelmä otetaan käyttöön loppuvuonna 2021.

Eurosystem Collateral Management System -järjestelmän kehitystyö etenee aikataulussa

Uuden Eurosystem Collateral Management System (ECMS) -järjestelmän kehitystyö eteni vuonna 2019 aikataulun mukaisesti. Järjestelmä on tarkoitus ottaa käyttöön vuonna 2022.

Hankkeen tarkoituksena on keskuspankkien pankeille myöntämien luottojen vakuushallinnan siirtäminen yhteiseen järjestelmään.

Uuteen järjestelmään tulevat aikanaan kytkeytymään keskuspankkien lisäksi niiden rahapolitiikan vastapuolet sekä euroalueella sijaitsevat ja TARGET2-Securities-järjestelmässä mukana olevat arvopaperikeskukset.

Varallisuuden hallinta

73

Suomen Pankin rahoitusvarallisuuden hallinta

Varallisuuden hallinta

20.3.2020

Suomen Pankin varallisuudenhallinnan tavoitteena on täyttää keskuspankille asetetut vaatimukset sijoitusten likvidiydestä, turvallisuudesta ja tuotosta ottaen huomioon sijoitustoiminnan riskit ja vastuullisuusnäkökulmat.

Suomen Pankin varallisuudenhallinta turvaa rahoitusvarallisuuden arvon ja kyvyn tukea pankkijärjestelmän maksuvalmiutta tarvittaessa. Sijoituksille ja sijoitustoiminnalle asetetut riskirajoitteet varmistavat, että rahoitusvarallisuus on sijoitettu turvallisesti. Suomen Pankin vakavaraisuus riittää kattamaan tehtävien hoitamisesta aiheutuvat riskit.

Suomen Pankin rahoitusvarallisuus koostuu monipuolisista sijoituksista

Vuonna 2019 Suomen Pankin rahoitusvarallisuus oli noin 11 mrd. euroa. Se koostui suorista valuutta- ja euromääräisistä korkosijoituksista, osake- ja kiinteistörahastosijoituksista, kultavarannosta sekä Kansainvälisen valuuttarahaston erityisten nosto-oikeuksien määräisistä eristä (SDR).

Suomen Pankin rahoitusvarallisuuden korkosijoituksia ohjaa pankin johtokunnassa vuosittain päätettävä sijoituspolitiikka.

Korkosijoitusvarallisuuden lisäksi Suomen Pankki hallinnoi pitkäaikaista sijoitussalkkua, jonka sijoituksilla on muuhun rahoitusvarallisuuteen verrattuna korkeampi tuotto-odotus ja alhaisempi likviditeettivaatimus.

Suomen Pankin rahoitusvarallisuuden kokonaistuotto vuonna 2019 oli 9,3 % eli 971 milj. euroa.

Suomen Pankin rahoitusvarallisuuden hallinta

20.3.2020

Suomen Pankilla on omaa rahoitusvarallisuutta taseen oman ja vieraan pääoman erien vastineena. Tätä varallisuutta sijoitetaan ja hallinnoidaan keskuspankkিতavoitteiden mukaisesti ottamalla huomioon sijoitustoiminnan riskit ja vastuullisuusnäkökohdat.

Suomen Pankin varallisuudenhallinnan tavoitteena on täyttää keskuspankille asetetut vaatimukset sijoitusten likvidiyydestä, turvallisuudesta ja tuotosta. Pankki ottaa tavoitteisiin pyrkiessään huomioon sijoitustoiminnan riskit ja vastuullisuusnäkökulmat.

Suomen Pankin varallisuudenhallinta turvaa rahoitusvarallisuuden arvon ja kyvyn tukea pankkijärjestelmän maksuvalmiutta tarvittaessa. Sijoituksille ja sijoitustoiminnalle asetetut riskirajoitteet varmistavat, että rahoitusvarallisuus on sijoitettu turvallisesti. [Suomen Pankin vakavaraisuus riittää kattamaan sen tehtävien hoitamisesta aiheutuvat riskit.](#)

Rahoitusvarallisuuden koko

Suomen Pankin johtokunta päättää Suomen Pankin rahoitusvarallisuuden määrän [eurojärjestelmän keskuspankkien nettorahoitusvaroja koskevan sopimuksen](#) (*Agreement on Net Financial Assets, ANFA*) puitteissa.

ANFA-sopimuksella säädellään eurojärjestelmän keskuspankkien kansallisten tehtävien hoitoon liittyviä sijoituksia. Suomen Pankin rahoitusvarallisuuden koko määräytyy keskuspankkitehtävien ja sijoituspoliittisten näkökohtien perusteella.

Vuonna 2019 Suomen Pankin rahoitusvarallisuutta pienennettiin sijoituspoliittisista syistä kahdessa vaiheessa yhteensä 1,5 mrd. eurolla. Valuuttakurssien ja osakekurssien vahvistumisen vuoksi rahoitusvarallisuuden arvo laski kuitenkin vain 500 milj. euroa vuoden aikana.

Johtokunta päättää kerran kolmessa vuodessa valuuttavarannon koosta asettamalla tavoitetason Yhdysvaltain dollarien, Englannin puntien ja Japanin jenien määrälle korkosijoitusvarallisuudessa. Vuonna 2019 uusiksi tavoitetasoiksi asetettiin Yhdysvaltain dollareille 5 mrd., Englannin punnille 650 milj. ja Japanin jenille 95 mrd. yksikköä paikallista valuuttaa. Keväällä 2019 valuuttavarannon koko sopeutettiin näihin tavoitetasoihin.

Rahoitusvarallisuuden koostumus

Vuonna 2019 Suomen Pankin rahoitusvarallisuus oli noin 11 mrd. euroa (taulukko 2). Se koostui suorista valuutta- ja euromääräisistä korkosijoituksista, osake- ja kiinteistörahastosijoituksista, kultavarannosta sekä Kansainvälisen valuuttarahaston erityisten nosto-oikeuksien määräisistä eristä (SDR).

Valuuttamääräiset korkosijoitukset koostuvat Yhdysvaltain dollareista (USD), Englannin punnista (GBP) sekä Japanin jeneistä (JPY). Ne muodostavat valuuttavarannon yhdessä Kansainvälisen valuuttarahaston erityisten nosto-oikeuksien eli SDR:ien kanssa.

Taulukko 2. Suomen Pankin rahoitusvarallisuus, milj. euroa

Suomen Pankin rahoitusvarallisuus, milj. euroa	31.12.2019 Milj. euroa	31.12.2018 Milj. euroa
Kulta	2 135	1 767
Valuuttavaranto	6 694	5 941
SDR	494	460
USD-määräiset korkosijoitukset	4 641	4 270
GBP-määräiset korkosijoitukset	777	729
JPY-määräiset korkosijoitukset	782	482
EUR-korkosijoitukset	1 017	2 900
Osakesijoitukset	1 082	727
Kiinteistösijoitukset	127	106
Yhteensä	11 055	11 553

Lähde: Suomen Pankki.

Korkosijoitusvarallisuuden sijoituspolitiikka

Suomen Pankin rahoitusvarallisuuden korkosijoituksia ohjaa pankin johtokunnassa vuosittain päätettävä sijoituspolitiikka. Se määrittelee sijoitustoiminnalle strategisen korkosijoitusten omaisuuslajikohtaisen jakauman ja kullekin valuutalle otettavan korkoriskin tason.

Sijoituspolitiikka luo strategisen markkinaperusteisen indeksin, johon toteutettavaa sijoitustoimintaa voidaan verrata. Suomen Pankin salkunhoitajat hallinnoivat rahoitusvarallisuuden korkosijoituksia suurin sijoituksin.

Strategisesta indeksistä voidaan poiketa sijoitustoiminnassa ennalta asetettujen liikkumarajojen ja riskirajoitteiden mukaisesti. Liikkumavaraa tarvitaan, koska indeksin sisältämiä sijoituskohteita ei välttämättä löydy markkinoilta. Lisäksi sijoituksista voidaan tavoitella lisätuottoa riskirajoitteiden sisällä.

Tapahtumat korkomarkkinoilla vuonna 2019

Maaillantalouden heikentyvät näkymät heijastuivat vuonna 2019 korkomarkkinoilla. Suurin epävarmuus vuoden aikana liittyi Yhdysvaltojen ja pääosin Kiinan väliseen kauppasotaan sekä Ison-Britannian eroprosesiin Euroopan unionista.

Yhdysvalloissa liittovaltion lyhyiden velkasitoumusten korot laskivat alkuvuoden 2,6 prosentista loppuvuoden 1,5 prosenttiin. Euroopassa esimerkiksi Ranskan liikkeeseen laskemien lyhyiden velkasijoitusten korot pysyivät -0,5 prosentin tuntumassa, mutta pidemmät, esimerkiksi Saksan 10 vuoden korot laskivat 0,25 prosentista -0,20 prosenttiin. Euroopan keskuspankin syyskuinen päätös aloittaa arvopapereiden nettomääräiset ostot uudelleen marraskuusta 2019 lähtien laskee korkoja entisestään.

Toukokuussa tiukentunut kauppasodan retoriikka yhdistettynä heikkeneviin talousnäkyymiin sai Yhdysvaltain keskuspankin reagoimaan heinäkuun lopussa koronlaskulla. Syyskuussa ja lokakuun lopussa tehdyt koronlaskut veivät ohjauskorkoputken lopulta 0,75 prosenttiyksikköä alkuvuotista alemmaksi eli 1,50–1,75 prosenttiin. Euroopan keskuspankki laskee talletuskorkoaan syyskuun kokouksessa 0,10 prosenttiyksikköä eli -0,5 prosenttiin. Britannian (0,75 %) ja Japanin keskuspankit (-0,10 %) pitivät ohjauskorkonsa vuonna 2019 ennallaan.

Korkosijoitukset

Suomen Pankin korkosijoitusvarallisuus on sijoitettu valtioiden velkakirjoihin ja keskuspankkitalletuksiin (61 %), monikansallisten tai valtioliitännäisten liikkeeseenlaskijoiden velkakirjoihin (21 %), luottolaitosten liikkeeseen laskemiin vakuudellisiin katettuihin velkakirjoihin (9 %), yritysten liikkeeseen laskemiin velkakirjoihin (8 %) ja käteisinstrumentteihin (1 %).

Korkosijoituksista 68 % oli sijoitettu AAA- ja AA+-luottoluokituksen velkakirjoihin, ja sijoitusten alin luottoluokitus oli BBB+ (0,7 %). Korkosijoitusten korkoriskiä mittaava keskimääräinen duraatio oli vuoden 2019 lopussa 2,05 vuotta.

Korkojen lasku tuotti pääomavoittoja korkosijoituksista, joten alhaisista ja osin negatiivisista koroista huolimatta korkosijoitusvarallisuuden tuotot olivat vuonna 2019 positiivisia. Selkeästi suurimmat korkotuotot syntyivät suurimmasta varallisuuserästä eli Yhdysvaltain dollarin määräisistä korkosijoituksista, joiden kuponkikorko oli vuoden alussa korkein, ja lisäksi arvopapereista saatiin pääomavoittoja korkotason laskun myötä.

Korkosijoitusvarallisuuden kokonaistuotto oli 210,7 milj. euroa vuonna 2019. Yhdysvaltain dollarin määräisten sijoitusten tuotot olivat 202,8 milj. euroa, euron määräisten -2,1 milj. euroa, Englannin punnan määräisten 10,6 milj. euroa ja Japanin jenin määräisten -0,5 milj. euroa.

Euron heikkeneminen näkyi valuuttavarannon positiivisena arvonmuutoksena. Kokonaisuudessaan korkosijoitusvarallisuuden valuuttamääräiset erät vahvistuivat 141,6 milj. euron edestä. Yhdysvaltain dollareissa muutos oli 81,7 milj. euroa, Englannin punnissa 37,1 milj. euroa ja Japanin jeneissä 23,1 milj. euroa.

[Euomääräisesti mitattuna valuuttakurssiriski on Suomen Pankin korkosijoitusvarallisuuden merkittävin riski.](#) Valuuttavarannon suuruus on mitoitettu keskuspankkitehtävien edellyttämälle tasolle. Valuuttavarannon arvonmuutos on seurausta avoimesta valuuttakurssipositioista, joka tukee keskuspankkitehtävien hyvää hoitoa.

Pitkäaikainen sijoitustoiminta

Korkosijoitusvarallisuuden lisäksi Suomen Pankki hallinnoi pitkäaikaista sijoitussalkkua, jonka sijoituksilla on muuhun rahoitusvarallisuuteen verrattuna korkeampi tuotto-odotus ja alhaisempi likviditeettivaatimus. Tämä omaisuuserä on luotu, jotta pankin oman pääoman eria voidaan sijoittaa tavallista keskuspankin korkosijoitusvarallisuutta parempituottoisiin omaisuuslajeihin.

Vuonna 2019 pitkäaikainen sijoitustoiminta koostui osake- ja kiinteistösijoituksista, jotka toteutetaan epäsuorasti rahastojen kautta.

Osakesijoitukset on hajautettu kustannustehokkaasti maailmanlaajuista kehittyneiden markkinoiden indeksiä seuraavaan passiiviseen rahastoon. Kiinteistösijoitukset on hajautettu useaan eurooppalaiseen rahastoon, joiden omistamat kiinteistöt sijaitsevat hyvillä paikoilla ja ovat siten helposti vuokrattavia, mikä varmistaa näistä sijoituksista tasaisen vuokratuoton.

Osake- ja kiinteistömarkkinat kehittivät suotuisasti vuonna 2019 huolimatta kauppasodan ja brexitin aiheuttamista uhista. Suomen Pankin tuotto vuonna 2019 osakerahastosijoituksista oli 227 milj. euroa ja kiinteistörahastoista 12 milj. euroa.

Rahoitusvarallisuuden tuotot ja riskit

Suomen Pankin rahoitusvarallisuuden kokonaistuotto vuonna 2019 oli 9,3 % eli 971 milj. euroa (taulukko 3). Korkosijoitussalkkujen tuottoa verrataan säännöllisesti keskuspankkিতavoitteiden mukaisiin strategisiin vertailuindekseihin. Vuonna 2019 korkosijoitukset tuottivat 0,14 % eli 10 milj. euroa lisätuottoa vertailuindekseihin suhteutettuna.

Taulukko 3. Suomen Pankin rahoitusvarallisuuden tuotto vuosina 2019 ja 2018

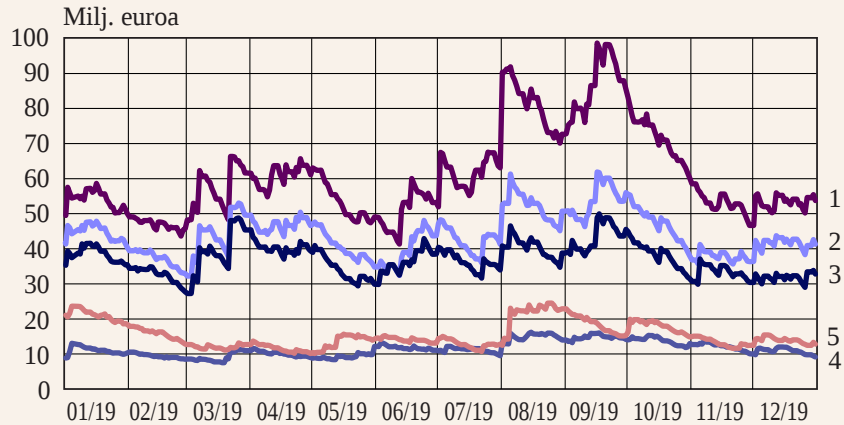
Suomen Pankin rahoitusvarallisuuden tuotto vuosina 2019 ja 2018	2019		2018	
	%	Milj. euroa	%	Milj. euroa
Korkoa tuottavat sijoitukset	2,9	211	0,8	56
Valuuttojen arvonmuutos	1,9	142	3	215
Osakkeet	29	227	-5,3	-43
Kiinteistöt	11	12	-0,2	-3
Yhteensä ilman kultaa ja SDR:iä	7,3	592	3,0	225
Kulta	21	368	3,8	62
SDR:t	2,4	11	3,0	11
Yhteensä	9,3	971	3,1	297

Lähde: Suomen Pankki.

Rahoitusvarallisuuden markkinariski (Value-at-Risk 99 %, 1 pv) vaihteli 41 milj. eurosta 99 milj. euroon vuonna 2019 (kuvio 20).

Kuvio 20.

Suomen Pankin rahoitusvarallisuuden markkinariskin VaR-luvut vuonna 2019*

1. Kokonaismarkkinariski
2. Kokonaismarkkinariski (pl. kulta)
3. Valuuttakurssiriski
4. Korkoriski
5. Osake- ja kiinteistöriski

* Päivän ajanjakso, 99 prosentin luottamustaso.

Lähde: Suomen Pankki.

Euroopan keskuspankin valuuttavaranto-osuus

Euroopan keskuspankilla (EKP) on myös oma valuuttavaranto, jonka hallinnointi on annettu eurojärjestelmän kansallisten keskuspankkien tehtäväksi [pääoma-avaimen mukaisin osuuksin](#). Suomen Pankki hallinnoi osuutta Euroopan keskuspankin valuuttavarannosta yhdessä Viron keskuspankin kanssa.

EKP:n valuuttavarannon hallinnoinnissa korostuvat turvallisuus ja likvidiystavoitteet, sillä varannon keskeisenä tarkoituksena on taata riittävät resurssit eurojärjestelmän rahapoliittisiin tarpeisiin.

Eurojärjestelmän rahapolitiikan ensisijainen tavoite on hintavakaus, eikä eurojärjestelmällä ole [valuuttakurssitavoitetta](#).

Suomen ja Viron yhdistetyistä valuuttavaranto-osuuksista koostuvan Yhdysvaltain dollarin määräisen varanto-osuuden arvo oli vuoden 2019 lopussa 1 124 milj. euroa.

Lisätietoja EKP:n valuuttavarannon hoidosta on saatavilla [EKP:n vuosikertomuksesta](#).

Vaikuttaminen ja yhteistyö

- 83 Suomen Pankki kotimaisessa talouspolitiikassa vuonna 2019
- 86 Suomen korkeasuhdanne on ohi – edessä hidastuvaa kasvua
- 90 Suomen Pankin tutkimus vuonna 2019
- 94 Suomen Pankin kansainvälinen yhteistyö
- 98 Monipuolinen viestintä edistää talousosaamista

Vaikuttaminen ja yhteistyö

20.3.2020

Suomen Pankin vaikuttavuus perustuu asiantuntemukseen ja tutkimustoimintaan. Pankki ottaa kantaa kotimaisiin ja kansainvälisiin talouskysymyksiin riippumattomasti.

Suomen Pankin talouspoliittisten kannanottojen tavoitteita ovat hintavakaus, tasapainoinen talouskasvu ja rahoitusjärjestelmän vakaus.

Viime vuosina ilmastonmuutoksen hillintä on noussut keskeiseksi teemaksi.

Suomen julkinen talous on kohentunut, mutta edelleen alijäämäinen

Vuonna 2019 Suomen Pankki korosti Suomen julkisen talouden liikkumavaran ja tasapainoisen kustannuskehityksen merkitystä.

Suomen talous käy yhä läpi murrosvaihetta, jossa sen täytyy sopeutua väestön ikääntymisestä ja vuoden 2007 jälkeen koetuista taloudellisista takaiskuista johtuviin rakenteellisiin muutoksiin.

Suomen julkisen talouden tila on parempi kuin viitisen vuotta sitten, mutta se on pysynyt alijäämäisenä. Julkisen talouden pitkän aikavälin näkymiä helpottaisi, jos nykyistä suurempi osa työikäisistä tekisi töitä ja työn tuottavuus kasvaisi. Nuorten aikuisten koulutustason lasku on kansainvälisesti poikkeavaa ja Suomen kannalta huolestuttavaa.

Edellytykset Suomen talouskasvun jatkumiselle ovat hyvät, vaikka kasvu hidastuu

Vuonna 2019 Suomen Pankki julkaisi kaksi laajaa Suomen kansataloutta koskevaa ennustetta. Ennusteiden mukaan Suomen taloudessa vallinnut korkeasuhdanne väistyy ja talouskasvu hidastuu. Edellytykset kasvun jatkumiselle ovat silti hyvät. Suomen talouskasvun keskeinen ajuri lähivuosina on kotimainen kysyntä.

Ennusteilla on tärkeä rooli rahapolitiikan valmistelussa ja toteutuksessa, koska rahapolitiittiset toimenpiteet vaikuttavat inflaatioon viiveellä.

Suomen Pankki tuottaa kotimaisen talouden ennusteet käyttäen keskeisenä apuvälineenään [Aino-mallia](#). Aino-malli kuvaa Suomen kansantalouden toimintaa.

Suomen Pankki on arvostettu kansainvälinen kumppani

Suomen Pankki on vaikuttava kansainvälinen toimija. Se vastaa Suomen suhteista Kansainväliseen valuuttarahastoon (International Monetary Fund, IMF) ja on mukana Euroopan unionin talous- ja rahoituskomiteassa (Economic and Financial Committee, EFC).

Vuonna 2019 Suomen Pankilla oli aiempaan tapaan tiivis yhteys muihin pohjoismaisiin ja esimerkiksi Baltian keskuspankkeihin. Koulutusyhteistyö Venäjän keskuspankin kanssa jatkui.

Suomen Pankin tutkimusartikkeleita julkaistiin vuonna 2019 kattavasti kansainvälisissä julkaisuissa.

Suomen Pankki kotimaisessa talouspolitiikassa vuonna 2019

20.3.2020

Vuonna 2019 Suomen Pankki korosti julkisen talouden liikkumavaran ja tasapainoisen kustannuskehityksen merkitystä.

Vuonna 2019 Suomen Pankki analysoi sekä Suomen että kansainvälisen talouden kehitystä ja osallistui kotimaiseen talouspoliittiseen keskusteluun. Suomen Pankki julkaisi tekemiään analyysejä laajasti verkkosivuillaan. Suomen Pankin edustajat olivat lukuisia kertoja kuultavina eduskunnassa ja esittivät arvioitaan kotimaisilla foorumeilla, kuten tiedotusvälineissä ja seminaareissa.

Ongelmien tunnistamista ja toimintavaihtoehtojen vaikutusten arviointia

Suomen Pankin kotimaista talouspolitiikkaa koskevat kannanotot perustuvat sille laissa ja EU:n perussopimuksessa asetettuihin tavoitteisiin ja itsenäiseen asemaan. Ensisijainen tavoite on hintavakaus, ja muihin tavoitteisiin kuuluvat tasapainoinen talouskasvu ja rahoitusjärjestelmän vakaus. Keskeisiä edellytyksiä tavoitteiden saavuttamiseksi ovat julkisen talouden kestävyys ja kotimaisen kustannustason tasapainoinen kehitys.

Kannanotot pohjautuvat asiantuntemukseen ja koskevat pääasiassa ongelmien tunnistamista ja toimintavaihtoehtojen vaikutusten arviointia. Talouspolitiikan perimmäisten tavoitteiden asettaminen ja päätösten tekeminen on vaaleilla valittujen edustajien tehtävä.

Suomen Pankki toi vuonna 2019 esiin, että Suomen talous käy yhä läpi murrosvaihetta, jossa sen täytyy sopeutua kahteen suureen rakenteelliseen muutokseen.

Ensimmäinen muutos on väestön ikääntyminen. Toinen muutos on vuoden 2007 jälkeiset takaiskut, joista talous ei ole vielä täysin toipunut. Takaiskuja olivat elektroniikka- ja metsäteollisuuden ongelmat, Venäjän talousvaikeudet sekä kustannustason nousu kauppakumppanimaihin nähden.

Hallitukset ja työmarkkinajäjestöt ovat viime vuosina tehneet useita tärkeitä ratkaisuja, jotka ovat korjanneet edellä mainittujen suurten muutosten tuomia ongelmia. Sopeutumisen tarve on silti yhä merkittävä.

Suomen julkista taloutta on vahvistettava

Suomen julkisen talouden tila on parempi kuin viittisen vuotta sitten, mikä on osin seurausta taannoisista julkisen talouden sopeutustoimista. Sopeutustoimista ja suotuisasta suhdannetilanteesta huolimatta julkinen talous on pysynyt alijäämäisenä. Nyt alijäämän ja julkisen talouden bruttovelan ennustetaan kasvavan. Tämä johtuu osin kevenevästä finanssipolitiikasta.

Joulukuussa 2019 Suomen Pankki tarkisti arviotaan Suomen julkisen talouden pitkän aikavälin kestävyydestä heikompaan suuntaan. Uusi arvio kestävyysvajeesta on 4,7 % suhteessa bruttokansantuotteeseen.

Kestävyysvaje johtuu pitkälti väestön ikääntymisestä, sillä eläkemenot ja sekä terveydenhoitoon että pitkäaikaishoivaan liittyvät menot kasvavat. Toisaalta kestävyysvaje-arvion tarkistaminen heikompaan suuntaan vuonna 2019 johtui pitkälti siitä, että ennuste julkisen talouden lähivuosien alijäämästä oli kasvanut.

Suomen Pankki toi esiin julkisen talouden vahvistamisen tarpeen, kun otetaan huomioon kestävyysvaje sekä se, että suhdannetilanne ei ole heikko.

Työllisyyskehityksen merkitys on suuri

Julkisen talouden pitkän aikavälin näkymiä helpottaisi, jos nykyistä suurempi osa työikäisistä tekisi töitä. Tavoite työllisyysasteen nostamisesta 75 prosenttiin lähivuosina on perusteltu. Tämän jälkeen on tarve pyrkiä vielä korkeampaan, hyvään pohjoismaiseen tasoon. Esimerkiksi Ruotsissa työllisyysaste on noin 78 %.

Työllisyyden kohentamisen edellytyksiä on syytä parantaa useilla samaan suuntaan vaikuttavilla toimenpiteillä. Kun näitä toimenpiteitä valitaan, on tärkeää hyödyntää tutkimuksen ja kansainvälisen kokemuksen tarjoamaa tietämystä.

Suomen kustannuskilpailukykyä tulisi edelleen parantaa

Suomen kustannuskilpailukyky on parantunut tuntuvasti vuoden 2015 jälkeen heikennyttyään sitä ennen useiden vuosien ajan. Työllisyyden ja tuotannon kasvun edellytysten kannalta olisi perusteltua, että kustannuskilpailukyky paranisi edelleen hieman.

Mahdollisuutta hintojen ja kustannusten kestäväään nousuun Suomessa rajoittaa se, että niiden kehitys on euroalueella yhä vaimeaa verrattuna aiempiin vuosikymmeniin ja keskuspankin tavoitteeseen.

Suomen Pankki korosti vuonna 2019, että koordinaatiolla tulee olla suuri merkitys suomalaisessa palkanmuodostuksessa. Eri alojen sopimuksilla on vaikutuksia kustannuksiin myös muilla aloilla. Suoraan ulkomaisen tuotannon kanssa kilpailevat vientialat ostavat tuotantopanoksia kotimaasta laajasti mm. tukkukaupan, liikenteen, varastoinnin, liikkeenjohdon palveluiden, tietojenkäsittelyn ja markkinoinnin aloilta.

Tuottavuuden parantamisen edellytykset

Työn tuottavuuden kehitys on Suomessa ollut 10 viime vuoden aikana vaimeaa. Sen parantamiseen ei ole olemassa mitään yksittäistä ratkaisevan tehokasta keinoa. Työn tuottavuuteen vaikuttaa suuri joukko erilaisia tekijöitä, mukaan lukien moni talouspolitiikan osa-alue.

Kun tuottavuuskasvun edellytyksiä pyritään kohentamaan, keskeisessä asemassa ovat innovaatiopolitiikka ja yritysten toimintaympäristö laajemminkin toiminnan kehittämisen ja kasvuedellytysten suhteen.

Koulutusjärjestelmä vaikuttaa osaltaan työn tuottavuuden kasvuun etenkin pitkällä aikavälillä. Yksi tärkeä koulutusjärjestelmän piirre on, millaisen yleisen koulutustason se tuottaa.

Suomessa yleinen koulutustaso nousi useiden vuosikymmenten ajan, mutta tämä trendi on kääntynyt viimeisten noin 10–15 vuoden aikana. Nuorten aikuisten ikäluokissa koulutustaso on alkanut laskea, mikä on kansainvälisesti poikkeavaa ja Suomen kannalta huolestuttavaa.

Suomen korkeasuhdanne on ohi – edessä hidastuvaa kasvua

20.3.2020

Suomen Pankki julkaisi kaksi laajaa Suomen kansantaloutta koskevaa ennustetta vuonna 2019. Ennusteiden mukaan Suomen taloudessa vallinnut korkeasuhdanne väistyy ja talouskasvu hidastuu.

Vuoden 2019 aikana kansainvälisen talouden näkymät heikentyivät edelleen. Lisääntynyt epävarmuus alkoi yhä enemmän jarruttaa Suomen talouskasvua.

Rahapolitiikan valmistelu edellyttää talousennusteita

Rahapolittiset toimenpiteet vaikuttavat inflaatioon ja muihin kansantalouden ilmiöihin usein viiveellä. Siksi rahapolitiikkaa varten tarvitaan kuva siitä kuukausien tai jopa vuosien kuluttua vallitsevasta talouden tilasta, johon nyt tehtävät päätökset vaikuttavat. Euroalueen rahapolitiikan valmistelu ja sen vaikutusten arviointi edellyttää siis riippumatonta ja analyttistä lähivuosien talouskehityksen tarkastelua.

Suomen Pankin rahapolitiikka- ja tutkimusosasto vastaa kotimaisen talouden ennusteesta yhteistyössä Euroopan keskuspankin (EKP) ja muun eurojärjestelmän kanssa.

Suomen Pankki laatii ennusteita ensisijaisesti euroalueen yhteisen rahapolitiikan valmistelun ja päätöksenteon tueksi, joten Suomen talouden ennuste laaditaan osana eurojärjestelmän ennustetta. Kokonaistaloudelliseen ennusteeseen liittyvät keskeisesti myös julkisen talouden ennuste ja lyhyen aikavälin inflatioennuste.

Korkeasuhdanne väistyy ja Suomen kasvu hidastuu

Suomen Pankki arvioi vuoden 2019 ennusteissaan korkeasuhdanteen väistyvän ja talouskasvun hidastuvan. Kansainvälisessä taloudessa vallitseva epävarmuus ja Suomen tärkeimpien vientimarkkinoiden kasvun hidastuminen ovat merkittävimpiä talouden kasvua jarruttavia tekijöitä.

Suomen Pankki ennusti kesäkuussa talouskasvun hidastuvan 1,6 prosenttiin vuonna 2019. Tämän ennusteen mukaan bruttokansantuote (BKT) olisi vuonna 2020 kasvanut 1,5 %. Vuonna 2021 kasvu olisi edelleen hidastunut 1,3 prosenttiin. Kansainvälisen talouden epävarmuuden odotettiin ilmenevän investointien vähenemisenä, mikä olisi heikentänyt Suomen viennin kysyntää maailmalla.

Talouskasvun edellytykset arvioitiin edelleen hyväksi, sillä rahapolitiikka tukee kasvua euroalueella ja hyvä työllisyyskehitys on lisännyt kuluttajien ostovoimaa.

Joulukuussa 2019 Suomen Pankki tarkisti kasvuennustetta heikompaan suuntaan, sillä euroalueen ja muiden tärkeimpien vientimarkkinoiden näkymät heikentyivät entisestään. Myös yritysten ja kotitalouksien luottamus väheni edelleen vuoden loppua kohden. Suomen talouden arvioitiin kasvavan 1,3 % vuonna 2019 ja kasvun ennustettiin edelleen hidastuvan 0,9 prosenttiin vuonna 2020.

Suomen tärkeiden kauppakumppanimaiden talouskasvun hidastuminen jää kuitenkin tilapäiseksi. Euroalueen ja maailmantalouden kasvun vähittäinen elpyminen alkaa tarjota vetoapua myös Suomen taloudelle. Talouden kasvu kiihtyy joulukuun ennusteen mukaan 1,1 prosenttiin vuonna 2021 ja yltää 1,3 prosenttiin vuonna 2022.

Kotimainen kysyntä on lähivuosina Suomen talouskasvun ajuri

Vientimarkkinoiden piristymisestä huolimatta Suomen talouskasvun keskeinen ajuri lähivuosina on kotimainen kysyntä. Sen sijaan nettoviennin vaikutus talouskasvuun jää keskimäärin vaatimattomaksi.

Kotitalouksien ostovoimaa vahvistavat hyvänä pysyvä työllisyys ja ansiotason nousu. Vaikka yksityiset investoinnit alkavatkin tukea kasvua ennustejakson lopulla, ne jäävät kaiken kaikkiaan vaimeiksi. Asuntojen rakentaminen vähenee, ja tuotannollisten investointien kasvu on hidasta. Toisaalta julkinen kysyntä tukee kasvua lähivuosina.

Inflaation ennustetaan pysyvän vaimeana. Talouskasvun hidastuminen ja elvyttävä finanssipolitiikka syventävät julkisen talouden alijäämää ja kasvattavat julkista velkaa.

Edellytykset kasvun jatkumiselle ovat hyvät

Vaikka korkeasuhdanne väistyy ja talouskasvu hidastuu, edellytykset kasvun jatkumiselle ovat hyvät. Rahapolitiikka tukee kasvua, ja finanssipolitiikkaa on muutettu elvyttävämpään suuntaan.

Vuonna 2019 julkaistuihin Suomen talouden ennusteisiin liittyy kansainvälisestä taloudesta kumpuava suurentunut epävarmuus. Vientimarkkinoiden kasvu voi jäädä arvioitua hitaammaksi. Sen sijaan kotimaiset tekijät, kuten investoinnit ja yksityinen kulutus, voivat kehittyä ennustettua suotuisammin.

Mallit ovat keskeinen osa ennustamista ja talouden analyysia

Suomen Pankilla on pitkät perinteet kansantaloutta kuvaavien mallien käytöstä ennusteiden laatimisessa ja erilaisten politiikkavaihtoehtojen arvioinnissa. Suomen Pankki tuottaa kotimaisen talouden ennusteet käyttäen keskeisenä apuvälineenään [Aino-mallia](#).

Aino-malli on talousteoriasta johdettu ja Suomen tilinpidon tiedoilla estimoitu niin sanottu stokastinen yleisen tasapainon malli, joka kuvaa Suomen kansantalouden toimintaa. Malli on matemaattiseen muotoon muunnettu ja tietokoneelle koodattu yhtälöiden ryhmä. Yhtälöt kuvaavat Suomen talouden keskeisten taloudellisten muuttujien välisiä riippuvuuksia.

Vuonna 2017 alkanut Aino-mallin uudistamistyö jatkui edelleen vuonna 2019. Kehitystyön tarkoituksena on sisällyttää Aino-malliin aikaisempaa tiiviimmin Suomen asuntomarkkinat ja pankkien kotitalouksille välittämät asuntolainat. Mallien jatkuva kehittäminen on keskeinen osa Suomen Pankin ennustetyötä.

Suomen Pankki hyödynsi ennusteiden laatimisen ja talouden seurannan apuna merkittävästi myös lyhyen aikavälin indikaattorimalleja. Indikaattorimallien avulla [ennustetaan BKT:n lyhyen aikavälin kehitystä](#).

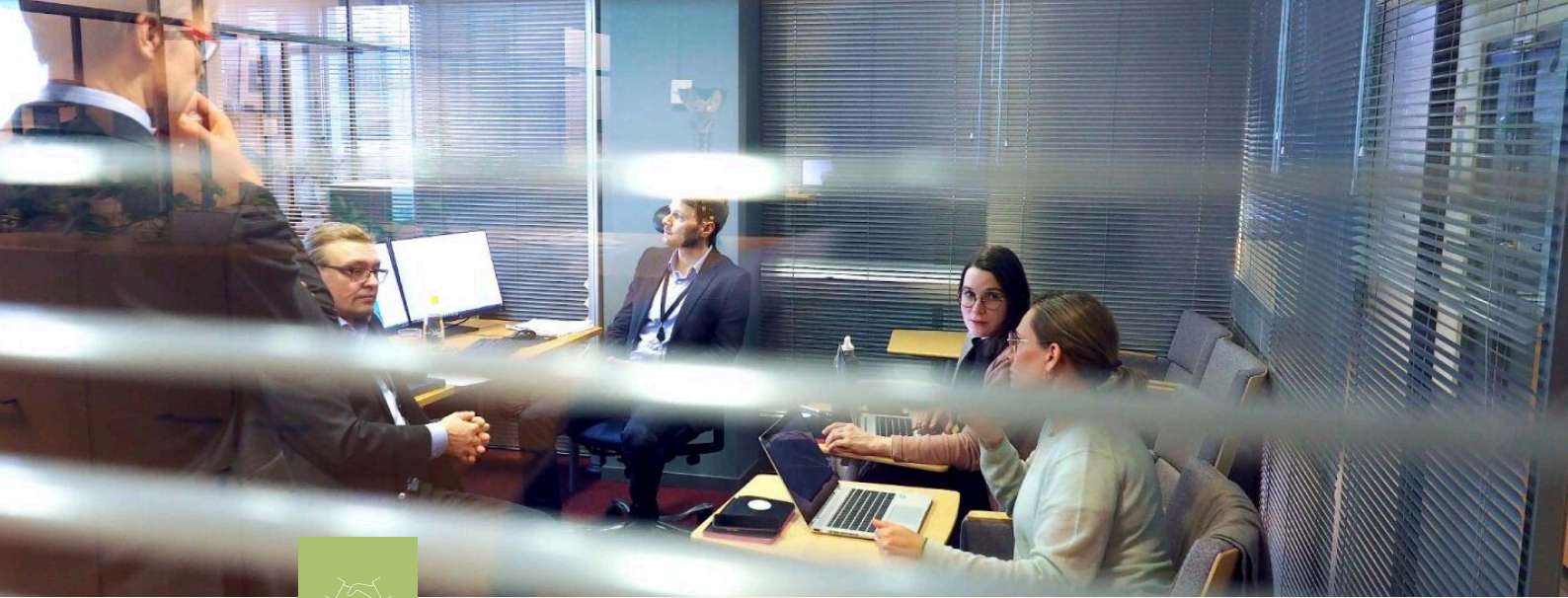
Suomen talouden ennusteet kiinnostavat tiedotusvälineitä

Suomen talouteen liittyvien ennusteiden ja muiden ajankohtaisten artikkelien pääasiallinen julkaisukanava on Suomen [Pankin Euro & talous -sivusto](#).

Ennustejulkaisun tukena Suomen Pankki julkaisee säännöllisesti talouden suhdanneraporttia, joka kuvaa Suomen talouden viimeaikaista kehitystä. Lisäksi Suomen Pankki tuotti vuonna 2019 ennustetyötä ja talouden seurantaan tukevia ajankohtaisia artikkeleita. Artikkeleiden aiheet liittyivät muun muassa julkiseen talouteen, asuntomarkkinoihin, investointeihin, työmarkkinoihin, tuottavuuskehitykseen ja kotitalouksiin.

Ennustejulkaisujen lisäksi Suomen Pankki välitti vuoden 2019 aikana Suomen taloutta koskevaa informaatiota aktiivisesti sekä eri tiedotusvälineille että sosiaaliseen mediaan. Kiinnostus Suomen Pankin ennusteita kohtaan oli suurta. Ennusteet olivat vuoden aikana laajasti esillä sekä valtakunnallisissa tiedotusvälineissä että sosiaalisessa mediassa.

Merkittävä rooli taloustiedon jakamisessa ja näkyvyyden lisäämisessä vuonna 2019 oli myös monilla Suomen taloutta koskevilla esitelmillä, joita pidettiin kotimaisille ja ulkomaisille sidosryhmille.

Suomen Pankin tutkimus vuonna 2019

20.3.2020

Vuonna 2019 Suomen Pankki valmistautui Euroopan keskuspankin vuonna 2020 alkavaan strategia-arvioon. Suomen Pankin tutkimus auttaa osaltaan merkittävästi tässä valmistautumisessa. Suomen Pankin tutkimuksia julkaistiin vuoden aikana monissa arvostetuissa tieteellisissä aikakausjulkaisuissa. Lisäksi Suomen Pankki isännöi useita kansainvälisiä tieteellisiä kokouksia.

Suomen Pankin tutkimuksen painopisteitä ovat raha- ja makrovakauseräpolitiikka, makrotalous, rahoitusjärjestelmä ja sen sääntely sekä nousevat taloudet.

Suomen Pankin rahapolitiikka- ja tutkimusosasto valmistautui Euroopan keskuspankin (EKP) vuonna 2020 alkavaan strategia-arvioon järjestämällä johtokunnan tutkimusseminaareja ja hyödyntämällä monipuolisesti rahapolitiikkamalleja. Suomen Pankki on jo aiemmin tutkinut EKP:n hintavakauden määritelmää ja rahapolitiikan reaktioiden symmetrisyyttä. Vuonna 2019 teema nousi vahvasti esiin myös EKP:n omassa viestinnässä.

Suomen Pankin siirtymätalouksien tutkimuslaitoksessa jatkettiin muun muassa analyysia Kiinan talouskasvun hidastumisesta ja maan rahoitusjärjestelmän kasvavista riskeistä. Lisäksi kauppasodan vaikutuksia tutkittiin monesta eri näkökulmasta.

Suomen Pankin tieteellisiä julkaisuja kansainvälisissä lehdissä

Suomen Pankin tutkimustoiminnan yhtenä keskeisenä tavoitteena on saada Suomen Pankissa tehtyjä tutkimusartikkeleita julkaistuksi vertaisarviomenettelyä käyttävissä arvostetuissa kansainvälisissä aikakauslehdissä. Vuonna 2019 Suomen Pankissa tehtyjä tutkimuksia julkaistiin useissa kansainvälisesti korkeatasoisissa tieteellisissä aikakauslehdissä. Seuraavassa on otanta julkaistusta tutkimuksista:

Gene Ambrocion tutkimus Rational Exuberance Booms julkaistiin *Review of Economic Dynamics* -lehdessä. Siinä tarkastellaan talouden ylikuumenemiseen johtavia mekanismeja.

Zuzana Fungáčová oli yhtenä kirjoittajana tutkimusartikkelissa Persistent and transient inefficiency: Explaining the low efficiency of Chinese big banks. Artikkelissa todetaan kiinalaisten valtion omistamien suurten pankkien kustannustehokkuuden olevan pysyvästi heikko. Tehottomuus johtuu siis rakenteellisista tekijöistä. Tutkimus julkaistiin *China Economic Review* -lehdessä.

Eeva Kerolan tutkimus In Search of Fluctuations: Another Look at China's Incredibly Stable GDP Growth Rates julkaistiin *Comparative Economic Studies* -lehdessä. Tutkimuksessa todetaan Kiinan virallisten bruttokansantuotetilastojen liioittelevan maan talouskasvua ainakin vuodesta 2012 lähtien.

Juha Kilponen oli mukana Comparing Fiscal Consolidation Multipliers across Models in Europe -nimisessä tutkimuksessa, joka julkaistiin *International Journal of Central Banking* -lehdessä.

Maritta Paloviita oli yhtenä kirjoittajana tutkimuksessa Cognitive Abilities and Inflation Expectations, joka ilmestyi *AEA Papers and Proceedings* -julkaisussa.

Markus Sihvonen tarkasteli artikkelissaan Market selection with idiosyncratic uncertainty epärationaalisesti ja epätyypillisesti toimivien sijoittajien vaikutusta velkakirjojen markkinoihin. Artikkelin julkaistiin *Journal of Economic Theory* -lehdessä.

Seppo Honkapohjan artikkeli Price level targeting with evolving credibility julkaistiin *Journal of Monetary Economics* -lehdessä. Honkapohja valmisti artikkelin yhdessä **Kaushik Mitran** (University of Birmingham) kanssa toimiessaan Suomen Pankin johtokunnassa.

Laura Solanko ja **Zuzana Fungáčová** olivat mukana kirjoittamassa tutkimusartikkelia Banking in the Transition Countries of Central, Southern, and Eastern Europe and the Former Soviet Union. Artikkelin julkaistiin arvovaltaisessa *Oxford Handbook of Banking* -kirjassa.

Suomen Pankki julkaisi vuonna 2019 yhteensä 50 keskustelualoitetta

Suomen Pankin [siirtymätalouksien tutkimuslaitos](#) ja [tutkimusyksikkö](#) julkaisivat kumpikin 25 keskustelualoitetta.

Monet Suomen Pankin uusista tutkimushankkeista liittyvät rahapolitiikan strategioihin korkojen nollarajalla ja siten vuonna 2020 alkavaan EKP:n strategia-arvioon. Suomen Pankissa tehtiin myös alan johtaville tutkijoille suunnattu [kyselytutkimus pankkien pääomavaatimuksista](#). Siirtymätalouksien tutkimuslaitoksen uusista tutkimushankkeista moni liittyi Kiinan talouden merkittäviin rakennemuutoksiin esimerkiksi pankkisektorilla.

Vuodesta 2017 toiminut [Bank of Finland Economics Review](#) -sarja julkaisee analyyseja, selvityksiä ja pienimuotoisia tutkimuksia. Siirtymätalouksien tutkimuslaitos julkaisee myös [Policy Brief](#) -sarjaa.

Suomen Pankin tutkimusten esittely pankin ulkopuolella

Suomen Pankin tutkimuksia esiteltiin vuonna 2019 eurojärjestelmän mallinnus- ja ennustetyöryhmissä ja tutkimusverkostossa, tutkimuspäälliköiden kokouksessa, kansainvälisten suhteiden komiteassa, Baselin komitean tutkimustyöryhmässä sekä lukuisissa muissa tilaisuuksissa Suomessa ja ulkomailla.

Suomenpankkilaiset julkaisivat vuoden 2019 aikana neljä blogia [VoxEU-sivustolla](#). Suomen Pankin tutkimuksista kirjoittivat kotimaisen median lisäksi muun muassa *Bloomberg News*, *Moscow Times* ja *Handelsblatt*.

Kansainvälisiä ja kotimaisia kokouksia

Suomen Pankki järjestää vuosittain tieteellisiä kokouksia ajankohtaisista politiikkakysymyksistä. Vuoden 2019 aikana Suomen Pankki järjesti ja oli mukana järjestämässä seuraavia tieteellisiä kokouksia:

Maaliskuussa Suomen Pankki järjesti Saariselällä Workshop on Empirical Macroeconomics -kokouksen. Pääpuhujina olivat tutkimusyksikön research fellowit **Fabio Canova**, **Òscar Jordà** (Federal Reserve Bank of San Francisco) ja **Barbara Rossi** (University of Pompeu Fabra).

Keväällä Suomen Pankki järjesti Rahatalous ja rahoitusmarkkinoiden instituutiot -seminaarin tohtori **Juha Tarkan** jäädessä eläkkeelle.

Huhtikuussa siirtymätalouksien tutkimuslaitos oli mukana järjestämässä Banking and Institutions -työpajaa pankkijärjestelmien ja instituutioiden välisistä yhteyksistä Münchenissä yhdessä Strasbourgin yliopiston ja saksalaisen ifo Institututen kanssa. Pääpuhujana oli professori **Hans Degryse** (KU Leuven).

Heinäkuussa Suomen Pankki järjesti pääjohtaja **Olli Rehnin** johdolla rahapoliittisen seminaarin nimeltään Monetary policy and future of EMU, jossa puhuivat muun muassa EKP:n pääekonomisti **Philip Lane**, Yhdysvaltain keskuspankin varapuheenjohtaja **Richard Clarida** ja Kiinan keskuspankin pääjohtaja **Yi Gang**.

Elokuussa Suomen Pankki järjesti yhteistyössä Fordham Universityn ja City University of Hong Kongin kanssa kansainvälisen konferenssin Kiinan talouskehityksestä. Konferenssin pääpaino oli Kiinan talouden integraatiossa muun maailmantalouden kanssa.

Syyskuussa Suomen Pankki järjesti kaksi tapahtumaa. Pääjohtaja Rehn isännöi tilaisuutta nimeltään Technological upheaval and labour markets, jossa puhuivat muun muassa professorit **Laura Tyson** ja **John Zysman** Berkeleyn yliopistosta sekä tohtori **Terhi Maczulskij** Elinkeinoelämän tutkimuslaitoksesta. Lisäksi The European Money and Finance Forum (SUERF) -järjestön kanssa järjestettiin Post-crisis policy challenges and implications for macro modelling -konferenssi. Pääpuhujina olivat professori **Frank Schorfheide** (University of Pennsylvania) ja tohtori **Stijn Claessens** (Kansainvälinen järjestelypankki, BIS).

Lokakuussa Suomen Pankki järjesti yhdessä CEPR-järjestön kanssa konferenssin nimeltään Monetary economics and reality. Pääpuhujana oli professori **Andrei Shleifer** Harvardin yliopistosta.

Vuonna 2019 Suomen Pankki myös isännöi Economic Policy Panel -tapahtuman, joka järjestetään kahdesti vuodessa EU-puheenjohtajamaassa.

Suomen Pankissa järjestettiin vuoden 2019 aikana myös kymmeniä lyhyitä työseminaareja, joissa pankin omat ja vierailevat tutkijat esittelivät tutkimusaiheitaan.

Suomen Pankin kansainvälinen yhteistyö

20.3.2020

Kansainvälinen yhteistyö on tärkeä osa Suomen Pankin toimintaa (kuvio 21). Suomen Pankki osallistuu kansainvälisten ja eurooppalaisten instituutioiden ja komiteoiden toimintaan ja tekee tiivistä yhteistyötä muiden maiden keskuspankkien kanssa.

Kuvio 21.

Eurojärjestelmä ja Euroopan keskuspankkijärjestelmä

EU:n toimielimet ja komiteat

Kansainväliset järjestöt

Pohjoismaiset keskuspankit

Suomen Pankki on arvostettu kansainvälinen vaikuttaja ja kumppani.

Lähde: Suomen Pankki.

Ks. [Suomen Pankki EKP:n ja EU:n elimissä sekä muissa kansainvälisissä elimissä \(pdf\)](#).

Suomen Pankki vastaa Suomen suhteista Kansainväliseen valuuttarahastoon

Kansainvälinen valuuttarahasto (International Monetary Fund, IMF) on 189 jäsenmaasta koostuva järjestö. Sen tehtävänä on edistää kansainvälistä yhteistyötä, avointa ja sääntöihin perustuvaa ulkomaankauppaa, kestäväää talouskasvua ja rahoitusvakautta. Suomen Pankki vastaa Suomen suhteista IMF:ään.

Pääjohtaja **Olli Rehn** toimii Suomen edustajana IMF:n korkeimmassa päättävässä elimessä, hallintoneuvostossa.

Suomen Pankki vaikuttaa IMF:n toimintaan myös Pohjoismaiden ja Baltian maiden vaalipiirissä, jota IMF:ssä edustaa maiden yhteinen johtokunnan jäsen. Vuonna 2019 tehtävään valittiin vuosiksi 2020–2022 Suomen Pankin johdon sihteeristön osastopäällikkö **Mika Pösö**. IMF:n johtokunnassa käsiteltäviin aiheisiin valmistellaan politiikkakannat vaalipiirin maiden kesken. Suomen Pankki ja valtiovarainministeriö osallistuvat valmisteluun yhteistyössä.

Vaalipiirin toimintaa ohjaa Pohjoismaiden ja Baltian maiden valuutta- ja rahoituskomitea (NBMFC), jonka jäsenenä on Suomen Pankin varapääjohtaja **Marja Nykänen**.

Kansainvälisen valuuttarahaston kokoukset ovat tärkeitä foorumeita kansainväliselle yhteistyölle

Vuonna 2019 Suomen Pankki osallistui IMF:n kevät- ja vuosikokouksiin. Näiden tärkeiden kansainvälisen yhteistyön foorumeiden yhteydessä järjestettiin myös kansainvälisen valuutta- ja rahoituskomitean (IMFC) kokoukset. Kokousten keskustelut koskivat maailmantalouden näkymiä, kansainvälistä rahoitusvakautta ja ajankohtaisia talouspoliittisia haasteita. Syksyn vuosikokouksissa Pohjoismaiden ja Baltian maiden IMFC-jäsenenä oli Suomen valtiovarainministeri **Mika Lintilä**.

IMF:n kokousten keskusteluja värittivät vuonna 2019 erityisesti maailmantalouden hidastunut kasvu sekä huoli kansainvälisen yhteistyön tilasta ja tulevaisuudesta. IMF:n syksyllä aloittanut uusi toimitusjohtaja **Kristalina Georgieva** korosti puheenvuoroissaan multilateralismin turvaamista, maailmantalouden kestävyuden parantamista, epätasa-arvon kitkemistä ja ilmastonmuutokseen varautumista.

Lue [IMF:n ja Maailmanpankin vuosikokousten tunnelmista pääjohtajan blogista](#).

Suomen Pankki on mukana Euroopan unionin instituutioiden ja komiteoiden työssä

Suomen Pankki on mukana Euroopan unionin talous- ja rahoituskomiteassa (Economic and Financial Committee, EFC). Komitean tehtävänä on edistää jäsenmaiden talouspoliittista koordinaatiota ja osallistua unionin talous- ja rahoitusneuvoston (Ecofin) työn valmisteluun.

Vuonna 2019 talous- ja rahoituskomitea piti kahdeksan kokousta laajassa kokoonpanossa, jossa keskuspankit ovat mukana. Komitea keskusteli muun muassa eurooppalaisen rahoitusjärjestelmän tilasta, pankki- ja pääomamarkkinaunionin kehittämisestä, rahanpesun estämisestä, kestävästä sijoittamisesta sekä rahoitusmarkkinoiden innovaatioista. Lisäksi komitea valmisteli yhteisiä politiikkakantoja kansainvälisiä kokouksia varten ja keskusteli ajankohtaisista kansainvälisistä teemoista, kuten globaalien rahoitusarkkitehtuurin kehittämiseen liittyvistä tarpeista.

Suomen Pankki osallistui vuonna 2019 EU:ssa useiden pankki- ja rahoitusjärjestelmän vakautta edistävien komiteoiden ja toimielinten työhön. Näistä keskeinen on Euroopan järjestelmäriskikomitea (European Systemic Risk Board, ESRB), jonka hallintoneuvostossa Suomen Pankin pääjohtaja on jäsenenä. Komitea käsitteli vuonna 2019 muun muassa EU:n rahoitusvakauden riskejä, jäsenmaiden makrovakauseräilyä, rahoitusjärjestelmän kyberturvallisuutta sekä liikekiinteistömarkkinoiden seurannan kehittämistä.

Vuonna 2019 Suomen Pankki järjesti yhteistyössä järjestelmäriskikomitean ja RiskLab Finlandin kanssa viidennen kerran systeemisten riskien analyysiin keskittyvän konferenssin.

Kansainvälinen järjestelypankki edistää keskuspankkien välistä yhteistyötä ja dialogia

Suomen Pankin pääjohtaja osallistuu Kansainvälisen järjestelypankin (BIS) säännönmukaisiin keskuspankkien pääjohtajatason tapaamisiin. Tapaamisissa keskustellaan maailmantalouden ja rahoitusmarkkinoiden kehityksestä ja ajankohtaisista kysymyksistä sekä keskuspankkien toiminnan kannalta keskeisistä aiheista.

Vuonna 2019 erityisteemoja keskusteluissa olivat muun muassa pääomaliikkeet ja finanssisyklit, rahoituspalveluiden saatavuus, rahoitusmarkkinoiden digitalisaatio sekä epätavanomainen rahapolitiikka.

Pääjohtaja Rehn osallistui kesällä BIS:n vuosittaiseen konferenssiin, joka käsitteli talouden digitalisaatiota ja rahoituspalveluiden innovaatioita. Konferenssissa hän toimi rahoituspalveluiden innovaatioiden reaalityöntekijänaikaisia vaikutuksia käsittelevän istunnon puheenjohtajana.

Suomen Pankki yhteistyössä muiden Pohjoismaiden keskuspankkien kanssa

Suomen Pankilla on tiiviit yhteydet muiden Pohjoismaiden keskuspankkeihin. Keskuspankkien pääjohtajat kokoontuvat vuosittain käsittelemään keskuspankkien ajankohtaisia kysymyksiä ja meneillään olevia asioita.

Vuonna 2019 pääjohtajat tapasivat Ruotsin Uppsalassa, jossa he kävivät keskusteluja muun muassa asuntolainamarkkinoista sekä maksujärjestelmä- ja rahanpesukysymyksistä.

Suomen Pankin ja muiden pohjoismaisten keskuspankkien asiantuntijoiden yhteistyötä edistettiin vakiintuneeseen tapaan myös vuonna 2019 järjestämällä erilaisia tapahtumia, jotka kattoivat laaja-alaisesti eri osastojen toimintoja.

Koulutusyhteistyö Venäjän keskuspankin kanssa jatkuu

Suomen Pankki on tehnyt pitkään koulutusyhteistyötä Venäjän keskuspankin kanssa. Yhteistyömuotoina ovat olleet Venäjän keskuspankin asiantuntijoille järjestetyt koulutusvierailut Suomen Pankkiin ja joissakin tapauksissa myös Suomen Pankin asiantuntijoiden Venäjällä pitämät luennot.

Vuonna 2019 Suomen Pankki järjesti Venäjän keskuspankin kanssa kaksi koulutustapahtumaa Suomen Pankissa. Koulutustilaisuuksien aiheina olivat henkilöstöhallinto, strateginen suunnittelu ja projektien johtaminen.

Monipuolinen viestintä edistää talousosaamista

20.3.2020

Vuonna 2019 Suomen Pankki viesti ja vaikutti sekä monikanavaisesti verkossa että kohtaamalla sidosryhmiä tapaamisissa ja tapahtumissa. Sosiaalisen median merkitys kasvaa myös Suomen Pankin viestinnässä. Talousosaamisen edistäminen on Suomen Pankin viestinnän keskeinen tavoite.

Vuonna 2019 Suomen Pankki toimi aktiivisesti sosiaalisessa mediassa ja kehitti omia verkkosivujaan vastaamaan tämän päivän vaatimuksiin.

Euro & talous -tiedotustilaisuuksissa julkaistavia verkkojulkaisuja tehtiin vuonna 2019 viisi. Uutena viestintätuotteena käyttöön otettiin Euro & talous -julkaisun helppolukuinen yhteenveto, jolla tavoitellaan uusia lukijoita. Verkkolähteykset puolestaan mahdollistavat Suomen Pankin tilaisuuksien seuraamisen paikasta riippumatta.

Lokakuussa 2019 eurojärjestelmä alkoi julkaista uutta [yön yli -viitekorkoa €STR:ää](#). Koska kyseessä oli tärkeä rahoitusmarkkinoiden viitekorkouudistus, euroalueen keskuspankit järjestivät yhdessä Euroopan keskuspankin (EKP) kanssa sekä yhteisiä että kansallisia tiedotuskampanjoita.

Suomen Pankin vuosikertomus uudistui, ja ensimmäinen [verkkovuosikertomus](#) julkaistiin huhtikuussa 2019. Uudenlaisella vuosikertomuksella tarjotaan lukijalle ymmärrettävää sisältöä ja aikaisempaa visuaalisempi lukukokemus. Verkkovuosikertomuksen eri sisältöosiot ovat helposti löydettävissä ja jaettavissa. Suomen Pankin vuosikertomussivusto palkittiin vuoden parhaana mediana [ProComin Oma Media 2019 -arviossa](#).

Suomenpankkilaiset kirjoittivat ahkerasti blogeja. Vuoden 2019 aikana julkaistiin 66 Euro & talous -blogikirjoitusta. Blogeja jaettiin [Twitterissä](#), [Instagramissa](#), [Facebookissa](#) ja [LinkedInissä](#). Merkittävä osa lukijoista löysi blogit sosiaalisen median kanavien kautta.

Asiantuntijat näkyvät sosiaalisessa mediassa

Suomen Pankin asiantuntijoita rohkaistaan toimimaan ammattiroolissaan sosiaalisessa mediassa, erityisesti Twitterissä. Suomenpankkilaisista Twitterissä vaikuttaa yli 90 henkilöä. Pankkilaisten toimintaa sosiaalisessa mediassa tuettiin vuoden 2019 aikana erilaisilla koulutus- ja infotilaisuuksilla.

Suomen Pankin asiantuntijatyön näkyvyyttä sosiaalisessa mediassa kehitetään edelleen muun muassa LinkedIn-palvelussa. Kaiken kaikkiaan Suomen Pankin sosiaalisen median kanavien käyttöä edistetään palvelemaan paremmin sekä asiantuntijoita että kansalaisia.

Taloulosaamisen tärkeys esillä monella areenalla

Taloulosaamisen tärkeys korostuu Suomen Pankin toiminnassa. Vuonna 2019 Suomen Pankki osallistui talouslukutaidosta käytävään keskusteluun mediassa ja erilaisissa tapahtumissa sidosryhmien kanssa.

Huhtikuussa 2019 avattiin uusi [Opi taloudesta -sivusto](#), johon on koottu tietoa keskuspankin toiminnasta, taloulosaamiseen liittyviä tehtäviä ja pelejä sekä ajankohtaisia uutisia.

Talouselukutaito näkyi vuonna 2019 myös Suomen Pankin tapahtumissa ja sen vuorovaikutuksessa sidosryhmien kanssa. Heinäkuussa Suomen Pankki järjesti yhteistyössä Finanssiala ry:n ja Pörssisäätiön kanssa SuomiAreena-keskustelun otsikolla "Taloulosaaminen kansalaistaidoksi – ei kaikkea kantapään kautta".

Toisen asteen opiskelijoille suunnattu rahapolitiikkakilpailu Generation Euro järjestettiin kahdeksannen kerran. Kilpailun voiton ja palkintomatkan Euroopan keskuspankkiin Frankfurtiin vei Helsingin Suomalaisen Yhteiskoulun joukkue. Rahamuseossa 2.4.2019 pidetyn finaalin muut osallistujat tulivat Maarianhaminasta Ålands lyceumista ja Lahden yhteiskoulun lukiosta.

Opettajia koulutettiin jälleen Talous tutuksi -koulutuksissa ympäri Suomea. Vuonna 2019 koulutuspäiviä pidettiin Helsingissä, Jyväskylässä ja Tampereella sekä etätilaisuutena Oulussa.

Suomen Pankin johtokunnan jäsenet vierailivat eri puolilla Suomea

Suomen Pankin johtokunnan jäsenet vierailevat vuosittain eri puolilla Suomea tutustumassa maakuntakeskuksiin. Näillä matkoilla he myös esitelmöivät ja keskustelevat ajankohtaisista talousaiheista.

Vierailuilla tavataan paikallisia yrittäjiä, opiskelijoita, viranomaisia ja mediaa. Vuonna 2019 Suomen Pankin johtokunnan jäsenet vierailivat Tampereella, Mikkelissä, Rovaniemellä, Vantaalla, Porissa, Kuhmossa ja Kajaanissa.

Rahamuseossa vierailijaennätys ja näyttely setelien väärentämisestä

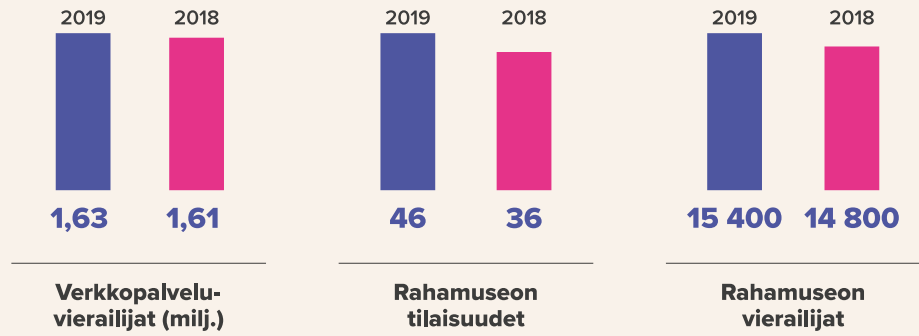
Suomen Pankin rahamuseossa tehtiin vuonna 2019 kaikkien aikojen kävijäennätys. Näyttelyihin tutustui ja museossa järjestettyihin tapahtumiin osallistui vuoden aikana yli 15 300 vierailijaa.

Kesäkuussa museossa avattiin näyttely setelien väärentämisestä. Näyttelyssä pääsee tutustumaan seteliväärennösten historiaan Suomessa. Kaikille avoin näyttely on esillä toukokuun 2020 loppuun.

Rahamuseon vilkkaaseen tapahtumavuoteen on mahtunut lukuisia yleisötilaisuuksia ja -luentoja. Yleisölle on esitelty muun muassa Suomen talouden ja maailmantalouden näkymiä ja kerrottu vastuullisesta sijoittamisesta. Lisäksi Talouskirja nyt -sarjassa on keskusteltu muun muassa pääjohtaja **Olli Rehnin** kirjasta "*Kuilun partaalta – Näin euro pelastettiin*" sekä edellisen pääjohtajan **Erkki Liikasen** kirjasta "*Olin joukon nuorin*".

Kuvio 22.

Vuonna 2019 yli puolitoista miljoonaa ihmistä hyödynsi Suomen Pankin tietotarjontaa.

Lähde: Suomen Pankki.

Vastuullisuus

- 105 Suomen Pankin uusi vastuullisuusohjelma edistää kestäväⁿ kehityksen tavoitteita
- 108 Suomen Pankin budjetti ja operatiiviset kustannukset
- 114 Merkityksellistä työtä hyvässä työilmapiirissä
- 117 Vastuullinen sijoittaminen
- 119 Suomen Pankin taloudellisten riskien hallinta
- 126 Ilmatoriskien hallinta
- 129 Suomen Pankin oman toiminnan ympäristövaikutusten hallinta
- 131 Rahahuollon ympäristövaikutukset

Vastuullisuus

20.3.2020

Suomen Pankin vastuullisuusohjelman painopisteitä ovat kestävä kasvun edistäminen, tiedolla vaikuttaminen ja ilmatoriskien hallinta.

Suomen Pankki arvioi syksyllä 2019 toimintaansa taloudellisten, sosiaalisten ja ympäristövaikutusten näkökulmasta. Arvioinnin tuloksena syntyi vastuullisuusohjelma. Sen painopisteitä ovat kestävä kasvun edistäminen, tiedolla vaikuttaminen ja ilmatoriskien hallinta. Vastuullisuustyöstä kerrotaan joulukuussa 2019 avatuilla [verkkosivuilla](#).

Ilmastonmuutos ja rahoitusvakausriskit vaativat aktiivista toimintaa

Ilmastonmuutos luo kahdentyyppisiä rahoitusvakausriskejä. Sään ääri-ilmiöt aiheuttavat aineellisia tappioita, suuripäästöisistä liiketoimintamalleista luopuminen taas luo siirtymäriskejä.

Talouden ja markkinoiden muutos heijastuu rahoitusjärjestelmän vakauteen. Sen myötä aihe liittyy läheisesti keskuspankin toimialaan.

Suomen Pankki edistää aktiivisesti tietämystä ja keskustelua ilmatoriskeistä ja kestävästä rahoituksesta. Kestävällä rahoituksella on ympäristövastuun ohella tärkeä rooli energia- ja ilmastotavoitteiden saavuttamisessa.

Vastuullisuus läpäisee kaikki Suomen Pankin ydintoiminnot

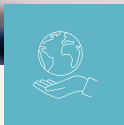
Suomen Pankki toteuttaa rahapolitiikkaa sekä huolehtii rahoitusjärjestelmän vakaudesta ja toimivuudesta. Rahoitusvarallisuuttaan Suomen Pankki hallinnoi keskuspankkitalvoitteiden mukaisesti vastuullisuusnäkökohdat huomioiden. Tehtävien toteuttamisesta aiheutuu taloudellisia riskejä, joihin Suomen Pankki on varautunut huolehtimalla taseensa vahvuudesta.

Joulukuussa 2019 Suomen Pankki allekirjoitti YK:n vastuullisen sijoittamisen periaatteet. Sitoumus vahvistaa jo olemassa olevia vastuullisen sijoittamisen käytäntöjä Suomen Pankissa.

Suomen Pankki huolehtii hyvinvoinnista

Suomen Pankki on sitoutunut tasa-arvoisen, yhdenvertaisen ja monimuotoisen työyhteisön kehittämiseen. Pankki haluaa tarjota kaikille työntekijöille tasapuoliset mahdollisuudet uralla etenemiseen.

Suomen Pankki on mukana kehittämässä työelämää valtakunnallisessa Vastuullinen työnantaja -kampanjassa.

Suomen Pankin uusi vastuullisuusohjelma edistää kestävän kehityksen tavoitteita

20.3.2020

Suomen Pankki antaa panoksensa sosiaalisesti ja ekologisesti kestävämmän tulevaisuuden rakentamiseen. Suomen Pankin vastuullisuusohjelman painopisteitä ovat kestävä kasvun edistäminen, tiedolla vaikuttaminen sekä ilmatoriskien hallinta.

Suomen Pankki otti vuoden 2019 lopussa käyttöön [vastuullisuusohjelman](#). Sen painopisteitä ovat kestävä kasvun edistäminen, tiedolla vaikuttaminen sekä ilmatoriskien hallinta.

Vastuullisuus lähtee Suomen Pankin ydintoiminnasta. Keskuspankin ensisijaisena tavoitteena on pitää yllä hintavakautta. Suomen Pankin tehtävänä on myös huolehtia osaltaan, että rahoitusjärjestelmä on luotettava ja maksujärjestelmät turvallisia ja saavutettavia.

Lisäksi Suomen Pankilla on roolinsa sosiaalisesti ja ekologisesti kestävä yhteiskunnan rakentajana ja sen myötä kestävä kehityksen tavoitteiden edistäjänä (kuvio 23).

Vastuullisuusohjelman painopisteet

Suomen Pankin vastuullisuusohjelman kaikilla kolmella painopistealueella on selkeät tavoitteet.

Kestävää kasvua ja hyvinvointia

- Pidämme yllä vakaata hintatasoa.
- Huolehdimme rahoitusjärjestelmän vakaudesta.
- Edistämme turvallisia ja saavutettavia maksujärjestelmiä.
- Tuemme EU:n yleistä talouspolitiikkaa ja kestävän kehityksen tavoitteita.

Vaikuttavaa tietoa ja yhteistyötä

- Tuomme faktat ja tutkimustiedon talouspoliittisen päätöksenteon tueksi.
- Olemme läsnä yhteiskunnallisina keskustelijoina ja jaamme tietoa tasapuolisesti.
- Toimimme osana tiedeyhteisöä.
- Edistämme suomalaisten talousosaamista.

Ilmatoriskien hallintaa

- Sijoitamme vastuullisesti.
- Toimimme tehokkaalla, taloudellisella ja ympäristön kannalta kestävällä tavalla.
- Huomioimme ilmatoriskit rahoitusvakauden seurannassa.
- Pienennämme käteisen ja rahahuollon ympäristövaikutuksia.

Kuvio 23.

Suomen Pankki rakentaa taloudellista vakautta.

Lähde: Suomen Pankki.

Mittaristot ja käytännöt tukevat vastuullisuusohjelman toteutumista

Suomen Pankin ohjaa toimintaansa vastuullisuuden näkökulmasta ja arvioi toiminnan vaikutuksia kestävä kehityksen tavoitteiden valossa. Vastuullisuuden avainmittareita ympäristövastuun alueella ovat muun muassa toiminnan päästöt suhteutettuina toimintakuluihin sekä sitoutuminen YK:n vastuullisen sijoittamisen periaatteisiin.

Suomen Pankki huolehtii työntekijöidensä hyvinvoinnista, kehittymismahdollisuuksista ja yhdenvertaisesta kohtelusta. Henkilöstöpolitiikan vastuullisuuden avainmittareita ovat [muun muassa työtyytyväisyysindeksi, johtamisindeksi, vähemmistönä olevan sukupuolen osuus esimiehistä ja sairaspöissaolojen määrä.](#)

Vastuullisuusohjelman toimeenpanoa ohjaa Suomen Pankin ja Finanssivalvonnan yhteinen vastuullisuusverkosto, jonka puheenjohtajana toimii Suomen Pankin johtokunnan varapuheenjohtaja **Marja Nykänen**. Verkosto luo käytäntöjä, joiden avulla on mahdollista huomioida vastuullisuuden eri ulottuvuudet jokapäiväisessä työssä.

Suomen Pankin budjetti ja operatiiviset kustannukset

Suomen Pankin tavoitteena on olla yksi EU-maiden tehokkaimmista keskuspankeista. Sen saavuttaminen vaatii määrätietoista talousohjausta, henkilöstösuunnittelua ja investointien arviointia. Investointien keskipitkän aikavälin suunnitteluun on kiinnitetty aiempaa enemmän huomiota. Investoinnit arvioidaan kustannusten, laadullisten hyötyjen ja operatiivisten riskien näkökulmasta.

Suomen Pankin toimintakulut vuonna 2019 olivat 92,0 milj. euroa (2018: 91,3 milj. euroa) ja tuottoja kertyi 16,8 milj. euroa. Lisäksi Suomen Pankilla on muita tuottoja, joita ei lasketa budjetissa toimintakulujen vähennyksiksi ja joita ei näy oheisessa taulukossa.

Nettomääräisesti Suomen Pankin toimintakulujen loppusumma oli 75,2 milj. euroa. Tarkemmat tiedot kustannuksista ja budjetista löytyvät taulukosta 4.

Investointeihin käytettiin 9,1 milj. euroa. Syksyllä 2019 laadittiin Suomen Pankin budjetit vuosiksi 2020–2022. Näistä johtokunta vahvisti vuoden 2020 budjetin.

Operatiivisia kustannuksia ja kustannustavoitteiden toteutumista seurataan tarkasti muun muassa pankin tehokkuutta ja vastuullista koskevien tavoitteiden saavuttamiseksi. Johtokunta arvioi tavoitteiden toteutumista neljännesvuosittain.

Eläkerahasto

Eläkerahaston toimintakulut vuonna 2019 olivat 30,2 milj. euroa (2018: 29,6 milj. euroa). Suurin kuluerä olivat maksetut eläkkeet, 28,2 milj. euroa. Toiminnallisia tuottoja kertyi vuoden aikana 13,4 milj. euroa. Lisäksi Suomen Pankki maksoi eläkerahastolle 10,0 milj. euron ylimääräisen eläkerahastomaksun. Tarkempi erittely löytyy taulukosta 5.

Eläkerahasto julkaisee toiminnastaan oman vuosikertomuksensa.

Finanssivalvonta

Suomen Pankin johtokunta vahvistaa Finanssivalvonnan budjetin. Finanssivalvonnan toimintakulut vuonna 2019 olivat 34,8 milj. euroa (2018: 29,9 milj. euroa). Tuottoja toteutui 37,1 milj. euroa, josta valvonta- ja toimenpidemaksujen osuus oli 33,3 milj. euroa ja Suomen Pankin rahoitusosuus 1,7 milj. euroa. Tilikauden ylijäämä oli 2,3 milj. euroa. Ylijäämä otetaan huomioon seuraavan tilikauden valvonta- ja toimenpidemaksuja määriteltäessä. Investointeihin käytettiin 1,1 milj. euroa. Tarkempi erittely löytyy taulukosta 6.

Finanssivalvonta tekee vuosittaisesta toiminnastaan oman [toimintakertomuksensa](#).

Taulukko 4.

Suomen Pankki	Toteutunut 2019 Milj. euroa	Budjetti 2020 Milj. euroa
1. Toimintakulut ja tuotot		
KULUT		
Henkilöstökulut	32,8	34,4
Henkilöstösidonnaiset kulut	2,8	3,5
Muut kulut	27,3	30,5
Pankkipalvelumaksut	6,6	7,4
Poistot	8,3	7,7
Yhteensä	77,8	83,5
Setelien hankinta	5,7	6,8
Eläkerahastomaksut	8,5	8,3
Toimintakulut yhteensä	92,0	98,6
TUOTOT		
Pankkipalvelutuotot	2,5	2,5
Kiinteistöjen tuotot	7,8	6,1
Muut tuotot	0,7	0,1
Palvelut Finanssivalvonnalle	5,8	6,5
Tuotot yhteensä	16,8	15,2
Netto	75,2	83,4
2. Investoinnit		
Kiinteistöinvestoinnit	5,2	5,1
Pääkonttorikiinteistöt	1,3	1,4

Taulukko 4.

Suomen Pankki	Toteutunut 2019 Milj. euroa	Budjetti 2020 Milj. euroa
1. Toimintakulut ja tuotot		
Vantaan kiinteistö	3,9	3,6
Muut kiinteistöt		0,0
IT-laitteet ja ohjelmistot	3,0	5,1
Rahankäsittelykoneet	0,0	0,0
Turvallisuuslaitteet	0,8	1,2
Muut	0,0	0,1
Investoinnit yhteensä	9,1	11,5

Pyöristysten vuoksi yhteenlaskut eivät välttämättä täsmää.

Taulukko 5.

Eläkerahasto	Toteutunut 2019 Milj. euroa	Budjetti 2020 Milj. euroa
1. Toimintakulut ja tuotot		
KULUT		
Henkilöstökulut	0,0	0,1
Eläkerahastotoiminnan kulut	0,5	0,6
Eläkerahaston kiinteistökulut	0,5	0,5
Poistot	0,9	0,9
Maksetut eläkkeet	28,2	28,2
Kulut yhteensä	30,2	30,3
TUOTOT		
Työeläkemaksut	11,7	12,6
Sisäiset vuokrat	1,7	1,7
Eläkerahastomaksut	10,0	10,0
Tuotot yhteensä	23,4	24,3
Netto	6,8	6,1

Pyöristysten vuoksi yhteenlaskut eivät välttämättä täsmää.

Taulukko 6.

Finanssivalvonta	Toteutunut 2019 Milj. euroa	Budjetti 2020 Milj. euroa
1. Toimintakulut ja tuotot		
KULUT		
Henkilöstökulut	21,1	22,4
Henkilösidonnaiset kulut	1,2	1,5
Muut kulut	4,2	5,9
Poistot	0,9	1,2
Palvelut Suomen Pankilta	5,8	6,5
Eläkerahastomaksut	1,5	1,7
Toimtakulut yhteensä	34,8	39,2
TOIMINNAN RAHOITUS		
Valvontamaksut	31,5	33,6
Toimenpidemaksut	1,8	1,6
SP:n rahoitusosuus	1,7	2,0
Edellisen kauden yli- /alijäämä	2,1	2,0
Tuotot yhteensä	37,1	39,2
Seuraavalle vuodelle siirtyvä ylijäämä	2,3	

Pyöristykseen vuoksi yhteenlaskut eivät välttämättä täsmää.

Merkityksellistä työtä hyvässä työilmapiirissä

20.3.2020

Henkilöstön osaamisen jatkuva kehittäminen, hyvä työilmapiiri sekä työn ja vapaa-ajan tasapaino ovat Suomen Pankille tärkeitä. Suomen Pankki on mukana kehittämässä työelämää valtakunnallisessa Vastuullinen työnantaja -kampanjassa.

Suomen Pankki on vakaa ja vastuullinen työnantaja. Pankissa työskentelee noin 360 asiantuntijaa monipuolisissa, haastavissa ja yhteiskunnallisesti merkityksellisissä tehtävissä (kuviokuva 24). Henkilöstön osaamisen jatkuva kehittäminen, hyvä johtaminen ja työilmapiiri sekä työn ja vapaa-ajan tasapaino ovat Suomen Pankille tärkeitä asioita.

Suomen Pankki kannustaa henkilöstöä hyödyntämään joustavia työaikamuotoja. Ne edistävät työn ja vapaa-ajan yhteensovittamista. Vuonna 2019 pankkilaiset tekivät esimerkiksi etätöitä aiempaa useammin.

Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö

Suomen Pankki seuraa henkilöstönsä työhyvinvointia säännöllisesti toteutettavilla henkilöstötutkimuksilla. Suomen Pankin työtyytyväisyysindeksi oli 70,9. Se ylitti tavoitteen mukaisesti suomalaisen asiantuntijanormin 70,6.

Henkilöstön osaamisen suunnitelmalliseen kehittämiseen panostettiin Suomen Pankissa muun muassa toteuttamalla koko organisaation laajuinen osaamiskartoitus, jossa keskityttiin erityisesti tulevaisuuden osaamistarpeiden selvittämiseen. Henkilökohtaisten kehityssuunnitelmien toteutumisaste oli 80 %.

Lue lisää [työskentelystä Suomen Pankissa](#)

Vastuullista kehittämistä

Suomen Pankki on mukana kehittämässä työelämää valtakunnallisessa [Vastuullinen työnantaja](#) -kampanjassa ja on sitoutunut muiden kampanjaan osallistuvien työntajien tavoin tarjoamaan entistä parempia ja vastuullisempia työkokemuksia kaikille työntekijöille.

Henkilöstötutkimuksen lisäksi pankki kerää sisäisten prosessien kehittämispalautetta henkilöstöltään monilla muillakin tavoin. Uutena palaute- ja kehittämiskanavana otettiin käyttöön uusille työntekijöille suunnatut onboarding-kyselyt.

Kehittämispalautteiden pohjalta Suomen Pankki uudisti perehdytysprosessiaan ottamalla käyttöön kummijärjestelmän. Jokaiselle uudelle työntekijälle nimetään oma kummityöntekijä, joka tukee erityisesti työyhteisöön tutustumisessa ja omaan uuteen tehtäväkenttään perehtymisessä.

Tasa-arvoinen ja yhdenvertainen työyhteisö

Suomen Pankki on sitoutunut tasa-arvoisen, yhdenvertaisen ja monimuotoisen työyhteisön kehittämiseen. Pankki haluaa tarjota kaikille työntekijöille tasapuoliset mahdollisuudet uralla etenemiseen.

Suomen Pankki tarkastelee naisten ja miesten välistä palkkauksellista tasa-arvoa suhteessa tehtävien vaativuustasoon. Naisten mediaanipalkan suhde vaativuustasoltaan vastaavaan miesten mediaanipalkkaan oli vuonna 2019 keskimäärin 100 %.

Vähemmistönä olevan sukupuolen osuutta esimiehistä seurataan osana pankin tavoite- ja tulostietojen osana. Esimiestehtävissä työskentelee 42 % naisia ja 58 % miehiä. Naisten osuus esimiehistä on kasvanut viime vuosina.

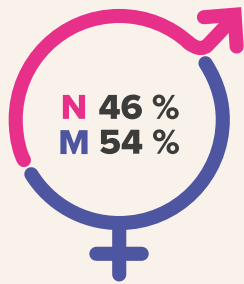
Nuorille vastuullista kesätyötä

Suomen Pankki on kaupallisen alan opiskelijoiden suosikkityönantajia ja julkisen sektorin suosituin työnantaja. Nuorten työllistäminen on osa yhteiskuntavastuutyötä. Suomen Pankki tarjoaa vuosittain [Vastuullinen kesäduuni](#) -kampanjan periaatteita noudattaen kesätyöpaikan noin 40 opiskelijalle.

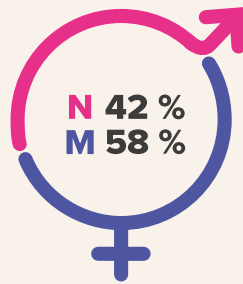
Lue lisää [kesätyöstä Suomen Pankissa kesätyöblogista](#)

Kuvio 24.

Suomen Pankissa työskenteli vuoden 2019 lopussa 359 ihmistä.

Sukupuolijakauma

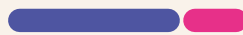
Esimiehet

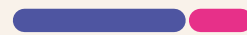
Keski-ikä

Korkeakoulutetut
78 %

Työtyytyväisyysindeksi
70,9 %
suomalainen
asiantuntijanormi 70,6 %

Johtajuusindeksi
70,8 %
suomalainen
asiantuntijanormi 71,4 %

Sairauspoissaolot
pv/htv **6,2**

Lähde: Suomen Pankki.

Vastuullinen sijoittaminen

Suomen Pankki huomioi rahoitusvarallisuutta sijoittaessaan sijoitustoiminnan riskit ja vastuullisuusnäkökohdat. Eri sijoitusluokkiin sovelletaan erityyppisiä vastuullisen sijoittamisen lähestymistapoja. Pankki on allekirjoittanut YK:n vastuullisen sijoittamisen periaatteet.

Suomen Pankin sijoitustoiminnan tavoitteena on täyttää keskuspankille asetetut vaatimukset varallisuuden likvidiyydestä, turvallisuudesta ja tuotosta. Sijoitustoiminnassaan Suomen Pankki turvaa rahoitusvarallisuutensa arvon sekä tarvittaessa kykynsä tukea pankkijärjestelmän maksuvalmiutta muun muassa valuuttavarannon avulla.

Suomen Pankki sijoittaa ja hallinnoi rahoitusvarallisuuttaan keskuspankkিতavoitteiden mukaisesti ottaen huomioon sijoitustoiminnan riskit ja sijoitustoimintaan liittyvät vastuullisuusnäkökohdat.

Suomen Pankin vastuullisuusnäkökohdat sijoittamisessa pohjautuvat yhtäältä tavoitteeseen vastata sijoitustoimintaa koskeviin vastuullisuusvaateisiin ja toisaalta tavoitteeseen hallita paremmin riskejä.

Vastuullisen yritystoiminnan periaatteet ovat sijoituksen edellytys

Suurin osa Suomen Pankin rahoitusvarallisuudesta koostuu korkosijoituksista, jotka ovat pääasiallisesti sijoituksia valtioiden ja valtiosidonnaisten liikkeeseenlaskijoiden velkakirjoihin. Lisäksi Suomen Pankki tekee suoria korkosijoituksia katettuihin velkakirjoihin ja yrityslainoihin.

Yrityslainojen ja katettujen velkakirjojen liikkeeseenlaskijoiden edellytetään noudattavan kansainvälisiä normeja. Siksi Suomen Pankki ei sijoita sellaisiin arvopapereihin, joiden liikkeeseenlaskijat eivät noudata [YK:n Global Compact](#)-aloitteessa määriteltyjä vastuullisen yritystoiminnan periaatteita.

Edellä mainitut vastuullisen yritystoiminnan periaatteet pohjautuvat YK:n ihmisoikeuksien yleismaailmalliseen julistukseen, kansainvälisen työjärjestön ILO:n julistukseen työelämän peruseriaateista ja oikeuksista sekä ympäristöä ja korruptiota koskeviin julistuksiin. Suomen Pankki ei myöskään tee suoria korkosijoituksia yhtiöihin, jotka valmistavat kansainvälisissä sopimuksissa kiellettyjä aseita.

Rahastoja hallinnoivilta rahastoyhtiöiltä vaaditaan vahvaa sitoutumista vastuullisuuteen

Suomen Pankki hyödyntää sijoitusten suunnittelussa ja toteutuksessa ulkopuolisen palveluntarjoajan analyysseja, jotka liittyvät sijoituskohteiden vastuullisuuteen kansainvälisten normien noudattamisessa. Lopullisen päätöksen liikkeeseenlaskijoiden sulkemisesta sijoitustoiminnan ulkopuolelle vastuullisuusperustein tekee Suomen Pankin sisäinen vastuullisen sijoittamisen työryhmä.

Osana sijoitustoimintaansa Suomen Pankki tekee lisäksi korkosijoituksia vihreisiin, yhteiskunnallisiin ja kestävän kehityksen velkakirjoihin sekä kehityspankkien liikkeeseen laskemiin velkakirjoihin.

Suomen Pankki tekee sijoitukset osakkeisiin ja kiinteistöihin ulkoisten ammattilaisten kautta rahastosijoituksina. Sijoituksia tehdään ainoastaan rahastoihin, joita hallinnoivat rahastoyhtiöt ovat vahvasti ja läpinäkyvästi sitoutuneet vastuullisuuteen ja sen edistämiseen. Lisäksi Suomen Pankki odottaa rahastoyhtiöiden vaikuttavan sijoittamiinsa yrityksiin niin, että vastuullisuusnäkökohdat on huomioitu.

Suomen Pankki allekirjoitti YK:n vastuullisen sijoittamisen periaatteet

Joulukuussa 2019 Suomen Pankki allekirjoitti YK:n vastuullisen sijoittamisen periaatteet (Principles for Responsible Investment, PRI).

Periaatteet allekirjoittamalla Suomen Pankki sitoutui liittämään vastuullisuuden eri tekijät kiinteäksi osaksi sijoitusprosesseja ja omistajakäytäntöjä sekä raportoimaan toiminnan edistymisestä.

Sitoutuminen YK:n vastuullisen sijoittamisen periaatteisiin vahvistaa jo olemassa olevia vastuullisen sijoittamisen käytäntöjä Suomen Pankissa.

Suomen Pankin taloudellisten riskien hallinta

20.3.2020

Rahapolitiikan toteuttaminen sekä rahoitusjärjestelmän vakauden ja toimivuuden turvaaminen ovat keskuspankin ydintehtäviä. Tehtävien toteuttaminen aiheuttaa taloudellisia riskejä, joista valuuttariski oli vuonna 2019 edelleen merkittävin. Suomen Pankki on varautunut riskeihin huolehtimalla taseensa vahvuudesta. Suomen Pankin vakavaraisuus riittää kattamaan sen tehtävien hoitamisesta aiheutuvat riskit.

Riskejä syntyy sekä sijoitustoiminnassa että rahapolitiikan toteuttamisessa

Vuoden 2019 lopussa Suomen Pankin [rahoitusvarallisuus](#) oli noin 11 mrd. euroa. Se koostui kulta- ja valuuttavarannosta, euromääräisistä korkosijoituksista sekä osake- ja kiinteistösijoituksista. Valuuttavarannon koko on mitoitettu keskuspankkitehtävien edellyttämälle tasolle.

Suomen Pankki vähensi euromääräisiä korkosijoituksia vuoden 2019 aikana. Pankki jatkoi osake- ja kiinteistövarallisuuden kasvattamista pitkäaikaisen sijoitustoiminnan suunnitelman mukaisesti. Näiden muutosten kokonaisvaikutus rahoitusvarallisuuden riskeihin oli vähäinen.

Merkittävä osa Suomen Pankin varallisuudesta on rahapoliittisista syistä ostettuja velkakirjoja ja rahapolitiikan toimeenpanossa syntyneitä lainasaatavia pankeilta. Eurojärjestelmän rahapoliittiset operaatiot toteutetaan hajautetusti, mutta niiden riskit ja tuotot jaetaan suurelta osin yhteisesti. Rahapoliittisten saatavien riski vastaa lähtökohtaisesti niin sanotun pääomaavaimen mukaista osuutta eurojärjestelmän kansallisten keskuspankkien kokonaissaatavista.

Vuonna 2019 Suomen Pankin osuus kokonaissaatavista oli 1,825 %. Kansalliset keskuspankit kantavat kuitenkin itse julkisen sektorin velkapapereiden osto-ohjelman valtionlainojen aiheuttamat riskit.

Eurojärjestelmän rahapoliittisten operaatioiden määrä pieneni vuoden 2019 aikana noin 128 mrd. euroa. Pienentyminen johtui lähinnä TLTRO-ohjelman lainojen ennaaikaisista takaisinmaksuista sekä SMP-ohjelman velkakirjojen erääntymisistä.

Vuoden 2018 lopussa päättyneet osto-ohjelmien netto-ostot aloitettiin vuoden 2019 lopulla uudelleen. Suomen Pankin osuus rahapoliittisista saatavista pieneni noin 1,5 mrd. euroa. Rahapolitiikan operaatioiden riskitasossa ei tapahtunut vuoden aikana merkittäviä muutoksia.

Taulukko 7.

Suomen Pankin rahoitusvarallisuus ja osuus rahapoliittisista saatavista	31.12.2019 Milj. euroa	31.12.2018 Milj. euroa
Rahoitusvarallisuus	11 055	11 553
Kulta	2 135	1 767
Valuuttavaranto	6 694	5 942
Euromääräiset korkosijoitukset	1 017	3 011
Osakesijoitukset	1 082	727
Kiinteistösijoitukset	127	106
Osuus rahapoliittisista saatavista	52 741	54 201
Rahoitusoperaatiot	11 395	13 108
Kohdennetut luotto-operaatiot ¹	11 169	12 830
Muut rahoitusoperaatiot ¹	225	277
Laajennetun osto-ohjelman velkakirjat	40 524	39 789
Suomen valtionlainat ja valtiosidonnaiset lainat	28 630	28 308
Yhteiseurooppalaisten instituutioiden lainat ¹	4 110	4 007
Katetut lainat ¹	4 416	4 295
Yrityslainat ¹	3 368	3 178
Lopetetut ohjelmat	822	1 305
Arvopaperimarkkinaohjelma ¹	807	1 208
Katettujen lainojen osto-ohjelmat	15	97
Yhteensä	63 796	65 754

1) Pääoma-avainosuus (1,825% 31.12.2019; 1,785 % 31.12.2018) kansallisten keskuspankkien yhteismäärästä

Taulukossa 7 esitettyjen saatavien lisäksi Suomen Pankin taseessa oli 63 mrd. euron suuruinen [eurojärjestelmän sisäinen saatava](#). Suomen Pankin saatavien kokonaismäärä eli taseen loppusumma oli vuoden 2019 lopussa [126 mrd. euroa \(pdf\)](#).

Riskienhallintaa hajauttamalla

Suomen Pankin taloudelliset riskit muodostuvat markkina-, luotto- ja likviditeettiriskeistä. Markkinariskit ovat esimerkiksi valuuttakurssien, korkojen ja osakehintojen epäsuotuisia muutoksia (Ks. [Riskienhallinnan liitetiedot](#)).

Valuuttariski aiheuttaa eniten vaihtelua rahoitusvarallisuuden arvoon. Suomen Pankki hajauttaa riskiä sijoittamalla Yhdysvaltain dollareiden lisäksi Englannin puntaan ja Japanin jeniin. IMF-saamisten kautta Suomen Pankin valuuttariski hajautuu myös Kiinan juaniin.

Strateginen vertailuindeksi ohjaa sijoitustoiminnan korko- ja luottoriskin ottamista yhdessä hienojakoisen rajoitekehikon kanssa. Näin Suomen Pankki varmistaa sijoitustensa hyvän likviditeetin sekä riittävän hajautuksen omaisuuslajien, maiden, maturiteettien ja liikkeeseenlaskijoiden välillä. Sijoitukset painottuvat korkean luottokelpoisuuden velkakirjoihin.

Suomen Pankki sijoittaa tasehallintakehikon mukaisesti osan rahoitusvarallisuudestaan kansainvälisille osake- ja kiinteistömarkkinoille. Sijoitukset tehdään epäsuorina, ja ne hajauttavat taseen muita riskejä.

Rahapolitiikan osto-ohjelmien toteuttamisessa keskuspankit noudattavat koko eurojärjestelmää koskevia vakuuksien ja vastapuolten kelpoisuusvaatimuksia sekä muita riskienhallintaan liittyviä linjauksia.

Vastuulliset, luotettavat ja vakavaraiset kumppanit

Suomen Pankki hallinnoi rahoitusvarallisuuttaan [vastuullisesti](#). Pankki rajaa suoria korkosijoituksia vastuullisuuskriteerien avulla. Palveluntarjoajien vastuullisuus- ja luotettavuusarviointit korostuvat myös epäsuorassa sijoitustoiminnassa.

Suomen Pankki allekirjoitti vuonna 2019 YK:n vastuullisen sijoittamisen periaatteet (Principles for Responsible Investment, PRI), joiden mukaan se sitoutuu huomioimaan ympäristöön, sosiaaliseen vastuuseen ja hyvään hallintotapaan liittyvät tekijät sijoitustoiminnassaan.

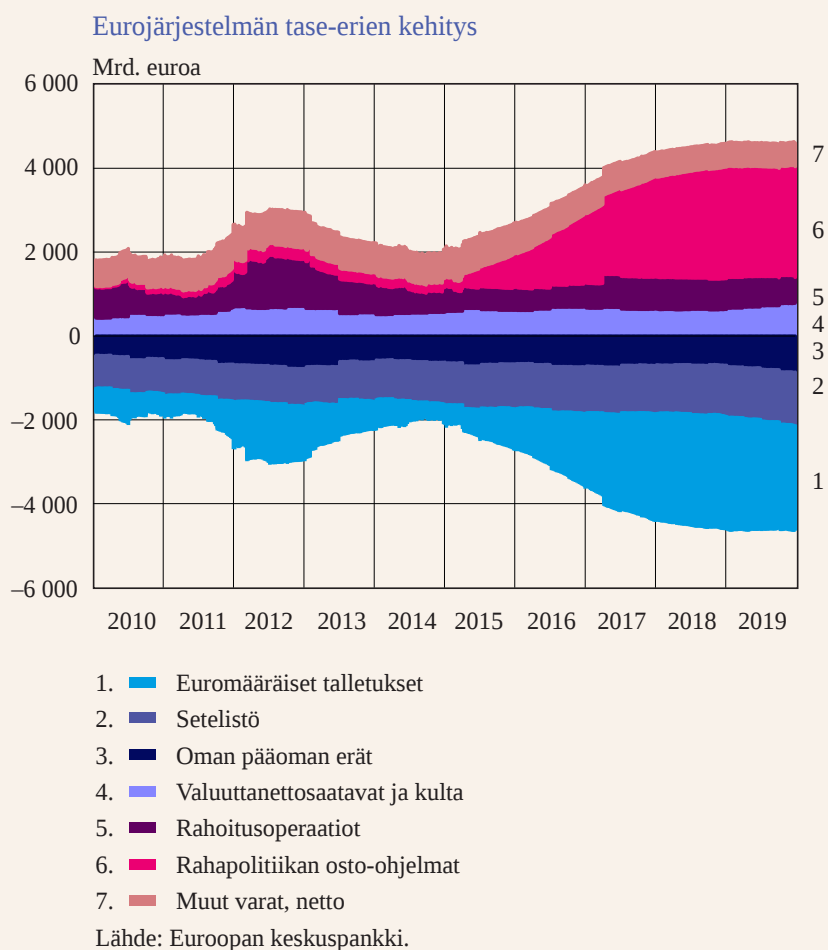
Rakenteellinen korkoriski

Eurojärjestelmän rahapolitiikan epätavanomaiset toimet ovat aiheuttaneet Suomen Pankin taseeseen rakenteellisen korkoriskin. [Laajennetulla omaisuuserien osto-ohjelmalla ja kohdennetuilla luotto-operaatioilla](#) luotu likviditeetti näkyy taseen vastattavaa-puolella keskuspankkitalletusten kasvuna. Kuviossa 25 on esitetty eurojärjestelmän tase-erien kehitys.

Eurojärjestelmä päättää talletuksille maksettavan korkotason rahapoliittisin perustein. Korkopäätös vaikuttaa välittömästi Suomen Pankin korkokustannuksiin. Rahapoliittiset saatavat ovat sen sijaan pääosin kiinteäkorkoisia. Täten talletuksille maksettavan koron nosto heikentää Suomen Pankin korkokatetta.

Taseen rakenteellinen korkoriski pienenee kiinteäkorkoisten rahapolitiikkasijoitusten erääntymisten myötä. Netto-ostot sekä erääntyvien velkakirjojen uudelleensijoittaminen pitävät kuitenkin yllä riskiasemaa.

Kuvio 25.

Neljännesvuosittaiset päivitykset taloudellisiin riskilukuihin ovat saatavilla suomenpankki.fi-sivuston [riskienhallinnan ja -valvonnan](#) sivulla.

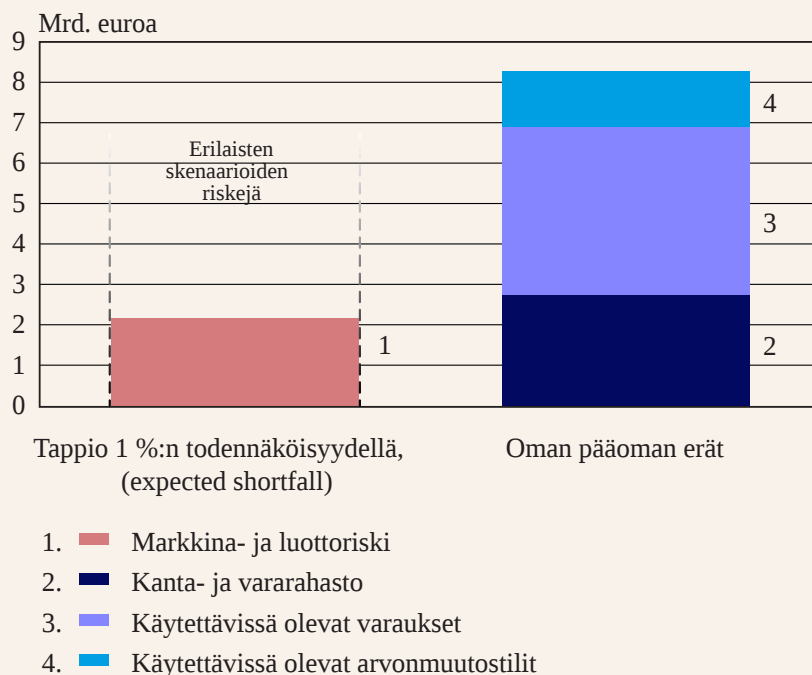
Kokonaisriskiarvio: riskeissä ei merkittävää muutosta

Suomen Pankki mittaa taseen kokonaisriskejä vakiintuneita, tilastollisia menetelmiä käyttäen. Riskiarviota täydentävät stressitestit, jotka kuvaavat mahdollisten mutta epätodennäköisten skenaarioiden aiheuttamia tappioita. Rahapolitiikan luottoriskin arviointi perustuu Euroopan keskuspankin (EKP) tuottamaan riskiraportointiin, jota kehitetään jatkuvasti eurojärjestelmän riskienhallintakomitean johdolla.

Suomen Pankki käyttää kokonaisriskiarviona seuraavan vuoden aikana 1 prosentin todennäköisyydellä tapahtuvaa tappiota (ns. *expected shortfall*). Vuoden 2019 lopussa kokonaisriskiarvio oli 2,2 mrd. euroa. Kokonaisriskiarvio ei sisällä kullan hintariskiä, koska kullan arvonmuutostili kattaa merkittävän arvon laskun. Kullan riskin huomioon ottaminen kasvattaa kokonaisriskiarvion 2,5 mrd. euroon.

Kuvio 26.

Suomen Pankin kokonaisriskit ja oma pääoma ilman kullan riskiä ja kullan arvonmuutostilejä

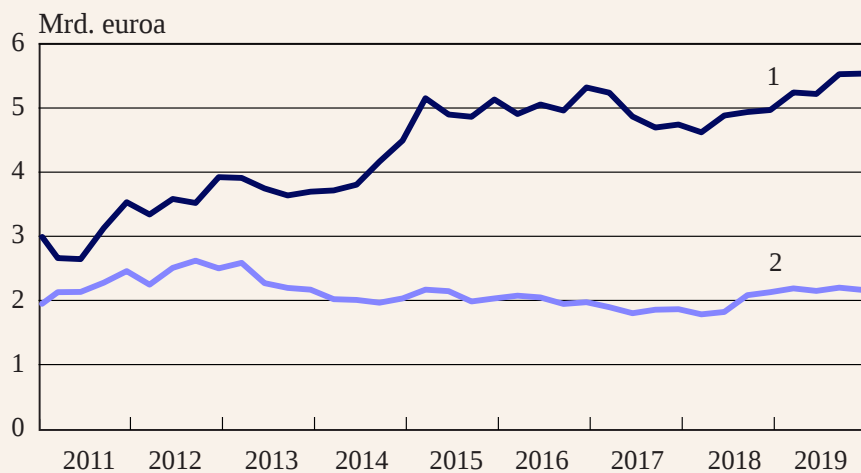
Arvioidut riskit ovat kasvaneet hieman vuoden takaisista lähinnä valuuttavarannon ja osakesijoitusten kasvun vuoksi.

Vuoden 2019 lopussa tappioihin oli käytettävissä arvonmuutostilejä 1,4 mrd. euroa ja varauksia 4,2 mrd. euroa. Kanta- ja vararahaston määrä oli 2,7 mrd. euroa (kuvio 26).

Riskipuskurit vahvistuivat vuonna 2019 kirjanpidollisten varausten kasvattamisen sekä valuuttavarannon arvon nousun myötä. Suomen Pankin vakavaraisuus riittää kattamaan sen tehtävien hoitamisesta aiheutuvat riskit (kuvio 27).

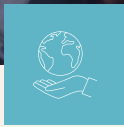
Kuvio 27.

Riskien ja riskipuskurien kehitys ilman kultaa ja kullan arvonmuutostiliä

1. — Käytettävissä olevat varaukset ja arvonmuutostilit
2. — Tappio 1 %:n todennäköisyydellä

Lähde: Suomen Pankki.

Ilmatoriskien hallinta

20.3.2020

Ilmastonmuutos vaikuttaa elinympäristöön ja talouteen tulevina vuosikymmeninä. Ilmastonmuutoksen vuoksi yrityksille tulee tarve muuttaa ja sopeuttaa liiketoimintamallejaan. Talouden ja markkinoiden muutos heijastuu myös rahoitusjärjestelmän vakauteen, ja sen myötä aihe liittyy läheisesti keskuspankin toimialaan.

Suomen Pankki kiinnittää toiminnassaan ja rahoitustoimialan riskejä arvioidessaan huomiota ilmastonmuutokseen. Suomen Pankki edistää tietämystä ja keskustelua kestävästä rahoituksesta sekä kartoittaa osaamista. Sisäisen työn lisäksi keskuspankkien yhteistyöverkostolla on keskeinen asema Suomen Pankin ilmastotyössä.

Runsaspäästöisiin liiketoimintamalleihin liittyvä siirtymäriski on merkittävä

Ilmastonmuutos luo kahdentyyppisiä rahoitusvakausriskejä: sekä sään ääri-ilmiöiden aiheuttamia aineellisia tappioita että suuripäästöisistä liiketoimintamalleista luopumisen aiheuttamia siirtymäriskejä.

Ilmastonmuutoksesta johtuvat rahoitusvakausriskit voivat olla merkittäviä, jos taloudelliset tappiot kasvavat esimerkiksi sään ääri-ilmiöiden yleistymisen ja voimistumisen vuoksi. Vakuutusyhtiöt, pankit ja sijoittajat kärsivät näistä vahingoista.

Siirtymäriskit käyvät toteen, jos ilmastopolitiikka, teknologinen kehitys tai kuluttajakäyttäytymisen muuttuminen tekevät paljon päästöjä aiheuttavat liiketoimintamallit taloudellisesti kannattamattomiksi. Sijoittajat voivat joutua kirjaamaan omistuksistaan tappioita. Siirtymäriski on merkittävä koko rahoitusalan näkökulmasta, koska kaikki eivät voi hankkiutua eroon näistä sijoituksista ilman tappioita.

Suomen Pankki on mukana edistämässä ilmastoriskien ja kestävän rahoituksen tunnistamisen edellytyksiä

Kestävällä rahoituksella on oleellinen rooli energia- ja ilmastotavoitteiden saavuttamisessa. Suomen Pankki edistää osaltaan tietämystä ja keskustelua kestävästä rahoituksesta ja ilmastoriskeistä ja tekee yhteistyötä muiden viranomaisten ja rahoitusalan kanssa.

Suomen Pankki osallistuu myös maailmanlaajuisen keskuspankkien ja valvojien yhteistyöverkoston [Network for Greening the Financial Systemin](#) (NGFS) toimintaan. Suomen Pankin johtokunnan varapuheenjohtaja **Marja Nykänen** on NGFS:n ohjausryhmän jäsen.

Verkoston tarkoituksena on kehittää parhaat tavat tunnistaa ilmastonmuutokseen liittyviä riskejä ja lisätä kestävän rahoituksen edellytyksiä. NGFS:n yhteistyöverkostolla on keskeinen rooli yhtenäisten määritelmien laatimisessa ja vuoropuhelun lisäämisessä.

NGFS:n työssä on kolme toimintalinjaa:

- mikrovalvonta
- makrotalous
- kestävän rahoituksen valtavirtaistaminen.

NGFS julkisti vuonna 2019 [suosituksia keskuspankeille](#) muun muassa ilmastoriskien sisällyttämisestä rahoitusvakauden seurantaan ja varallisuuden hallintaan. Suosituksia noudattamalla keskuspankit voivat sekä vahvistaa rooliaan kestävämmän rahoitusjärjestelmän edistämässä että hallita ympäristöön ja ilmastoon liittyviä riskejään. Suositusten julkaisun jälkeen työ on jatkunut toimintalinjoittain.

Makrotaloudellinen toimintalinja julkaisi kesällä 2019 ensimmäisen oman [raporttinsa ilmastonmuutoksen aiheuttamista järjestelmäriskeistä](#). [Kestävän rahoituksen valtavirtaistamisen toimintalinja julkaisi ensimmäisen raporttinsa](#) lokakuussa 2019. Raportti sisältää opastusta ja suosituksia kestävyystekijöiden integroimisesta keskuspankkien omaan sijoitustoimintaan.

Suomen Pankki keskustelee rahoitusalan ja muiden keskeisten sidosryhmien kanssa parhaista tavoista hallita ilmastonmuutoksen tuomia riskejä finanssisektorilla. Vuoropuhelu on tärkeää, sillä ilmatoriskien arviointi on erittäin haasteellista ja parhaat toimintatavat löytyvät yhteistyöllä.

Suomen Pankin oman toiminnan ympäristövaikutusten hallinta

20.3.2020

Suomen Pankin ja Finanssivalvonnan toiminnan suorat ympäristövaikutukset ovat vähäisiä. Ympäristöä rasittavat eniten kiinteistöt, rahahuolto ja matkustaminen. Päästöjä on vähennetty muuttamalla toimintatapoja ja uudistamalla teknologiaa. Suomen Pankki tekee ympäristöyhteistyötä Euroopan muiden keskuspankkien kanssa ilmastonmuutosta vastaan.

Suomen Pankki ja Finanssivalvonta voivat vähentää ympäristörasitustaan parhaimmin tehostamalla energiankäyttöään. Reilussa kymmenessä vuodessa hiilidioksidipäästöt ovatkin pienentyneet 40 %. Ympäristöä rasittavat eniten kiinteistöt, [rahahuolto](#) ja matkustaminen.

Vuoden 2019 suurin päästöjen lähde oli edellisvuosien tapaan kiinteistöjen käyttö. Niiden lämmityksessä, viilennyksessä ja sähköenergian käytössä kuluu eniten energiaa. Toisaalta niihin liittyvät päästöt ovat pienentyneet eniten, sillä toimitilarave on vähentynyt ja toimitilojen energiankäyttö supistunut.

Suomen Pankin ja Finanssivalvonnan kaltaisten viranomais- ja asiantuntijaorganisaatioiden toimintaan liittyy nykyisin paljon kansainvälisiä kokouksia. Työhön kuuluva matkustaminen on siten yhä runsasta, ja siitä syntyvät päästöt ovat jopa hieman kasvaneet. Lentoliikenne on edelleen suurin yksittäinen päästölähde kiinteistöjen käytön jälkeen.

Suomen Pankin ja Finanssivalvonnan henkilöstö käytti ulkoiseen yhteydenpitoon entistä enemmän työaseman videokokousjärjestelmää. Uuden tekniikan suomien mahdollisuuksien myötä harkittiin entistä kriittisemmin sitä, mihin kansainvälisiin kokouksiin on välttämätöntä osallistua paikan päällä ja montako osallistujaa kokouksiin tarvitaan.

Suomen Pankki ja Finanssivalvonta seuraavat toimintansa ympäristövaikutuksia toimintakuluihin suhteutetun mittarin avulla, joka huomioi energiankäytön, henkilöliikenteen, hankintojen ja jätteen aiheuttamat kasvihuonekaasupäästöt. Vuonna 2019 jokaista toimintakulun tuhatta euroa kohti syntyi 50,64 kiloa hiilidioksidia. Vuonna 2018 vastaava luku oli 59,37 kiloa hiilidioksidia. Päästöjä ei ole kompensoitu päästövähennysyksiköitä ostamalla.

Suomen Pankki teki vuoden 2019 aikana ympäristöyhteistyötä Euroopan muiden keskuspankkien kanssa. Kansallisten keskuspankkien verkostot jakavat tietoa parhaista käytännöistä ja ratkovat yhdessä keskuspankeille ominaisia ympäristöhaasteita. Ensimmäiset keskuspankit kompensoivat päästöjään päästövähennysyksiköitä ostamalla.

Rahahuollon ympäristövaikutukset

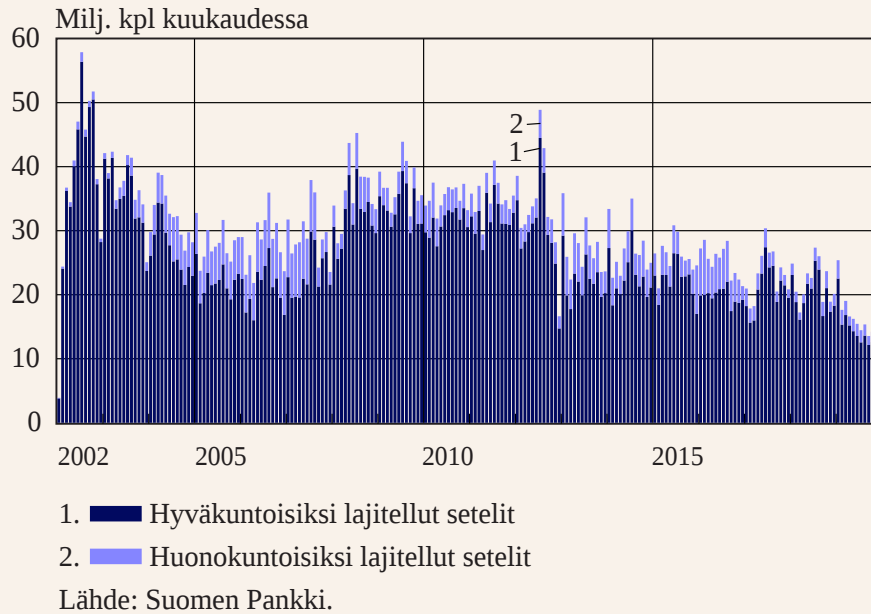
20.3.2020

Käteisen ekologiset vaikutukset voidaan jakaa setelivalmistuksen, jakelun, käytön ja huonokuntoisten setelien hävittämisen vaikutuksiin. Materiaali-, energia- ja hävitysprosesseissa näiden toimintojen ekologiset vaikutukset ovat erilaiset.

Käteisen käytön vähentyminen on heijastunut myös Suomen Pankin seteleiden lajitteluun ja tuhoamiseen (kuvio 28).

Kuvio 28.

Suomen Pankissa lajitellut setelit (hyväkuntoiset ja tuhotut)

Eurojärjestelmässä vain keskuspankit voivat hävittää kierrossa kuluneet eurosetelit ja korvata ne uusilla.

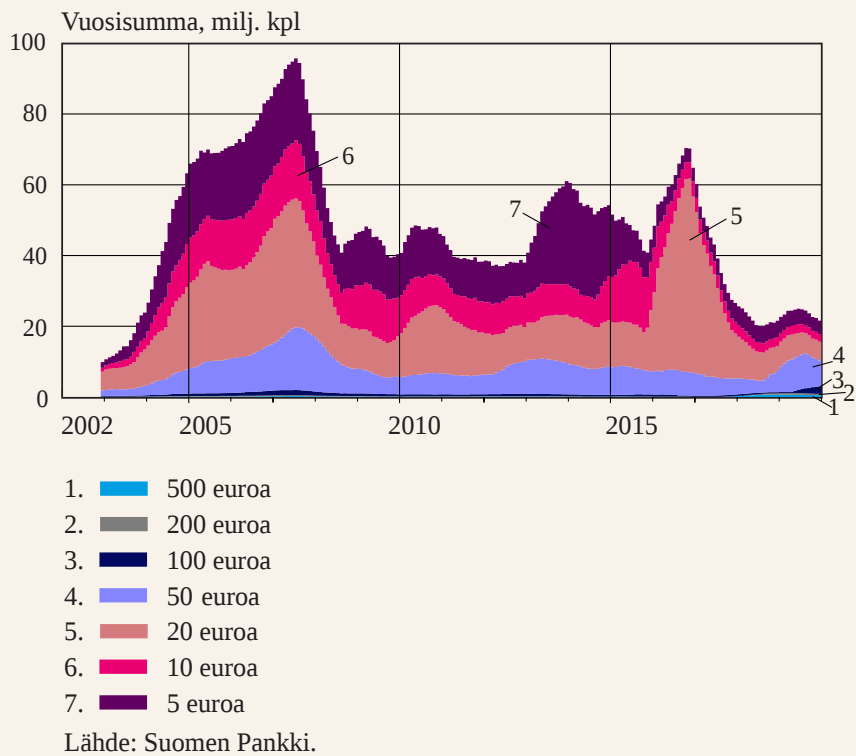
Vuoden 2013 lopulta lähtien suoritettu eurosetelisarjan uusiminen ja [toiseen sarjaan](#) siirtyminen on vaiheittain näkynyt eri seteliarvojen tuhoamisessa (kuvio 29). Siirtyminen uuteen sarjaan on edennyt pienimmistä seteleistä suurimpiin.

Vuonna 2019 euroseteleistä tuhottiin eniten 50 euron seteleitä. Euroseteleiden uudessa [toisessa sarjassa](#) elinkaarikestävyyttä on pystytty nostamaan pinnoittamalla seteleitä lakkauksella, jolla pienempien seteliarvojen kestävyys on saatu jopa kaksinkertaiseksi.

Rahakuljetukset ja automaattijakelu aiheuttavat jonkin verran energiankulutukseen liittyviä ympäristövaikutuksia, jotka hiilidioksidipäästöiksi muutettuina ovat kuitenkin hyvin pieniä. Suomen Pankki toimittaa kaiken käytöstä poistettujen euroseteleiden jätteen poltettavaksi energijätteenä korkeassa lämpötilassa, joka hävittää seteleiden metalliyhdisteet.

Kuvio 29.

Suomen Pankissa tuhotut eurosetelit setelilajeittain

Toiminta ja strategia

20.3.2020

Suomen Pankin visiona on olla eteenpäin katsova ja tehokas keskuspankki sekä rakentava ja vaikutusvaltainen eurojärjestelmän jäsen.

Suomen Pankki on Suomen rahaviranomainen ja kansallinen keskuspankki. Samalla se on osa eurojärjestelmää.

Eurojärjestelmä vastaa euroalueen maiden rahapolitiikasta ja muista keskuspankkitehtävistä ja hallinnoi maailman toiseksi suurinta valuuttaa eli euroa. Eurojärjestelmän ja Suomen Pankin päätavoite on hintavakaus.

Suomen Pankin lähesty visiotaan laajasti

Suomen Pankin visiona on olla eteenpäin katsova ja tehokas keskuspankki sekä rakentava ja vaikutusvaltainen eurojärjestelmän jäsen.

Vision saavuttamiseksi Suomen Pankki kiinnittää työssään huomiota erityisesti asiantuntemuksen korkeaan laatuun, kilpailukykyisten keskuspankkipalvelujen saatavuuteen, rahoitusmarkkinoiden vakauteen, vakavaraisuuden ja maksuvalmiuden ylläpitämiseen, työprosesseihin ja henkilöstön hyvinvointiin.

Lähtöleveysuudessa Suomen Pankin keskeisimmät haasteet liittyvät rahapolitiikan strategiaan, rahoitusvakauden turvaamiseen, maksamisen murrokseen, talouspoliittiseen vaikuttamiseen ja ilmastonmuutokseen. Haasteiden selättämiseksi ja toiminnan kehittämiseksi johtokunta päätti vuonna 2019 kahdeksasta kärkihankkeesta.

Ilmastonmuutos on tärkeä strateginen vastuullisuusteema

Ilmastonmuutoksen hillintä vaatii toimia kaikilta keskuspankeilta. Vuonna 2019 aihe nousi merkittäväksi teemaksi Suomen Pankin strategisten riskien joukossa.

Vastuullisuus korostuu kaikessa Suomen Pankin tekemisessä. Ympäristövaikutusten lisäksi pankki arvioi syksyllä 2019 toimintaansa taloudellisten ja sosiaalisten vaikutusten näkökulmasta. Arvioinnin tuloksena käynnistettiin vastuullisuusohjelma, jonka toteutusta jatketaan vuonna 2020.

Suomen Pankki pähkinäkuoressa

20.3.2020

Suomen Pankki on Suomen rahaviranomainen ja kansallinen keskuspankki. Samalla se on osa eurojärjestelmää, joka vastaa euroalueen maiden rahapolitiikasta ja muista keskuspankkitehtävistä ja hallinnoi maailman toiseksi suurinta valuuttaa, euroa. Eurojärjestelmän ja Suomen Pankin päätavoite on hintavakaus.

Eurojärjestelmän ja Suomen Pankin päätavoite on hintavakaus, joka tarkoittaa kuluttajahintojen erittäin maltillista nousua. Suomen Pankilla on sekä kotimaahan että eurojärjestelmään liittyviä tavoitteita.

Suomen Pankki

- valmistelee ja toteuttaa rahapolitiikkaa Suomessa
- valvoo rahoitusjärjestelmän vakautta ja tuottaa tilastoja
- tekee tutkimusta ja vaikuttaa talouspoliittisesti
- huolehtii pankkien välisten maksujen selvityksestä sekä omasta sijoitustoiminnastaan
- pitää yllä vakaita ja tehokkaita maksujärjestelmiä ja laskee setelit liikkeeseen.

[Lue lisää Suomen Pankin tehtävistä.](#)

Suomen Pankki rakentaa taloudellista vakautta

Vakaa hintataso, turvalliset maksujärjestelmät ja luotettava rahoitusjärjestelmä edistävät kestäväää talouskasvua, työllisyyttä ja suomalaisten hyvinvointia.

Suomen Pankin visiona on olla tunnettu eteenpäin katsovana ja tehokkaana keskuspankkina sekä rakentavana ja vaikutusvaltaisena eurojärjestelmän jäsenenä.

Visionsa toteuttamiseksi Suomen Pankki

1. perustaa vaikuttavuutensa asiantuntemukseen, luotettavuuteen ja tutkimukseen
2. varmistaa kilpailukykyisten keskuspankkipalvelujen saatavuuden Suomessa
3. huolehtii osaltaan rahoitusmarkkinoiden ja niiden infrastruktuurin palvelutasosta
4. ylläpitää tehtäviensä vaatimaa vakavaraisuutta ja maksuvalmiutta sekä toteuttaa taloudellisen tilivelvollisuutensa suomalaista yhteiskuntaa kohtaan
5. pitää huolta, että sen työprosessit ovat laadukkaita, teknisesti edistyneitä ja kestäviä
6. rakentaa osaamistaan ja ammatillista kilpailukykyään tulevaisuuden maailmaa silmällä pitäen samalla, kun se huolehtii pitkäjänteisesti henkilöstönsä hyvinvoinnista.

Suomen Pankin lähitulevaisuuden haasteet

Suomen Pankin keskeisimmät lähitulevaisuuden haasteet liittyvät rahapolitiikan strategiaan, rahoitusvakauden turvaamiseen, maksamisen murrokseen ja talouspoliittiseen vaikuttamiseen. Lisäksi ilmastonmuutoksen hillintä edellyttää reagointia myös keskuspankilta.

Rahapolitiikan strategia

Rahapolitiikan toimintaympäristö on muuttunut. Tuottavuuskasvun hidastuminen, väestön ikääntyminen ja finanssikriisin jälkiseuraukset ovat laskeneet korkoja voimakkaasti ja kaventaneet rahapolitiikan liikkumatilaa. Inflaatio ja inflaatio-odotukset ovat myös painuneet EKP:n hintavakaustavoitteen alapuolelle. Ympäristön kestävyvyyteen kohdistuvat uhat, digitalisoituminen, globalisaatio sekä rahoitusrakenteiden muutos ovat nekin muokanneet rahapolitiikan toimintaympäristöä ja sen välittymistä talouteen. Rahapolitiikan strategian uudelleen arvioinnin haasteena on kyetä arvioimaan näiden tekijöiden merkitystä ennakkoluulottomasti, tutkittuun tietoon ja analyysiin tukeutuen.

Rahoitusvakauden turvaaminen

Perinteisten pankkien ja muiden toimijoiden liiketoimintamallit ja roolit muuttuvat. Rahoitusmarkkinamme ovat hyvin kansainväliset ja pohjoismaiset kytkökset vahvat. Viranomaisten kanssa tehtävän yhteistyön merkityksen arvioidaan korostuvan entisestään. Makrovakaupolitiikan vaikutusten arviointi ja politiikkavälineistön kehittäminen ovat edelleen keskeisiä painopisteitä rahoitusvakaustyössä.

Maksamisen murros

Maksamisen digitaalinen murros asettaa koetukselle viranomaisten osaamisen sekä kyvyn ohjata ja valvoa maksujärjestelmien kehitystä. Nopea tekninen kehitys muuttaa fintech-toimijoiden kenttää ja pankkien liiketoimintamalleja. Lisäksi käteisen käyttö maksuvälineenä vähenee, pikamaksamisen muodot muuttuvat ja kyberriskit kasvavat. Maksamisen alueella myös huoltovarmuuskysymykset ovat keskeisiä.

Talouspoliittinen vaikuttaminen

Suomen Pankki tuo omalta toiminta-alueeltaan fakta- ja tutkimustietoa kotimaiseen keskusteluun ja poliittisen päätöksenteon tueksi. Kotimaisen vaikuttamisen keskeisiä teemoja ovat julkisen talouden näkymät, rakenteelliset uudistukset ja kustannuskilpailukyky. Myös EU:ssa tarvitaan rakenteellisia uudistuksia, ja rahaliiton heikkoihin kohtiin etsitään ratkaisuja.

Ilmastonmuutos

Ilmastonmuutos ja siihen reagointi nousi vuonna 2019 merkittäväksi teemaksi Suomen Pankin strategisten riskien joukossa, ja vastuullisuuden näkökohdat korostuvat keskuspankkitoiminnassa laajemminkin.

Suomen Pankki aloitti strategian uudistamisen

Suomen Pankin toiminnan kehittämiseksi johtokunta päätti kesäkuussa 2019 kahdeksasta strategisesta kärkihankkeesta ja toimeksiannosta. Näillä vastataan Suomen Pankin lähitulevaisuuden haasteisiin. Useat toimeksiannoista toteutettiin yhteistyössä Finanssivalvonnan kanssa.

Vuonna 2019 tehtiin myös arvio Suomen Pankin ja Finanssivalvonnan yhteistyön rajapinnoista. Työnjaon todettiin olevan kunnossa ja molempien viranomaisten katsottiin toimivan resurssitehokkaasti.

Systemaattisen osaamiskartoituksen avulla selvitettiin Suomen Pankin osaamisen kehittämisen painopisteet. Kärkialueiksi valittiin data-analytiikka, tilastojen ja datan hyödyntäminen sekä makrovakausanalyysi. Myös esimiestyön ja työyhteisötaitojen kehittämiseen panostetaan jatkossakin.

Suomen Pankki ratkoo haasteita vastuullisesti

Syksyllä 2019 Suomen Pankki arvioi toimintaansa ympäristövaikutusten, taloudellisten vaikutusten ja sosiaalisten vaikutusten näkökulmista. Arvioinnin tuloksena käynnistettiin [vastuullisuusohjelma](#), jonka toteutusta jatketaan vuonna 2020. Suomen Pankin vastuullisuusohjelman painopisteitä ovat kestävä kasvu, vaikuttava tieto ja ilmatoriskien hallinta.

Johtokunta päätti vuonna 2019 myös perustaa kansainvälisen talouspolitiikan prosessin. Prosessi tukee pääjohtajaa ja muita johtokunnan jäseniä sekä Suomen nimittämää Kansainvälisen valuuttarahaston (IMF) johtokunnan jäsentä niissä tehtävissä, joiden tavoitteena on vaikuttaa kansainvälisillä foorumeilla.

Loppuvuodesta 2019 käynnistettiin valmistelut Suomen Pankin toimintaympäristön skenaarioiden ja vision laatimiseksi. Skenaarioiden ja vision aikahorisontti on vuodessa 2030. Työ toteutetaan vuonna 2020. Suomen Pankille on tärkeää, että se kykenee aidosti palvelemaan kansalaisten ja yhteiskunnan etuja myös pitkällä aikavälillä.

[Suomen Pankin toiminta, arvot ja strategia](#)

[Tavoite- ja tuloskehikko 2017–2019](#)

[Suomen Pankin organisaatio](#)

[Vastuullisuusohjelma](#)

Johtokunnan työnjako

JOHTOKUNNAN PUHEENJOHTAJA
Olli Rehn

Olli Rehn on Suomen Pankin johtokunnan puheenjohtaja. Hän on toiminut pääjohtajana 12.7.2018 alkaen. Pääjohtaja Rehn vastaa rahapolitiikan valmistelusta, kotimaan talouspoliittisesta vaikuttamisesta, ulkoisesta viestinnästä, kansainvälisistä asioista sekä sisäisestä tarkastuksesta. Pääjohtaja on Euroopan keskuspankin neuvoston jäsen sekä edustaa Suomea Kansainvälisen valuuttarahaston (IMF) hallintoneuvostossa.

JOHTOKUNNAN VARAPUHEENJOHTAJA
Marja Nykänen

Marja Nykänen on toiminut Suomen Pankin johtokunnan jäsenenä 1.2.2017 alkaen. Nykänen vastaa rahoitusmarkkinakysymyksistä, makrovakauseräpolitiikasta, tilastoista, lakiasioista, talous- ja henkilöstöhallinnosta sekä turvallisuus- ja kiinteistöasioista. Lisäksi Nykänen vastaa sijoitustoiminnan ja rahapolitiikan riskien valvonnasta, rahoitusvakauseräprosessista sekä eläkerahaston johtoryhmän toiminnasta. Marja Nykänen on Finanssivalvonnan johtokunnan puheenjohtaja.

JOHTOKUNNAN JÄSEN

Tuomas Välimäki

Tuomas Välimäki on toiminut Suomen Pankin johtokunnan jäsenenä 12.7.2018 alkaen. Välimäki vastaa rahoitusvarallisuuden sijoittamisesta, rahapolitiikan toimeenpanosta ja markkinaoperaatioista sekä akateemisesta ja siirtymätalouksien tutkimuksesta. Lisäksi hänen vastuualueelleen kuuluvat rahahuolto ja maksuliike sekä digitalisaatio- ja IT-asiat. Välimäki on myös Euroopan keskuspankin neuvoston varajäsen.

[Lue lisää Suomen Pankin johtokunnasta.](#)

Tavoite- ja tuloskehikko

I Vaikuttavuus ja palvelukyky

Strateginen linjaus

1. Suomen Pankin vaikuttavuus perustuu kilpailukykyiseen asiantuntemukseen ja tutkimustoimintaan, joka yhdistää kokonaistaloudellisen ja rahoitusmarkkinoiden näkökulman.

Tutkimustoiminnan laatu painotettu julkaisuindeksi

Tavoite > 32

12/2017	12/2018	12/2019
25	32	52

Strateginen linjaus

2. Suomen Pankki huolehtii osaltaan rahoitusmarkkinoiden ja sen infrastruktuurin palvelutasosta ja tarjoaa asiakkailleen kilpailukykyiset keskuspankkipalvelut.

Keskuspankkipalvelujen laatu palvelun käyttäjien näkökulmasta

Tavoite > 95 % vastaajista tyytyväisiä

12/2017	12/2018	12/2019
93 %	92 %	98 %

Kuluttajakysely käteisrahan saatavuudesta ja kunnosta

Tavoite > 4

12/2017	12/2018	12/2019
4,0	4,0	4,1

Strateginen linjaus

3. Yleisön luottamusta Suomen Pankkiin sekä tietoa Suomen Pankin ja eurojärjestelmän toiminnasta lisätään tehokkaan ja kohdennetun viestinnän avulla.

Taloustutkimuksen toteuttaman Omnibus-kyselytutkimuksen tulos

Tavoite Vertailuryhmän yläkvartiilissa

12/2017	12/2018	12/2019
3/12	3/12	3/12

Käynnit (klikkaukset) Suomen Pankin verkkosivuilla

Tavoite Nouseva trendi

12/2017	12/2018	12/2019
1,6 milj.	1,6 milj	1,6 milj

II Tehokas resurssien käyttö ja vakavaraisuus

Strateginen linjaus

4. Suomen Pankin rahoitusvarallisuus sijoitetaan turvallisesti ja tuottavasti kansainvälisten vastuiden ja kriisinhallintavalmiuden tarpeet täyttäen.

Valtionvelkakirjojen ja keskuspankkitalle-tusten osuus sijoitusvarallisuudesta

Tavoite $\geq 45\%$

12/2017	12/2018	12/2019
Uusi mittari	Uusi mittari	62 %

Sijoitusvaluuttojen keskuspankkikoron ylittävä rahoitusvarallisuuden korkotuotto

Tavoite > 0 ; 5 vuoden liukuva keskiarvo

12/2017	12/2018	12/2019
0,40 %	0,41 %	0,47 %

Strateginen linjaus

5. Tavoitteena on vakaa voitonjako valtiolle vakavaraisuutta vaarantamatta.

Vararahasto + varaukset suhteessa taseen mitattuihin riskeihin

Tavoite Varauksia kartutetaan tavoitteena riittävän vahva tase kaikissa olosuhteissa

12/2017	12/2018	12/2019
5 734 milj.	5 850 milj.	6 066 milj.
euroa	euroa	euroa

Jaettu voitto

Tavoite	Tasainen voitonjako	
12/2017	12/2018	12/2019
104,0 milj.	143,0 milj.	188,0 milj.
euroa	euroa	euroa

Strateginen linjaus

6. Suomen Pankki on EU-maiden tehokkaimpien keskuspankkien joukossa.

Vakinaisen ja määräaikaisen henkilöstön sekä tilapäistyövoiman henkilötyövuodet yhteensä

Tavoite 2019: ≤ 387,9

12/2017	12/2018	12/2019
379	370	372

Osastojen toimintakulut yhteensä

Tavoite 2019: ≤ 61 milj. euroa

12/2017	12/2018	12/2019
53,4 milj.	54,2 milj.	56,3 milj.
euroa	euroa	euroa

III Sisäisten prosessien toimivuus

Strateginen linjaus

7. Suomen Pankin analyysi- ja operatiivisten prosessien laatua kehitetään aktiivisesti.

Osastojen tavoite - ja tulossopimuksissa määriteltyjen kriteerien täytyminen

Tavoite ≥ 93 %

12/2017	12/2018	12/2019
76 %	61 %	69 %

Strateginen linjaus

8. Suomen Pankin tieto- ja viestintäteknikka mahdollistaa huipputasoinen asiantuntijatyön ja vaikuttavuuden

Palaute IT -välineistä ja palveluista

Tavoite ≥ 93 % tyytyväisiä

12/2017	12/2018	12/2019
94 %	93 %	92 %

ICT -saatavuus viestintäteknikan ja sisällönhallinnan palveluissa (24/7)

Tavoite ≥ 99 %

12/2017	12/2018	12/2019
99,9 %	99,8 %	99,9 %

Vakavien häiriöiden määrä

Tavoite **0**

12/2017	12/2018	12/2019
0	0	0

Tuottavuutta parantaneet IT-parannukset osastojen näkökulmasta, tavoitteen saavuttaneiden osastojen osuus

Tavoite = **100** %

12/2017	12/2018	12/2019
100 %	100 %	100 %

Strateginen linjaus

9. Suomen Pankki toimii ympäristön kannalta kestäväällä tavalla

Kokonaispäästöt/ toimintakulut (energiankäytön määrä)

Tavoite	Supistuva trendi	
12/2017	12/2018	12/2019
61,2 kg CO2 - päästöt/ energian käyttö	59,4 kg CO2 - päästöt/ energian käyttö	50,6 kg CO2 - päästöt/ energian käyttö

IV Tulevaisuuden rakentaminen

Strateginen linjaus

10. Suomen Pankki kehittää osaamistaan ja ammatillista kilpailukykyään.

Henkilökohtaisten kehityssuunnitelmien vuotuinen toteutumisen

Tavoite	Yli 80 % suunnitelmista toteutuu hyvin	
12/2017	12/2018	12/2019
85 %	88 %	80 %

Koulutustasoindeksi

Tavoite	> 6,1	
12/2017	12/2018	12/2019
6,2	6,3	6,3

11. Suomen Pankki huolehtii pitkäjänteisesti henkilöstönsä hyvinvoinnista

Johtajuusindeksi ylittää ulkoisen vertailuryhmän tuloksen

Tavoite 2017: $\geq 3,8$; 2018: $\geq 3,7$; 2019: $\geq 71,4$
 *Henkilöstötutkimuksen toteuttaja vaihtui ja arviointiasteikko muuttui.

12/2017	12/2018	12/2019
3,9	3,8	70,8*

Työtyytyväisyysindeksi ylittää ulkoisen vertailuryhmän tuloksen

Tavoite 2017: $\geq 3,5$; 2019: $\geq 70,6$
 *Henkilöstötutkimuksen toteuttaja vaihtui ja arviointiasteikko muuttui.

12/2017	12/2018	12/2019
3,6	-	70,9*

Vähemmistönä olevan sukupuolen osuus esimiehistä

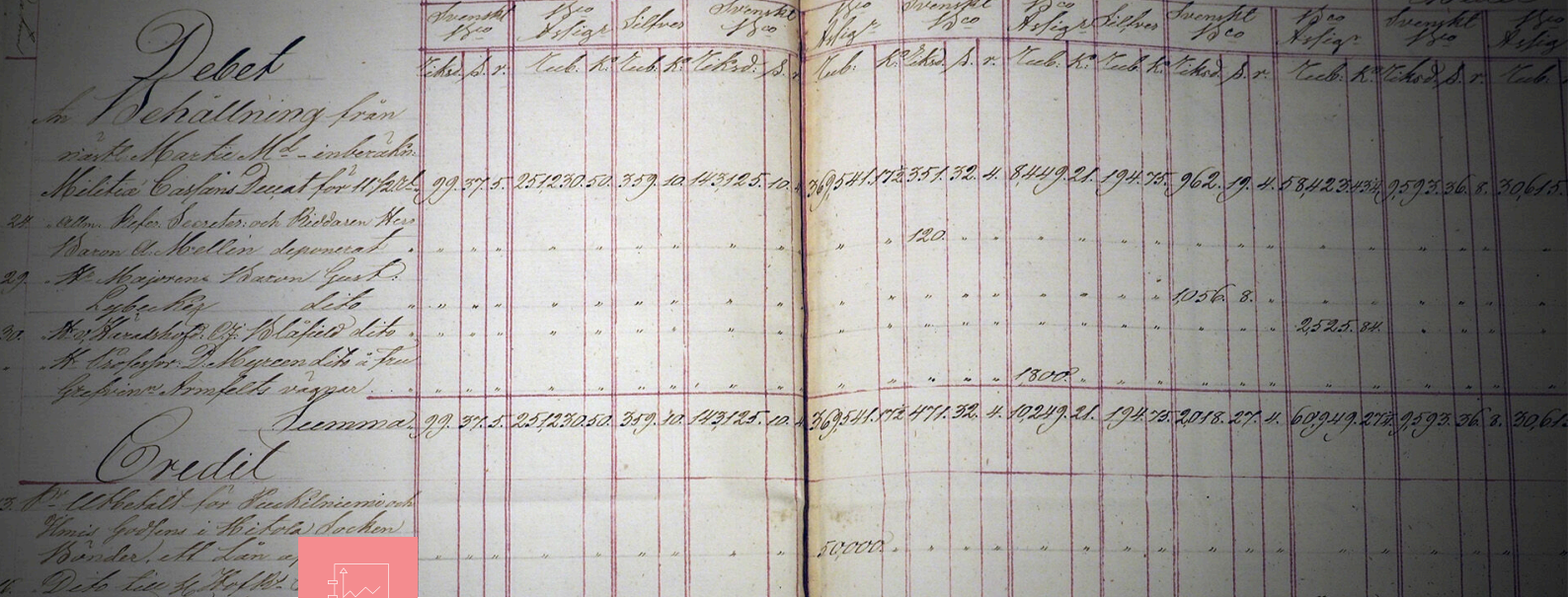
Tavoite Kasvava trendi

12/2017	12/2018	12/2019
36 %	34 %	42 %

Sairauspoissaolot

Tavoite Alle 3,5 %

12/2017	12/2018	12/2019
2,6 %	3,3 %	2,4 %

Tase

31.12.2019

Milj. euroa		31.12.2019	31.12.2018
VASTAAVAA			
1	Kulta ja kultasaamiset	2 135	1 767
2	Valuuttamääräiset saamiset euroalueen ulkopuolelta	7 932	7 116
	Saamiset Kansainväliseltä valuuttarahastolta (IMF)	1 961	1 905
	Pankkitalletukset, arvopaperisijoitukset ja muut valuuttamääräiset saamiset	5 971	5 211
3	Valuuttamääräiset saamiset euroalueelta	325	478
4	Euromääräiset saamiset euroalueen ulkopuolelta	227	777
5	Rahapoliittisiin operaatioihin liittyvät euromääräiset luotot euroalueen luottolaitoksille	4 648	8 648
6	Muut euromääräiset saamiset euroalueen luottolaitoksilta	1	4
7	Euromääräiset arvopaperit euroalueelta	47 789	48 182
	Rahapolitiikan harjoittamista varten pidettävät arvopaperit	45 946	45 496
	Muut arvopaperit	1 843	2 687

Milj. euroa		31.12.2019	31.12.2018
VASTAAVAA			
8	Eurojärjestelmän sisäiset saamiset	62 604	44 513
	Osuudet EKP:ssä	159	144
	Valuuttavarantojen siirtoja vastaavat saamiset	736	728
	Euroseteleiden kohdistamiseen eurojärjestelmän sisällä liittyvät nettosaamiset	4 908	4 035
	Muut saamiset eurojärjestelmän sisällä (netto)	56 800	39 606
9	Muut saamiset	591	760
	Euroalueen metallirahat	33	27
	Aineellinen ja aineeton käyttöomaisuus	111	118
	Muu vaihto-omaisuus	36	112
	Muut	411	503
	Yhteensä	126 250	112 246

Pyöristysten vuoksi yhteenlaskut eivät välttämättä täsmää.

Milj. euroa		31.12.2019	31.12.2018
VASTATTAVAA			
1	Liikkeessä olevat setelit	21 712	20 215
2	Rahapoliittisiin operaatioihin liittyvät euromääräiset velat euroalueen luottolaitoksille	90 403	76 933
	Sekkitilit (ml. vähimmäisvarantotalletukset)	65 127	61 719
	Yön yli -talletukset (talletusmahdollisuus)	25 276	15 214
3	Muut euromääräiset velat euroalueen luottolaitoksille	1	–
4	Euromääräiset velat muille euroalueella oleville	158	600

Milj. euroa		31.12.2019	31.12.2018
VASTATTAVAA			
5	Euromääräiset velat euroalueen ulkopuolelle	1 376	2 989
6	Valuuttamääräiset velat euroalueelle	–	–
7	Valuuttamääräiset velat euroalueen ulkopuolelle	–	–
8	IMF:n myöntämien erityisten nosto-oikeuksien vastaerä	1 468	1 446
9	Eurojärjestelmän sisäiset velat	–	–
10	Muut velat	47	72
11	Arvonmuutostilit	3 268	2 470
12	Varaukset	4 757	4 636
13	Oma pääoma ja rahastot	2 741	2 654
	Kantarahasto	841	841
	Vararahasto	1 900	1 813
14	Tilikauden voitto	320	230
	Yhteensä	126 250	112 246

Debet

Behållning från
riksbankens utlåning i inlånings
Medlet av Cassini Deput för 11/10/18
28. Utom. Koper, Secretar. och Biddaren New
Waran. An. Skollens depencat.
29. H. M. Majestats Thronens Gust.
Rybo. K. J.
30. H. M. Majestats. Ut. K. J. K. J. K. J.
H. M. Majestats. Ut. K. J. K. J. K. J.
H. M. Majestats. Ut. K. J. K. J. K. J.
H. M. Majestats. Ut. K. J. K. J. K. J.

Credit

Utbehållt för Resehilsmi. ut
Utbehållt för Resehilsmi. ut
Utbehållt för Resehilsmi. ut
Utbehållt för Resehilsmi. ut

Tuloslaskelma

31.12.2019

Milj. euroa		1.1.-31.12.2019	1.1.-31.12.2018
1	Korkotuotot	797	724
2	Korkokulut	-41	-27
3	KORKOKATE	755	697
4	Valuuttakurssierot	3	11
5	Arvopapereiden hintaerot	26	-90
6	Valuuttojen ja arvopapereiden arvostustappiot	-3	-31
7	Valuuttakurssi- ja hintaerovarauksen muutos	-24	41
	RAHOITUSKATE	757	628
8	Tuotot ja kulut palkkioista ja maksuista	-4	-4
9	Rahoitustulon netto-osuus	-293	-242
10	Varaus rahapolitiittisista operaatioista johtuvien tappioiden varalta	1	-2
11	Osuus EKP:n voitosta	7	5
12	Tuotot muista kantaosakkeista ja voitto-osuuksista	29	25

Milj. euroa		1.1.–31.12.2019	1.1.–31.12.2018
	KESKUSPANKKIERIEN KATE	497	410
13	Muut tuotot	42	35
	Toimintakulut	-114	-109
14	Henkilöstökulut	-54	-48
15	Eläkerahastomaksu	-10	-10
16	Hallinnolliset kulut	-35	-38
17	Poistot käyttöomaisuudesta	-9	-12
18	Setelien hankintakulut	-6	-2
19	Muut kulut	-0	-0
	TOIMINNALLINEN TULOS	425	335
	Eläkerahaston tulos	-	-
20	Eläkerahaston tuotot	30	30
21	Eläkerahaston kulut	-30	-30
22	Varausten muutos	-105	-105
23	TILIKAUDEN TULOS	320	230

Debet		Swenskt 1800	Kopierg	Sittnes	Swenskt 1800	Kopierg	Sittnes	Swenskt 1800	Kopierg	Sittnes	Swenskt 1800	Kopierg	Sittnes
Behållning från													
riktigt hvarskontroll - inventering													
Nöjdetta Caspers Deput för 11/2 1/2		99	27	5	2572	20	570	357	10	143	10	5	10
Allm. Koper Secretar och Bäckaren New													
Waran till Höllens deponeerat													
H. Myrrens Thacum Gust.													
Lybeckij													
H. Myrrens Thacum Gust.													
H. Myrrens Thacum Gust.													
H. Myrrens Thacum Gust.													
H. Myrrens Thacum Gust.													
Summan		99	27	5	2572	20	570	357	10	143	10	5	10
Credit													
Allm. Koper Secretar och Bäckaren New													
Waran till Höllens deponeerat													
H. Myrrens Thacum Gust.													
H. Myrrens Thacum Gust.													
H. Myrrens Thacum Gust.													
H. Myrrens Thacum Gust.													
H. Myrrens Thacum Gust.													
Summan													

Johtokunnan esitys voitonjaosta

25.2.2020

Johtokunta esittää pankkivaltuustolle, että Suomen Pankin voitto, 319 752 865,89 euroa, käytetään seuraavasti: Voitosta 131 752 865,89 euroa käytetään LSP 21 §:n 2 momentin perusteella vararahaston kartuttamiseen ja muu osa eli 188 000 000,00 euroa siirretään käytettäväksi valtion tarpeisiin.

Helsingissä 25. helmikuuta 2020

SUOMEN PANKIN JOHTOKUNTA

Marja Nykänen, varapuheenjohtaja

Tuomas Välimäki

Kimmo Virolainen

J. Jutta Koivisto

Debet		Suomen Pankki 1800	Kaspien 1800	Saksalaiset 1800	Suomalaiset 1800	Kaspien 1800	Saksalaiset 1800	Suomalaiset 1800	Kaspien 1800	Saksalaiset 1800	Suomalaiset 1800	Kaspien 1800	Saksalaiset 1800	Suomalaiset 1800
Schuldingen von														
Niederrheinische Provinzialbank für 11/2000		99	257	30	50	359	10	143	10	5	10	369	541	175
K. K. Hof- und Staats- und Bäder- und Wasserbau-Administration													120	
K. K. Hof- und Staats- und Bäder- und Wasserbau-Administration														1256
K. K. Hof- und Staats- und Bäder- und Wasserbau-Administration														2525
K. K. Hof- und Staats- und Bäder- und Wasserbau-Administration														1300
Summa		99	257	30	50	359	10	143	10	5	10	369	541	175
Credit														
K. K. Hof- und Staats- und Bäder- und Wasserbau-Administration														50000

Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet

31.12.2019

1. Yleiset laatimisperiaatteet

Suomen Pankki noudattaa EKP:n neuvoston hyväksymiä talousperusteisia kirjanpitoperiaatteita ja tekniikoita, ja tilinpäätökset laaditaan näiden yhdenmukaistettujen periaatteiden mukaisesti. Pankkivaltuusto vahvistaa Suomen Pankista annetun lain 11. pykälän mukaisesti pankin tilinpäätöksen perusteet johtokunnan esityksen perusteella.

Suomen Pankin tuloslaskelma sisältää myös Suomen Pankin eläkerahaston ja Finanssi- valvonnan tuotot ja kulut. EKP:n suuntaviivat yhdenmukaistetusta kirjanpidosta eivät säatele eläkerahaston kirjanpitoa.

2. Valuutta- ja kultamääräisten erien arvostaminen

Valuutta- ja kultamääräiset erät on tilinpäätöksessä muunnettu euroiksi käyttäen tilinpäätöspäivän kurseja. Erät on arvostettu valuuttakohtaisesti. Valuuttakursseista johtuva arvostusero käsitellään erillään arvopapereiden hintojen muutoksesta johtuvasta erosta. Realisoitumattomat voitot kirjataan taseen arvonmuutostileille. Realisoitumattomat tappiot kirjataan tuloslaskelmaan, jos ne ovat suuremmat kuin aikaisemmin taseen arvonmuutostileille kirjatut vastaavat realisoitumattomat arvostusvoitot. Tuloslaskelmaan kirjattuja realisoitumattomia tappioita ei peruuteta seuraavina tilikausina. Kullan hinnanmuutos- ja kurssimuutoserot käsitellään yhtenä eränä. Tilikauden aikana realisoituneiden valuuttakursivoittojen ja -tappioiden laskemisessa on käytetty päivittäisen nettokeskihinnan menetelmää. Tilinpäätöksessä käytetyt kurssit käyvät ilmi oheisesta taulukosta.

Valuutta	31.12.2019	31.12.2018
Yhdysvaltain dollari	1,1234	1,1450
Japanin jeni	121,9400	125,8500
Ruotsin kruunu	10,4468	10,2548
Sveitsin frangi	1,0854	1,1269
Englannin punta	0,8508	0,8945
Kanadan dollari	1,4598	1,5605
Eryityiset nosto-oikeudet (SDR)	0,8104	0,8228
Kulta	1 354,1040	1 120,9610

3. Arvopapereiden arvostus- ja jaksotusperiaatteet

Tuotot ja kulut kirjataan suoriteperusteisesti. Realisoituneet tuotot ja kulut kirjataan tuloslaskelmaan. Joukkovelkakirjalainojen hankintahinnan ja nimellisarvon erotus jaksotetaan niiden juoksuajalle. Joukkovelkakirjalainojen hintaeroista johtuvien voittojen ja tappioiden laskemisessa on käytetty arvopapereiden keskihinnan menetelmää.

Realisoitumattomat voitot kirjataan taseen arvonneuostileille. Realisoitumattomat tappiot kirjataan tuloslaskelmaan, jos ne ovat suuremmat kuin aikaisemmin taseen arvonneuostileille kirjatut vastaavat realisoitumattomat arvostusvoitot. Tuloslaskelmaan kirjattuja realisoitumattomia tappioita ei peruuteta seuraavina tilikausina. Sekä valuutta- että euromääräiset arvopaperit on arvostettu arvopaperilajeittain. Jos arvopaperilajista tai valuutasta kirjataan tilinpäätökseen realisoitumattomia tappioita, tämän arvopaperilajin keskihintaa tai valuutan nettokeskikurssia muutetaan vastaavasti ennen seuraavan tilikauden alkua.

Arvopapereiden takaisinmyyntisitoumukset eli käänteiset reposopimukset kirjataan taseeseen vakuudellisina talletuksina vastaavaa-puolelle. Arvopapereiden takaisinostositoumukset eli reposopimukset kirjataan taseeseen vakuudellisina luottoina vastattavaa-puolelle. Reposopimuksilla myydyt arvopaperit jäävät Suomen Pankin taseeseen.

Rahapolitiikan harjoittamista varten pidettävät arvopaperit

Rahapolitiikan harjoittamista varten pidettävät joukkovelkakirjalainat arvostetaan jaksotettuun hankintamenuon vähennettynä mahdollisella arvonalentumisella.

Muut kuin rahapolitiikan harjoittamista varten pidettävät arvopaperit

Jälkimarkkinakelpoiset arvopaperit ja vastaavat saamiset arvostetaan arvopaperikohtaisesti joko tilinpäätöspäivän markkinoiden keskihinnan tai tilinpäätöspäivän tuottokäyrän perusteella. Vuoden 2019 arvostuksessa on käytetty markkinoiden keskihintaa 31.12.2019.

Euroopan keskuspankin kirjanpitoa ja tilinpäätöstietoja koskevia suuntaviivoja tarkennettiin vuonna 2019 jälkimarkkinakelpoisten sijoitusrahastojen osalta.¹¹ Jälkimarkkinakelpoiset sijoitusrahastot arvostetaan markkinahintaan nettoperusteisesti (rahastokohtaisesti) eikä niiden taustalla olevien omaisuuserien perusteella, mutta edellytetään, että ne täyttävät tietyt ennalta määritetyt kriteerit, jotka liittyvät lähinnä Suomen Pankin vaikutusvaltaan rahaston päivittäisessä toiminnassa, rahaston oikeudelliseen asemaan ja sijoituksen kehityksen arviointiin. Eri jälkimarkkinakelpoisten sijoitusrahastojen arvostustuloksia ei nettouteta keskenään. Tarkennuksen seurauksena Suomen Pankin omistamat kiinteistörahastosijoitukset siirrettiin tase-erästä 9 ”Muu vaihto-omaisuus” tase-erään 7 ”Muut arvopaperit”. Kiinteistörahastojen arvostuskäytännössä ei tapahtunut muutosta. Ne arvostetaan viimeisimmän saatavilla olevan hinnan mukaan ja hinnan oikeellisuutta tarkastellaan vielä tilinpäätöksen jälkeen tammikuussa, jolloin rahastot toimittavat tilinpäätöspäivän hinnat.

4. EKPJ:n sisäisiä saamia ja velkoja koskevat kirjanpitoperiaatteet

Eurojärjestelmän sisäisiä saamia ja velkoja aiheutuu pääasiassa EU-maasta toiseen suoritettavista euro-määräisistä maksuista, joiden katteensierro suoritetaan keskuspankkirahassa. Maksujen alullepanijat ovat pääasiassa yksityisen sektorin toimijoita.

Katteensierro suoritetaan TARGET2-järjestelmässä²¹. Maksuista syntyy kahdenvälisiä saamia ja velkoja EU:n keskuspankkien toisilleen pitämällä TARGET2-tileillä. Nämä kahdenväliset saamiset ja velat nettoutetaan päivittäin niin, että EKP asettuu tapahtumassa kummankin osapuolen vastapuoleksi. Tämän jälkeen kullekin kansalliselle keskuspankille jää vain nettopositio EKP:hen nähden.

TARGET2-järjestelmään liittyvät EKP:hen kohdistuvat Suomen Pankin saamiset ja velat sekä muut eurojärjestelmän sisäiset euromääräiset saamiset ja velat (kuten ennakkovoitonjako kansallisille keskuspankeille ja rahoitustulon netto-osuus) esitetään Suomen Pankin taseessa yhtenä nettomääräisenä saamisena tai velkana erässä ”Muut saamiset eurojärjestelmän sisällä (netto)” tai ”Muut velat eurojärjestelmän sisällä (netto)”. EKPJ:n sisäiset euroalueen ulkopuolisten EU-maiden kansallisten keskuspankkien saamiset ja velat, jotka eivät liity TARGET2-järjestelmään, esitetään erässä ”Euromääräiset saamiset euroalueen ulkopuolelta” tai ”Euromääräiset velat euroalueen ulkopuolelle”.

Eurojärjestelmän sisäiset saamiset, jotka liittyvät Suomen Pankin osuuteen EKP:n pääomasta, esitetään erässä ”Osuudet EKP:ssä”. Tähän tase-erään sisältyvät i) kansallisten keskuspankkien maksamat osuudet EKP:n merkitystä pääomasta, ii) nettomäärät, jotka kansalliset keskuspankit ovat maksaneet, koska niiden osuudet EKP:n oman pääoman arvosta ³⁾ ovat suurentuneet kaikkien EKP:n pääoman jakoperusteen aiempien tarkistusten vuoksi, ja iii) EKPJ:n perussäännön artiklan 48.2 mukaiset osuudet sellaisten jäsenvaltioiden keskuspankeilta, joita koskeva poikkeus on kumottu.

Eurojärjestelmään liittymisen yhteydessä Suomen Pankki siirsi valuuttavarantoja EKP:lle. Siirrosta syntyneet eurojärjestelmän sisäiset saamiset ovat euromääräisiä, ja ne esitetään erässä ”Valuuttavarantojen siirtoja vastaavat saamiset.”

Nettosaaminen, joka syntyy euroseteleiden kohdistamisesta eurojärjestelmän sisällä, esitetään yhtenä omaisuuseränä erässä ”Euroseteleiden kohdistamiseen eurojärjestelmän sisällä liittyvät nettosaamiset” (ks. tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden kohta ”Liikkeessä olevat setelit”).

5. Käyttöomaisuutta koskevat arvostusperiaatteet

Käyttöomaisuus on arvostettu hankintahintaan poistoilla vähennettynä. Poistot lasketaan tasapoistomenetelmällä. Tasapoistot tehdään käyttöomaisuuden odotettuna taloudellisena käyttöaikana siten, että ne aloitetaan pääasiassa hankintaa seuraavan kalenterikuukauden alusta.

Vuonna 1999 taseeseen markkinahintaisina aktivoitujen rakennusten ja maa-alueiden vastaerä on arvonmuutostili. Näiden rakennusten poistot on kirjattu arvonmuutostiliä purkamalla siten, ettei niillä ole tulosvaikutusta.

Taloudelliset käyttöajat ovat seuraavat:

- tietokoneet, niihin liittyvät laitteet ja ohjelmistot sekä autot: 4 vuotta
- koneet ja kalusto: 10 vuotta
- rakennukset: 25 vuotta.

Käyttöomaisuus, jonka arvo on alle 10 000 euroa, poistetaan hankintavuonna.

6. Liikkeessä olevat setelit

EKP ja euroalueen kansalliset keskuspankit, jotka yhdessä muodostavat eurojärjestelmän, laskevat liikkeeseen euroseteleitä.⁴⁾ Liikkeessä olevien eurosetelien kokonaisarvo kohdistetaan keskuspankeille kunkin kuukauden viimeisenä pankkipäivänä setelien jakoperusteen mukaisesti.⁵⁾ EKP:lle on merkitty 8 prosentin osuus liikkeessä olevien eurosetelien kokonaisarvosta, ja loput 92 % on merkitty kansallisille keskuspankeille setelien jakoperusteen mukaisesti. Osuus ilmoitetaan taseen vastattavaa-puolella erässä ”Liikkeessä olevat setelit”. Kullekin kansalliselle keskuspankille setelien jakoperusteen mukaisesti kohdistetun eurosetelien osuuden arvon ja kyseisen keskuspankin tosiasiallisesti liikkeeseen laskemien eurosetelien arvon erotuksesta aiheutuu myös eurojärjestelmän sisäisiä saamia tai velkoja, joille maksetaan korkoa. Nämä korolliset⁶⁾ saamiset tai velat ilmoitetaan aluerässä ”Eurojärjestelmän sisäiset saamiset/velat: Eurosetelien kohdistamiseen eurojärjestelmän sisällä liittyvät nettosaamiset/-velat”. Suomen Pankin taseessa erä on vastaavaa-puolella.

Seteleistä saatava tulo jaetaan kansallisten keskuspankkien kesken suhteessa niiden EKP:n pääomasta maksamiin osuuksiin. Näistä eristä kertyvät korkotuotot ja -kulut selvitetään EKP:n tilien kautta, ja ne ovat osa korkokatetta.

7. EKP:n ennakkovoitonjako

EKP:n neuvosto on päättänyt, että EKP:n euroseteleistä saama tulo eli sille kohdistettu 8 % liikkeeseen laskettujen euroseteleiden kokonaisarvosta sekä EKP:n saama nettotulo a) arvo-paperimarkkinoita koskevan ohjelman (SMP), b) kolmannen katettujen joukkolainojen osto-ohjelman (CBPP3), c) omaisuusvakuudellisten arvopapereiden osto-ohjelman (ABSPP) ja d) julkisen sektorin velkapapereiden osto-ohjelman (PSPP) mukaisesti ostetuista arvopapereista maksetaan kokonaisuudessaan kansallisille keskuspankeille sinä tilikautena, jona se kertyy. Ellei EKP:n neuvosto muuta päättä, EKP jakaa tulon tilikautta seuraavan vuoden tammikuussa ennakkovoitonjakona.⁷⁾ Tulo jaetaan kokonaisuudessaan, mikäli se ei ylitä EKP:n nettovoittoa kyseiseltä vuodelta tai EKP:n neuvosto ei päättä, että tulo siirretään kokonaan tai osittain taloudellisten riskien varalta tehtävään varaukseen.

EKP:n neuvosto voi myös päättää, että euroseteleiden liikkeeseenlaskuun ja käsittelyyn liittyvät kulut vähennetään liikkeessä olevista euroseteleistä saaduista tuotoista, jotka jaetaan tammikuussa ennakkovoitonjakona. Kansallisille keskuspankeille jaettu määrä ilmoitetaan tuloslaskelman erässä ”Tuotot muista kantaosakkeista ja voitto-osuuksista”.

EKP:n pääomaan sovellettava jakoperuste 1.1.2019	EKPJ, pääoma- avain, %	Eurojärjestelmä, pääoma- avain, %
Belgian keskuspankki	2,5280	3,6313
Saksan keskuspankki	18,3670	26,3827
Viron keskuspankki	0,1968	0,2827
Irlannin keskuspankki	1,1754	1,6884
Kreikan keskuspankki	1,7292	2,4839
Espanjan keskuspankki	8,3391	11,9784
Ranskan keskuspankki	14,2061	20,4059
Italian keskuspankki	11,8023	16,9530
Kyproksen keskuspankki	0,1503	0,2159
Latvian keskuspankki	0,2731	0,3923
Liettuan keskuspankki	0,4059	0,5830
Luxemburgin keskuspankki	0,2270	0,3261
Maltan keskuspankki	0,0732	0,1051
Alankomaiden keskuspankki	4,0677	5,8429
Itävallan keskuspankki	2,0325	2,9195
Portugalin keskuspankki	1,6367	2,3510
Slovenian keskuspankki	0,3361	0,4828
Slovakian keskuspankki	0,8004	1,1497
Suomen Pankki	1,2708	1,8254
Eurojärjestelmä yhteensä	69,6176	100,0000
Bulgarian keskuspankki	0,8511	
Tsekin keskuspankki	1,6172	
Tanskan keskuspankki	1,4986	

EKP:n pääomaan sovellettava jakoperuste 11.2019	EKPJ, pääoma- avain, %	Eurojärjestelmä, pääoma- avain, %
Kroatian keskuspankki	0,5673	
Unkarin keskuspankki	1,3348	
Puolan keskuspankki	5,2068	
Romanian keskuspankki	2,4470	
Ruotsin keskuspankki	2,5222	
Englannin Pankki	14,3374	
Euroalueeseen kuulumattomat kansalliset keskuspankit yhteensä	30,3824	
Yhteensä	100,0000	

8. Eläkerahasto

Vuonna 2001 tehtiin päätökset Suomen Pankin eläkevastuun hoitamisesta pankin taseessa olevan eläkerahaston avulla. Vuoden 2002 alussa voimaan tulleen järjestelyn tarkoituksena oli huolehtia Suomen Pankin henkilöstön eläketurvan kattamiseen liittyvien varojen tuottavasta sijoittamisesta. Vuodesta 2017 alkaen eläkerahaston sijoitusomaisuutta on hallinnoitu osana Suomen Pankin rahoitusvarallisuutta, ja sen varat sisältyvät Suomen Pankin taseeseen. Suomen Pankin eläkerahastosta laaditaan erillinen vuosikertomus.

Eläkerahaston kiinteistöt ovat taseessa siirtohetken mukaisessa arvossaan vuosipoistot vähennettyinä. Siltä osin kuin rakennusten tasearvo on katettu arvonkorotuksella, vastaavat poistot kirjataan arvonkorotusta purkamalla siten, että poistoilla ei ole tulosvaikutusta.

9. Varausten kirjaamisen periaatteet

Tilinpäätöksessä voidaan tehdä varauksia, jos se pankin rahastojen reaaliarvon turvaamiseksi taikka valuuttakurssien tai arvopaperien markkinahintojen muutoksista aiheutuvien tuloksen vaihtelujen tasaamiseksi on tarpeen. Tilinpäätöksessä voidaan tehdä myös pankin eläkevastuun kattamiseksi tarpeellisia varauksia.

10. Taseen ulkopuoliset vastuut

Taseen ulkopuolisista eristä aiheutuvat voitot ja tappiot käsitellään samalla tavalla kuin taseessa olevista eristä aiheutuneet voitot ja tappiot. Valuuttatermiinit otetaan huomioon laskettaessa valuuttaposition nettokeskihintaa.

11. Muutokset tilinpäätöksen laatimisperiaatteissa

Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet eivät ole muuttuneet tilikauden 2019 aikana.

-
- 1) EKP:n suuntaviivat (EU) 2019/2217, annettu 28 päivänä marraskuuta 2019, kirjanpitoa ja tilinpäätöstietojen antamista koskevista oikeussäännöistä Euroopan keskuspankkijärjestelmässä annettujen suuntaviivojen (EU) 2016/2249 muuttamisesta (EKP/2019/34), EUVL L 332, 23.12.2019, s. 184.
 - 2) Euroopan laajuinen automatisoitu reaaliaikainen bruttomaksujärjestelmä (Trans-European Automated Real-time Gross settlement Express Transfer).
 - 3) Oman pääoman arvolla tarkoitetaan EKP:n vararahastojen, arvonmuutostilien sekä vararahastoja vastaavien varausten kokonaismäärää, josta vähennetään mahdolliset edellisiltä tilikaudelta siirretyt tappiot. Jos pääoman jakoperustetta tarkistetaan tilikauden aikana, oman pääoman arvoon sisältyy myös tarkistukseen mennessä kertynyt EKP:n nettovoitto tai -tappio.
 - 4) Euroopan keskuspankin päätös, annettu 13. päivänä joulukuuta 2010, euroseteleiden liikkeeseenlaskusta (EKP/2010/29). EUVL L 35, 9.2.2011, s. 26.
 - 5) Setelien jakoperusteella tarkoitetaan prosenttiosuuksia, jotka saadaan, kun otetaan huomioon EKP:n osuus liikkeeseen laskettujen euroseteleiden kokonaismäärästä ja sovelletaan merkityn pääoman jakoperustetta kansallisten keskuspankkien osuuteen tästä kokonaismäärästä.
 - 6) Euroopan keskuspankin päätös (EU) 2016/2248, annettu 3 päivänä marraskuuta 2016, niiden jäsenvaltioiden kansallisten keskuspankkien, joiden rahayksikkö on euro, rahoitustulon jakamisesta (uudelleenlaadittu) (ECB/2016/36).
 - 7) EKP:n päätös (EU) 2015/298, annettu 15 päivänä joulukuuta 2014, EKP:n tulon väliaikaisesta jakamisesta (uudelleenlaadittu) (EKP/2014/57), EUVL L 53, 25.2.2015, s. 24, sellaisena kuin se on muutettuna.

Debet	Swedish	Swedish	Swedish	Swedish	Swedish	Swedish	Swedish	Swedish	Swedish	Swedish	Swedish	Swedish	Swedish	Swedish	Swedish	Swedish	Swedish	Swedish	Swedish	Swedish	Swedish
Behållning från	99 37 5	2512 30 50	357 10	14 31 0 5	10	26 9 54 1	192 55 7	52 4	8 44 9 21	194 75	96 19 4	58 42 3 4	7 2	95 9 3	36 8	30 6 1					
Summa	99 37 5	2512 30 50	357 10	14 31 0 5	10	26 9 54 1	192 55 7	52 4	8 44 9 21	194 75	96 19 4	58 42 3 4	7 2	95 9 3	36 8	30 6 1					

Taseen liitetiedot

31.12.2019

Vastaavaa

1. Kulta ja kultasaamiset

Suomen Pankilla on 1 576 487 troyunssia kultaa (1 troyunssi = 31,103 g), joka on tilinpäätöksessä arvostettu markkinahintaan. Vuoden 1999 alussa Suomen Pankki, kuten muutkin eurojärjestelmän kansalliset keskuspankit, siirsi noin 20 % kullastaan EKP:lle.

Kulta	31.12.2019	31.12.2018
Määrä (milj. troyunssia)	1,6	1,6
Hinta troyunssilta (EUR)	1 354,1	1 121,0
Arvo markkinahintaan (milj. EUR)	2 134,7	1 767,2
Markkina-arvon muutos (milj. EUR)	367,5	61,6

2. Valuuttamääräiset saamiset euroalueen ulkopuolelta

Tase-erässä ovat valuuttavarantoon luettavat valuuttasaamiset euroalueen ulkopuolelta sekä SDR-määräiset saamiset Kansainväliseltä valuuttarahastolta (IMF).

2.1 Saamiset kansainväliseltä valuuttarahastolta (IMF)

Saamiset Kansainväliseltä valuuttarahastolta (IMF) eriteltyinä	31.12.2019		31.12.2018	
	Milj. EUR	Milj. SDR	Milj. EUR	Milj. SDR
Varanto-osuus IMF:ssä	494,5	400,7	417,9	343,8
Erityiset nosto-oikeudet	1 387,5	1 124,5	1 363,4	1 121,8
Muut saamiset IMF:ltä	79,0	64,3	124,0	102,0
Yhteensä	1 961,0	1 589,5	1 905,3	1 567,6

Euron ja SDR:n välisen kurssin kehitys tilikausina 2018 ja 2019	2019	2018
Maaliskuun loppu	0,8092	0,8474
Kesäkuun loppu	0,8186	0,8282
Syyskuun loppu	0,7996	0,8297
Joulukuun loppu	0,8104	0,8228

Suomen jäsenosuuden kokonaismäärä valuuttarahastossa on 2 410,6 milj. SDR. Varanto-osuus on se osuus Suomen Pankin jäsenosuudesta, joka on maksettu IMF:lle valuuttana. Toinen osa jäsenosuudesta on maksettu aikoinaan markkoina. Tämän osan valuuttarahasto on lainannut takaisin Suomen Pankille. Markkoina maksetun jäsenosuuden nettovaikutus Suomen Pankin taseessa on nolla, sillä edellä mainittu saaminen ja velka ovat samassa taseerässä.

Suomen Pankin erityisten nosto-oikeuksien (Special Drawing Rights, SDR) määrä on 1 387,5 milj. euroa. Erityiset nosto-oikeudet ovat IMF:n luomaa valuuttavarantoa, jonka rahasto on jakanut jäsenmailleen. Erityisiä nosto-oikeuksia käytetään valuuttakaupoissa normaalien valuuttojen tapaan. Erän arvo muuttuu valuuttarahaston jäsenmaiden välisten valuuttakauppojen seurauksena. Lisäksi erän suuruuteen vaikuttavat saadut ja maksetut korot sekä voitto-osuus IMF:ssä.

Yhteensä Suomen Pankin saamiset Kansainväliseltä valuuttarahastolta ovat 1 961,0 milj. euroa.

2.2 Pankkitalletukset, arvopaperisijoitukset ja muut valuuttamääräiset saamiset

Tase-erä sisältää valuuttamääräiset talletukset, arvopaperisijoitukset ja muut valuuttamääräiset saamiset euroalueen ulkopuolelta.

Valuuttamääräiset saamiset euroalueen ulkopuolelta eriteltyinä	31.12.2019	31.12.2018	Muutos
	Milj. EUR	Milj. EUR	Milj. EUR
Talletukset	101,5	108,3	-6,8
Kuponkipaperit	4 954,4	4 408,0	546,4
Diskonttopaperit	2,9	–	2,9
Muut saamiset	911,8	694,4	217,4
Yhteensä	5 970,6	5 210,8	759,8

Euroalueen ulkopuolisten valuuttamääräisten arvopapereiden valuuttajakauma

Valuutta	31.12.2019		31.12.2018	
	Milj. EUR	%	Milj. EUR	%
Englannin punta	490,1	9,9	463,4	10,5
Yhdysvaltain dollari	4 279,9	86,3	3 773,0	85,6
Japanin jeni	187,2	3,8	171,6	3,9
Yhteensä	4 957,3	100,0	4 408,0	100,0

Euroalueen ulkopuolisten valuuttamääräisten arvopapereiden jäljellä oleva juoksu-aika

Maturiteetti	31.12.2019		31.12.2018	
	Milj. EUR	%	Milj. EUR	%
Alle 1 vuosi	759,0	15,3	657,0	14,9
Yli 1 vuosi	4 198,3	84,7	3 751,0	85,1
Yhteensä	4 957,3	100,0	4 408,0	100,0

3. Valuuttamääräiset saamiset euroalueelta

Tase-erässä ovat valuuttamääräiset talletukset ja arvopaperit sekä muut valuuttamääräiset saamiset euroalueelta.

Euroalueen sisäiset valuuttamääräiset saamiset eriteltyinä	31.12.2019	31.12.2018	Muutos
	Milj. EUR	Milj. EUR	Milj. EUR
Kuponkipaperit	332,8	538,0	-205,2
Muut saamiset	-8,1	-59,7	51,6
Yhteensä	324,7	478,3	-153,6

Euroalueen sisäisten valuuttamääräisten arvopapereiden valuuttajakauma

Valuutta	31.12.2019		31.12.2018	
	Milj. EUR	%	Milj. EUR	%
Englannin punta	185,8	55,8	146,5	27,2
Yhdysvaltain dollari	147,0	44,2	391,5	72,8
Yhteensä	332,8	100,0	538,0	100,0

Euroalueen sisäisten valuuttamääraisten arvopapereiden jäljellä oleva juoksuaika

Maturiteetti	31.12.2019		31.12.2018	
	Milj. EUR	%	Milj. EUR	%
Alle 1 vuosi	124,6	37,4	322,0	59,8
Yli 1 vuosi	208,2	62,6	216,0	40,2
Yhteensä	332,8	100,0	538,0	100,0

4. Euromääräiset saamiset euroalueen ulkopuolelta

Tase-erä sisältää euroalueen ulkopuolisia eurotalletuksia, euroalueen ulkopuolella liikkeeseen laskettuja arvopapereita sekä muita euromääräisiä saamisia.

Euromääräiset saamiset euroalueen ulkopuolelta	31.12.2019	31.12.2018	Muutos
	Milj. EUR	Milj. EUR	Milj. EUR
Talletukset	–	19,1	-19,1
Kuponkipaperit	226,8	753,9	-527,1
Muut saamiset	–	4,4	-4,4
Yhteensä	226,8	777,3	-550,5

Euroalueen ulkopuolisten euomääräisten arvopapereiden jäljellä oleva juoksuaika				
	31.12.2019		31.12.2018	
Maturiteetti	Milj. EUR	%	Milj. EUR	%
Alle 1 vuosi	47,0	20,7	282,4	37,5
Yli 1 vuosi	179,8	79,3	471,4	62,5
Yhteensä	226,8	100,0	753,9	100,0

5. Rahapoliittisiin operaatioihin liittyvät euomääräiset luotot euroalueen luottolaitoksille

Tase-erä sisältää rahapolitiikassa käytettävät instrumentit, joiden avulla Suomen Pankki toteuttaa rahapolitiikkaa osana eurojärjestelmää. Erä muodostuu korkoa sisältävistä luotoista suomalaisille luottolaitoksille, ja sen suuruus määräytyy suomalaisten luottolaitosten likviditeettitarpeen perusteella.

Koko eurojärjestelmän saamiset rahapoliittisista operaatioista ovat 624 233 milj. euroa, josta Suomen Pankin taseessa on 4 648,3 milj. euroa. Perussäännön artiklan 32.4 mukaisesti eurojärjestelmän kansalliset keskuspankit jakavat rahapoliittisiin operaatioihin liittyvät riskit, mikäli ne toteutuvat, täysimääräisesti ja suhteessa osuuksiinsa EKP:n merkityn pääoman jakoperusteesta. Tappioita voi syntyä ainoastaan, jos vastapuoli menee vararikoon eikä kyseisen vastapuolen toimittamien vakuuksien realisointi tuota riittävästi varoja. Riskejä, jotka aiheutuvat mahdollisista kansallisten keskuspankkien harkinnanvaraisesti hyväksymistä erityisvakuuksista, ei EKP:n neuvoston päätöksen nojalla jaeta.

5.1 Perusrahoitusoperaatiot

Perusrahoitusoperaatiot ovat viikoittain toteutettavia likviditeettiä lisääviä käänteisoperaatioita, joiden maturiteetti on yksi viikko. Ne toteutetaan kiinteäkorkoisina huutokauppoina. Perusrahoitusoperaatiot ovat keskeisessä osassa pyrittäessä vaikuttamaan korkoihin ja hallitsemaan markkinoiden likviditeettitilannetta sekä viestittäessä rahapolitiikan mitoituksista.

5.2 Pitempiaikaiset rahoitusoperaatiot

Näissä operaatioissa vastapuolille tarjotaan pitempiaikaista rahoitusta. Vuonna 2019 pitempiaikaisia rahoitusoperaatioita toteutettiin yhden pitoajanjakson mittaisina sekä 3–48 kuukauden mittaisina. Operaatiot toteutettiin kiinteäkorkoisina huutokauppoina, joissa tehdyt tarjoukset hyväksyttiin täysimääräisesti.

EKP:n neuvosto päätti vuonna 2016 toisesta kohdennettujen pitempiäikaisten rahoitusoperaatioiden sarjasta (TLTRO II), johon sisältyi neljä operaatiota. Operaatioiden maturiteetti on neljä vuotta, ja rahoitusta oli mahdollista alkaa maksaa takaisin kahden vuoden jälkeen. Lisäksi EKP:n neuvosto päätti vuonna 2019 kolmannesta kohdennettujen pitempiäikaisten rahoitusoperaatioiden sarjasta (TLTRO III), johon sisältyy seitsemän neljännesvuosittain toteutettavaa operaatiota. Niiden maturiteetti on kolme vuotta, ja rahoitusta on mahdollista alkaa maksaa takaisin kahden vuoden jälkeen. EKP:n neuvoston päätösten mukaan kolmannen sarjan rahoitusoperaatioihin sovellettava lopullinen korko voi olla alimmillaan kunkin operaation voimassaoloajalta laskettu keskimääräinen talletuskorko. Koska lopullinen korko selviää vasta vuonna 2021 eikä sitä voi luotettavasti ennakoida, korkona vuodelta 2019 on käytetty varovaisuusperiaatteen mukaisesti talletusmahdollisuuden korkoa.

5.3 Käänteiset hienosäätöoperaatiot

Käänteisillä hienosäätöoperaatioilla pyritään hallitsemaan markkinoiden likviditeettitilannetta ja vaikuttamaan korkoihin. Niiden tarkoituksena on erityisesti tasoittaa markkinoiden odottamattomien heilahtelujen vaikutusta korkoihin. Näitä operaatioita toteutetaan tarvittaessa.

5.4 Käänteiset rakenteelliset operaatiot

Käänteiset rakenteelliset operaatiot ovat vakiohuutokauppoina toteutettavia käänteisiä avomarkkinaoperaatiota, joiden avulla eurojärjestelmä voi säädellä rakenteellista likviditeetti-asemaansa rahoitussektoriin nähden.

5.5 Maksuvalmiusluotot

Maksuvalmiusluoton avulla vastapuolet voivat saada kansallisilta keskuspankeilta yön yli-likviditeettiä ennalta määrätyllä korolla hyväksytyjä vakuuksia vastaan.

5.6 Vakuuksien muutospyyntöihin liittyvät luotot

Erä sisältää vastapuolille suoritettut käteismaksut tilanteissa, joissa vastapuolen toimittamien vakuuksien markkina-arvo ylittää määritetyn kynnsarvon eli avoinna olevista rahapoliittisista operaatioista aiheutuvan tarpeen.

Rahapoliittisiin operaatioihin liittyvät euromääräiset luotot euroalueen luottolaitoksille	31.12.2019 Milj. EUR	31.12.2018 Milj. EUR	Muutos Milj. EUR
Perusrahoitusoperaatiot	–	–	–
Pitempiaikaiset rahoitusoperaatiot	4 648,3	8 648,3	-4 000,0
Käänteiset hienosäätöoperaatiot	–	–	–
Käänteiset rakenteelliset operaatiot	–	–	–
Maksuvalmiusluotot	–	–	–
Vakuuksien muutospyyntöihin liittyvät luotot	–	–	–
Yhteensä	4 648,3	8 648,3	-4 000,0

6. Muut euromääräiset saamiset euroalueen luottolaitoksilta

Tase-erässä ovat eurotalletukset sekä tilit euroalueen luottolaitoksissa.

Muut euromääräiset saamiset euroalueen luottolaitoksilta	31.12.2019 Milj. EUR	31.12.2019 Milj. EUR	Muutos Milj. EUR
Sekkitilit	0,6	0,0	0,5
Takaisinmyyntisopimukset	–	–	–
Hätärahoituksena annettu maksuvalmiusapu	–	–	–
Muut saamiset	–	3,8	-3,8
Yhteensä	0,6	3,8	-3,3

EKP:n neuvosto päätti 17.5.2017 julkistaa hätärahoitusta koskevan sopimuksen EKP:n verkkosivuilla avoimuuden lisäämiseksi. Sopimus korvaa verkkosivuilla hätärahoitusta koskevan menettelykuvauksen, joka julkistettiin lokakuussa 2013. Sopimuksen julkistamisesta kertova lehdistötiedote on luettavissa osoitteessa <http://www.ecb.europa.eu/press/pr/date/2017/html/ecb.pr170619.en.html>.

7. Euromääräiset arvopaperit euroalueelta

Jotta rahapolitiikan harjoittamista varten pidettävät arvopaperit voidaan ilmoittaa erikseen, erä ”Euromääräiset arvopaperit euroalueelta” on jaettu kahteen osaan: ”Rahapolitiikan harjoittamista varten pidettävät arvopaperit” ja ”Muut arvopaperit”.

7.1 Rahapolitiikan harjoittamista varten pidettävät arvopaperit

31.12.2019 erään sisältyivät arvopaperit, jotka Suomen Pankki on hankkinut osana kolmea katettujen joukkolainojen osto-ohjelmaa ¹⁾, arvopaperimarkkinoita koskevaa ohjelmaa (SMP) ²⁾, julkisen sektorin velkapapereiden osto-ohjelmaa (PSPP) ³⁾ ja yrityssektorin velkapapereiden osto-ohjelmaa (CSPP) ⁴⁾.

Ensimmäisessä katettujen joukkolainojen osto-ohjelmassa (CBPP1) joukkolainaostot saatiin päätökseen 30.6.2010, ja toinen katettujen joukkolainojen osto-ohjelma (CBPP2) päättyi 31.10.2012. EKP:n neuvosto päätti lopettaa ostot arvopaperimarkkinoita koskevassa ohjelmassa (SMP) 6.9.2012.

Eurojärjestelmä aloitti 1.11.2019 uudelleen arvopaperien nettomääräiset ostot omaisuuserien osto-ohjelmassa. ⁵⁾ Ostoja tehdään keskimäärin 20 mrd. eurolla kuukaudessa. Kymmenen kuukauden ajan (vuoden 2018 lopusta) eurojärjestelmä oli ainoastaan sijoittanut uudelleen omaisuuserien eräänymisen vuoksi takaisin maksetun pääoman. EKP:n neuvosto odottaa ostojen jatkuvan niin kauan kuin on tarpeen ohjauksorkojen elvyttävän vaikutuksen vahvistamiseksi ja päättyvän hieman ennen kuin ohjauksorkoja aletaan nostaa. Myös pääoman uudelleensijoituksia aiotaan jatkaa täysimääräisesti vielä pidemmän aikaa sen jälkeen, kun EKP:n neuvosto alkaa nostaa EKP:n ohjauksorkoja, ja joka tapauksessa niin kauan kuin on tarpeen suotuisan likviditeettitilanteen ja vahvasti kasvua tukevan rahapolitiikan ylläpitämiseksi.

Osto-ohjelmissa hankitut arvopaperit arvostetaan jaksotetun hankintahinnan perusteella ja vähennettynä mahdollisella arvon alentumisella (ks. tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden kohta ”Arvopapereiden arvostus- ja jaksotusperiaatteet”).

Seuraavassa on esitetty Suomen Pankin hallussa olevien arvopaperien jaksotettu hankintahinta sekä vertailun vuoksi myös niiden markkina-arvo, jota ei kirjata taseeseen eikä tuloslaskelmaan. ⁶⁾

Rahapolitiikan harjoittamista varten pidettävät arvopaperit	31.12.2019		31.12.2018		Muutos	
	Milj. EUR Tasearvo	Milj. EUR Markkina-arvo	Milj. EUR Tasearvo	Milj. EUR Markkina-arvo	Milj. EUR Tasearvo	Milj. EUR Markkina-arvo
Ensimmäinen katettujen joukkolainojen osto-ohjelma (CBPP1)	-	-	-	-	-	-
Toinen katettujen joukkolainojen osto-ohjelma (CBPP2)	15,0	16,2	97,0	99,0	-82,1	-82,8
Kolmas katettujen joukkolainojen osto-ohjelma (CBPP3)	7 409,2	7 563,2	6 697,3	6 760,2	711,9	803,0
Arvopaperimarkkinoita koskeva ohjelma (SMP)	617,4	668,5	1 079,9	1 159,3	-462,5	-490,8
Julkisen sektorin velkapapereiden osto-ohjelma (PSPP valtio)	28 629,7	30 038,8	28 308,3	28 673,0	321,4	1 365,8
Julkisen sektorin velkapapereiden osto-ohjelma (ns. PSPP supra)	3 017,0	3 176,6	3 175,9	3 194,1	-158,8	-17,5
Yrityssektorin velkapapereiden osto-ohjelma (CSPP)	6 257,9	6 491,5	6 137,3	6 080,9	120,6	410,6
Yhteensä	45 946,2	47 954,8	45 495,6	45 966,5	450,6	1 988,3

EKP:n neuvosto arvioi osto-ohjelmissä hankittuihin arvopapereihin liittyvät taloudelliset riskit säännöllisesti. Vuosittaiset arvonalentumistestit tehdään vuoden lopun tietojen perusteella, ja ne hyväksyy EKP:n neuvosto. Testeissä arvioidaan ohjelmakohtaisesti tapahtumia, jotka voivat johtaa arvopapereiden arvon alentumiseen.

SMP-, CBPP3- ja CSPP-ohjelmissa sekä PSPP-ohjelman ostoissa monikansallisilta laitoksilta (ns. supra) hankituista arvopapereista mahdollisesti aiheutuvat tappiot jaetaan toteutuessaan EKPJ:n perussäännön artiklan 32.4 mukaisesti kokonaan eurojärjestelmän keskuspankkien kesken suhteessa niiden maksamiin osuuksiin EKP:n pääomasta. CSPP-salkussa tehtyjen arvonalentumistestien perusteella EKP:n neuvosto katsoi aiheelliseksi pitää edelleen puskurin rahapoliittisista operaatioista vuonna 2019 aiheutuneiden luottoriskien varalta (ks. liitetietojen kohta ”Varaukset”).

CBPP3-ohjelmassa ostettuja arvopapereita koskevan vuoden 2019 lopun arvonalentumistestin yhteydessä EKP:n neuvosto totesi arvonalentumisriskiksi sen, että erään luottolaitoksen vuonna 2019 jatkuneet merkittävät taloudelliset vaikeudet olisivat saattaneet johtaa kyseisen laitoksen liikkeeseen laskemien arvopaperien arvon alentumiseen. Koska EKP:n neuvosto kuitenkin katsoi, että arvonalentumisriski ei ollut vaikuttanut odotettuihin tuleviin kassavirtoihin, Suomen Pankki ei kirjannut vuoden lopussa arvonalentumistappioita kyseisiä arvopapereista, jotka oli hankittu kolmannessa katettujen joukkolainojen osto-ohjelmassa. Myöskään muista ohjelmassa hankituista arvopapereista ei kirjattu arvonalentumistappioita.

Seuraavassa taulukossa esitetään ohjelmakohtaisesti eurojärjestelmän kansallisten keskuspankkien hallussa oleva ostettujen arvopaperien määrä ja niistä Suomen Pankin taseessa oleva osuus.

Rahapolitiikan harjoittamista varten pidettävät arvopaperit	Eurojärjestelmän kansallisten keskuspankkien hallussa		Suomen Pankin taseessa	
	31.12.2019 Milj. EUR	31.12.2018 Milj. EUR	31.12.2019 Milj. EUR	31.12.2018 Milj. EUR
Arvopaperimarkkinoita koskeva ohjelma (SMP)	44 215,8	67 654,0	617,4	1 079,9
Kolmas katettujen joukkolainojen osto-ohjelma (CBPP3)	241 933,8	240 655,9	7 409,2	6 697,3
Julkisen sektorin velkapapereiden osto-ohjelma (PSPP supra)	225 169,2	224 506,5	3 017,0	3 175,8
Yrityssektorin velkapapereiden osto-ohjelma (CSPP)	184 505,4	178 050,3	6 257,9	6 137,3
Yhteensä	695 824,2	710 866,7	17 301,5	17 090,3

7.2 Muut arvopaperit

Tase-erä sisältää euroalueella liikkeeseen lasketut kuponki- ja diskonttopaperit sekä rahasto-osuudet.

Muut euroalueen sisäiset euromääräiset arvopaperit eriteltyinä	31.12.2019	31.12.2018	Muutos
	Milj. EUR	Milj. EUR	Milj. EUR
Kuponkipaperit	528,7	1 554,1	-1 025,4
Diskonttopaperit	110,0	377,1	-267,1
Rahastosijoitukset	1 204,0	755,4	448,6
Yhteensä	1 842,7	2 686,6	-843,9

Muiden euroalueen sisäisten euromääräisten arvopapereiden jäljellä oleva juoksu-aika	31.12.2019		31.12.2018	
Maturiteetti	Milj. EUR	%	Milj. EUR	%
Alle 1 vuosi	233,2	36,5	1 210,3	62,7
Yli 1 vuosi	405,4	63,5	720,9	37,3
Yhteensä	638,7	100,0	1 931,2	100,0

Rahastosijoitusten kasvusta 72,4 milj. euroa liittyy kiinteistörahastojen siirtoon tase-erästä 9 ”Muut saamiset” (osakkeet ja osuudet).

8. Eurojärjestelmän sisäiset saamiset

8.1 Osuudet EKP:ssä

EKP:n pääomaan sovellettava jakoperuste	31.12.2018 asti, %	1.1.2019 alkaen, %
Belgian keskuspankki	2,4778	2,5280
Saksan keskuspankki	17,9973	18,3670
Viron keskuspankki	0,1928	0,1968
Irlannin keskuspankki	1,1607	1,1754
Kreikan keskuspankki	2,0332	1,7292
Espanjan keskuspankki	8,8409	8,3391
Ranskan keskuspankki	14,1792	14,2061
Italian keskuspankki	12,3108	11,8023
Kyproksen keskuspankki	0,1513	0,1503
Latvian keskuspankki	0,2821	0,2731
Liettuan keskuspankki	0,4132	0,4059
Luxemburgin keskuspankki	0,2030	0,2270
Maltan keskuspankki	0,0648	0,0732
Alankomaiden keskuspankki	4,0035	4,0677
Itävallan keskuspankki	1,9631	2,0325
Portugalin keskuspankki	1,7434	1,6367
Slovenian keskuspankki	0,3455	0,3361
Slovakian keskuspankki	0,7725	0,8004
Suomen Pankki	1,2564	1,2708
Eurojärjestelmä yhteensä	70,3915	69,6176
Bulgarian keskuspankki	0,8590	0,8511

EKP:n pääomaan sovellettava jakoperuste	31.12.2018 asti, %	1.1.2019 alkaen, %
Tsekin keskuspankki	1,6075	1,6172
Tanskan keskuspankki	1,4873	1,4986
Kroatian keskuspankki	0,6023	0,5673
Unkarin keskuspankki	1,3798	1,3348
Puolan keskuspankki	5,1230	5,2068
Romanian keskuspankki	2,6024	2,4470
Ruotsin keskuspankki	2,2729	2,5222
Englannin Pankki	13,6743	14,3374
Euroalueeseen kuulumattomat kansalliset keskuspankit yhteensä	29,6085	30,3824
Yhteensä	100,0000	100,0000

EKPJ:n perussäännön artiklan 28 nojalla ainoastaan EKPJ:n kansalliset keskuspankit voivat merkitä EKP:n pääomaa. Merkinnässä sovellettavat osuudet määritetään EKPJ:n perussäännön artiklan 29 mukaisesti, ja ne tarkistetaan joka viides vuosi tai aina, kun EKPJ:n kokoonpanon muuttuu.

Suomen Pankin taseessa tähän erään sisältyvät i) kansallisten keskuspankkien maksamat osuudet EKP:n merkitystä pääomasta, ii) nettomäärät, jotka Suomen Pankki on maksanut, koska sen osuus EKP:n oman pääoman arvosta on suurentunut kaikkien EKP:n pääoman jakoperusteen aiempien tarkistusten seurauksena, ja iii) EKPJ:n perussäännön artiklan 48.2 mukaiset osuudet.

1.1.2019 viisivuotistarkastelun yhteydessä Suomen Pankin osuus EKP:n pääomasta kasvoi 1,2564 prosentista 1,2708 prosenttiin ja tase-erä 8.1 ”Osuudet EKP:ssä” kasvoi 144,3 milj. eurosta 159,1 milj. euroon.

8.2 Valuuttavarantojen siirtoja vastaavat saamiset

Valuuttavarantojen siirtoja vastaavat saamiset -erä sisältää Suomen Pankin EKP:lle siirtämän valuuttavaranto-osuuden. Siirto tehtiin eurojärjestelmään siirtymisen yhteydessä. Saaminen on euromääräinen, ja sen arvo perustuu saamisen arvoon siirtohetkellä. Saamisille maksetaan viimeisimpään käytettävissä olevaan eurojärjestelmän perusrahoitusoperaatioiden marginaalikorkoon perustuvaa korkoa, joka lasketaan päivittäin, lukuun ottamatta korotonta kultavarantoa.

1.1.2019 päivitetty EKP:n pääoma-avain aiheutti tarpeen muuttaa myös Suomen Pankin EKP:lle siirtämää valuuttavarannon määrää. Koska Suomen Pankin osuus EKP:n merkitystä pääomasta kasvoi, kasvoi myös euromääräinen saaminen 8,3 milj. euroa eli 736,4 milj. euroon 1.1.2019.

8.3 Euroseteleiden kohdistamiseen eurojärjestelmän sisällä liittyvät nettosaamiset

Tase-erä sisältää saamisen, joka syntyy, kun Suomen Pankin setelistön määrä oikaistaan pääoma-avaimen mukaiseksi, ja velan, joka liittyy EKP:lle kohdistettuun 8 prosentin osuuteen setelistöstä. Sekä saamisen että velan vastakirjaukset ovat taseen vastattavaa-puolen erässä ”Liikkeessä olevat setelit”.²⁾

Tase-erän koko oli tilikauden lopussa 4 908,0 milj. euroa (4 034,6 milj. euroa vuonna 2018). Erän kasvu johtui siitä, että Suomen Pankin liikkeeseen laskemien setelien määrä kasvoi 3,8 % liikkeessä olleiden eurosetelien kokonaismäärän kasvaessa 7,4 % vuodesta 2018. Näille saamisille kertyy päivätasolla laskettavaa, viimeisimpään käytettävissä olevaan eurojärjestelmän perusrahoitusoperaatioiden marginaalikorkoon perustuvaa korkoa.

8.4 Muut saamiset eurojärjestelmän sisällä (netto) tai vastattavaa-puolen erä muut velat eurojärjestelmän sisällä (netto)

Muut saamiset/velat eurojärjestelmän sisällä (netto)	31.12.2019	31.12.2018	Muutos
	Milj. EUR	Milj. EUR	Milj. EUR
TARGET2-järjestelmään liittyvät velat EKP:lle / saamiset EKP:ltä (ml. eurojärjestelmässä pidettävien kirjeenvaihtajapankkitilien saldot)	57 067,1	39 826,7	17 240,4
Rahoitustulon netto-osuus	-292,9	-242,1	-50,8
EKP:n ennakkovoitonjakoon liittyvät saamiset EKP:ltä	26,1	21,3	4,9
Muut saamiset/velat eurojärjestelmän sisällä yhteensä (netto)	56 800,3	39 605,9	17 194,4

Erän suuruus oli 56 800,3 milj. euroa 31.12.2019, ja se koostui kolmesta tekijästä: 1) EKP:n ja EKPJ:n kansallisten keskuspankkien TARGET2-järjestelmän kautta toimittamiin ja vastaanottamiin maksuihin liittyvät Suomen Pankin saamiset EKP:hen nähden sekä eurojärjestelmän keskuspankeissa pidettävien kirjeenvaihtajapankkitilien saldot, 2) rahoitustulon yhteenlaskennasta ja jakamisesta eurojärjestelmässä aiheutuvat saamiset/velat EKP:hen nähden sekä 3) ne Suomen Pankin saamiset EKP:hen nähden, jotka johtuvat EKP:n ennakkovoitonjaosta ja mahdollisista muista saamisista tai palautettavista määristä.

TARGET2-järjestelmän kautta toimitettuihin nettomääräisiin maksuihin liittyvä nettosaaminen vuoden lopussa oli 57 067,1 milj. euroa. Erälle kertyvä korko perustuu viimeisimpään saatavilla olevaan eurojärjestelmän perusrahoitusoperaation marginaalikorkoon, ja se lasketaan päivittäin.

Vuotuisesta rahoitustulon yhteenlaskennasta ja jakamisesta eurojärjestelmän kansallisten keskuspankkien kesken aiheutui vuoden lopussa -292,9 milj. euron velka EKP:lle (ks. tuloslaskelman liitetietojen kohta ”Rahoitustulon netto-osuus”).

EKP:n neuvoston päätöksellä EKP jakoi euroalueen kansallisille keskuspankeille ennakkoitoonjakona 1 431 milj. euroa vuodelta 2019 (ks. tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden kohta ”EKP:n ennakkoitoonjako”). Suomen Pankin osuus jaettavasta summasta oli 26,1 milj. euroa 31.12.2019 (ks. tuloslaskelman erä ”Tuotot muista kantaosakkeista ja voitto-osuuksista”).

9. Muut saamiset

Tase-erä sisältää Suomen Pankin hallussa olevat eurokolikot, käyttöomaisuuden ja sijoitusomaisuuden (osakkeet ja osuudet). Tase-erään sisältyvät taseen ulkopuolisten erien arvostuksesta johtuvat erät, siirtosaamiset ja muut saamiset sekä eläkerahaston omaisuuserät, jotka koostuvat kokonaisuudessaan kiinteistöistä.

Aineellinen käyttöomaisuus	31.12.2019	31.12.2018	Muutos
Kirjanpitoarvo	Milj. EUR	Milj. EUR	Milj. EUR
Maa-alueet	8,5	8,5	-
Rakennukset	83,9	89,8	-6,0
Koneet ja kalusto	11,1	11,2	-0,0
Taide ja numismaattinen kokoelma	0,6	0,6	0,0
Yhteensä	104,0	110,0	-6,0

Aineeton käyttöomaisuus	31.12.2019	31.12.2018	Muutos
Kirjanpitoarvo	Milj. EUR	Milj. EUR	Milj. EUR
Tietojärjestelmät	7,0	7,6	-0,6
Yhteensä	7,0	7,6	-0,6

Muu omaisuus ja saamiset	31.12.2019	31.12.2018	Muutos
	Milj. EUR	Milj. EUR	Milj. EUR
Euroalueen metalliraha	33,4	26,6	6,8
Osakkeet ja osuudet	22,7	98,5	-75,8
Eläkerahaston kiinteistöt	12,8	14,0	-1,2
Siirtosaamiset	379,6	432,3	-52,7
Taseen ulkopuolisten erien arvostuksesta johtuvat erät	28,9	67,9	-39,0
Muut saamiset	2,3	2,6	-0,3
Yhteensä	479,7	641,9	-162,2

Osakkeiden ja osuuksien väheneminen johtuu pääasiassa kiinteistörahastosijoitusten siirtämisestä tase-erään 7.2 ”Muut arvopaperit”.

Vastattavaa

1. Liikkeessä olevat setelit

Tase-erä sisältää pääoma-avaimen mukaisen, EKP:n osuudella oikaistun Suomen Pankin osuuden liikkeessä olevien euroseteleiden kokonaismäärästä.

Vuonna 2019 liikkeessä olleiden eurosetelien yhteenlaskettu arvo kasvoi 7,4 %. Jakoperusteen mukaan Suomen Pankin osuus liikkeessä olevista euroseteleistä oli vuoden 2019 lopussa arvoltaan 21 711,6 milj. euroa (vuoden 2018 lopussa 20 215,2 milj. euroa). Suomen Pankin liikkeeseen laskemien eurosetelien kokonaisarvo kasvoi 3,8 % eli 16 803,6 milj. euroon vuonna 2019 (edellisvuonna 16 180,7 milj. euroa). Määrä oli pienempi kuin jakoperusteen mukaan kohdistetun osuuden kokonaisarvo ja erotus eli 4 908,0 milj. euroa (4 034,6 milj. euroa vuonna 2018) on kirjattu vastaavaa-puolen alaerään ”Euroseteleiden kohdistamiseen eurojärjestelmän sisällä liittyvät nettosaamiset”.

Liikkeessä olevat setelit	31.12.2019	31.12.2018
	Milj. EUR	Milj. EUR
5 euroa	77,9	82,4
10 euroa	-94,1	-81,0
20 euroa	3 263,6	3 196,8
50 euroa	11 661,3	10 868,3
100 euroa	-1 117,2	-997,1
200 euroa	654,5	505,8
500 euroa	2 357,5	2 605,5
Eurosetelit yhteensä	16 803,6	16 180,7
ECB issue -luku	-1 887,8	-1 757,9
CSM-luku	6 795,9	5 792,5
Pääoma-avaimen mukainen liikkeessä olevat setelistö	21 711,6	20 215,2

2. Rahapoliittisiin operaatioihin liittyvät euromääräiset velat euroalueen luottolaitoksille

Rahapoliittisiin operaatioihin liittyvät euromääräiset velat euroalueen luottolaitoksille	31.12.2019 Milj. EUR	31.12.2018 Milj. EUR	Muutos Milj. EUR
Sekkitilit (ml. vähimmäisvarantotalletukset)	65 126,6	61 719,2	3 407,4
Yön yli -talletukset (talletusmahdollisuus)	25 276,1	15 213,6	10 062,5
Määraaikaistalletukset	–	–	–
Käänteiset hienosäättöoperaatiot	–	–	–
Vakuuksien muutospyyntöihin liittyvät talletukset	–	–	–
Yhteensä	90 402,7	76 932,8	13 469,9

2.1 Sekkitilit (ml. vähimmäisvarantotalletukset)

Sekkitileillä ovat vähimmäisvarantovelvoitteen alaisten luottolaitosten varantotalletuksista koostuvat saamiset. Vähimmäisvarantotalletuksille on 1.1.1999 lähtien maksettu kulloiseenkin eurojärjestelmän perusrahoitusoperaatioiden marginaalikorkoon perustuvaa korkoa. Kesäkuusta 2014 lähtien vähimmäisvarantovelvoitteen ylittävälle pankkien varantotalletuksille on maksettu joko nollakorkoa tai talletusmahdollisuuden korkoa sen mukaan, kumpi näistä on matalampi.

EKP:n neuvosto päätti 30.10.2019, että varannoille maksettava korko on kaksiportainen. Päätöksen mukaan osa luottolaitosten ylimääräisestä likviditeetistä – eli vähimmäisvarantovelvoitteen ylittävistä varantotalletuksista – jätetään talletusmahdollisuuteen sovellettavan negatiivisen koron soveltamisalan ulkopuolelle. Tälle osalle maksettava vuosikorko on 0 %. Negatiivisesta talletuskorosta vapautettujen vähimmäisvarantovelvoitteen ylittävien talletusten määrä vuoden lopussa – eli vapautettava osa – laskettiin kertomalla pankin vähimmäisvarantovelvoitteet kertoimella 6. [8\)](#) Vapauttamaton osan korko on edelleen joko nollakorko tai EKP:n talletuskorko sen mukaan, kumpi niistä on matalampi.

2.2 Yön yli -talletukset (talletusmahdollisuus)

Talletusmahdollisuus on eurojärjestelmän maksuvalmiusjärjestelmän likviditeettiä vähentävä osa, johon pankit voivat tehdä yön yli -talletuksia ennalta määrättyllä korolla.

2.3 Määräaikaistalletukset

Yksi tapa toteuttaa likviditeettiä vähentäviä hienosäätöoperaatioita on kerätä määräaikaistalletuksia.

2.4 Käänteiset hienosäätöoperaatiot

Käänteisillä hienosäätöoperaatioilla pyritään tasaamaan suuria likviditeetin yli- tai alimääriä.

2.5 Vakuuksien muutospyyntöihin liittyvät talletukset

Erä sisältää vastapuolten talletukset tilanteissa, joissa vastapuolen toimittamien vakuuksien markkina-arvo jää alle määritetyn kynnsarvon.

3. Muut euromääräiset velat euroalueen luottolaitoksille

Suomen Pankilla oli 1,5 milj. euroa euromääräisiä velkoja euroalueen luottolaitoksille.

4. Euromääräiset velat muille euroalueella oleville

Tase-erässä ovat euromääräiset velat julkiselle sektorille (150 milj. euroa) ja muille kuin vähimmäisvarantovelvoitteen alaisille luottolaitoksille (8,3 milj. euroa).

5. Euromääräiset velat euroalueen ulkopuolelle

Tase-erässä ovat kansainvälisten organisaatioiden ja euroalueen ulkopuolella sijaitsevien pankkien tilien saldot Suomen Pankissa (1 376,0 milj. euroa).

6. Valuuttamääräiset velat euroalueelle

Suomen Pankilla ei ollut 31.12.2019 valuuttamääräisiä velkoja euroalueelle.

7. Valuuttamääräiset velat euroalueen ulkopuolelle

Suomen Pankilla ei ollut 31.12.2019 valuuttamääräisiä velkoja euroalueen ulkopuolelle.

8. IMF:n myöntämien erityisten nosto-oikeuksien vastaerä

Tase-erä on erityisten nosto-oikeuksien (vrt. vastaavaa-puolen erä) vastaerä. Alun perin erityiset nosto-oikeudet ja niiden vastaerä olivat yhtä suuret. SDR-määräisen kaupankäynnin seurauksena Suomen Pankin erityisiin nosto-oikeuksiin liittyvät saamiset olivat vuoden 2019 lopussa pienemmät kuin niiden vastaerä taseen velkapuolella. Velkapuolen vastaerän suuruus on 1 189,5 milj. SDR, joka pysyy muuttumattomana. Taseessa erä esitetään euromääräisenä ja arvostettuna 31.12.2019 kurssiin (1 467,7 milj. euroa).

9. Eurojärjestelmän sisäiset velat

Eurojärjestelmän sisäiset velat ja saamiset on eritelty taseen vastaavaa-puolen erän ”Eurojärjestelmän sisäiset saamiset” liitetiedoissa.

10. Muut velat

Tase-erä muodostuu siirtovelosta, ostovelosta ja muista veloista. Siirtovelkoihin lasketaan mm. tilinpäätöksen yhteydessä kirjattavia siirtyviä eriä sekä repoluottojen ja pitkäaikaisten rahoitusoperaatioiden korkovelkoja. Muissa veloissa on mm. arvonlisäverotilityksiin ja ennakonpidätyksiin liittyviä velkoja sekä maksuun menossa olevia palkkoja ja eläkkeitä.

Muut velat	31.12.2019	31.12.2018	Muutos
	Milj. EUR	Milj. EUR	Milj. EUR
Siirtovelat	47,6	73,2	-25,6
Ostovelat	1,3	0,5	0,8
Muut velat	-1,8	-1,9	0,1
Yhteensä	47,1	71,8	-24,7

11. Arvonmuutostilit

Tase-erässä ovat valuuttamääräisten erien ja arvopapereiden markkinahinta-arvostuksesta syntyneet realisoitumattomat arvostusvoitot. Lisäksi tase-erä sisältää maa-alueiden ja rakennusten arvonorotukset sekä vuoden 1999 kirjanpitokäytännön muutoksesta johtuvat muut arvostuserot.

Arvonmuutostilit	31.12.2019	31.12.2018	Muutos
	Milj. EUR	Milj. EUR	Milj. EUR
Kulta	1 745,7	1 378,2	367,5
Valuutat:			
USD	865,7	783,7	82,0
GBP	59,9	22,3	37,7
JPY	123,6	102,3	21,4
SDR	12,4	7,5	4,8
Muut valuutat	0,2	0,1	0,0
Arvopaperit	81,1	15,0	66,1
Rahastosijoitukset	229,2	1,3	227,9
Muut arvonkorotukset	150,1	159,9	-9,8
Yhteensä	3 267,9	2 470,2	797,7

12. Varaukset

Suomen Pankista annetun lain 20 pykälän mukaan tilinpäätöksessä voidaan tehdä varauksia, jos se pankin rahastojen reaaliarvon turvaamiseksi taikka valuuttakurssien tai arvopapereiden markkinahintojen muutoksista aiheutuvien tuloksen vaihteluiden tasaamiseksi on tarpeen. Vuoden 2019 lopussa varausten yhteismäärä on 4 756,7 milj. euroa. Varaukset koostuvat yleisvarauksesta, reaaliarvovarauksesta, eläkevarauksesta, valuuttakurssi- ja hintaerovarauksesta sekä varauksesta rahapoliittisista operaatioista johtuvien tappioiden varalle.

EKPJ:n perussäännön artiklan 32.4 nojalla tehdyn EKP:n neuvoston päätöksen mukaan rahapoliittisista operaatioista johtuvien luottoriskien varalta tehty varaus jaetaan euroalueen kansallisten keskuspankkien kesken suhteessa niiden merkitsemiin osuuksiin EKP:n pääomasta arvonalentumisvuonna. Yrityssektorin velkapapereiden salkulle tehdyn vuotuisen arvonalentumistestin perusteella EKP:n neuvosto tarkisti varauksen asianmukaisuuden suhteessa vuonna 2018 toteutuneisiin luottoriskeihin ja päätti pienentää varausta. Varauksen määrä pieneni vuoden 2018 lopun 161,1 milj. eurosta 89,4 milj. euroon 31.12.2019. Suomen Pankin osuus varauksesta on 1,6 milj. euroa (2,9 milj. euroa vuonna 2018). Varauksen tarkistus vaikuttaa kansallisten keskuspankkien tuloslaskelmiin. Tarkistus kasvattaa Suomen Pankin tulosta 1,3 milj. eurolla vuonna 2019 (ks. tuloslaskelman liitetietojen kohta ”Rahoitustulon netto-osuus”).

Eläkevaraus on tehty eläkevastuun kattamiseksi. Suomen Pankin eläkevastuun kokonaismäärä on 554,9 milj. euroa, ja tästä on katettu 106,2 % eli 589,2 milj. euroa. Eläkevarauksen muutos tilikauden aikana koostuu tehdystä arvonkorotusrahaston purusta, -0,4 milj. euroa, ja eläkerahaston tappiosta, -6,8 milj. euroa, joka katettiin eläkevarausta purkamalla. Vuoden 2019 lopussa eläkevarauksen katteeksi oli korvamerkitty kiinteistöjä 12,8 milj. euron arvosta (ks. taseen liitetietojen kohta ”Muut saamiset”). Eläkevarauksen muun osan katteeksi (576,3 milj. euroa) ei ole korvamerkitty määrättyjä varoja vaan niitä hallinnoidaan osana pankin rahoitusvarallisuutta.

Varaukset (Milj. EUR)	Varaukset yhteensä	Varausten muutos	Varaukset yhteensä	Varausten muutos	Varaukset yhteensä
	31.12.2017	2018	31.12.2018	2019	31.12.2019
Valuuttakurssi- ja hintaerovaraus	850	-41	809	24	833
Yleisvaraus	1 745	50	1 795	50	1 845
Reaaliarvovaraus	1 378	55	1 433	55	1 488
Eläkevaraus	604	-8	596	-7	589
Varaus rahapoliittisista operaatioista johtuvien tappioiden varalta	1	2	3	-1	2
Yhteensä	4 579	58	4 636	120	4 757

13. Oma pääoma ja rahastot

Tase-erässä ovat kantarahasto ja vararahasto. Suomen Pankista annetun lain 21 pykälän mukaan tappio on katettava vararahastosta, jos pankin tilinpäätös on tappiollinen. Siltä osin kuin vararahasto ei riitä, tappio voidaan jättää kattamatta toistaiseksi. Seuraavien vuosien voitto on ensisijaisesti käytettävä kattamatta jääneiden tappioiden kattamiseen.

Oma pääoma (milj. EUR)	31.12.2019	31.12.2018	Muutos
Kantarahasto	840,9	840,9	-
Vararahasto	1 900,0	1 812,7	87,3
Yhteensä	2 741,0	2 653,7	87,3

14. Tilikauden voitto

Tilikauden 2019 voitto oli 319,8 milj. euroa.

Tilikauden tulos (milj. EUR)	31.12.2019	31.12.2018	Muutos
Voitonjako valtiolle	188,0	143,0	45,0
Suomen Pankin osuus voitosta (siirretään vararahastoon)	131,8	87,3	44,5
Yhteensä	319,8	230,3	89,5

Tilinpäätöspäivän jälkeiset tapahtumat

Ison-Britannian erottua Euroopan unionista Englannin pankki ei ole enää osa EKPJ:tä, joten kansallisten keskuspankkien osuudet EKP:n pääoman jakoperusteessa muuttuivat. Muutos tuli voimaan 1.2.2020 seuraavasti:

EKP:n pääomaan sovellettava jakoperuste	31.1.2020 asti, %	1.2.2020 alkaen, %
Belgian keskuspankki	2,5280	2,9630
Saksan keskuspankki	18,3670	21,4394
Viron keskuspankki	0,1968	0,2291
Irlannin keskuspankki	1,1754	1,3772
Kreikan keskuspankki	1,7292	2,0117
Espanjan keskuspankki	8,3391	9,6981
Ranskan keskuspankki	14,2061	16,6108
Italian keskuspankki	11,8023	13,8165
Kyproksen keskuspankki	0,1503	0,1750
Latvian keskuspankki	0,2731	0,3169
Liettuan keskuspankki	0,4059	0,4707
Luxemburgin keskuspankki	0,2270	0,2679
Maltan keskuspankki	0,0732	0,0853
Alankomaiden keskuspankki	4,0677	4,7662
Itävallan keskuspankki	2,0325	2,3804
Portugalin keskuspankki	1,6367	1,9035
Slovenian keskuspankki	0,3361	0,3916
Slovakian keskuspankki	0,8004	0,9314
Suomen Pankki	1,2708	1,4939
Eurojärjestelmä yhteensä	69,6176	81,3286
Bulgarian keskuspankki	0,8511	0,9832
Tsekin keskuspankki	1,6172	1,8794
Tanskan keskuspankki	1,4986	1,7591
Kroatian keskuspankki	0,5673	0,6595

EKP:n pääomaan sovellettava jakoperuste	31.1.2020 asti, %	1.2.2020 alkaen, %
Unkarin keskuspankki	1,3348	1,5488
Puolan keskuspankki	5,2068	6,0335
Romanian keskuspankki	2,4470	2,8289
Ruotsin keskuspankki	2,5222	2,9790
Englannin Pankki	14,3374	–
Euroalueeseen kuulumattomat kansalliset keskuspankit yhteensä	30,3824	18,6714
Yhteensä	100,0000	100,0000

Vaikutus Suomen Pankin osuuteen EKP:n pääomasta

EKP:n merkitty pääoma on edelleen 10 825 milj. euroa Englannin pankin lähdettyä Euroopan keskuspankkijärjestelmästä (EKPJ). Englannin pankin 14,3 prosentin merkintäosuus EKP:n pääomasta on jaettu euroalueen ja sen ulkopuolisten kansallisten keskuspankkien kesken. Suomen Pankin merkintäosuus EKP:n pääomasta kasvoi 1,2708 prosentista 1,4939 prosenttiin.

Myös EKP:n maksettu pääoma (7 659 milj. euroa) pysyy ennallaan vuonna 2020, vaikka Iso-Britannia erosi Euroopan unionista, sillä kansalliset keskuspankit kattoivat Englannin pankin aiemmin maksaman osuuden (58 milj. euroa). Suomen Pankin osuus tästä oli 1,7 milj. euroa, ja se maksettiin 3.2.2020. Euroalueen kansalliset keskuspankit maksavat merkitsemänsä lisäpääoman kokonaisuudessaan kahdessa vuosierässä. Suomen Pankin siirtosummat EKP:lle ovat 11,2 milj. euroa vuosina 2021 ja 2022.

Vaikutus EKP:lle siirrettyjä valuuttavarantoja vastaaviin kansallisten keskuspankkien saamisiin

EKPJ:n perussäännön artiklan 30.2 mukaisesti kunkin kansallisen keskuspankin siirrettäväksi tulevan valuuttavarannon määrä vahvistetaan suhteessa keskuspankin osuuteen EKP:n merkitystä pääomasta. Valuuttavarantoja vastaavat saamiset muuttuivat hieman, kun a) euroalueen kansallisten keskuspankkien (jotka ovat siirtäneet valuuttavarantoja EKP:lle) osuus EKP:n merkitystä pääomasta kasvoi Englannin keskuspankin lähdettyä EKPJ:stä ja b) EKP:n neuvosto päätti supistaa näiden keskuspankkien siirrettäväksi tulevaa määrää suhteessa pääomaosuuteen niin, että siirrettyjen valuuttavarantojen kokonaismäärä jää ennalleen. Suomen Pankin saaminen siis kasvoi hieman, ja ero maksettiin EKP:lle 3.2.2020.

Taseen ulkopuoliset vastuut

Taseen ulkopuoliset vastuut	31.12.2019	31.12.2018
	Milj. EUR	Milj. EUR
Futuurisopimukset		
Ostosopimusten nimellisarvo	69,4	1 692,0
Myyntisopimusten nimellisarvo	–	-211,1
FX-swap-sopimusten markkina-arvo	3,8	-8,7
Kiinteistörahastoihin tehdyt sijoitussopimukset	50,0	–
Arvopaperilaina	37,0	785,7

Suomen Pankki on antanut EKP:n neuvoston päätösten mukaisesti lainaan kolmannessa katettujen joukkolainojen osto-ohjelmassa (CBPP3), julkisen sektorin velkapapereiden osto-ohjelmassa (PSPP) ja yrityssektorin velkapapereiden osto-ohjelmassa (CSPP) hankkimiaan arvopapereita. Arvopaperilainautapahtumat, joissa ei ole käteisvakuuksia, kirjataan vuoden lopussa taseen ulkopuolisille tileille.⁹⁾ Tällaisia lainautapahtumia oli avoinna 37 milj. euron arvosta 31.12.2019 (786 milj. euroa 31.12.2018).

-
- 1) Päätös EKP/2009/16, tehty 2 päivänä helmikuuta 2009, katettujen joukkovelkakirjalainojen osto-ohjelman toteutuksesta (EUVL L 175, 4.7.2009, s. 18); päätös EKP/2011/17, annettu 3 päivänä marraskuuta 2011, katettujen joukkovelkakirjalainojen toisen osto-ohjelman toteutuksesta (EUVL L 297, 16.11.2011, s. 70) sekä päätös EKP/2014/40, annettu 15 päivänä lokakuuta 2014, katettujen joukkovelkakirjalainojen kolmannen osto-ohjelman toteutuksesta (EUVL L 335, 22.11.2014, s. 22)
 - 2) Päätös EKP/2010/5, annettu 14 päivänä toukokuuta 2010, arvopaperimarkkinoita koskevan ohjelman perustamisesta, (EUVL L 124, 20.5.2010, s. 8)
 - 3) Päätös EKP/2015/10, annettu 4 päivänä maaliskuuta 2015, julkisen sektorin omaisuuserien osto-ohjelmasta jälkimarkkinoilla (EUVL L 121, 14.5.2015, s. 20), sellaisena kuin se on muutettuna.
 - 4) Päätös EKP/2016/16, annettu 1 päivänä kesäkuuta 2016, yrityssektorin osto-ohjelman toteutuksesta (EUVL L 157, 15.6.2016, s. 28)
 - 5) Omaisuuserien osto-ohjelman muodostavat kolmas katettujen joukkolainojen osto-ohjelma (CBPP3), omaisuusvakuudellisten arvopaperien osto-ohjelma (ABSPP), julkisen sektorin velkapapereiden osto-ohjelma (PSPP) sekä yrityssektorin velkapapereiden osto-ohjelma (CSPP). Osto-ohjelmista kerrotaan tarkemmin EKP:n verkkosivuilla (<https://www.ecb.europa.eu/mopo/implement/omt/html/index.en.html>).
 - 6) Markkina-arvot ovat suuntaa-antavia ja perustuvat markkinahintoihin. Jos markkinahintaa ei ole saatavilla, markkina-arvo on arvioitu eurojärjestelmän sisäisiä malleja käyttäen.
 - 7) Euroseteleiden liikkeeseenlaskua koskevien eurojärjestelmän tilinpäätöskäytäntöjen mukaan liikkeessä olevien eurosetelien kokonaisarvosta kohdistetaan kuukausittain EKP:lle 8 %. Jäljelle jäävä 92 prosentin osuus kohdistetaan kansallisille keskuspankeille niin ikään kuukausittain siten, että kukin keskuspankki esittää taseessaan liikkeeseen lasketuista euroseteleistä osuuden, joka vastaa pankin maksamaa osuutta EKP:n pääomasta. Kansalliselle keskuspankille tämän käytännön mukaisesti kohdistettujen euroseteleiden arvon ja liikkeeseen laskettujen euroseteleiden arvon välinen erotus kirjataan erään ”Eurosetelien kohdistamiseen eurojärjestelmän sisällä liittyvät nettosaamiset/nettovelat”.
 - 8) EKP:n neuvosto voi muuttaa kerrointa ylimääräisen likviditeetin määrän muuttuessa.
 - 9) Arvopaperilainaustapahtumissa saadut käteisvakuudet kirjataan tasetileille (ks. taseen vastattavaa puolen liitetietojen kohta 3, ”Muut euromääräiset velat euroalueen luottolaitoksille”, ja kohta 5, ”Euromääräiset velat euroalueen ulkopuolelle”). Tällaisia lainoja ei ollut 31.12.2019.

The image shows a handwritten ledger with two main sections: 'Debet' (left) and 'Credit' (right). The ledger is organized into columns with headers in Swedish, including 'Swanskt 1800', 'Kopier', 'Liljes', 'Swanskt 1800', 'Kopier', 'Liljes', 'Swanskt 1800', 'Kopier', 'Liljes', 'Swanskt 1800', 'Kopier', 'Liljes'. The entries are handwritten in cursive and include various monetary values and descriptions of transactions. A red box with a white icon is overlaid on the bottom left of the ledger image.

Tuloslaskelman liitetiedot

31.12.2019

1. Korkotuotot

Korkotuotot euroalueen ulkopuolelta ja euroalueelta olivat yhteensä 796,7 milj. euroa. Niistä 144,7 milj. euroa oli valuuttamääräisiä korkotuottoja ja 652,0 milj. euroa euromääräisiä korkotuottoja.

Yön yli -talletusten korko on ollut koko vuoden negatiivinen, eli keskuspankkitalletuksista on peritty korkoa. Tätä ns. negatiivista korkoa kertyi yön yli -talletusten lisäksi vähimmäisvarantotalletuksista siltä osin kuin ne ylittivät vähimmäisvarantovaateen.

EKPJ-erille eli valuuttavarantojen siirtoja vastaavalle saamiselle EKP:ltä, EKP:n seteliosuudesta, pääoma-avainten soveltamisesta ja porrastuksesta aiheutuvalle saamiselle ja velalle sekä TARGET2-saldolle maksetaan perusrahoitusoperaatioiden korkoa. Vuonna 2019 näistä eristä ei kertynyt korkotuottoja, koska perusrahoitusoperaatioiden korko oli koko vuoden ajan nolla prosenttia.

Valuuttamääräiset korkotuotot euroalueen ulkopuolelta (milj. EUR)	2019	2018	Muutos
Korkotuotot kuponkipapereista	114,2	89,3	24,9
Tuotot diskonttopapereista	0,2	0,7	-0,5
Korkotuotot talletuksista	2,2	1,8	0,4
Muut korkotuotot	19,9	16,1	3,8
Yhteensä	136,5	107,9	28,7

Euomääräiset korkotuotot euroalueen ulkopuolelta (milj. EUR)	2019	2018	Muutos
Korkotuotot kuponkipapereista	0,5	0,8	-0,3
Korkotuotot talletuksista	0,0	0,5	-0,5
Muut korkotuotot	7,4	8,3	-0,9
Yhteensä	7,9	9,5	-1,7

Valuuttamääräiset korkotuotot euroalueelta (milj. EUR)	2019	2018	Muutos
Korkotuotot kuponkipapereista	7,8	9,6	-1,8
Korkotuotot talletuksista	0,3	0,1	0,2
Yhteensä	8,1	9,7	-1,6

Euromääräiset korkotuotot euroalueelta (milj. EUR)	2019	2018	Muutos
Korkotuotot kuponkipapereista	-1,9	-2,9	1,0
Tuotot diskonttopapereista	-0,4	-3,7	3,3
Korkotuotot talletuksista	0,0	0,7	-0,6
Osingot eurosijoituksista	21,8	15,2	6,6
EKPJ-erien korkotuotot	-	-	-
Korkotuotot rahapolitiikan luotoista	-	-	-
Korkotuotot rahapolitiikan arvopapereista	226,1	200,9	25,1
Negatiivisista koroista johtuvat korkotuotot luottolaitosten talletuksista	387,5	380,0	7,5
Muut korkotuotot	11,1	6,5	4,6
Yhteensä	644,1	596,6	47,6

Korkotuotot yhteensä (milj. EUR)	2019	2018	Muutos
Valuuttamääräiset korkotuotot euroalueen ulkopuolelta	136,5	107,9	28,7
Euromääräiset korkotuotot euroalueen ulkopuolelta	7,9	9,5	-1,7
Valuuttamääräiset korkotuotot euroalueelta	8,1	9,7	-1,6
Euromääräiset korkotuotot euroalueelta	644,1	596,6	47,6
Yhteensä	796,7	723,7	73,0

2. Korkokulut

Valuuttamääräiset korkokulut euroalueen ulkopuolelle (milj. EUR)	2019	2018	Muutos
Korkokulut talletuksista	-0,2	-0,0	-0,2
Muut korkokulut	-15,6	-13,4	-2,2
Yhteensä	-15,8	-13,4	-2,4

Euomääräiset korkokulut euroalueen ulkopuolelle (milj. EUR)	2019	2018	Muutos
Korkokulut talletuksista	-0,0	-0,4	0,4
Muut korkokulut	-0,0	-0,3	0,3
Yhteensä	-0,0	-0,7	0,7

Euomääräiset korkokulut euroalueelle (milj. EUR)	2019	2018	Muutos
Korkokulut rahapolitiikan luotoista	-24,9	-11,6	-13,2
Muut korkokulut	-0,7	-1,3	0,6
Yhteensä	-25,6	-13,0	-12,6

Korkokulut yhteensä (milj. EUR)	2019	2018	Muutos
Valuuttamääräiset korkokulut euroalueen ulkopuolelle	-15,8	-13,4	-2,4
Euromääräiset korkokulut euroalueen ulkopuolelle	-0,0	-0,7	0,7
Euromääräiset korkokulut euroalueelle	-25,6	-13,0	-12,6
Yhteensä	-41,4	-27,0	-14,4

3. Korkokate

Korkokate (milj. EUR)	31.12.2019	31.12.2018	Muutos
Korkotuotot			
Korkotuotot rahoitusvarallisuudesta	183,1	142,8	40,3
Korkotuotot rahapolitiikan eristä	613,6	580,9	32,7
Korkotuotot EKPJ-saamisista	–	–	–
Yhteensä	796,7	723,7	73,0
Korkokulut			
Korkokulut rahoitusvarallisuudesta	-16,5	-15,4	-1,1
Korkokulut rahapolitiikan eristä	-24,9	-11,6	-13,2
Korkokulut EKPJ-veloista	–	–	–
Yhteensä	-41,4	-27,0	-14,4
KORKOKATE	755,3	696,7	58,6

4. Valuuttakurssierot

Erä sisältää valuuttamääräisten erien myynnistä realisoituneet valuuttakurssivoitot ja -tappiot. Vuonna 2019 tällaisia voittoja kirjattiin 2,6 milj. euroa.

5. Arvopapereiden hintaerot

Erä sisältää arvopapereiden myynnistä realisoituneet voitot ja tappiot. Vuonna 2019 arvopapereista realisoitui 26,2 milj. euroa myyntivoittoa, josta 1,9 milj. euroa on yhtiöoikeudellisista toimista johtuvia CSPP-salkun arvopapereiden myyntituottoja.

6. Valuuttojen ja arvopaperien arvostustappiot

Erä sisältää valuuttojen ja arvopaperien arvostustappiot. Jokaista arvopaperilajia ja valuuttaa tarkastellaan kirjanpidossa erikseen. Vuonna 2019 valuutoista ei tullut arvostustappioita. Arvopapereista kirjattiin arvostustappioita 3,2 milj. euroa.

7. Valuuttakurssi- ja hintaerovaruksen muutos

Valuuttakurssi- ja hintaeromuutoksista realisoituneilla nettovoitoilla, yhteensä 23,8 milj. euroa, kartutettiin valuuttakurssi- ja hintaerovaroja tilinpäätöspolitiikan mukaisesti. Kaikki varaukset on eritelty taseen vastattavaa-puolen liitetiedoissa.

8. Tuotot ja kulut palkkioista ja maksuista

Erä sisältää sijoitustoiminnasta aiheutuneet palkkiot ja maksut.

9. Rahoitustulon netto-osuus

Rahoitustulo	31.12.2019	31.12.2018
	Milj. EUR	Milj. EUR
Suomen Pankin pooliin lähettämä rahoitustulo	513,4	450,9
Suomen Pankin pääoma-avaimen mukainen rahoitustulo	206,3	217,9
Pääoma-avaimen mukainen rahoitustulon netto-osuus	-307,1	-233,0
Korjaukset aiempina vuosina jaettuun rahoitustuloon	14,2	-9,0
Yhteensä	-292,9	-242,1

Kunkin eurojärjestelmän kansallisen keskuspankin rahoitustulon määrä määritetään laskemalla sen velkapohjaa vastaavista yksilöitävistä saamisista kertyvät vuotuiset tuotot. Velkapohja koostuu pääasiassa seuraavista eristä: liikkeessä olevat setelit; rahapoliittisiin operaatioihin liittyvät euromääräiset velat euroalueen luottolaitoksille; EKP:n velkasitoumusten liikkeeseenlaskusta johtuvat kansallisten keskuspankkien velat eurojärjestelmän sisällä; TARGET2-tapahtumista johtuvat eurojärjestelmän sisäiset nettovelat; euroseteleiden kohdistamiseen eurojärjestelmän sisällä liittyvät eurojärjestelmän sisäiset nettovelat; kunkin kansallisen keskuspankin kunkin vuosineljänneksen päättyessä kirjaama korko, joka on kertynyt maturiteetiltaan vähintään vuoden mittaisista rahapoliittisista operaatioista johtuvista veloista; eurojärjestelmälle nettotuottoa tuoviin swap-sopimuksiin liittyviä saamisista vastaavat velat EKP:lle. Velkapohjaan kuuluvista veloista maksettavat korot on vähennettävä netto-osuuteen laskettavasta rahoitustulosta.

Yksilöitävät saamiset koostuvat pääasiassa seuraavista eristä: rahapoliittisiin operaatioihin liittyvät euromääräiset luotot euroalueen luottolaitoksille; rahapolitiikan harjoittamista varten pidettävät arvopaperit; EKP:lle siirrettyjä valuuttavarantosaamisia vastaavat eurojärjestelmän sisäiset saamiset; TARGET2-tapahtumista johtuvat eurojärjestelmän sisäiset nettosaamiset; euroseteleiden kohdistamisesta eurojärjestelmän sisällä johtuvat eurojärjestelmän sisäiset nettosaamiset; eurojärjestelmälle nettotuottoja tuoviin EKP:n ja eurojärjestelmän ulkopuolisten keskuspankkien välisiin swap-sopimuksiin liittyvät saamiset euroalueen vastapuolilta; kunkin kansallisen keskuspankin vuosineljänneksen päättyessä kirjaama korko, joka on kertynyt maturiteetiltaan vähintään vuoden mittaisista rahapoliittisista operaatioista johtuvista saamisista; rajallinen määrä kunkin kansallisen keskuspankin kultavarantoja suhteessa sen osuuteen EKP:n pääoman jakoperusteesta.

Kunkin kansallisen keskuspankin rahoitustulon määrä määritetään laskemalla sen kirjanpitoon kirjatusta yksilöitävistä saamisista kertyvä todellinen tulo. Tästä poiketen kullasta ei katsota kertyvän tuottoa, ja seuraavista eristä katsotaan kertyvän viimeisimpään saatavilla olevaan eurojärjestelmän perusrahoitusoperaatioiden marginaalikorkoon perustuvaa tuottoa: 1) rahapolitiikan harjoittamista varten pidettävät arvopaperit, jotka on ostettu katettujen joukkovelkakirjalainojen osto-ohjelman toteutuksesta 2.7.2009 tehdyn päätöksen EKP/2009/16 nojalla, 2) rahapolitiikan harjoittamista varten pidettävät arvopaperit, jotka on ostettu katettujen joukkovelkakirjalainojen toisen osto-ohjelman toteutuksesta 3.11.2011 annetun päätöksen EKP/2011/17 nojalla, ja 3) keskus-, alue- tai paikallishallinnon tai tunnustettujen laitosten liikkeeseen laskemat velkapaperit tai julkisten yritysten liikkeeseen laskemat korvaavat velkainstrumentit, jotka on ostettu julkisen sektorin omaisuuserien osto-ohjelmasta jälkimarkkinoilla 4.3.2015 annetun päätöksen EKP/2015/10 nojalla. Jos kansallisen keskuspankin yksilöitävien saamisten arvo on suurempi tai pienempi kuin sen velkaphjan arvo, erotus kompensoidaan soveltamalla erotuksen arvoon viimeisintä saatavilla olevaa eurojärjestelmän perusrahoitusoperaatioiden marginaalikorkoa.

Eurojärjestelmän yhteenlaskettu rahoitustulo jaetaan kansallisille keskuspankeille EKP:n merkityn pääoman jakoperusteen mukaisesti. Suomen Pankin rahoitustulon netto-osuus on yhtä kuin Suomen Pankin pooliin lähettämä osuus yhteenlaskettavasta rahoitustulosta (513,4 milj. euroa) miinus Suomen Pankille jakoperusteen mukaisesti kuuluva osuus rahoitustulosta (206,3 milj. euroa).

10. Varaus rahapoliittisista operaatioista johtuvien tappioiden varalta

Tämä erä sisältää Suomen Pankin osuuksia vastaavat 1,3 milj. euron tuotot vuonna 2019. Ne on saatu eurojärjestelmän rahapoliittisten operaatioiden luottoriskien varalta tehdyn varauksen nettotuloksesta (ks. liitetietojen kohta 12, ”Varaukset”).

11. Osuus EKP:n voitosta

EKP jakoi tilikaudelta 2018 voittoa 384 milj. euroa. Tästä tilikaudelle 2019 kirjattu Suomen Pankin osuus oli 6,9 milj. euroa.

12. Tuotot muista kantaosakkeista ja voitto-osuuksista

Erä sisältää Suomen Pankin osuuden EKP:n ennakkovoitonjakona tilikaudelta 2019 jakamasta SMP-ohjelmaan liittyvän arvopaperisalkun ja laajennetun omaisuuserien osto-ohjelman (EAPP) tuotoista, 26,1 milj. euroa. Lisäksi erä sisältää BIS:n osakkeista saadut osingot, 3,2 milj. euroa.

13. Muut tuotot

Erä sisältää Finanssivalvonnan valvonta- ja toimenpidemaksut, 33,3 milj. euroa. Lisäksi erä sisältää kiinteistöjen tuotot, 5,6 milj. euroa, ja kiinteistöosakeyhtiön myynnistä saadut luovutusvoitot, 2,2 milj. euroa, sekä toimitusmaksuja ja palkkioita.

14. Henkilöstökulut

Henkilöstökulut	31.12.2019	31.12.2018
	Milj. EUR	Milj. EUR
Palkat ja palkkiot	43,9	39,4
Työnantajakorvaukset eläkerahastolle	8,5	7,6
Muut henkilösivukulut	1,5	1,0
Yhteensä	53,9	48,0

Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä	2019	2018
	Henkilöä	Henkilöä
Suomen Pankki	362	356
Finanssivalvonta	226	194
Yhteensä	588	550

Johtokunnan jäsenille maksetut peruspalkat (EUR)	2019
Olli Rehn	271 293
Marja Nykänen	244 527
Tuomas Välimäki	199 749
Yhteensä	715 569

Johtokunnan jäsenille maksetut luontoisedut (ateria-, puhelin- ja autoetu) olivat yhteensä 28 668 euroa.

Suomen Pankin johtokunnan jäsenen eläke-etuudet määräytyvät Suomen Pankin eläkesäännön mukaisesti ilman erityisehtoja ja samoin edellytyksin ja ehdoin kuin muulle henkilöstölle on eläkesäännössä vahvistettu. Suomen Pankin eläkesääntö on soveltuvien osin julkisten alojen eläkelain (JuEL) mukainen. Toimikautensa päättäneelle johtokunnan jäsenelle voidaan maksaa tulonmenetyksen korvausta, jos henkilö ei voi karenssisäännöksen perusteella vastaanottaa työtehtävää muualta tai jos Suomen Pankista saatu eläke on pienempi kuin tulonmenetyksen korvaus. Tulonmenetyksen täysimääräinen korvaus on 60 % palkasta, ja sitä maksetaan yhden vuoden ajan yhteen sovittaen Suomen Pankista maksettavan eläkkeen kanssa siten, että nämä yhdessä eivät ylitä 60:tä prosenttia palkasta.

15. Eläkerahastomaksu

Suomen Pankki suoritti pankkivaltuuston hyväksymänä Suomen Pankin eläkerahastolle 10 milj. euron eläkerahastomaksun vuonna 2019 eläkerahaston tilikauden alijäämän kattamiseksi.

16. Hallinnolliset kulut

Hallinnolliset kulut	2019	2018
	Milj. EUR	Milj. EUR
Tarvikkeista ja hankinnoista aiheutuvat kulut	0,5	0,5
Koneista ja kalustosta aiheutuvat kulut	7,1	6,8
Kiinteistöistä aiheutuvat kulut	8,9	9,5
Henkilöstösidonnaiset kulut	4,0	3,6
Ostetuista palveluista aiheutuvat kulut	12,8	12,6
Muut hallinnolliset kulut	2,1	4,6
Yhteensä	35,4	37,6

Erään sisältyvät vuokrat, kokous- ja sidosryhmäkulut, ostopalveluista aiheutuneet kulut ja tarvikkeet. Lisäksi erässä on henkilöstön koulutus-, virkamatka- sekä rekrytointikuluja.

17. Poistot käyttöomaisuudesta

Poistot aineellisesta käyttöomaisuudesta	31.12.2019	31.12.2018
	Milj. EUR	Milj. EUR
Rakennukset	3,4	4,4
Koneet ja kalusto	2,7	3,0
Yhteensä	6,1	7,4

Poistot aineettomasta käyttöomaisuudesta	31.12.2019	31.12.2018
	Milj. EUR	Milj. EUR
Tietojärjestelmät	3,2	4,3
Yhteensä	3,2	4,3

18. Setelien hankintakulut

Setelien hankintakulut olivat 5,7 milj. euroa.

19. Muut kulut

Muista kuluista suurin osa liittyy kiinteistöjen käyttöön ja ylläpitoon.

20. Eläkerahaston tuotot

Erään sisältyvät Suomen Pankin ja Finanssivalvonnan työnantajan osuudet sekä työntekijän osuus maksutulosta, yhteensä 11,7 milj. euroa, sekä 10 milj. euron eläkerahastomaksu. Lisäksi erässä on eläkerahaston kiinteistöjen tuotot, 1,7 milj. euroa.

21. Eläkerahaston kulut

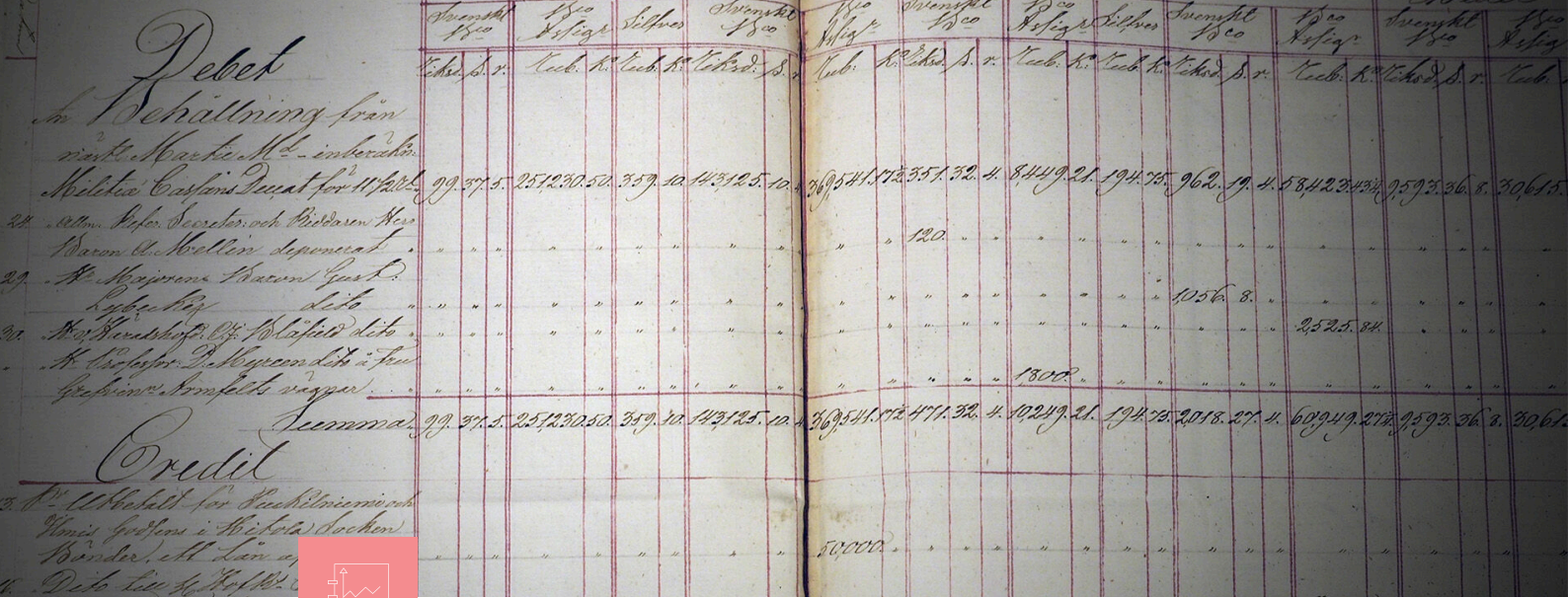
Erään sisältyvät maksetut eläkkeet, 28,4 milj. euroa, hoitokulut ja poistot eläkerahaston hallussa olevasta käyttöomaisuudesta.

22. Varausten muutos

Erään sisältyvät reaaliarvovarauksen lisäys, 55 milj. euroa, ja yleisvarauksen lisäys, 50 milj. euroa. Kaikki varaukset on eritelty taseen vastattavaa-puolen liitetiedoissa.

23. Tilikauden tulos

Tilikauden 2019 tulos oli 319,8 milj. euroa. Johtokunta esittää pankkivaltuustolle, että voitosta siirretään 188,0 milj. euroa käytettäväksi valtion tarpeisiin.

Tilinpäätöksen liitteet

31.12.2019

Milj. euroa	31.12.2019	31.12.2018
Osakkeet ja osuudet, nimellisarvo		
Kansainvälinen järjestelypankki (BIS) ¹	22,4 (1,96 %)	22,4 (1,96 %)
Asunto-osakkeet	0,2	2,5
Muut osakkeet ja osuudet	0,1	0,1
Yhteensä	22,7	25,0
Laskennallinen osuus arvopaperikeskuksen rahastosta		
	0,3	0,3
Eläkesitoumuksista johtuva vastuu		
Suomen Pankin eläkevastuu ²	554,9	554,8
– tästä varauksilla katettu	589,2	596,4
Suomen Pankin huoltokonttori		
Talletukset	0,2	21,4
Luotot	0,1	3,0

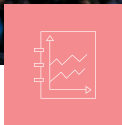
1 Suluissa Suomen Pankin suhteellinen omistusosuus BIS:n liikkeessä olevista osakkeista.

2 Vuoden 2019 eläkevastussa on mukana 1.1.2020 annettava indeksikorotus eläkkeiden ja vapaakirjojen osalta.

Suomen Pankin kiinteistöt

Kiinteistö	Osoite	Valmistumisvuosi	Tilavuus noin m ³
Helsinki	Rauhankatu 16	1883/1961/2006	52 108
	Rauhankatu 19	1954/1981	40 487
	Snellmaninkatu 6 ¹	1857/1892/2001	23 600
	Snellmaninkatu 2 ¹	1901/2003	3 225
	Ramsinniementie 34	1920/1983/1998	4 800
Oulu	Kajaaninkatu 8	1973	17 230
Vantaa	Turvalaaksontie 1	1979	334 243
Inari	Saariseläntie 9	1968/1976/1998	6100

¹ Siirretty vuoden 2002 alussa Suomen Pankin eläkerahaston omaisuudeksi.

Riskienhallinnan liitetiedot

31.12.2019

Rahoitusvarallisuuden sijoitustoiminnan riskienhallinta ja riskienvalvonta

Sijoitustoimintaan kohdistuu riskejä, joita riskienhallinnan avulla pyritään tunnistamaan, mittaamaan ja rajoittamaan. Suomen Pankissa käytetään riskienhallinnassa yleisesti sovellettavia menetelmiä, markkina- ja luottoriskimalleja sekä herkkyysanalyseja. Suomen Pankin sijoitustoiminnan riskienhallinnasta vastaavat hallinto-osaston riskienvalvonnan ja ulkoisen laskennan toimisto ja markkinaoperaatiot-osasto yhteistyössä. Sijoitustoiminnan riskienvalvonta sekä tuotto- ja riskiraportointi ovat hallinto-osaston riskienvalvonnan ja ulkoisen laskennan toimiston vastuulla.

Sijoitustoiminnan riskeistä raportoidaan sijoitustoiminnan operatiiviseen työhön osallistuville päivittäin ja johtokunnalle kuukausittain. Sijoitustuottojen kehityksestä raportoidaan kuukausittain sijoitustoiminnalle ja sijoitustoiminnasta vastaavalle johtokunnan jäsenelle. Markkinatoimikunta käsittelee sijoitustoiminnan tuottokehitystä neljännesvuosittain sijoitustoiminnasta vastaavan johtokunnan jäsenen johdolla. Johtokunta käsittelee riskejä ja tuottoja puolivuositain. Rajoiterikkomuksista raportoidaan välittömästi. Laaja kokonaisrahoitusriskiraportti esitetään johtokunnassa neljännesvuosittain.

Rahoitusvarallisuuden sijoitustoiminnan ja riskienhallinnan päätöksentekorakenne sekä erilliset riskikomiteat

Rahoitusvarallisuuden sijoitustoimintaan ja riskienhallintaan liittyviä päätöksiä tehdään Suomen Pankin johtokunnassa, markkinatoimikunnassa sekä operatiivisissa kysymyksissä myös sijoitusryhmässä ja riskiryhmässä.

Suomen Pankin johtokunta päättää sijoitustoiminnan päämääristä ja sijoituspolitiikasta sekä riskienhallinnan periaatteista. Johtokunnassa päätettäviä asioita ovat muun muassa oman rahoitusvarallisuuden ja valuuttavarannon koko, valuuttavarannon valuuttajakauma, sijoitusvarallisuuden sijoitusluokittainen strateginen allokaatio, sijoitustoiminnan sijoitusluokittaiset sallitut vaihteluvälit sekä korko- ja luottoriskin taso. Johtokunta määrittää myös luottoriskilimiittien enimmäismäärät.

Markkinatoimikunta päättää johtokunnan asettamissa rajoissa rahoitusvarallisuuden sijoittamiseen ja riskienhallintaan liittyvistä yksityiskohdista. Se päättää muun muassa vastapuoli- ja liikkeeseenlaskijakriteereistä sekä tarkemmista luottoriskilimiitteistä. Markkinatoimikunnan puheenjohtajana ja päätöksentekijänä toimii Suomen Pankin omista sijoituksista vastuussa oleva johtokunnan jäsen.

Sijoitusryhmän ja riskiryhmän työskentelyssä pääpaino on asioiden valmistelussa päätöksentekoelinten käsittelyyn. Lisäksi sijoitusryhmä toimii markkinaoperaatiot-osaston sisäisenä päätöksentekoelimenä sekä sijoituslinjan ja riskienvalvontalinjan yhteisten asioiden koordinointielimenä. Markkinaoperaatiot-osaston osastopäällikkö on sijoitusryhmän puheenjohtaja ja päätöksentekijä. Riskiryhmän puheenjohtajana ja päätöksentekijänä toimii hallinto-osaston riskienvalvonnan ja ulkoisen laskennan toimiston päällikkö.

Suomen Pankissa on taloudellisten riskien komitea, jonka tehtävänä on rahoituserien hallintatoiminnoista riippumattomasti tukea johtokuntaa valvomalla ja arvioimalla Suomen Pankin taseeseen kohdistuvia taloudellisia riskejä. Komitea ei ole päätöksentekoelin vaan antaa suosituksia ja vie tarvittaessa asioita johtokunnan tiedoksi ja päätettäväksi. Komitean puheenjohtajana toimii riskienvalvonnasta vastaava johtokunnan jäsen.

Taloudellisten riskien komitean lisäksi Suomen Pankissa on myös operatiivisten ja kyberturvallisuusriskien komitea. Tämän komitean tehtävänä on arvioida Suomen Pankin operatiivisten riskien ja kyberturvallisuuden riskienhallinnan tasoa sekä antaa ohjeita ja suosituksia riskienhallinnan kehittämiseksi. Samoin kuin taloudellisten riskien komitea operatiivisten ja kyberturvallisuusriskien komitea ei ole päätöksentekoelin vaan antaa suosituksia ja vie tarvittaessa asioita johtokunnan tiedoksi ja päätettäväksi. Operatiivisten ja kyberturvallisuusriskien komitean puheenjohtajana toimii riskienvalvonnasta vastaava johtokunnan jäsen.

Riskitunnuslukuja ja jakaumia

Suomen Pankin rahoitusvarallisuuteen kuuluvien velkakirjojen ja talletusten luottoluokitusjakauma¹

Luottoluokitus	31.12.2019	31.12.2018
	Milj. euroa	Milj. euroa
AAA	1 956	2 783
AA+	2 936	2 846
AA	454	942
AA-	95	169
A+	1 412	1 265
A	204	224
A-	77	135
BBB+	54	59
BBB	-	-
BBB-	-	-
Alle BBB-	-	-
Luottoluokittelemattomat	-	-
Yhteensä	7 188	8 424

¹ Katetut joukkolainat on luokiteltu velkakirjan oman luottoluokituksen perusteella, ei liikkeeseenlaskijan luottoluokituksen perusteella. Japanin keskuspankki käsitellään valtion luottoluokituksen mukaan.

Pyöristysten vuoksi yhteenlaskut eivät välttämättä täsmää.

Lähde: Suomen Pankki.

**Suomen Pankin rahoitusvarallisuuteen kuuluvien
velkakirjojen ja talletusten jakautuminen
liikkeeseenlaskijan/vastapuolen kotimaan perusteella
(markkina-arvon mukaan)**

Maa tai alue	31.12.2019	31.12.2018
	Milj. euroa	Milj. euroa
Euroalue	918	2 400
Saksa	502	1 026
Ranska	215	617
Alankomaat	101	357
Itävalta	74	214
Suomi	27	134
Belgia	–	52
Muu Eurooppa	1 050	1 103
Ruotsi	467	454
Iso-Britannia	294	336
Norja	156	196
Tanska	111	80
Sveitsi	22	37
Amerikka	3 708	3 497
Yhdysvallat	2 926	2 704
Kanada	782	793
Aasian ja Tyynenmeren alue	1 324	1 199
Japani	1 185	975
Australia	130	190
Etelä-Korea	9	–

Maa tai alue	31.12.2019	31.12.2018
	Milj. euroa	Milj. euroa
Singapore	–	33
Kansainväliset instituutiot	187	224
Yhteensä	7 188	8 424

Pyöristysten vuoksi kaikki väli- ja loppusummat eivät välttämättä täsmää.

Lähde: Suomen Pankki.

Suomen Pankin rahoitusvarallisuuden herkkyys markkinamuutoksiin nähden

Milj. euroa	2019	2018
Suomen Pankin rahoitusvarallisuuden arvonmuutos, jos euron valuuttakurssi vahvistuisi 15 % suhteessa valuuttavarannon valuuttoihin ja kultaan 31.12. tilanteesta	-1 150	-1 006
Suomen Pankin rahoitusvarallisuuden arvonmuutos, jos korkotaso nousee 1 prosentin 31.12. tilanteesta	-148	-151
Suomen Pankin osakerahastojen arvonmuutos, jos osakerahastojen arvo laskee 25 %	-270	-183

Lähde: Suomen Pankki.

Suomen Pankin korkosijoitusvarallisuuden allokaatio vuoden 2019 lopussa

Korkosijoitusvarallisuus	Allokaatio vuoden lopussa (%)
Valtioiden velkakirjat ja keskuspankkitalletukset	61,5
Valtiosidonnaiset velkakirjat	20,9
Katetut velkakirjat	9,2
Yritysten velkakirjat	7,8
Käteinen	0,6
Yhteensä	100,0

Lähde: Suomen Pankki.

Määritelmiä ja käsitteitä

- **Markkinariskissä** kyse on riskistä, että varallisuuden nettoarvo alenee markkinahintojen muutosten johdosta. Markkinahintojen muutokset voivat olla esimerkiksi korkojen, valuuttakurssien, kullan hinnan tai osakkeiden hintojen muutoksia, jolloin vastaavasti puhutaan korkoriskistä, valuuttakurssiriskistä, kullan hintariskistä tai osakeriskistä.
- **Luottoriskillä** tarkoitetaan riskiä taloudellisista menetyksistä, jotka aiheutuvat taloudellisen transaktion vastapuolen tai arvopapereiden liikkeeseenlaskijan luottokelpoisuuden muutoksista sekä vastapuolen tai liikkeeseenlaskijan ajautumisesta maksukyvyttömyystilaan.
- **Likviditeettiriski** on riski, että varoja ei voida tarpeen syntyessä ottaa käyttöön tai niiden muuttaminen rahaksi aiheuttaa ylimääräisiä kustannuksia.
- **Operatiivisella riskillä** tarkoitetaan riskiä ylimääräisistä kustannuksista tai tappioista, jotka aiheutuvat riittämättömistä tai epäonnistuneista sisäisistä prosesseista, henkilöstöstä, järjestelmistä tai ulkoisista tekijöistä.
- **Sijoitusvarallisuus** muodostuu valuutta- ja euromääräisestä korkosijoitusvarallisuudesta sekä pitkäaikaisista sijoituksista. Sen tavoitteena on turvata rahoitusvarallisuuden arvo ja Suomen Pankin kyky selviytyä keskuspankkivelvoitteista myös tulevaisuudessa.
- **Valuuttavaranto** koostuu suojaamattomista valuuttamääräisistä sijoituksista ja saamisista. Siihen kuuluvat valuuttamääräinen korkosijoitusvarallisuus sekä nettosaamiset Kansainväliseltä valuuttarahastolta (IMF).
- **Käteinen** tarkoittaa vakuudellisia ja vakuudettomia lyhytaikaisia pankkitalletuksia.
- **Modifioitu duraatio** on korkoriskin mittari, joka kertoo, kuinka paljon korkosijoituksen tai korkosijoitusten arvo muuttuu, kun korot muuttuvat hieman. Esimerkiksi kun modifioitu duraatio on 2 ja korot nousevat 1 prosentin, korkosijoitusten arvo laskee 2 %.
- **VaR-luku** tietyllä luottamustasolla tarkoittaa sellaista tappiota, jota suurempi tappio toteutuu kyseistä luottamustasoa vastaavalla todennäköisyydellä, valitun ajan päästä. Jos esimerkiksi päivätason VaR 99 prosentin luottamustasolla on 3 milj. euroa, tämä tarkoittaa, että tänään toteutuu 1 prosentin todennäköisyydellä tulos, joka on huonompi kuin 3 milj. euron suuruinen tappio (ja 99 prosentin todennäköisyydellä tulos, joka on parempi kuin 3 milj. euron suuruinen tappio).
- **ES-luku** (Expected Shortfall) tietyllä luottamustasolla kertoo odotettavan tappion suuruuden vastaavan luottamustason VaR-luvun tappiotason ylittyessä. Esimerkiksi ES 99 prosentin tapauksessa voidaan puhua 1 prosentin riskitapahtuman keskimääräisestä tappiosta.

Debet		Swenskt 1800	Kopierg.	Sittnes	Swenskt 1800	Swenskt 1800	Kopierg.	Sittnes	Swenskt 1800	Kopierg.	Sittnes	Swenskt 1800	Kopierg.	Sittnes
28	Ullskatt för Skattelinien och Höns godens i Höfsta (Svoken) Bänder, och Län...													
29	Ullskatt för Skattelinien och Höns godens i Höfsta (Svoken) Bänder, och Län...													
30	Ullskatt för Skattelinien och Höns godens i Höfsta (Svoken) Bänder, och Län...													
31	Ullskatt för Skattelinien och Höns godens i Höfsta (Svoken) Bänder, och Län...													
Summa		99 97 5	2512 30 50	359 10	1421 25	10	569 541 172	477 52	4	192 19 21	194 75	2018 27	4	609 49 27
Credit														
32	Ullskatt för Skattelinien och Höns godens i Höfsta (Svoken) Bänder, och Län...													
33	Ullskatt för Skattelinien och Höns godens i Höfsta (Svoken) Bänder, och Län...													
34	Ullskatt för Skattelinien och Höns godens i Höfsta (Svoken) Bänder, och Län...													
Summa		99 97 5	2512 30 50	359 10	1421 25	10	569 541 172	477 52	4	192 19 21	194 75	2018 27	4	609 49 27

Tilintarkastuskertomus

6.3.2020

Eduskunnan valitsemina tilintarkastajina olemme suorittaneet Suomen Pankin kirjanpidon ja tilinpäätöksen sekä hallinnon tarkastuksen tilivuodelta 2019 hyvän tilintarkastustavan mukaisesti.

Pankin sisäinen tarkastus on tilivuoden aikana tarkastanut pankin kirjanpitoa ja toimintaa. Olemme perehtyneet sisäisestä tarkastuksesta laadittuihin kertomuksiin.

Olemme lukeneet pankin vuosikertomuksen ja saaneet johtokunnalta pankin toimintaa koskevia selostuksia.

Tilinpäätös on laadittu eduskunnan pankkivaltuuston vahvistamien tilinpäätösperusteiden ja voimassa olevien säännösten mukaisesti. Tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan pankin taloudellisesta asemasta ja tuloksen muodostumisesta.

Esitämme tuloslaskelman ja taseen vahvistamista tarkastamaltamme tilivuodelta. Puollamme tilivuoden tuloksen käyttöä pankin johtokunnan esittämällä tavalla.

Helsingissä maaliskuun 6. päivänä 2020

Mika Kari

Esko Kiviranta

Jukka Kopra

Lotta Kauppila KHT

Timo Tuokko KHT

Markku Koskela KHT sihteeri

Lausunnon perustelut

Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiamme kuvataan tarkemmin kohdassa Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntonne perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Riippumattomuus

Olemme riippumattomia Suomen Pankista niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaamme tilintarkastusta ja olemme täyttäneet muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme.

Tilinpäätöstä koskevat Suomen Pankin johtokunnan velvollisuudet

Suomen Pankin johtokunta vastaa tilinpäätöksen laatimisesta siten, että se antaa oikeat ja riittävät tiedot pankin taloudellisesta asemasta ja tuloksen muodostumisesta pankin tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset. Suomen Pankin johtokunta vastaa myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka se katsoo tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä.

Suomen Pankin johtokunta on tilinpäätöstä laatiessaan velvollinen arvioimaan pankin kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltuvissa tapauksissa esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos pankki aiotaan purkaa tai sen toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa

Tavoitteenamme on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntonne. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Virheellisyyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella. Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytämme ammatillista harkintaa ja säilytämme ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan. Lisäksi:

- tunnistamme ja arvioimme väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheellisyyden riskit, suunnittelemme ja suoritamme näihin riskeihin vastaavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankimme lausuntonne perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäyttöön voi liittyä yhteistoimintaa, väärentämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.
- muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta emme siinä tarkoituksessa, että pystyisimme antamaan lausunnon pankin sisäisen valvonnan tehokkuudesta.
- arvioimme sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.
- teemme johtopäätöksen siitä, onko Suomen Pankin johtokunnan ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teemme hankkimamme tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö sellaista tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aihetta epäillä pankin kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätöksemme on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, meidän täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomuksessamme lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esitettäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntonne. Johtopäätöksemme perustuvat lausuntonne antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei pankki pysty jatkamaan toimintaansa.
- arvioimme tilinpäätöksen, kaikki tilinpäätöksessä esitettävät tiedot mukaan lukien, yleistä esittämistapaa, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaako tilinpäätös sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.

Kommunikoimme hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnitellusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistamme tilintarkastuksen aikana.

Helsingissä 28.2.2020
PricewaterhouseCoopers Oy
Tilintarkastusyhteisö
Jukka Paunonen
KHT

Organisaatio

12.2.2020

Pankkivaltuusto

Puheenjohtaja

Antti Lindtman

Varapuheenjohtaja

Toimi Kankaanniemi

Mari Holopainen

Kalle Jokinen

Markus Lohi

Markus Mustajärvi

Petteri Orpo

Pia Viitanen

Ville Vähämäki

Pankkivaltuuston sihteerit

Lauri Kajanoja

Maritta Nieminen

Johtokunta

Johtokunnan puheenjohtaja

Olli Rehn

Johtokunnan varapuheenjohtaja

Marja Nykänen

Johtokunnan jäsen

Tuomas Välimäki

Johtokunnan sihteeri

Maritta Nieminen

Osastot

Rahapolitiikka- ja tutkimusosasto

Juha Kilponen

Ennustetoimisto

Meri Obstbaum

Siirtymätalouksien tutkimuslaitos (BOFIT)

Iikka Korhonen

Rahapolitiikka ja kansainvälinen talous -toimisto

Hanna Freystätter

Tutkimusyksikkö

Esa Jokivuolle

Rahoitusvakaus- ja tilasto-osasto

Katja Taipalus

Vakausanalyysitoimisto

Paavo Miettinen

Rahoitustilastotoimisto

Elisabeth Flittner

Vakauspolitiikkatoimisto

Tuulia Asplund

Tilastoanalyysi- ja tietopalvelutoimisto

Harri Kuussaari

Markkinaoperaatiot-osasto

Juha Niemelä

Rahapolitiikan toteutus -toimisto

Niko Herrala

Pankkipalvelut-toimisto

Teemu Peltoniemi

Varainhallintatoimisto

Jarno Ilves

Vastapuolet ja vakuudet -toimisto

Marjaana Hohti

Maksujärjestelmät-osasto

Päivi Heikkinen

Rahahuoltotoimisto

Heli Snellman

Yleisvalvontatoimisto

Jussi Terho

Johdon sihteeristö

Elisa Newby

Kansainvälinen toimisto

Satu Kivinen

Viestintäyksikkö

Jenni Hellström

Lakiasiainyksikkö

Maritta Nieminen

Strategia- ja organisaatioryhmä

Johtokunnan assistenttipalvelut

Hallinto-osasto

Veli-Matti Lumiala

Hallintopalvelutoimisto

Hannu Vesalainen

Riskienvallinnon ja ulkoisen laskennan toimisto

Antti Nurminen

Henkilöstö- ja talousohjaustoimisto

Antti Vuorinen

Kiinteistötoimisto

Paavo Perttu

Kielipalveluryhmä

Eija Puttonen

Turvallisuustoimisto

Tero Reponen

Tietohallinto-osasto

Petteri Vuolasto

Finanssivalvonnan IT-palvelut

Kirsti Ikonen

Suomen Pankin IT-palvelut

Miika Syrjänen

Yhteiset IT-palvelut

Sami Kirjonen

Tiedonhallintatoimisto

Mia Ristimäki

- Asiakirjahallinnon palvelut
- Kirjasto ja tietopalvelut
- Sisällönhallinnan järjestelmät

Sisäinen tarkastus

Helena Rantanen

Suomen Pankin yhteydessä toimii
Finanssivalvonta, jonka johtaja on Anneli
Tuominen.